

ఆంధ్రమిత్ర

312359

వ్రతి దిన ము వ్రక టిం వంబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 9-వ తేది బుధవారము } నంచిక ౭
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY 9th APRIL 1930. } No. 7
శ్రీ ప్రహలాదానామ సంవత్సర చైత్రమాస శుద్ధ ఏకాదశి

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాఠ్యపునొప్పుల బారబోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బొటములు భదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునులేగించును
దురతను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే ఐదుట పట్టుట
తలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. గొప్పల రక్తించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటి చూచి కొను
గొనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నశా నీసా 1-8 0-10-0
దబ్బ 1-8 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
శ్రీ
109, ప్రెసిడెంట్, ఫోటో, బొంబాయి.

స్వల్ప ధర! ఫల మధికము!! పూర్తితృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదట ముసలివారి వరకు అందరి మందును, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, నూరలు, కీక
లముచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అహారరీత్య కాలమందు తలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇక్ష్వాణ్యంబు ఇంకను అనేక వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి మింగవలెను.
సాంక్రామిక కోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యదృఢులు అగుదురు.
ఈమాత్రల నీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 200 మాత్రలుగల నీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిద
త్రాకోవలను. పోర్టు మూలకముగా 6 నీసాలు రు 1-8-0, 12 నీసాలు రు 2-12-0, 25 నీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ
లమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాణు.
రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఈ త్రానమునింపును.
బలహీనతైన స్త్రీలకు నైతికము (నైతికోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడను నడువనుకొని పిల్లలకు సంచీవివంటిది.
6 బొంబాయి నీసా 1-కి రు 1-0-0. పోర్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

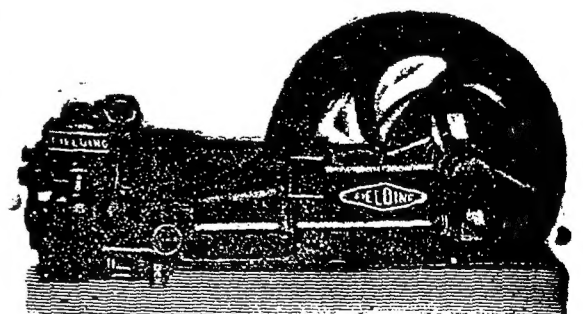
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఫిల్మింగు

కోలు సార్రింగు

శ్రీ మి డీ శ ల్

కూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహుసులభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
కూడాయిలు ఖర్చు బహుతక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.

సోల్ యేజంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,
12, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

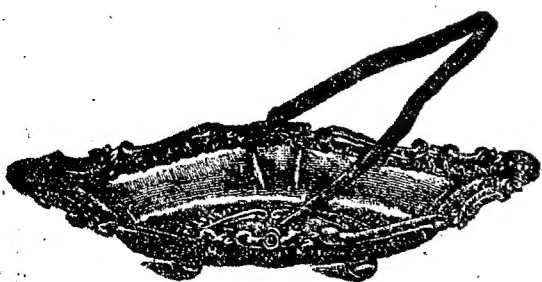
శారదానవలలు

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వుపుట్టించును
యీనెల 30 వ తేదీలోగా ౬ రూ స్థంపు పంపువారికి

ఎ. సాంబశివారెడ్డి, చికాకోల్, గంజాబాద్

కంతి విలాసము "ఉమ్మిడియార్"

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిళితమైన, వెండిసామానులను బంగారు
నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు.
గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను తప్పక అనుస
రించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాక
దారులు మెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విపులముగా
తెలియును.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మాత్రం శత్రువులు - ఒక ప్రత్యేకత

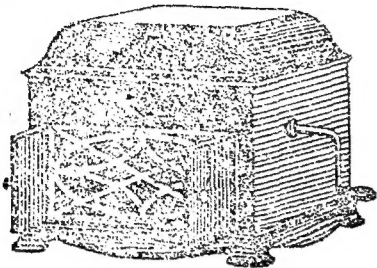
URESOL (యూరిసోల్)

అనుభవమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును.

9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని వయసుల వారు, యింక రుకాణములయ విక్రయమునకు వారము.

ప్రాప్త్యను కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

“రామగ్రాఫ్” అండ్
“రామోలా”
గ్రామోఫోనులు

వివిధరకములు వివిధవర్ణములలో స్వచ్ఛమైన ధ్వనిగలిగి
దీర్ఘ కాలము పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ధరలు 45 మొదలు రు 500 వరకు
“రామోలా” పోర్టబుల్ మాడల్స్, రు 45 మొదలు రు 135 వరకు

Sole Manufacturers:—

T. S. RAMACHANDER & BROS.,

Telegrams “MUSICAL”

Kalbadevi Road, Bombay.

అన్ని చోట్లను అమ్మకందార్లు కావలయును.

మాకాతాదారులు తృప్తి పొందుటకు ముఖ్యకారణములు

(1) అందము, మంచిమెరుగు, చక్కని నగిషిపని, స్వచ్ఛమైన మెడీ, కాసుబంగారు
మొదలగువాటికి ప్రాముఖ్యము నొసగుట.

(2) ఆర్థ రిచ్చిన వస్తువులను సకాలముననే తయారుచేసి యిచ్చుట.

(3) సామాన్యలాభము పెట్టుకొనుట.

మీరును నొకసారి ఆర్థ రిచ్చి, పరిశీలింపుడు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిషాలయ కంపెనీ,

మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యోతిషాలయ,
డైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

యెచ్చేని లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి,

ప్రాప్తిటకు.

(2)

బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్.

హెడ్ క్వార్టర్స్,

మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:—కుంభకోణం, మధుర, బెజవాడ.

లండన్ ఏజెంట్లు: మి. లండన్ బ్యాంకు, లిమిటెడ్ 5, లైడ్ నీడిల్ వీధి, లండన్, యి.సి. 2.

ఫిక్స్డ్ జిరాబిల్లును యీక్రింది నుదహరించిన విధముగా యివ్వట్లే తీసుకొనవలెను:—

6 మాసములకు సంవత్సరము 1-కి నూటికి రూ. 4 చొప్పున,

1 సంవత్సరమునకు సంవత్సరము 1-కి నూటికి రూ. 4 1/2 చొప్పున,

2 సంవత్సరములకు “ ” “ ” 5 “ ”

10,000 రూపాయలకు పైగా నూటికి సంవత్సరము 1-కి 5 రూపాయలు చొప్పున, 2 సంవత్సరములకు
సంవత్సరము 1-కి నూటికి 5 1/2 రూపాయలు చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఇంక గొప్ప మొత్తములకు 3, 6 మాసములకు ప్రత్యేక వడ్డీలపై పుచ్చుకొనవలెను. వివరములు బ్యాంకువారికి
దరఖాస్తుచేసి కనుగొనవచ్చును.

అన్ని విధములైన బ్యాంకు వ్యవహారములు అంగీకరింపబడును.

ఈ తర ప్రత్యేకతలన్నియు కార్యదర్శిగారిచేత వ్రాయవలయును.

విద్యాసాగర్ పాండ్ల్యు, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

“జిన్నింగు ఫ్యాక్టరీ పెట్టువారలకు మంచి తరుణము”

అమ్మకమునకు సిగ్గుగా నున్నది. కొద్దిమానములు మాత్రమే పనిచేసినవి. 25 బి. హెచ్. పి.
ఫ్యాక్టరీని తెచ్చివేసి కూడా యింకా 7 స్టాల్స్ బ్రకట్టు డబ్బాలో లోజు, నడక ఫ్యాక్టరీ
కంప్లీట్ పెట్టినది. అవసరమును పుట్టిలు, బట్టిగులు, నాప్టింగులు, బేంకులు వగైరా యావత్తు
సామానులతో మంచి వర్క్యోగు ఆర్డరులో నున్నది.

ది యెంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగి చాట్టి వీధి, మద్రాసు.

చెన్న నగరమున
సత్యాగ్రహోద్యమము

ప్రకాశం పంతులుగారి నాయకత్వము
జాతీయవాసర మహిమితో తాహముతో
ప్రారంభ మగుట

మదరాసు ఏప్రిల్ 8:—జాతీయవాసర మిహిమితమున
6 లేదిన, అపరిమితో తాహముతో జరుపబడెను. ఆరోజు
ఉదయము, ఆంధ్ర, తమిళ, కాంగ్రెసు సంఘములయొక్క యా
యువజనసమితియొక్క యా జవానమున, నగరమున గొప్ప
యూరేగింపు జరిగెను. సాయంత్రము, దేశోద్ధారక నాగేశ్వర
రావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున, హైకోర్టు సముద్రతీర
మున బ్రహ్మాండముగ బహిరంగసభ జరిగెను. పలువురు కాంగ్రెసు
ప్రముఖు లీసభయందు పాల్గొనిరి. చెన్న నగరమున
సత్యాగ్రహోద్యమము గన్వింపమికి విచారమును దెలుపుచు,
నగరమునందు గూడ సత్యాగ్రహ దళముల నేర్పరచి, కాపకో
ల్లంపున మొనర్చుటకు కృతసంకల్పమును వెల్లడించినపుడు,
సదస్సులలో అపూర్వముగ ఉత్సాహము చెలరేగెను. జాతీయ
గీతములతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

అధ్యక్షులగు నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కార్యక్రమ
ము నుపక్రమించుచు, భారతస్వాతంత్ర్యసాధనమున దౌర్జన్యరా
హిత్యముగ సాత్వికనిరోధమే, భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య
మును సాధింపగలదనియు, అట్టి సాత్వికనిరోధమును, మహా
త్ములవారు ఆదినముననే (6 వ లేదిన) ప్రారంభించుట కుద్దహించు
కమనియు నుడివిరి. ఏప్రిల్ 6 వ లేదిన భారతదేశచారిత్రమందు
నుప్రసిద్ధమై వెలయుగలదు. 10 వత్సరములకు పూర్వమాదినము
ననే, డియ్యరునే నాని, నిరాయుధులును, నిరపరాధులును
వేలకొలది భారతీయులను స్త్రీపురుష, బాలవృద్ధ విభేదము
లేకుండ, ఘోరముగ జంపించెను. దానిని స్మరించుటకే జాతీ
యవాసర మేర్పరుపబడెను. వానిసంస్మరణము, ప్రతిభారతీ
యుని స్వాతంత్ర్యకాంక్షగ నొనర్పవలెను. మహాత్ముడు ప్రా
రంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమము, పరమపవిత్రమైనది. మహా
త్ముని యుత్తరపుల ననుసరించి, చెన్న నగరమున గూడ, ఉప్పు
పన్ను కాసమును తీర న్నిరించుటకు, అనేక
సౌకర్యములు గలవు. కాని, చెన్న నగర వాసులు ఈ
విషయమై తనసంతకేంద్ర గనబరుపక పోవుటచే ఇచ్చటి సత్యా
గ్రహోద్యమము, ఇతరజిల్లాలకు పోయి సత్యాగ్రహోద్యమ
మున జేరవలసి వచ్చుచున్నది. ఇది చాల విచారకరము. చెన్న
నగరజేరుప్రతిష్టలకు కళంకదాయకము. దేశభక్తియందును
స్వాతంత్ర్యోచ్ఛయందును, చెన్న నగరవాస్తవ్యులు ఇతరులకు
జెనుక బడువారు గారు. వారు, ఇతరకారణములచే, నిశ్చయముగ
సత్యాగ్రహోద్యమమున స్వయముగ పాల్గొనజాలక పోయినను
తమచేతనే సంతకేంద్ర గనబరుపను, నిర్మాకార్యక్రమము
నవలించించి పనిచేసియు, స్వాతంత్ర్యసమరమునకు తోడ్పడ
వలెను అని అధ్యక్షులు హెచ్చరించిరి.

చెన్న నగరము మరణింపలేదు

టి. ప్రకాశంపంతులుగారు, సభ్యులయొక్క సహాయక
కరతాళ ధ్వనులు చెలరేగ, లేచి, చెన్న నగరము జీవముతో
నున్నదా లేక మరణించినదాన్ని ప్రజలలో చాలలనుమానము
వ్యాపించియున్నదని నుడివిరి. ఇటీవల రాజకీయములయందు
దెమ్మడు ఉత్సాహము గనబరుచుచున్న ప్రముఖులు కొందరి
పుడు రంగమున కన్వింపక పోవుటయే ఇట్టి అనుమానమునకు
కారణము. కాని, మదరాసు పౌరులుమాత్ర మెపుడును సత్య
నోతానూహించుటగనే యున్నారు. మైసూరు కమిషను
అగనునాది అనేక క్లిష్టపరిస్థితులన్నిటియందును చెన్న పురి
పౌరులు తమకును, దేశమునకునుగూడ గౌరవప్రదముగ తమ
విధిని నిర్వహించిరి. క్లిష్టస్థితియందు దెపుడును గూడ వారు తమ
దీయలేదు. ఇప్పుడు దెపుడు భిన్నముగ ప్రవర్తించెదరని యెం
చుట కేమాత్రము నవకాశములేదు.

కాని, ఇప్పుడు చెన్న నగరమునగూడ సత్యాగ్రహోద్య
మమును ప్రారంభించెదరా లేదా యనునదియే ప్రశ్న. భారత
దేశమందంతటిలోను, ఒక్కమదరాసునందు మాత్రమే, సత్యా
గ్రహోద్యమము ప్రారంభింపబడలేదు. ఇట్టికళంకమును బాపు
కొనుటయే లేదా యనువిషయమును ఈసమితియగు దినముననే
మీరందరను నిశ్చయించుకొనవలెను. చెన్న నగరమున సత్యాగ్ర
హమును ప్రారంభించునెడల నేనుగూడ మీతో నడచెదను.
(హర్షధ్వనులు) మీకిష్టమునచో, నేనే నాయకత్వము వహించి
మందునడచెదను. (హర్షధ్వనులు) మనసత్యాగ్రహదళము, ఇత
రదళము లన్నిటికంటెను, ప్రశంసనీయుముగ నుండవలెను.
(హర్షధ్వనులు) భారతీయు లీ సమయమున తమకృత
ని కృత్యమును రుజువు చేసిననే తప్ప,
బ్రిటిషుదాస్యము మనకు తప్పదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య స్థాపనకు
చెన్న రాష్ట్రమే మొదలు తావొసగెను. ఇప్పుడైనను చెన్న నగర

మీ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునచేరి తన పాపమునకుతగిన ప్రాయశ్చిత్త మొనర్చుకొనవలెను. మనమందరూ మేదోయొకదినమున మరణింప వలసినవారమే. ఇట్టిపరిత్రమగు నుద్యమమున మరణించుటకంటె, మోక్షమార్గము మరియొకటి లేదు.

భారతదేశ మీ సత్యాగ్రహోద్యమమువలన, తన బాధియు స్వాతంత్ర్యమేగాక, ప్రపంచమునగూడ కాంతి స్థాపింపబడ వలసియున్నది. అందుచే, ప్రపంచ మంతయునుగూడ భారతదేశముపై నిపుడు తమచూడుకొని నిగిడ్చి చూచుచున్నది. ఇప్పుడు తప్పినచో భారతదేశమునకు విముక్తి లేదు. గాంధీమహాత్ము డీయొద్యమమున విఫలమందినయెడల, భారతదేశమున కింకొన్ని పండులవత్సరములవరకునుగూడ విముక్తి లేదు. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమున కర్హులుగారు. కనుక గాంధీమహాత్మునితో మీకు వెయ్యివిధము లున్న ను వానినన్నిటిని, అణచివేసి, ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునందు ప్రతి భారతీయుడును ఐకకంఠ్యముతో మహాత్ముని అనుసరించి బాసటయై నిలువవలెను.

ప్రకాశంపంతులుగారు ముగించుచు, ప్రతియువకుడును, క్షత్రిగల ప్రతిభారతీయుడును, వాలంటీరుగా చేరవలెనని ప్రబోధించిరి.

మనోభీతియే, భారతీయులస్వాతంత్ర్యమునకు ఆటంకము.

వి. యల్. శాస్త్రిగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, భారతీయులు, ఒకవిధమున నింద్రజాలమున బడి, బ్రటిష్వారిదాస్యమునందుండిరేగాని, వారి అశక్తతచే గాదని హెచ్చరించిరి. భారతీయులు తమ చిత్తభ్రమను బారవోలి, తమకే క్షిణి దాము దెలిసికొనిన ఊహముననే, వారిదాస్యశృంఖలములు పటాపంచలై పోవును. ఇందుకు వారు తమచిత్తవృత్తి నొకించుక మార్చుకొనిన చాలును. భారతదేశ మొక నిమిషకాలమున, తన ప్రాచీనాన్నత్యమును బడయగలదు. బ్రిటిష్వారి, భారతీయుల చిత్తమును భ్రమింపజేసి, నిర్విర్యులుగ నొనర్చి, తమపరిపాలనను సాధించుకొనుచున్నది. కాని మననాయకుడగు గాంధీమహాత్ము డీచిత్తవిభ్రమమును, ఇంద్రజాలమును పటాపంచలానర్చుచున్నాడు. నిర్విర్యులగు వారిని, ఆకుంతితపశ్చక్తికంపన్నులనుగ నొనర్చుచున్నాడు.

ఇట్టిపరిత్రమయము మరియొకమారు లభింపదు

మహాత్ముడు ప్రారంభించిన మహాపరిత్రమగు నీశాంతి సమరము, సాధారణముగ మనుష్యులకు లభించనదిగాదు. ఎంతయోపుణ్య మొనర్చుకొని యుండుటచే ఇట్టియొద్యమమున పాల్గొనగల మహాభాగ్యము మనకు లభించెను. దీనియందు పాల్గొని, మనజీవితముల ధన్యములుగ నొనర్చుకొనవలెను. - అని శాస్త్రిగారు ప్రబోధించిరి.

వలంటీరుగ చేరజాలనిచో

కె. భావ్యముగారు, పిమ్మట ప్రసంగించుచు, చెన్న నగరము, ఆంధ్రదేశమునగాని అరవదేశమునగాని చేరకపోవుటయే, సత్యాగ్రహోద్యమమున సరిగ పాల్గొనజాలకున్నదనియు, కాని ప్రజలయొత్సాహమును, నగరమునందలి యొద్యమమును బట్టి నిర్ణయింప వీలులేదనియు, జిల్లాలయందలి వ్యాప్తినిబట్టి నిర్ణయింపవలెననియు నుడివీరి. నగరమున వసించు వారిలో సభిక భాగము ఏదో జీవనాధారముగొరకు వచ్చినవారు. అందుచే వారు చేరసాలకు జనబాలకపోయినను ఏదోవిధముగ నీయొద్యమమునకు తోడ్పడవలెను. అన్నిటికంటె ముఖ్యమైనది ధనము. ధనము లేని దేయొద్యమమును జయప్రథముగ సాగింప వీలులేదు కనుక స్వయముగ నీయొద్యమమున చేరజాలనివారు తమ సంపాదనయందు కొంతభాగమునైన నీయొద్యమముగొర కొనగవలెను. - అని భావ్యముగారు నుడివీరి.

రంగయ్యనాయుడుగారు

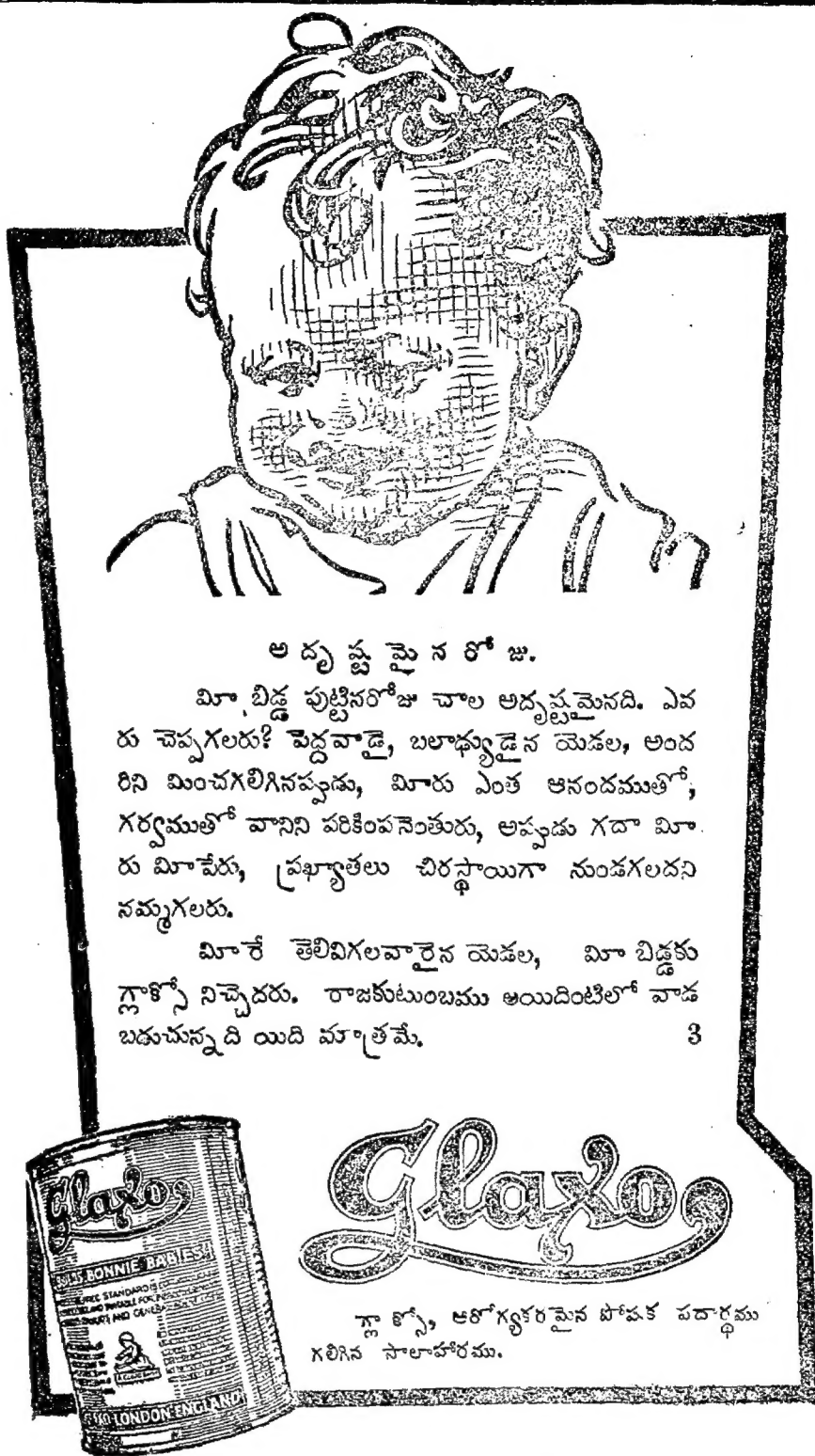
ప్రహ్లాదుడు విజయవందిన విధముగనే, గాంధీమహాత్ముడుగూడ తప్పుక విజయమంది తీరునని, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు నుడివీరి. ప్రకాశంపంతులుగారి నాయకత్వముక్రింద చెన్ననగరమున ప్రారంభింపబడు సత్యాగ్రహోద్యమమున తానుగూడ చేరదనియు, ప్రకాశం పంతులుగారు రానిపక్షమున తానే ఈయొద్యమమును నడపవలెననిచెప్పినదియు రంగయ్యనాయుడుగారు ప్రకటించిరి.

మహాత్ముడియుల సహాయము

బషీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, నీ స్వాతంత్ర్య సమరమున, మహాత్ముడియులు వెనుకబడిరనువార్త నిజము గాదనియు, తానును తనతోడిమహాత్ముడియులును మహాత్ముని సత్యాగ్రహమునకు తమకే క్షిణంతను సుపయోగించి సహాయ మొనర్చెద మనియు నుడివీరి.

శ్రీమతి దుర్గాభాయమ్మగారు

జీవన్మృత్యు లగుటకంటె, మృతజీవులుగండని, శ్రీమతి గుమ్మడిదల దుర్గాభాయమ్మగారి, సభ్యులకు బోధించుచు, ప్రతి భారతీయువకుడును, యువతియును, జీలేంద్రనాథుత్వాగము నాదర్శముగ నిడుకొని, బాతీయస్వాతంత్ర్యము కొరకు తమ ప్రాణముల నై న నర్పింప సిద్ధపడవలసినదని కోరిరి. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించుటయో లేక, తనకేతము సమగ్రముమీద లేలుటయో జరుగవలెనని మహాత్ముడొనర్చిన ఘోరమగు ప్రతిజ్ఞను ప్రతివారును

అదృష్ట మైన కోజు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అదృష్టమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాభ్యుదయ యెడల, అందరిని మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందురు, అప్పుడు గదా మీరు మీపేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాకోస్ నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము అయిదింటిలో వాడబడుచున్నది యిది మాత్రమే.

గ్లాకోస్, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన సాలాహరము.

ఆల్ ఫ్రెడ్, యంగు అందు కో., లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాడుంటా ఇంకాక్సాటేలు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

5067

గమనింపవలెనని నుడివీరి. మహాత్ముడు అట్టిఘోర ప్రతిజ్ఞను బూని రంగరంగమున కురికి హోరాహోరిగా బోరుచుండ, ఆతనిని కేట్రులకు వదలి, ఊరక చూచుచుండుట, మనకు న్యాయ మార్గపాఠదమో? అని ఆమె ప్రశ్నించెను. ఆమె ముగించుచు పురుషులు తామే గాక తమస్త్రీలను గూడ సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరుటలు ప్రబోధించి, వారికిగూడ ముక్తిమార్గమును జూపవలసినదని విజ్ఞప్తి యొనర్చిరి.

పిమ్మట భావ్యుండెట్టి, ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరు, హృషీకేశకర్మ గార్లు ప్రసంగించిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు తుదకు తిరిగి ప్రసంగించుచు, నుద్యమమున ఆంధ్ర తమిళ విభేదము లేమాత్రమున లేదనియు భారతజాతికంతకును సంబంధించిన ఉద్యమమనియు, కనుక చెన్ననగరమున, ఆంధ్ర తమిళ విభేదము లేకుండ ప్రతివారు నీయొద్యమమున చేరవలెనని హెచ్చరించిరి.

అద్యక్షులుసభను ముగించుచు మహాత్ముడు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము నవలంబించి పనిచేసినయెడల, ఆచిరకాలములోనే, భారతదేశము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును బడయగలదనియు, భారతీయులవిముక్తి భారతీయుల చేతిలోనే యున్నదనియు నుడివీరి.

పిమ్మట నద్యక్షులు, ప్రతివారు నీయొద్యమమునకు సహాయమొనర్చవలసినదని కోరగా, పలువురు, బంగారు ఉంగరములను, ధనమును, ఇతరవస్తువులను దిగగిరి. ఒక ఉంగరమును వేలము వేయగారు 22 లు వచ్చెను. మరికొందరు తమవద్దనున్న మొత్తము నొసగి, మిక్కిలి యుత్సాహమును గన్పరిచిరి.

మూడురోజులలో కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడుచు మదరాసు, ఏప్రిలు 8:-గతరాత్రి తిరువల్లి క్షేణియందు, గంగై కొండామంటపమునందు, ఆంధ్ర, తమిళ కాంగ్రెసు సంఘముల తరపునను, యువజన సమితితరపునను జరిగిన బహిరంగసభయందు, ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రసంగించుచు, చెన్ననగరమున సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించుటకు రెండు మూడురోజులలో కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడునని ప్రకటించిరి. సభ ప్రారంభ మగుసరికి 10 గం|| వై

నను, వందలకొలది ప్రేక్షకులు హాజరైరి. జాతీయగతములతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రకాశంపంతులుగారు రద్దయ్యరవహించిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రసంగించుచు, చెన్ననగరము, అనేక జాతులవారును, భాషలవారును నివసించు, సంకీర్ణమున ప్రదేశముగుటచే, నిజు బలమున సత్యాగ్రహోద్యమమును ప్రారంభించుట సులభముగాదని, కొందరు డెలుపుచున్న అనుమానములు, నిరాధారము లైనవనియు, ఇదివరకు సంభవించిన క్లిష్టస్థితు లన్నిటియందును, చెన్ననగరము జాతీయోద్యమమునకు బాసటయైనిలిచి, ప్రశంసనీయుముగ ప్రవర్తించెననియు, ఇపుడు వెనుకబడునని భావించుట కెట్టి కారణమును లేదనియు నుడివీరి. గతదినమున జరిగిన యూరేగింపునందును బహిరంగసభయందును, ప్రజలు గన్పరచిన ఉత్సాహ మట్టి భయము లన్నియు నిరాధారము లైనవని రుజువు చేసెను. చెన్ననగరమున గూడ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు రెండుమూడు రోజులలో కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడును. మన మీయవకాశమును గైకొని మహాత్ముని యొద్యమమును జయప్రథమొనర్చనియెడల మనుష్యుల మనిషిండుకొనుట కర్హులము గాము. పశువులకంటెను గూడ నికృష్టులముగ పరిగణింపబడుదుము. ప్రపంచచారిత్రమందెచ్చటనుగూడ, ఇట్టియొద్యమమువంటి ఉత్సాహముగ ఉద్యమ మేదేశమందును, ఏకాలమునందును గూడ గాంచి యుండలేదు. ఇంతవరకును, వెలుపల నున్నవారుగూడ క్రమక్రమముగా రెండుపేటలు సమావేశపు వ్యామోహమును విడిచి మహాత్ముని యొద్యమములోనికి జేరుచుండు తెంతయు శుభసూచకము. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, శాసనసభను విడుటతో, రెండుపేటలు సమావేశమై తుత్తునియై ప్రోయినది. మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమ మొక్కటే భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును సాధించుమార్గము. భారతీయులు అమూల్యమగు నీయవకాశమును వదులకొనరాదు" అని నుడువుచు ప్రకాశంపంతులుగారు వలంటీరుగ చేరవలసినదని ప్రేక్షకులను హెచ్చరించిరి.

ఈశ్వరఅయ్యరు, వేణుగోపాలచెట్టి, వి. ఎల్. శాస్త్రిగార్లు పిమ్మట ప్రసంగించుచు వలంటీరులగు చేరుడని ప్రజలనుగోరిరి.

రైసుమిల్లు వేలము

మొదట బప్పు వెంకటరత్నం, బొంబాడ పుల్లయ్య గార్లు వగైరాలు తాలూకా తాడేపల్లిగూడెం రైసు మిల్లును, బెట్టు గోదావరి జిల్లా కోర్టు నెం 807/28 రు అప్పీలుదావా రాజీనామా చేసి దివిమునకు 550 (అయిదువందల యేడై) బస్తాలు ధాన్యమును పుష్పమలయ్యముగా గాని, పచ్చిబియ్యముగా గాని, తయారు చేయు హక్కు కోర్టు కలిగి పని చేయు వంటి నీతియందున్న సంప్రద్య రైసుమిల్లును, యీ నెల 14, 15, 16, తేదీలకు తాడేపల్లి గూడెంలో సదరు మిల్లువద్ద ప్రతిదినము మధ్యాహ్నము ౪ గంటల లగాయితు సాయంత్రము వరకు వేలంవేసి అభిరుచినయిన వేలకు కొట్టివేయుదును. గాన వలయు వారలు పాడ గోరెదను. పాటదారులు ముందుగా రు 2000/- లు డిపోజిటు చేయవలయును. పాట ఖాతామైన వెంటనే ఖరీదుదాదా 1/4 వంతు సొమ్ము యిచ్చి మిగతా సొమ్మును 10 కోజులలోగా తెచ్చి తన కర్కులు వైన క్రియ దస్తావేజును వ్రాయించి రిజిస్టరు చేయించి కొని రిజిస్టరు కాలయనందు యిచ్చి మిల్లును నష్టగించుకొనలేను.

- (1) సదరు మిల్లు కి యకరముల యినాం భూమియందు కట్టబడినది.
 - (2) సదరు ఆవరణలో ముప్పదివేల బస్తాలు ధాన్యము నిలువచేయుటకు కొట్టు గలవు.
 - (3) రైలు, కాలువలు, సహజమున వున్నది. నీరు నిలువకు చేర్చున్నది, ధాన్యము యెండుటకు విరివి అయిన కళ్లము గలవు.
 - (4) 125 lbs ప్రెషరుగల 85 N. H. P. పవరుగల మార్షలు కంపెనీ లంకా మైరు బోయలరున్న 25 N. H. P. పవరుగల మార్షలు K. Class యంజనున్నది, పూర్తి అయిన యితర పనిముట్లు గలవు.
- N. B.— తక్కిన వివరములు నావలన గాని, మిల్లువద్ద గాని తెలియగలవు.

ఇట్లు,
కాకినాడ. } శ్రీ కాకోళ్ళపు వెంకట్రావు,
-4-30 } అక్షరము.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా
రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)
వరియైన వర్తక కంపెనీ ప్రతినిధులకు మైలేజీ కాపను లివ్వబడును. 3000 మైళ్లు
ముదటి తరగతి రు. 284-6-0
రెండవ తరగతి రు. 117-8-0
ఉపయోగపరచవలసిన నిబంధనలకొరకు ప్రస్తుతపు రైలు టైముటేబిల్లోని 180 మొదలు 182 పేజీలవరకు చూడుడు.
అమృతమునకు
మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషన్ తెనుగునూ సిటీ.
చుట్టి } ఈ స్టేషనులందు దరఖాస్తులను, డిస్ట్రిబ్యూట్రాన్స్
తెలువాడ } పోర్టేషన్ నూపరికరాలకు డెడ్ "ట్రాఫిక్" గారి
గుంతకల్ } ద్వారా పంపుకొనవలయును.
ఇతరవివరములు క్రిందివారికి వ్రాసి తెలియజేయవచ్చును.
డిప్యూటీ ట్రాన్స్ పోర్టేషన్ సూపరిన్ టెండెంటు
ఎం. యస్. ఎమ్ రైల్వే. "కమ్యూనికేషన్"
పార్కు రోడ్, మద్రాసు.

మొసూరు అగ్రికల్చరల్
డ్రైఫారమ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్
బసవన్ గుడి, బెంగళూరు

లైవ్ స్టాక్ ఇన్ సూరెన్సు
పంచెపు గుట్టములు, పోలో పాట్రిగుట్టములు,
వేటగాండ గుట్టములు ఏనుగులు, యితర పశువులు.
వ్యాధి, ప్రయాణము లేక అకస్మిక పుమరణములను అంగీ
కరించుదును.
వెంటనే వివరములకు వ్రాయుడు.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
బెంగళూరు.

రాజమండ్రి

తిక్కన సోమయాజివర్ధంతి
సంస్కృతమునకు కాలిదాసు, ఆంగ్లమునకు ఆమెక్ స్పీయరు వలె ఆంధ్రపారస్వతమున కవిబ్రహ్మ యని తరతరములనుండి పూజింపబడుచున్న తిక్కనసోమయాజి వర్ధంతి రాజమండ్రి ప్రవరమున పురమందిరములో 30-31-30 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు చాల వైభవముగా జరుపబడినది. ఈసభ పురమునగల ప్రధాన సంస్థలగు జూబిలీ రిడింగురూము హిందూసమాజము గౌతమీ గ్రంథాలయము ఆంధ్రప్రదేశ్ కి మండలి కార్యదర్శులచే సహజేతరుపబడి చాలమంది ప్రముఖులచే నలంకరింపబడినది. ఈసభకు సుప్రసిద్ధ వ్యాఖ్యానాదియు కవియునైన మహారాజ్యశ్రీ నిడమర్తి జలదర్శ ప్రసాదవాయుడు గా రధ్యక్షులుగా నుండిరి.
సభాపతిగారు ప్రథమమున ప్రసంగించుచు తిక్కన విషయమై యన్ని సంఘములవారు కలిసి గొప్పసభ చేర్పాటు చేయుట సమంజసముగనన్న దనియు, ఆంధ్రభాషలో తిక్కన వంటి కవిశ్రేష్ఠుడు మరల జన్మింప లేదనియు నెలవిచ్చిరి. కవిసారస్వతాను శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కావ్యులుగా రుపవర్ణించుచు ఒక్క తిక్కనవర్ధంతియేగాక నన్నయ యెఱ్ఱాప్రగడల వర్ధంతులు కూడ చేయుట మన విధియనియు, భారతవ్రతమువారి వర్ధంతుల నొకేదినమున జరుపుట బాగుండుననియు నెలవిచ్చిరి. తిక్కన భారతాంధ్రీకరణము మూలమునకు సరిగా లేక కొన్ని చోట్ల మరీ కొన్ని చోట్ల తగ్గింపబడి మరీ కొన్ని చోట్ల హెచ్చింప బడియున్న దనియు, కొన్ని చోట్ల మూలమున కే మెరుగు పేట్టుచున్న దనుటకు నుద్యోగపర్యయలోని "ఆపద గడవంజెట్టగా" మున్నగు పద్యము లే తార్కాణములనియు వారు నుడిచిరి. తిక్కన ప్రయోగములు కొన్ని సంస్కృతవ్యాకరణము ప్రకారము సాధువులు కాకయున్నవని వారు కొన్ని యుదాహరణములను జూపిరి.
తరువాత అద్వైతాశ్రేణిలో ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్యవారాయణ కావ్యులుగారు తిక్కన తన గొప్పతనమును బదాయుగా తరువాతి కవులవలె తానే ప్రకటించుకొనకపోవుటయే ఆతనిగొప్పతన మని నెలవిచ్చిరి. వారింక నుపవర్ణించుచు తిక్కనకవిత్వములో వ్యర్థపదము లేమియు నుండక ప్రతిపదమును సార్థకముగా నుండు నని చెప్పుచు కొన్ని పద్యముల జదిపిరి. తిక్కన భారతవ్రతిలోని అసలుపాఠముల నిటీవల ముద్రించినవారు చాలవరకు చిన్నయనూనూత్రములనుబట్టి దిద్దుచున్నారనియు నిది చాల సూరపాపమనియు వారు నెలవిచ్చిరి. చిన్నయనూనూత్రమునకు వ్యతిరేకములైన ప్రయోగములు తిక్కన భారతములో ననేకము లున్నవని వారుదాహరణము లిచ్చిరి. దీనినిబట్టి వ్యాకరణము కాలానుసారముగా కవుల ప్రయోగములనుబట్టి మారుచుండు నని వారు సిద్ధాంతీకరించిరి. వీరి తరువాత పల్లాకిమిడిపండితులు కావ్య శీర్ష బాగు మల్లి మల్లి య్యోకావ్యులు గారు పవర్ణించుచు తిక్కన తననాటివాడుక భాషలో భారతమును పర్యవసాదముగా రచించెననియు కవి సర్వాధికారి యైన భాషానియంత యనియు సంస్కృతవ్యాకరణము లొక దానిమీదకొకటి మార్పులతో వెలసినట్లే తెలుగులోకూడా ప్రయోగానుసారముగా భాష విజృంభించినదనియు చెప్పిరి.
తరువాత వీరేశలింగంకూలలో పండితులు మల్లాది లక్ష్మీ నరసింహకావ్యులుగారు తిక్కన విరాటపర్వప్రారంభమున వాగినిగొన స్వీయచరిత్రపద్యములను సభారంజకముగా చదివి వినిపించిరి. వడ్డాది ఆప్పారావుగారు బి. పి. ఎం. తరువాత ప్రసంగించుచు తిక్కన తననాటి దేశీయ వ్యవహారములో చాంసీతికావ్యవేత్త యనియు ఆతని కుటుంబము వారు తాత భాస్కరుకు, తండ్రి కొమ్మన, పినతండ్రికొడుకు రణతిక్కన మున్నగు నాటిపరిపాలనలో చాల గొప్పపదవుల నాక్రమించి యుండిరనియు, కవిత్వని రాయభారమునల్ల నే కాకతీయ గణపతిదేవుని సాహాయ్యమున మనస్థితికి పోయిన రాజ్యము మరల లభించినదనియు తిక్కనయొక్క రాజకీయవైపునా భారతములో సంజయరాయభారము శ్రీకృష్ణరాయ భారము మున్నగు భాగముల నాంధ్రీకరించుటలో గోచరించుచున్నదనియు చెప్పిరి. వీరితరువాత భీమడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు బి. పి. ఎం. డి. తిక్కన శైలిబావుటకు విరాటపర్వములోని ఉత్తరకుమారప్రజ్ఞలు ఉద్యోగపర్యయలోని సంజయరాయభారము కృష్ణరాయభారము కర్ణ కృష్ణుల సంభాషణ కొంచె మభినయముతో జక్కగ ప్రదర్శించి సభలో చాలనుత్సాహము పుట్టించిరి. తరువాత డాక్టరు చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహముగారు ప్రసంగించుచు తిక్కన చాల వినయము గలవాడనియు, అందుచేతనే నిర్వహణోత్తరరామాయణములో తన తాతయగు భాస్కరుని కవిత్వమును బట్టి యైన తనకు గౌరవము వచ్చునని చెప్పుకొనె ననియు, తిక్కనపద్యములలో బాలియ

ములు పాదము పాదమునకు గన్పట్టుననియు, తిక్కన పరశ్రేయ స్వభావము గలవాడగుటచే తాను పదునైదు పర్యయాలవరకు తెనిగించినను నన్నయభట్టుయొక్క కీర్తి చెడగొట్టుట కిష్టము లేక ఆతడు తెనిగించిన మూడు పర్యయాలను తాను తెనిగింప లేదనియు చెప్పిరి. తరువాత మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ గారు ప్రసంగించుచు పూర్వ గ్రంథములలోని పాఠములను మార్పుటవల్ల నెట్టి నష్టము గల్గుచున్నదో పాండురంగమహాశ్మృతి ము కాశీఖండము మున్నగు కావ్యములలో కొన్ని పద్యముల జదిపి వానికి సరియైన పాఠముల జదిపిరి. తిక్కన తరువాత కవులు తిక్కనను చాలవర కనుసరించుచు వచ్చి రనియు, ఇట్లు కరించిన వారిలో ముఖ్యులు పింగళి నూరన, ఆముక్త మాల్యద రచించిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయలని వారు చెప్పిరి.
తరువాత అగ్రాసనాధి పతిగారు మంగిళుమాల చెప్పిరి. తిక్కన తాను కవియగుటయే కాక తన సమకాలపు కవులగు కేతన మొదలగు వారిచే పాగడ్లు గాంచెననియు, కావ్యములను కృతి నొందెననియు, తిక్కన యువయోగించిన యఖండయతి ప్రయోగములు రంగ రాట్నందములో నుడవారంపబడినవియు, తిక్కన నాటికి నేటికి చాలమార్పులు గల్గినట్లు తి య మన్న దనియు చెప్పిరి. తిక్కన నిరచనోత్తరరామాయణము పూర్తి చేయుక పోవుటకు కారణము తిక్కన నిర్వహణోత్తరరామాయణములో ఆత్మాపాద్యోత్యపద్యములలో మనసు సిదికిని శ్రీరామ చంద్రునకు సరిపోవునట్లు పద్యములు వ్రాసియుండుటచే రామ నిర్వాణము వర్ణించిన మనుమసిద్ధి కది యయంగళ మాపాదించిన నను శంక యై యుండవచ్చుననియు చెప్పిరి. తిక్కనవంటి కవి ఆంధ్రమున తిక్కన తరువాత జన్మింప లేదని వారు దృఢముగా వచించిరి. అగ్రాసనాధిపతికిని ఉపన్యాసకులకును వంద నములతో నాటిసభ ముగిసెను. (ఒక విలేఖరి)

నేషనల్ ఇన్స్పెక్షన్ కంపెనీ
లిమిటెడ్, కలకత్తా

జీవితము భీమా చేయుటలో, తక్కువప్రీతి యము, భారాళమైన పాలనీయముములు, కరుణ తో కూడిన వ్యవహారములు, మేలు అని తలచినచో నేషనల్ అనునది అట్టి ఆశీసు.
జీవితముల భీమాలు, 1½ కోటికి లెక్కింపబడినది.
ప్రాస్ వెక్ట్స్ లు, ఏజన్సీయములుకు.
ఆర్. జి. దాసు అండ్ కో మానేజర్లు
9, ట్లెక్టోర్స్ హౌస్ రోడ్డు, కలకత్తా,
లేక కే. యస్. గోపాలయ్య, బ్రాంచి కార్యదర్శి,
లోకనైట్స్, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
అ పూ ర్వ మై న ర క ము
సీమకమలమలకు, మణులకు
న్యాయ మై న ధ ర ల చొ వ్వ న
ఈ దినపరిపాలనమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖడ్గన మిరక దయచేయుడు. 187-8
పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ & సన్
కంఠిలిలాసను "పిపత్" ఫోను నెం 8477
పార్కు రోడ్డు, మద్రాసు.

అద్భుతజ్యోతిషము
మీరు యేమాదిరి కి ప్రశ్నలువ్రాసి కమరులో పెట్టి పంపినను మా జ్యోతిషములను ఆకమరు తెలువకయే. దాని జవాబులను వ్రాసి వి. పి. ద్వారా రు. 1-6-0 పంపగలము, మీ అడ్రసు, కమరు మూతమూయుకాలము వైన వ్రాయవలయును. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయవలయును.
The Chamber of British Empire Astrologer,
Post Box No. 33, Lahore.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన కి ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రు. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరు త్తణి. P. O.

ఇంకా మరి దగ్గులు

జలుబులు ఉండవు

దగ్గు ఎప్పుడు వచ్చినా సరే వెంటనే ఈ పేస్ట్ ఆంటి సెప్టిక్ ట్రోట్ పాస్టిల్స్ తీసుకుంటే తప్పించుకొనము. ఇట్టి అపాయకరమైన వ్యాధులు రాకుండా కాపాడుటకు యిది రక్షణ పాత్రము.

ఈ పేస్ట్ పాస్టిల్స్ తయారైన ఫార్మిలూ ఒక గొప్ప ఆంగ్ల వైద్య శిఖామణిచే చెప్పబడినది. దగ్గులకు, జలుబు, గొంతునొప్పి, తదితర వ్యాధులను నివారించుటలో దీనికి ప్రభావము గలదని చెప్పియుండిరి. అపాయకరమైనది నును తెలియు నిందు చేర్చబడలేదు. జంతుకొవ్వు యందు చేరలేదు. తయారగునప్పుడు చేతులతో నంటబడదు.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

కమిష్టు లండన్ వద్దను స్టాండలందును దొరుకును.

580

తయారొనర్చినవారలు.

ఈ పేస్ట్ సన్స్ లెక్కర్ ఆండ్ వెబ్ లిమిటెడ్., లింకన్ షైర్ ఆండ్ లండన్.

'ఆనంద' వచన గ్రంథరత్న మాలా శ్రీ మదాంధ్ర మహాభారతము

చక్కి విశ్లేషితో, సుందరమైన పటములతో నున్నవి

ఆదిపర్వము 3 సంపుటములు

సభాపర్వము 1 "

విరాటపర్వము 1 "

ఉద్యోగపర్వము 2 "

శాంతిపర్వము 6 "

ర. అ. పై.

4 0 0

1 8 0

1 6 0

2 12 0

7 4 0

ఇతరసంపుటములు శ్రమముగా వెలువడును. వలయువారికి ఇతరపుస్తకములపట్టి పంపెదము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందుకో, ఆనంద ముద్రణాలయము, మద్రాసు.

ఇనాం!

ఇనాం!!

ఇనాం!!!

వసిపిల్లలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్

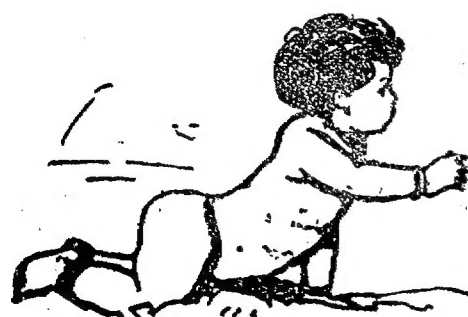
శాంపిల్ ఇనాం అంపు దీనికి సంబంధించిన పుస్తకము ఇనాం

1 ఇన్ ఫెన్ టోన్ ను ఆవుపాలు, బ్రెస్టుపాలు, మేకపాలు, కన్ డెన్ ట్టు పాదరూపాలు మొదలగు వాటితో కలిపిన తల్లిపాలవలె నగును.

2 పసిపిల్లలకు గలుగునట్టి మలబద్ధకము, అవేర్ణము, వాయువు, ఈడ్పు, జ్వరము దగ్గు మొదలగు వ్యాధులను అటంకపరచును.

3 ఇతరమైనట్టియు, పేగులకు సంబంధించిన వ్యాధుల నాటంకపరచుటకు పాలు తాగనట్టి బిడ్డలకు ఇన్ ఫెన్ టోన్ నియ్యవలెను.

4 దంతములు వచ్చునప్పుడు ఇన్ ఫెన్ టోన్ మిక్చర్ తీర్చిదిద్దమైన రక్షణము.

విజంట్లు కావలయును

దాదా అందుకో, మద్రాసు.

ఆప్రికన్ సాఫ్, బెజవాడ.

గోదావరి విజన్

కాంగ్రెసు సంఘము

ది 1-4-30 లేదీ సాయంత్రం 6 గంటలకు పోలవర స్వరాజ్యశ్రమంలో శ్రీయుత పునులూరి కోదండరామయ్య గారి ఆధ్వర్యమున శ్రీమంత్రి కాంగ్రెసు సంఘము సమావేశమై ఈ దినన తీర్మానములు కఠినపరిచినవి:—

1. శ్రీయుత పునులూరి కోదండరామయ్యగారిని ఏ జన్మికి డిప్యూటీ గా నియమించుట.

2. లోగడ చెర్లతీర్థాన ప్రకారం సత్యాగ్రహ ప్రభుత్వము భద్రాచలం, మానవరం ప్రాంతముల కలరావృండుటకై ప్రస్తుత మాప్రాంతములకు పోక పోలవరం, చోడవరం తాలూకాలందు సచారం చేయుదురు.

3. ఏజన్సీలో ఉప్పుచేయుటకన్న కాకినాడ నరసాపురం వగయిరా ప్రదేశములందు సత్యాగ్రహమొనర్చి తయార చేసిన ఉప్పును తీసికొనివచ్చి అరణ్యవాసులకు కొయలకు, ఇతర కుయిచ్చిన యెడల కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహ సమరము ఏజన్సీలో హెచ్చుగ జయప్రదముగ నుండును గావున సత్యాగ్రహ తయారచేసిన పుష్పము ఏజన్సీలో పంచిపెట్టుటకు తీరా నింపడమయినది.

సత్యాగ్రహ ప్రచారం

పోలవరం, 4-8-30:— శ్రీయుత పునులూరి కోదండరామయ్యగారు, తాడిపూడి, గూటూరు, పట్టిశివు, వగయిరా గ్రామములందు ప్రచారంగావించి ధనమును విమూలచేయుచు సత్యాగ్రహ సైనికుల జేర్చుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ఎలవర్లు

జాతీయ పతాకము

మార్చి 3:— మా గ్రామములో 3-వ లేదీన సాయం కాలము 6 గంటలకు జాతీయపతాకమువద్ద మ. రా. శ్రీ య పాటి భుజంగరాయుడుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరుపబడెను. రా. శ్రీ అలపర్తి నుబ్బయ్యచౌదరిగారు శాంతిసైనికుల గూర్చియు మాతృదేశమునకు మన కర్తవ్యమునుగూర్చియు సభలో నుపన్యసించిరి. ఈ చౌదరి చాలకాలమునుండి మా గ్రామములో సహాయ నిరాకరణోద్యమమునందు పాల్గొని సేవసభలలో నుపన్యసించిరి. ఈ పుణ్యపురుషుడు శాధర్మ్యబద్ధమైన యుద్ధమునకు యహింసయును ఖడ్గమును చేయి కాంతిసైనికుడుగా ప్రభుత్వ దళమున కుపయోగపాము సన్నాహమాయెను. మరునాడుదయము 10 గంటలకు మా పాదలలోనుండి యెదుగురు ప్రభుత్వదళములో కలుగుకొను గుంటూరునకు బయలుదేరిరి. వీరికి మా పాదలందరు ఓడలుపు జాతీయ గీతముతో చాలదూరము సాగనంపిరి.

నుబ్బయ్యచౌదరి మాయందరి శలవుగైకొని య వెలుపల కాంతి సైనికులగూర్చి యంతోష్టవన్యాసము జొసంగి ఈ త్యాగమూర్తి దేశభక్తియుం చేమి, విద్యా విధానము చేమి, శాంతియుం చేమి, అనుపమానుడు. ఈ వీరరత్న హస్తము లెల్లప్పుడు దేశసేవాధీనములు. ఈ తనిఖెల లెల్లప్పుడు, స్వరాజ్య గౌరవస్థాపనాభిప్రాయము కూలము ఈ వీరుని రక్తనాళములయందు వీరరసము ప్రవహించుచుం తే వరకు మన మాతృభూమికి పాటుపడుచుండును. వేరే అతని రోగిరస ముప్పతిల్లు యువస్వాసము నాకింకెనం ప్రతిమాండ్రునకు దేశాభిమానము జ్యోత్సాభిమానము : బొండుటలో నినుమంతయేదయి సంతోయములేదు. ఈ దళమునకు భగవంతుడు దీర్ఘాయురారోగ్యైశ్వర్య నిచ్చుగాత్ర యని ప్రార్థించుచున్నాను. వీరికిని, శాంతిదళము లీడ కుటింబీకులకు నెలకు 10 రూపములు చొప్పున నిచ్చెద వాగ్దత్త మొనర్చినవ్యక్తికి నామనఃపూర్వకపంపనము లర్పిచున్నాడను.

గుత్తికొండ రమణయ్య.

సూత్రన వైద్యగ్రంథములు.

పిదపిసూత్రనభాషి	ర. 1.0.0
అనవారిష్టదీపిక	" 0.8.0
కుటుంబచికిత్సాదర్శనం	" 0.4.0
అంగ్లవైద్యరహస్యం	" 0.8.0
తెలుగుమెడికల్ నాండ్ బుక్సు	" 0.4.0
ఫెర్లెర్ కె. బి. శర్మ, అద్వైత సాహెబ్, పల్వే	
పాలముఖ్య, గుత్తికొండ రమణయ్య	

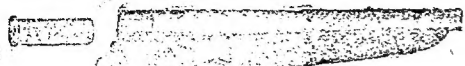
తక్షణమే కావలయును

సమర్థతగల బ్రాంచి కార్యవర్గము జీతము నె 18

రూ 50, మజియ 25-నూపాయలు.

ఆర్యక అమ్యారెన్సు బ్యాంకి లిమిటెడ్

నెం 4 ఎరబాలు తెట్టిపిటి జి. టి. మద్రాసు.

తుపాకులు

సర్వవిధములైన ఆయుధములు, వలయు మందుసామగ్రి అటల కుపయోగపడు వస్తువులు సప్లయి చేయబడును. మా నిస్తువులు శ్రేష్టమైనవియై సామాన్య ధరలలో నుండగలవు. ఖాతాదారులు తమకు కావలసిన వస్తువుల కొరకు మాకు వ్రాయ వలయును. ఆర్డర్లన్నియు తృప్తికరముగ నుండునట్లును, త్వరితముగను పంపబడును.

మద్రాసు ఆర్మరీఆరమ్స్ లిండ్ అమ్యూనిషిక్ డిలర్లు
4, పావహమ్మ బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

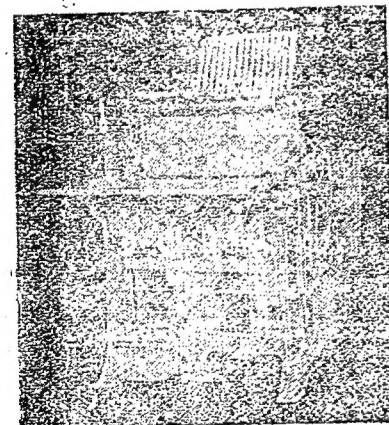
చాలకాలమునకు మన్నన పట్టిదియు
కాలమును సరిగా చూపునట్టి ఓరామక్రిప్టర్
అందముగల దళననియగు అద్దముగల
ఓర్పు గడియారము

12 ట్రిప్లెగల 10 జూయర్ గల సిక్స్-త్ కేసు గలది రూ. 9
12 ,, 10 ,, ,, సిల్వర్ కేస్ గలది ,, 11
12 ,, 10 ,, ,, రోల్డ్-గోల్డ్ గలది ,, 12
రేడియం డైలకు 8 అణాలు చార్జి ఉధికము. ఒక్కొక్క
గడియారము మంచి అండును పెట్టెలో నుంచి 3 సంవత్సర
ములకు పూచీ యివ్వబడును.

THE INTERNATIONAL WATCH TRADING CO.,
Bhendy Bazaar, Bombay.

అచ్చయ్యత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భవనము
అమెరికాలో కనిపెట్టబడినది.

జి. ఎం. సి.
నూతనమండల్
డబుల్ రెయి
లీస్, అంగులెట్
కాగ్-గ్రే-వి. డబ్బు,
ప్రే-త్తునట్టి స్ట్రె
సిలిండ్రు, అమెరికన్
అచ్చయ్యత్రములు,
నిప్పు పెట్టెలు చేయు
మెషినులు దయచేసి
వచ్చి పరిశీలించ కో
రెదము.

ప్రదర్శనగదులు, నెం 123/124 మూర్ వీధి
న్యూ మద్రాసు మాచ్ ఫ్యాక్టరీ, జి. టి. మద్రాస్.

శుక్రబంధు

మీది శుక్రబంధున కిట్టినట్లు గమనించుకొనుచు చక్కగా
మీది అంతులైన ప్రతిభాను చూపుము. శుక్రబంధును
కట్టినట్లు చేయించి, శుక్రబంధును నిరంతరమును
చేయించుట మీదిని వినియోగించుటకు లేదు. 25 మా. 2-8-30
147-30 త్రిపురకుండ్ల వైద్యశాల,
బాహుద్రామ-రామనంద్రపురంబొడ్డు, గోదావరిజిల్లా.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం. ఏప్రిల్ నె 9-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
బియ్యము తెగాపిడి ,, 545 కలది ను	12 8 0	13 4 0
కల్లూరి ,, డిల్ 42	13 8 0	14 0 0
ఫేజ్ ,, డిల్ 45	14 0 0	15 8 0
రామలు రా. 161 జస్త 1-1	8 0 0	8 12 0
నవ్వులు ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము సవ్వలు

కందులు జస్తా 1-1 ర 205	12 12 0	14 0 0
సెనగలు ,, డిల్	16 0 0	17 0 0
చెనలు ,, డిల్	14 0 0	16 0 0
జినులు ,, డిల్	17 8 0	18 0 0
జలలు ,, 195	7 4 0	8 0 0

3. సూనెపప్పులు

శుక్లపప్పు కా 1-1	110 0 0	118 0 0
రెయ్య పు 1-1	14 0 0	19 0 0
బీడు సెనగపప్పు కా 1-1	88 0 0	41-0-0
బీడు సెనగపప్పు కా 1-1 ర 90	బి.న.కా.నా.న 90	
అమడము కా 1-1	98 0 0	95 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపప్పు కా 1-1	91 0 0	96 0 0
కరచప్పు ,,	51 0 0	55 0 0
బీడుపప్పులు (గుంటూరుది) కా 1-1	98 0 0	105 0 0
రసీసాలు ,, కా 1-1	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపప్పులు నీలిపప్పులు మజున 1-1 ర 40	46	
కల్లూ కా 1-1	28 0 0	49 0 0
అప్పాచర్లెర జస్తా 1-1	25 14 0	26 0 0
వింతపప్పు కా 1-1	29 0 0	38 0 0

5. ధనుము

వట్టారకం కా 1-1	80 0 0	81 0 0
బియ్యం	24 0 0	30 0 0
కప్పుడు	24 0 0	30 0 0

6. నూలు

నె 30 తన్ని సింహాయాతె	6 5 0	
నె 6 ,, కలారి	8 10 0	
నె 24 ,, లాజి	5 4 0	
నె 40 బాబ్బురు 10 పా	9 6 0	
నె 20 1/2 రెట్టలేది	6 1 0	
నె 40 రాజి	8 5 0	
నె 4 బెన్ని యనీడు	8 4 0	
44 కాండో	4 12 0	

7. తోహములు

నెండ్ 100 కులం 1-1	54 12 0	59 6 0
జినులు రుబు 1-1	21 18 0	22 0 0
జనరక 1-1		18 9 0
ఇత్తడి బా 1-1	238 0 0	240-0-0
రాగి బా 1-1	828 0 0	830-0-0

8. రుబులు

అది మీట బియ్యంబాండు అతిబరయికి సింహాయాతె		
,, నీలిరంగ 1 రతి	0 10 0	
,, 14 రుబులు	1 10 6	
,, 28 రుబులు	1 0 8	
,, 56 రుబులు	1 8 0	
,, 1 అందరు	1 8 6	
రప్పలుపాస్తునాల్-బోలెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	3 4 0	
కాంగ్ 3 డ	1 0 0	
మి 4	1 2 0	

తూర్పు గోదావరిజిల్లా శాంతి

నైనికులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రథమదళ యోధుల వివరములు

మకాం - ర్యాలి, 8 ఏప్రిల్-తూర్పు గోదావరి జిల్లా సత్యాగ్రహాలను గూర్చియు అందు ముఖ్యముగా ప్రథమదళము ను గూర్చియు కొన్ని ముఖ్యమును వివరములను యీ క్రింద పొందుపరచెదను. మార్చి 31-వ తారీఖున నీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరినప్పుడు శాంతి నైనికులు 58 గురు వుండిరి. మకాములలో పలువురు జేరిరి, అందు కొంతమందిని మొదటిదళములో జేర్చుకొనిరి. ఇంతవరకు మొదటిదళములో 81 మంది గలరు. ఈ 81 మందిలో అనేకమంది యువకులు, వృద్ధులు గలరు. వృద్ధులలో పెద్దవాని వయస్సు 52, యువకులలో కుర్రవానివయస్సు 16. మొదటిదళములో 14 గురు నీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమస్థులు, వృత్తినిబట్టి మాత్రము యందు 4 గురు వైద్యులు, 25 గురు వ్యవసాయదారులు, 26 గురు విద్యార్థులు, 1 కుటుంబనివాసు, 2 పత్రికా విలేఖరులు, 9 గురు శేతపనివాండ్లు, 1రు హిందీ ప్రచారకులు, 18 గురు వక్తకులు. డిగ్రీలనుబట్టి మాచినవో విద్యుగురు పట్టపరీక్షయందు కృతార్థులయినవారు. శ్రీయుతులగు బులుసు సాంబమూర్తి, చెన్నేటి సత్యనారాయణ, గరిమెళ్ల నరసింహమూర్తి, పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశ రావుగార్లు, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ చి. ఏ. లు. శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారు గజరాకు విద్యాపీఠ పట్టధారులు.

సాంబమూర్తిగారు విడుదలగుటయు, వారే తూర్పు గోదావరి జిల్లా సత్యాగ్రహ ప్రథమదళమునకు నాయకుడగుటయు శుభసూచకము. సాంబమూర్తిగారన్న ను సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును ఒకటియే. నీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమస్థులకు, పెద్దయువకు డాక్టరు ను బ్రహ్మర్యముగారు బాతీయ పతాక సంరక్షకుడు. కళా వెంకట్రావుగారు దళముయొక్క జనరలు మేనేజరు కోశాధిపతి. తూర్పుగోదావరిజిల్లా శాంతిగ్రహసంఘ కార్యవర్గము, రీ-సెటిల్ మెంటు సందర్భమున అతి ఉత్సాహముతో పనిచేసినవాడు నగు శ్రీయుత చెన్నేటి సత్యనారాయణగారు దళమునకు కావలసిన ఏర్పాటులన్నియు చేయుచు గ్రామగ్రామములకు ముందువెళ్లుచున్నారు. శ్రీ సత్యనారాయణగారిని తూర్పుగోదావరిజిల్లా వల్లభాయి అసిన అతి శయోకి గానేరదు.

ఈ దళమునకు నేనాధిపతి, కెప్టెన్ శ్రీయుత కె. జి. కృష్ణమూర్తిగారు, మైనూరు కావరమ్మలు, హుస్సేన్ హిందూ స్టాక్ నేనాదళమువారి శిరిరములో శిక్షణసాందిన యువకుడు.

పెద్దలనుబట్టి వాలంటీర్ల సంఖ్యి చూతము. రాజమండ్రి తాలూకారయితులలో ప్రముఖుడును, దేశాభిమానియు, వంగల పూడి కావరమ్మకు నగు శ్రీయుత నీరుకొండ శేంకటరత్నం చాదరిగారు సత్యాగ్రహదళములో జేరట సంప్రదాయకము. వీరును, వీరికుమారుడు 16 సంవత్సరముల వయస్సుగల రామా రావుకూడ మొదటిదళములో జేరి కోజు 10, 12 మైళ్లు నడుచుచున్నారు. శ్రీ శేంకటరత్నంగారు 1922 లో 6 మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. దోసకాయలపల్లి వాస్తవ్యులును, రాజమండ్రి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షులు నగు శ్రీయుత మార్పి నుబ్బారావుగారు మొదటిదళములో నున్నారు. నుబ్బారావుగారితో వారి బంధువులగు మార్పి శ్రీమన్నారాయణగారుకూడ మొదటిదళములో నున్నారు. స్వరాజ్యపత్రికా ఆఫీసులో విరకాలము పనిచేసిన వంగల రమణయ్యగారుకూడ వాలంటీరుగా జేరి మొదటిదళములో ఎచ్చుచున్నార. కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షులును, పత్రికా విలేఖరులగు శ్రీయుత పారుపూడి సత్యనారాయణగారును, వారి ఏకపుత్రులగు రామమోహన్ గారుకూడ మొదటిదళములో నున్నారు. దేశభక్తిపూరితములగు పద్మములను పాటలను వ్రాసి పేరుగాంచిన శ్రీయుత సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారును, తుని ప్రాంతములందు భక్తిశ్రద్ధలతో కాంగ్రెసు పని చేయుచున్న వోడేటి రంగారామగారుకూడ మొదటిదళములో నున్నారు. పితాపురమునుండి డాక్టరు చెరికాని రామారావుగారు జేరినారు. డాక్టరు రామారావుగారు బొంబాయి యల్. సి. సి. యస్; పరీక్షలో కృతార్థులయిరి. పైద రాబాదులో యల్. యమ్. యస్. పరీక్షకు చదువుచున్నారు. ఇదియే ఆఖరు సంవత్సరము. 15 రోజులలో పరీక్షలున్నవి. కాని పరీక్షలమాట ఎరచి, తమధర్మమునే గుర్తించి, నీతానగరము నెచ్చేసి మొదటిదళములో జేరి. 1922 సంవత్సరములో శ్రీయుత రామారావుగారు ఒక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. పితాపురమునుండి రామారావుగారికొక డాక్టరు ను బ్బారావుగారుకూడ నెచ్చేసిరి. వీరు ఆయుర్వేద వైద్యులు, ఉత్సాహవంతులు, దేశభక్తిపూరితులు, అప్రాంతములనుండియే

అండ్రియన్ వాస్తవ్యులను శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు గారు విచ్చేసిరి. వీరు భక్తులు, బలశాలి, భూస్వాములు, నిగర్వ మాదామణి.

ఇక రాజమండ్రి వాలంటీరులనుగూర్చి కొద్దిగా వ్రాయ వలసియున్నది. రాజమండ్రి నగర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి గారగు శ్రీయుత పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావుగారు మొదటి వర్గములో చేరిరి. వీరు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయ బి. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులయిరి. 1923 నాగపుర జండా సత్యాగ్రహ సందర్భమున మూడు మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. 1929 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసములో నైనుక కమిషను రాకసం దర్భమున చెన్నపురిలో ఎర్రస్తుకాబడిరి. మహారాణి యూస్వి లక్ష్మీబాయి జన్మదినోత్సవమున, 1857-వ భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధదినమున జయప్రదయాగా జరిపిరి. పత్రికావిలేఖి, రాజ మండ్రి తాలూకా కో-ఆపరేటివు యూనియను కార్యదర్శి, రాజమండ్రితాలూకా కో-ఆపరేటివు సెంట్రలు బ్యాంకు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా కో-ఆపరేటివు డైరెక్టరులలో నొకరు. వారేగాక ప్రసిద్ధిగాంచిన వర్తకకుటుంబములకు జేరిన పలువురు యువకులు మొదటిదశములో చేరిరి. రాజమహేంద్ర వర సుప్రసిద్ధవర్తకులలో నొకరగు హ-రా-రా-శ్రీ. ఆరవ అది నారాయణమూర్తిగారు వాలంటీరుగా చేరిరి. తాము జేరుటయే కాక తమ కుమారునికూడ వాలంటీరుగా చేర్చి మొదటిదశము లో పంపిరి. శ్రీయుత ఆరవ వెంకటరత్నంగారు వృద్ధులనుచే తమ మనుషుడును కాంతి సైన్యములో చేర్చి మొదటిదశములో పంపిరి. పంపెద్దవారి కుటుంబమునుండి ఉత్సాహవంతు డగు పార్వతీశం విచ్చేసెను. శ్రీయుత వేములూరి పీఠయ్యగారి కుమారుడుకూడ వాలంటీరుగా జేరి మొదటిదశములో ప్రయాణ ము చేయుచున్నాడు. బంగారువారి కుటుంబమునుండి శ్రీ రా మమూర్తి గుప్త అను యువకుడు ఎచ్చు చేరినాడు. నాగమవారి కుటుంబమునుండి దేశభక్తుడగు నాగం చినభీమరాజుగారు ఎచ్చు నారు. వీరిదివరలో, 1923 లో నాగపు సత్యాగ్రహసందర్భ మున మూడు మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. ఇంటియేగాక ముంగంటివారి కుటుంబమునుండియు, ఉదివర బ్రాహ్మణ కుటుంబములనుండియు పలువురు విద్యార్థులు వచ్చేసిరి.

సీతానగరమునుండియు, సీతానగర ఆశ్రమమునుండియు కలిపి 25 మందిపైగా వాలంటీరులు విచ్చేసిరి. నేతపరిశ్రమమే వృత్తిగాగల వారిలోనుండి ఎచ్చినవారిలో గుర్తి నుబ్బరాజు గారు ముఖ్యులు. వరుసులూ పెద్దలు. ఉత్సాహములో చిన్న లు. చిన్నతనమునుండియు కాకినాడలో నున్న పితాపురం రాజుగారి కరణాయములలో పెరిగి విమర్శ దేశభక్తిపూరితుడై సత్యాగ్రహ ఆశ్రమములో జేరిన గూడూరి రంగయ్యగారిని మరువకూడదు. కుటుంబనియే పీఠవృత్తి. ఖద్దరు బట్టలనుకాని యె తరబట్టలను కట్టుట. రంగయ్యగారు మొదటి దశములోజేరి తమ జన్మన సార్థకము చేసికొనిరి. సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు తొలి నటియను- హుందీభాషా ప్రచారకుడు నగు వీసపాటి వేంకట సుబ్బారావుగారుకూడ మొదటిదశములో చేరిరి. విజయ యా త్రలోకూడ ప్రతిదినము రెండు మొదలు మూడు గంటలవరకు హుందీభాషను నడుపుచున్నాడు. సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ ఆయుర్య శ్రేష్ఠ వైద్యులను, దేశభక్తిపూరితులు నగు శ్రీయుత సరస్వతుల నూర్యవారాయణగారుకూడ మొదటిదశములో చేరిరి. రాజో లు తాలూకా కాంగ్రెసు ప్రముఖులను, సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ సభ్యుడు నగు శ్రీయుత వోలేటి నరసింహంగారుకూడ వాలంటీ రుగా జేరి మొదటిదశములో పావుచున్నారు. వీరు ఇంటరుగా డియటు చదువుచు 1921 లో అసహాయోద్యమములో చేరిరి. సీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యులను, పంచమ నేపథ్యుడు నగు శ్రీయుత మానాప్రగడ వేంకటకృష్ణారావుగారుకూడ మొదటి దశములో నున్నారు. 1923 లో నాగపుర జండా సత్యాగ్రహ సందర్భమున మూడు మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. రామ చంద్రుని వేంకటప్పగారిని ఎరుగనివారు అరుదు. వీరినిచూచిన క్షీ క్షీ డ్యురాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు జ్ఞాపకము వత్తురు. బలశాలి. సంగీతములో జ్ఞానముకలదు. కవిత్వము చెప్పగలడు. కాంగ్రెసు పత్రిక మేనేజరు. చక్కగా ఉపన్యాసము లివ్వగల డు. 1922 లో 5 మాసములు కఠినశిక్ష ననుభవించిరి. చంద్రు పట్ల హనుమంతరావుగారు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యుడు. 1921 లో ఇంటరుగాడియటు చదువుచు అసహాయోద్యమములో చేరిరి. ఖద్దరు ఉత్పత్తియన్న మిక్కిలి యిష్టము. సబరత్తి ఆశ్ర మములో ఖద్దరులో తిరిగిదు అయ్యెను. కాంతిమూర్తి.

తదితరులు

పితాపురము తాలూకా వాస్తవ్యులను, 52 సంవత్సరముల వయస్సుగలిగినట్టియు హ-రా-రా-శ్రీ దున్న ముత్యాలగారు కూడ మొదటిదశములో చేరిరి. వీరు పట్టుకాలిలు. వర్తకులు. 1908 రాజద్రోహ నేరముక్తింద పట్టుకొనబడిరి. కాని, దొరతనమువారి కేసు నిలువలేదు. ప్రయాగ సత్యవారాయణ గారు :—వీరు సీతానగర సత్యాగ్రహ ఆశ్రమసభ్యులు. కాలి నడకవూడ భారతదేశమంతట తిరిగిచూచిరి. చాలపాటివాడు. అపకృత ఆవరముతో సంతృప్తిపొందువాడు. యస్. వి. సుబ్బారావుగారు, యస్. యచ్. నరసింహ మూర్తిగారు :—వీరు కృష్ణ జిల్లా వాస్తవ్యులు, విద్యార్థులు.

ఇంటరు మీడియటు పరీక్షలో కృతార్థులయినవారు. సీతానగర మునుండి వెలువడినదశములో నున్నాడు.

పోకల సత్యవారాయణగారు :—పద్మాకిమిడి పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి. ఖద్దరు కో-ఆపరేటివు స్టాఫ్స్ ప్రెసిడెంటు. ఆరు పర్యాయములు శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానమున కేగిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రథమదశ యోధుల వివరములు

1. హ-రా-శ్రీ బులుసుసాంబమూర్తిగారు డా॥ సుబ్ర హ్మణ్యముగారు, 2. వెన్నేటి సత్యవారాయణగారు, కళా వెంకట్రావుగారు, 3. సోమంచి నూర్యవారాయణగారు, 4. మర్రి సుబ్బారావుగారు, 5. పారుపూడి సత్యవారాయణగారు, 6. కల్లూరి వెంకటకృష్ణారావుగారు, 7. బాలాంత్రపు సత్యవారాయణ రావుగారు, 8. మర్రి శ్రీ మన్నారాయణగారు, 9. కల్లూరి వెంకటకృష్ణారావుగారు, 10. మర్రి శ్రీ మన్నారాయణగారు, 11. కల్లూరి వెంకటకృష్ణారావుగారు, 12. చంద్రపట్ల హనుమంతరావుగారు, 13. మానాప్రగడ వెంకటకృష్ణారావుగారు, 14. మర్రికృష్ణ మూర్తిగారు, 15. రామచంద్రుని వెంకటప్పగారు, 16. వీరు కొండ వెంకటరామారావుగారు, 17. సరస్వతుల నూర్యవారాయణగారు, 18. పెద్దాడ గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు, 19. ఓలేటి నరసింహగారు, 20. గరిమెళ్ల నరసింహమూర్తిగారు, 21. వీసపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు, 22. గూడూరి రంగయ్య గారు, 23. ప్రయాగ సత్యవారాయణగారు, 24. కోడేటి రంగచార్యులుగారు, 25. పాలకోడేటి నూర్యప్రకాశరావు గారు, 26. నాగం భీమరాజుగారు, 27. అంజల వెంకటేశం గారు, 28. పారుపూడి రామమోహన్గారు, 29. గోదగం తుల బ్రహ్మానందంగారు, 30. ఆకెళ్ల లక్ష్మీనరసింహంగారు, 31. దున్న ముత్యాలగారు, 32. తినుటి అచ్చిరాజుగారు, 33. చొప్పల్లి నరసింహమూర్తిగారు, 34. నీతంరాజు వెంకట సుబ్బారావుగారు, 35. నూరి లక్ష్మీనరసింహంగారు, 36. పాటూరి ఆంజనేయులుగారు, 37. పోకల సత్యవారాయణగారు, 38. హరేశమద్రం నరసింహారావుగారు, 39. కె. జి. కృష్ణమూర్తి 40. భూపతిరాజు జగ్గరాజుగారు, 41. నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు, 42. నడింపల్లి భీమరాజుగారు, 43. నడింపల్లి తమ్మిరాజుగారు

44. చందు నూర్యవారాయణగారు, 45. కమ్మరి రాజా మాణిక్యంగారు, 46. పిలకా రామబ్రహ్మంగారు, 47. చెలికాని వెంకటరామారావుగారు, 48. శ్రీహర్ష ప్రతివాదభయంకరం వెంకటాచారిగారు, 49. గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారు, 50. ఎర్రనుంటు వెంకటలక్ష్మీనరసింహంగారు, 51. బంగారు శ్రీ రామమూర్తిగుప్త, 52. పి.కె.ఎం. నాగరాజుగారు, 53. ఉప్పగంటి గంగరాజుగారు, 54. హుందీ వెంకటరమణారావుగారు 55. రామబ్రాహ్మణ లక్ష్మీనారాయణగారు, 56. మరంకటి జగన్నాథాచార్యులుగారు, 57. ఆరవ నరసింహమూర్తిగారు, 58. వేములూరి వీరభద్రస్వామిగారు, 59. కాలనాధపట్ల నాగేశ్వరరావుగారు, 60. ఉప్పవోయిన నరసింహంగారు, 61. కొత్త రాంబాబుగారు, 62. తాడి సుబ్బారావుగారు, 63. గరికిపాటి సుబ్రహ్మణ్యముగారు, 64. వంగల సత్యనారాయణగారు, 65. నూలు వీరాజుగారు, 66. బెహనా సుబ్బారావుగారు, 67. రంపశంకరంగారు, 68. బయ్యగారి కృష్ణారావు, 69. జోరుపు తిరుపతిరాయుడుగారు, 70. చంద్రుని వెంకటరావుగారు, 71. కొత్త వెంకటస్వామిగారు, 72. పిలగా అచ్చయ్యగారు, 73. కూచిపూడి సత్యంగారు, 74. కల్లూరి వెంకటేశంగారు, 75. పంపెద్ద పార్వతీశంగారు, 76. నూలు నరవయ్యగారు, 77. వంగల వెంకటరమణయ్యగారు, 78. వీరుకొండ వెంకటరత్నం చౌదరిగారు, 79. గుర్తి సుబ్బరాజుగారు, 80, 81. పేద్దు తెలియ లేదు.

ఘనసారచంద్రిని
సెగరోగములకును, శ్రీల సమయవ్యాధులకును, శ్రీ వ్యమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంతు సెగ రోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుమారు రోగములను, నిర్మూలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.
దీనికి అనువాదముకై చంద్రిని అత్తరు నుపయోగించుట ముఖ్యము. చంద్రిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి. సి. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ
అంధదేశముందు ఆతి ప్రసిద్ధులగు మామండలకును మా పెద్ద కేటానుకును నేడే వ్రాయవచ్చు.

తమము మించిపోకమునునే మీ తలవెండ్రుకల గుర్తింపి తగుకృత్య మొనర్చును.

వెండ్రుకలు దువ్వెంతో ఊడివచ్చునుననుకరణ ఆదేశంపడు. వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అత్యంత యోగ్యమైనది.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డు
ను నేటినుండియే వాడుక బారంబింపును.

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికీ
ది వ్యామ్మ తిను

వెండ్రుకలను కాంతిహీనుగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె దగ్గసులాడించును.

ఈ సూక్ష్మపదార్థి నేడే పరీక్షింపుడు. మీ వెండ్రుకలెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గచునింపుడు. కామినియా ఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధిక్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతి పట్టుములోను, పల్లెలోను, కుకాణాదారు లందరినెద్దను, పరిశుభ్రదనము లమ్మవార లందరినెద్దను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0, పోస్టేజీ రు 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డు)
కొనుట ముతవకుడు.

మీరునుమీరుగాని, తేలు దుమలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటో దిల్ బహారు చల్లి నవెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, దైతీపువ్వుల పరిమళములను, నెద జలిన ట్టానర్నును, వెండి సమయములందు బంగారు లంఘన సంతోషపరచుటకు, ఆటో దిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కావరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని అమృతపరిమళము అనుభవించు.

1/2 టోన్స్ ఓటో దిల్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 టోన్స్ "	"	1-4-0
1 టోన్స్ "	"	0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన నంపబడును.
సువాసన కాస్త 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
90-2 285, జమ్మూమసీను మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

విదేశవస్తు బహిష్కారము

లంకామైదునందు సుచలనము

"లిప్టి" పత్రికకు 5 తేదీకి, ఓరియంట్ ప్రెస్ విలే ఖరీ ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

టోక్యో పత్రికాగారము కొండటికి కలగుచున్న రూఢినమ్మ కమును "హిందూదేశమునందు కీర్తనశిలి" అను డైరీ తెలిగ్రాపుపత్రిక లేఖనము తెలుపుచున్నది. హిందూయలోని సత్తా వ్యాపారము బహిష్కారమునుగూర్చి చేసిన తీర్మానము ఇప్పటి వరకును కలిగించినది. లంకామైదు మిల్లునేతలును, నౌకాసం పాదములును తీర్మానము విమర్శించుచున్నాడు. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారిని లంకామైదు పార్లమెంటుసభ్యులు సందర్శింపగోరుచున్నారు.

నిన్న మార్చి 8 నుగారు స్థాపించిన నూతన పార్లమెంటు కమిటీయందు టెన్నె గారు ఉపసభ్యులయిరి. కార్యక్రమము ఆంతర్యముగ జరుపబడెను. టెన్నె గారు వాచయలకు తావిచ్చు సందర్భములను తదనంత ప్రస్తుతపు హిందూదేశపు పరిస్థితులనుగూర్చి వ్యవహరించుచు రాండుమేటిలు సమావేశమునకు భారతీయుల సహకారమును పొందుటకు తమకు గల ఆతుగతము కనబడచిరి. 100 మంది పార్లమెంటుసభ్యులు హాజరగుట అసాధరణమైన విషయము. 50 మందికి పైను, సభ్యులు హిందూదేశమునకు అధినివేశ వ్యాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు సమ్మతింపు పత్రముపై సంతకము చేసిరి.

కార్యకర్తలకు అతివాదులు పరిస్థితులను గమనించుచు మిన్నకున్నారు. గాంధీగారు అరెస్టు అయినయెడల, పార్లమెంటునందు అడ్డర్వోమెంటు తీర్మానము నుపపాదించెదరని తెలియుచున్నది.

విదేశవస్తు బహిష్కారము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:- బొంబాయి చిల్లర గుడ్డల వ్యాపారులసంఘము, ఇక మూడుమాసములవరకు విదేశ వస్తువులను సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానము గావించెను.

దివాను చమన్ లాలుగారి రాజీనామా

లాహోరు, ఏప్రిల్ 6 తేదీ:- దివాను చమన్ లాలు గారు ఢిల్లీ కాసనసభ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నోసంగిరి.

"ఆనందభవా" అర్పణము 11 వ తేదీకి

మార్చి బడుట

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:- అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రాజారావుగారు ఇట్లు ప్రకటించినారు. కొన్ని కారణములచే "ఆనందభవా" అర్పణము సోమవారమునాడు జరుగదు. ఎప్పుడుజరుగునది ముందు తెలుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఏప్రిల్ 7 తేదీ:- మోతీలాలు నైహూగారు "ఆనంద భవా"ను కాంగ్రెసున కర్పించుట 11 వ తేదీనాడు జరుగును. జవహర్ లాలుగారు ఇరవై ఉండుకో ఉండకో అను సంఖ్య మును, పర్మింగుకమిటీ సభ్యులు కొందఱింకను ఈవిషయమున ప్రత్యుత్తర మియ్యకుండుటయును, 7 వ తేదీనాడు ఆకార్యము జరుగకుండుటకు కారణము లని తెలియుచున్నది. (ప్రీ. ప్రె.)

కేటాలాగు ఉచితము

మీ పట్టణమునందు గల మా మేజంటువద్ద దొరకును.

మైనూరుస్టేటుకు సోలుపజంట:-

సి. వి. శాస్త్రి అందుకో,

అవన్యూకోడ్డు, బెంగళూరు, సిటి.

జి. ఐ. పి. రైల్వే కార్మికుల సమ్మె

రూయి కరుగారిని అరెస్టుచేయుట

సత్యాగ్రహ ప్రయత్నములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:- ఈదినం ప్రాద్దున కార్మికుల సభయందు, వారి నాయకులలో వొకరు పోలీసువారి గుండ్లకు ప్రతిగా భారతీయుల గుండ్లు (రాళ్లు) రువ్వముని పీతలు చెప్పిరట. నిన్న పోలీసువారికిని కార్మికులకును జరిగిన సంఘర్షణములమున, సత్యాగ్రహము జరుపుటకై 7000 మంది కార్మికులు తయారగు చున్నారు.

ఏప్రిల్ 6 తేదీ జి. ఐ. పి. రైల్వే కార్మికులసంఘ కన్వేషుడు రూయి కరుగారు నేటి యుదయమున అరెస్టుకాబడిరి. పోలీసువారి యుత్తరపు నుల్లంఘించి వీరు కల్యాణనందు ఉపనామము గావించుటయే కారణము కల్యాణ కువ్లాప్తేవల్ల దగ్గఱ సత్యాగ్రహము రైలుకాట కడ్డముగా పండుకొనిరి. పోలీసువాళ్లును, పతానులు చాలనుందిని గెంటివేసిరి.

కుర్గాయెద్ద పోలీసువారు కార్మికులపై తుపాకులు కాల్చిరి. 7 గురికి గాయములు తగిలినవి. ఇద్దలు అపాయనీధి యందున్నారు.

ఈదినము ఉదయమున ఖంజేల్ గురగారు రైల్వేపని వాండ్రు కువ్వోధన గావించిరి. పోలీసువారు వలదననను సభిజరప జూచుటచే ఖంజేల్ గురగారిని పోలీసులు అరెస్టు చేసిరి. అంతట పనివాండ్రు ష్రేవక్ వద్దకు పోవుట, రాళ్లురువ్వట పోలీసులు గుండ్లు కాల్చుట జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

ఏప్రిల్ 6 తేదీ:- రూయి కరుగారితో కూడ బాబు కళ్యాణ్ గారు, డాక్టరు గోవిందగారు అరెస్టుకాబడిరి. వారు జామీనుపై విడుదల పొందుట కంగీకరింపలేదు. వకీలును గూడ పెట్టుకొనునట్లు లేదు. (ప్రీ. ప్రె.)

బరహంపురము, ఏప్రిల్ 7 తేదీ:- అఖిలభారత రైల్వే కార్మికుల సంఘపుకార్యదర్శి వి. వి. గిరి గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఈసంఘపు జెనరల్ కన్వీలు ఏప్రిల్ 20 తేదీని హుబ్లీయందు సంఘవరణములో సమావేశమగును. జి. ఐ. పి. రైల్వేవారిసమ్మె యమ్. యన్. యమ్. రైల్వే పరిస్థితులు, రైల్వేబోర్డువారికాఖ సంఘమువారు బోర్డువారితో సంప్రదించుటకు లేది నిర్ణయము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును. ఈ బెడరేవక్కు చేసిన సంఘసన్నియ ప్రతినిధులను పంప ప్రారణ. అన్ని ఉత్తరములును, C/O యమ్. యన్. యమ్. సంఘము హుబ్లీ అని వ్రాయబడవలెను.

కడప

(మేధావి సండేవరాయని అత్యద్భుత ప్రయత్నము)

ఆంధ్రదేశమునం దంతటను కీర్తిపొందిన ఈ గ్రుడ్డిబాలుడు ఈ నెల 6-వ తేదీ సాయంకాలము 6-30 నిమిషములకు యున్న టెడెక్లబ్బునందు మా జిల్లా జడ్జిగారగు ఇ. మ్యూక్ దొర వి. సి. ఎన్. గారి ఆగ్రాహనాధీనతముక్రింద తన యద్భుత మేధాప్రదర్శనమును జరిపెను. విషమసమస్యల నిచ్చినను ఏ మాత్రము ఆధైర్యపడక అప్పటికప్పుడే నోటుజేసి లెక్కలు చెప్పుచుండెను. కాగితముయొడ మ్యూక్ మ్యాటిక్స్ వి. సి. లు గూడ చేయజాలని లెక్కలను నోటుజేసి చెప్పనపుడు ఆకాశము చిల్లులుపడునట్లు కరతాశ్చర్యములు చేయుచుండిరి. ప్రదర్శనానంతరము శ్రీ జడ్జిగారు మేధావిని చాల కొనియాడిరి. "ఇటుంటి మేధావిని నేను ఇంగ్లండులో గూడ చూచియుండలేదు" అని జడ్జిగారు నెలవిచ్చిరి. లీలావతి అనంతరము సర్వము కొనియాడిరి. శ్రీ జడ్జిగారి మేధావిని సువర్ణపతకములతోను ధూరివిరాళముతోను బహూకరించిరి. (జగదీశ్వరి)

శ్రీ శే. డి. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు,

బళ్ళారి మున్సిపలు సభమువారి తీర్మానము

శ్రీ శే. డి. బి. సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు యీ ర

ధానిలో పెక్కు స్థానిక సంఘముల కధ్యక్షత వహించియు, కాసన సభ్యత్వమును వహించియు, హిందూ మతాదాయముల బోర్డు అధ్యక్షపదవిని వహించియు, కడు సమర్థతతో నిర్వహించిన ప్రజాహితకార్యములను బళ్ళారి మున్సిపలు సంఘము వారు మిగుల ప్రశంసించుచు, వారి యకాలమరణమునకు దుఃఖించుచు, వారి కుటుంబమునకు తమ హృదయపూర్వక మగు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

లంగను, ఏప్రిల్ 7 తేదీ:- లార్డు బర్క్లె హెడ్ గారు పూర్వము ఇండియా మంత్రి బయరిట్టునందు జబ్బుచేసి అపాయమైనపరియం దున్నారు. (రూటరు)

కలకత్తా బండ్లవారి సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:- బండ్ల సాంతదాతల ప్రతినిధు లీదినము పోలీసు కమిషనరుగారిని సందర్శించిరి. దొరతనమువారి తరపున సర్ చార్లెసు టెగర్టుగారు, అందఱును చట్ట ప్రకారము నడచుకొనవలెనయ్యు, లేనియెడ కష్టనష్టములకు బాధ్యులగుదురనియును, వారి కష్టవిఘ్నములను గూర్చి విచారణ చేయుటకు సిద్ధముగా నుంటిమనియు వాక్కుచ్చిరి. బండ్ల సాంతదారులు చట్టము ననుసరింపుట కొప్పుకొని ప్రభుత్వము వారి కొక నివేదికను పంపుకొనెదమని చెప్పిరి.

కలకత్తా ఏప్రిల్ 5 తేదీ:- నిన్న రాత్రి అరెస్టు అయినవారు, మదక్ మోహన్ బర్మన్, స్వామివిక్రమనంద, తదితరులును, ఈదినము మేజిస్ట్రేటుగారిముందు పెట్టబడిరి. రు 600 జామీనుమీద ఏప్రిల్ 7 తేదీ వఱకు విడుదల పొందిరి.

ఏప్రిల్ 7 తేదీ:- ఈదినము, అరెస్టు కాబడినవారిపై ఛార్జీ షీట్ తయారచేయబడెను. సెక్షన్లు 117, 143, 147, 120-బి. క్రింద వారు విచారింపబడుచున్నారు. బంకిమ్ చంద్రముఖర్జీ గారు కోర్టునకు రాకపోవుటచే, వారికై వారంటు జసగబడెను. బండ్లవారిని కాసనోల్లంఘనము కావించుమని ఉద్యోధించు కరపత్రమును వ్రాసినందులకై, అబ్దుల్ హామ్ గారిపై ప్రత్యేక సేరము మోపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

పార్లమెంటులో హిందూదేశమును గూర్చి

లండన్, ఏప్రిల్ 7-తేదీ ఈదినము కామన్సుసభలో, వార్డ్లూ మర్రి గారు కలకత్తాలో ఏప్రిల్ 1 తేదీని జరిగిన అల్లరినిగూర్చి ప్రశ్నింపగా, టెన్నె గారు వారపత్రికలలో ప్రచురితమైన దానికంటె తానెక్కువ చెప్పవలసింది లేదనియు, ఇవతల అల్లరులు జరిగినట్లు తనకు వార్తారలేదనియు నుడిచిరి.

మేజర్ గ్రహముపోలుగారు స్పీక్ కమిటీవారి అభిప్రాయముల ననుసరించి, ఇంగ్లాండునందు చదువు నొందవ విద్యార్థులకు సైన్యశిక్షణ నోసంగి నేలుగా కమిషనరుగ నియమించుటకు సదుపాయములను కల్పించుటనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారి మేనను తలపెట్టి యుండిరా యని ప్రశ్నించిరి. టెన్నె గారు తాను ప్రస్తుతము, అభివృద్ధికి ఉత్తమమైనవార్తను నశ్యేషించుచుంటిని చెప్పిరి. (రూటరు)

The Allenburys' Castor Oil

వాసనయులేదు రుచియులేదు

జౌషధరూపమున నున్న ఘనత చెందిన గొప్ప విశేషకారి 'ఆలె' బరీ' వాడుకగల చిట్టాముదములందఱును ఎఱుగుండుదు. ధూలోకముం దంతటను వాడుచున్నారు.

'ఆలె' బరీ' నే వాడుటకు నిశ్చయించుచు, ప్రతిమందుల దుకాణములోను దొరకును. పరిశుభ్రమైనది గనుక శ్రేష్టమైనది. అత్యుపయుక్తమగు గృహజౌషధం గృహమునం దుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd. LONDON

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

తుమ్మల సీతారామమూర్తి చాదరి.

బొంబాయిలో అద్భుతదృశ్యములు

సేబ్ జమన్ లాల్ బజాజ్, ముమ్బాయి,

భట్టగార్లకు 2 సం॥ కిరీతము

నారిమెన్ గారికి నెలవిడిపైదు

మద్రాసులోని వాణిజ్యము-బొంబాయిలో

జనుప్రదముగ హరితాళము

(శ్రీ ప్రెస్, తిరివాల్లి)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—సేబ్ జమన్ లాల్ బజాజ్, ముమ్బాయి, భట్టగార్లకు 2 సం॥ కిరీతములు కలిపి, ముమ్బాయిలో రూపాయలు జరిమానా విధింపబడినది. ఈ జరిమానా కట్టినచో వారు 6 వారములు శిక్ష ననుభవించవలెను. ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరింపవలసినదని ప్రజలను ప్రోత్సహించినందులకు వారు ఇండియన్ పీనలు కోర్టు నెక్స్టు ప్రకారము శిక్షింపబడిరి. కోర్టులో మద్రాసులో శేత్రస్థులను నియంత్రించిన ప్రాంతాధికారులుగా వామోజులను నిర్దేశించిరి. ఉప్పుచట్టమునకు అనుగుణముగా తిరస్కరింపక పోయినచో తదుపరి తప్పినచో మునుపును బజాజ్ ప్రభువులు తమ వామోజులములలో స్పష్టముగా తెలియజేసిరి. తాము ఆక్రమముగా ప్రవర్తించినట్లు మేజిస్ట్రేటుకు తోచినచో శిక్షింపబడినందుము అట్లుకాక తమ విధ్యుక్తమును నెరవేర్చితిమని యింతటితో తమచో ఉద్యోగముచేసిన శిక్షింపరాదనియు వారు మేజిస్ట్రేటును ప్రబోధించిరి. చట్టమును తిరస్కరింపవలసినదని బహిరంగముగా ప్రజలను కోరినందున కఠినశిక్ష లభింపవలసినదని నుడిచి మేజిస్ట్రేటుగారు పైపేర్కొనిన శిక్షింపబడిన విధించిరి. మద్రాసులో, మేజిస్ట్రేటుకు నిందనము లభించి, శిక్షలను సంతోషపూర్వముగా గ్రహించిరి. కోర్టునను జనుజను నివాసములలో మారుమోగెను. శిక్షచెప్పిన తరువాత నాయకులు పుష్పహారాలకృతులైరి.

నారిమెన్ గారి విచారణ

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—కె. యస్. నారిమెన్ గారు, ఆల్టిమార్ థాన్ గారు ఈరోజు మధ్యాహ్నము రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటువారిచే చెరియక నెల విడిపైదు విధింపబడిరి. ప్రజలు తండోపతండవులుగా వచ్చి కోర్టులో ముగిరి. శిక్షచెప్పినపుడు కొందరు వారిని పుష్పహారాలకృతులగా చేయబోయిరికాని మేజిస్ట్రేటు అట్లుచేయనివ్వలేదు. ఉప్పుచట్టము 47 సెక్షను ప్రకారము వీరు అరెస్టు చేయబడిరి.

నగరములో జయప్రదముగు హరితాళము

నారిమెన్, జమన్ లాల్ బజాజ్ మొదలగువారి శిక్షలకు తమ ఆగ్రహమును తెల్పుటగాను బొంబాయి నగరములో నగరకౌన్సిల్ సభ్యులువారు చేయించిన హరితాళము మిక్కిలి జనుప్రదమయ్యెను. కాంగ్రెస్ కమిటీవారి అజ్ఞులను శిరసావహించి హరగాయల మార్చెట్టులన్నియు మాయబడెను. పేరు మార్చెట్టు ఏప్రిల్ పరిష్కారములకు ఆసలే మునిషేయబడినది. హిందూపార్టీయవారి కాలవరకు, ప్రెసిడెన్సీ, చాక్లా, బుల్షెవర్ అహారేరిబారు యితరస్థలములలో మహమ్మదీయుల ఆంగములను హరతాళమునకై మునిషేయబడినది. క్రాంతిమార్చెట్టులో కొద్దిగా మహమ్మదీయులకాములు తప్ప తక్కిన వన్నియు మునిషేయబడియన్నవి. హరితాళము చేయవలసినదని ప్రబోధించుటకు వచ్చేపాఠే ప్రజలగర్జన విదేశవస్త్రములను జుచ్చేయటము శాంతిపైనుట వీధులలో తిరుగుచున్నారు. నగరమునందలి ముఖ్యపాతశాలలో విద్యార్థులు 2000 మంది చదువులను కట్టి పెట్టి జాతీయజండాలు బట్టుకొని యితరపాతశాల విద్యార్థులనుగూడ తమలో చేరవలసినదని కోరుచున్నారు. ఈరోజు మధ్యాహ్నము ఈవిద్యార్థులు ఏప్రిల్ 8ను పోలీసుకోర్టుకు పోయి నారిమెన్ గారి విచారణ చూడగోరిరి. కాని నారిమెన్ గారు మాజి నాన్ కోర్టులో విచారించబడుచున్నారని వారికోర్టును బట్టి పోలీసులకు బహుదర్శనమైనది. తరువాత విద్యార్థులు మాజి నాన్ కోర్టుకు పోయిరి. ఇంతవరకు బొంబాయిలో శాంతముగానే యున్నది. (శ్రీ ప్రెస్.)

విచారణ వివరములు

(శ్రీ ప్రెస్, తిరివాల్లి)

చదువుకొనువారు ప్రదేశమునకు చాల దూరమున నుండినను పోలీసుకోర్టు, విశాలపరణము, జనసంక్రమణము

న. కోర్టులో యిసుక రాలవంత నుండి ప్రజలుండిరి. చాలమంది సాక్షులలాములు విచారణమానుట కేసుచెందిరి. ఇతర చిల్లర పనిని చూచిని వారిమెన్, ఆల్టిమార్ థాన్ గారు కేసును మేజిస్ట్రేటు విచారించెను. ఉప్పు చట్టములోని 47 సెక్షను ప్రకారము నేరములుగా పరిగణింపబడిన మేజిస్ట్రేటు మద్రాసులో చెప్పెను.

నారిమెన్ గారు వాదించటకు గాని, వామోజులములుటకుగాని, అద్భుతశక్తిలను వేయటకుగాని, నిరాకరించెను. నారిమెన్ గారు న్యాయవాది సంఘములో సభ్యుడనిగూడ మేజిస్ట్రేటు జ్ఞాపకము చేసెను.

తాను యిప్పుడు న్యాయవాదిగా అవుటనుండలేదనియు, ఉప్పుచేయవారుగా నుటనియు నారిమెన్ గారనిరి.

ఈ సమయములో యువజనసమితి నాయకుడగు మోహరాజ్ గారు కోర్టుకు వచ్చుటచేత కోర్టు జనుజనుభ్రావములలో మారుమోగెను. ఇట్లు గల్లంతు చేసినచో అందరి పంపించవలసినప్పటికి మేజిస్ట్రేటు చెప్పెను. నారిమెన్ గారు విచారణలో పాల్గొన నిరాకరించెను. మేజిస్ట్రేటు యెన్ని చెప్పినను వారు వినలేదు. మేజిస్ట్రేటు తీర్పు చెప్పగానే కోర్టు జను జను భ్రావములతో మారుమోగెను. ప్రజలు హెచ్చుగా నుండుటచే మద్రాసులో దిడికోనను చెరసాలకు గొంపోబడిరి.

బొంబాయి పౌరుల ఉత్సాహభరితము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—సహాయ నిరాకరణము ఉధృతముగా నున్న రోజులను విందిన ఉత్సాహమును నేడు బొంబాయి పౌరులు ప్రదర్శించిరి. ఇంత ఉత్సాహము నగరములో ప్రబలియున్న నాయకులను చెరసాలలో పెట్టినందులకు ప్రజలు ఆగ్రహము తెల్పుటగాక నిగ్రహశక్తిని ప్రదర్శించిరి. సాయంత్రము జరిగిన సభకు రాదు లక్షలకంటె తక్కువ ప్రజలు వచ్చి యుండిరి. మూడు వేదికలనుండి ఉపన్యాసములు జరిగెను. విద్యార్థులను చదువులను మానవలసినదనియు స్టేడర్లను కోర్టులను మానవలసినదనియు ఉద్యోగములు గావించబడెను. మందరాజ్ డి. మాల్వికానీ, అబ్దుల్ సలామ్ ఆదిదాలీ గార్లు పాల్గొనిరి. అదిదాలీ గారు శాంతిపైనుట హెచ్చుగా చేరవలసినదనికోరిరి. లక్షలకొలది సభ్యులను చెరసాలకు పోక పోయినచో లక్షాకరముని వారనిరి. తేపు 100 శాంతిపైనుట బయలుదేరి పీరియా నిన్న ఉప్పుచట్టమును తిరస్కరించినవారు చేరియున్నారు. సముద్రతీరమునుండి ఉప్పునీరు తీసికొనివచ్చి కాంగ్రెసు ఆఫీసులో కాది ఉప్పు చేసెదరు. వీరు చచ్చిగేటు వాలకేస్తే పర్యంతము నెత్తెదరు. సభలో సత్యాగ్రహము తయారుచేసిన మందిరకపు ఉప్పు ప్రదర్శింపబడెను. చాలమంది ప్రజలుచేరియున్న ఉత్సాహము ప్రబలియున్న శాంతముగా నంతయు జరిగిపోయెను.

హెచ్. డి. రాజాగారికి ఆరునెలలు శిక్ష

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:—బొంబాయిసభ్యుల యువ జనసమితి కార్యదర్శియు మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహ శాంతి సత్యాగ్రహము చేసిన ఉప్పును అమ్మువారి నాయకుడుగా నిర్దేశించును యోగింప బడిన డి. యె. హెచ్. డి. రాజాగారు ఈ రోజు మధ్యాహ్నము అరెస్టుచేయబడి బంద్రా మేజిస్ట్రేటు వారిచే రి నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. (శ్రీ ప్రె)

ఆల్టిమార్ థాన్ గారు పోలీసులకు లొంగుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—పోలీసులు వారంటుకట్టుకొని ఆల్టిమార్ థాన్ గారి యింటివద్ద చాలకాలమునుండి వేదియుండిరి. కనుక బహద్దూర్ థాన్ గారు సత్యాగ్రహము గావించి యింటికి తిరిగివచ్చిన తోడనే వారిని పండిత నుండర లాల్ డి. గారు, అదిదాలీ గారు తై కల్లా స్టేషనుకు తీసికొని వెళ్లి వచ్చెప్పిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఆల్టిమార్ థాన్ గారు సత్యాగ్రహ

వృత్తాంతము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—ఈరోజుఉదయము ఆల్టిమార్ థాన్ గారు కాంగ్రెస్ భవనమునుండి హావీరవద్ద సముద్రమునకు సత్యాగ్రహదళమును గొనిపోయెను. నగరకర్తనతేయము జరిపించరాదని కాంగ్రెసువా రాజావించినను నాయకులు తేయముగా నున్నారని మనస్సులతో తృప్తిపెనుటకు చూడవచ్చుకాంగ్రెసుభవనమువద్దవేచియుండిరి. శాంతిపైనుట బయలుదేరి వచ్చుచు వారు వారిపెంటనేగిరి. శాంతిపైనుటకు లెలకు గారి సమాధి వద్ద చేరి ప్రార్థనానం

తరము సముద్రమునకుపోయి లోటలలో నీళ్లుతెచ్చి కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకు పోయిరి.

ముమ్బాయిలో సాసమున ఆచార్య రబేడిగారు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—జమన్ లాల్ బజాజ్ గారిలో అరెస్టు చేయబడిన ముమ్బాయిలో సాసమున ఆచార్య రబేడిగారి మహారాష్ట్ర సత్యాగ్రహమునకు నాయకునియిచ్చి. పురములో ఉప్పు అమ్ముటకు హెచ్. డి. రాజాగారి నాయకత్వమున 5 గురు శాంతిపైనుటలను నియమించుటకు గూడ నిశ్చయింపబడెను. మొదటి జట్టుకు సాయము చేయుటకు 10 మందిరి అధికముగా పంపుటకుగూడ నిశ్చయింపబడెను.

రబేడిగారి సత్యాగ్రహము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—సహాయ నిర్దయింపబడిన సమయమున మొదటి సత్యాగ్రహదళము ఆచార్య రబేడిగారి నాయకత్వమున ఉప్పు చేయుటకై సత్యాగ్రహశిబిరమునుండి బయలుదేరిరి. తెలతెలవారుచుండగా సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడినను ఆస్థలమున ప్రజలు హెచ్చుగా నుండుటచే శాంతిపైనుటలును, వారి నాయకులును, శాంతిమనస్కులును, నిరాయుధులును నైయుండిరి. ధైర్యముగా, స్థిరచిత్తముతో వారు ముందుకు పోయిరి. ఈరోజు పీల్ ఫాల్ట్ లోని సత్యాగ్రహశిబిరములోనికి పోయి చూడగా నవటి శాంతిపైనుటలను నియమిగ్రహశిబిరములు, ఏకమనస్కులును నైయుండిరి వ్యక్తమయ్యెను. పోలీసులు క్రిందటి సాయంత్రము చెడగొట్టిన పనియట్లు వారు రాత్రి వాగు చేసికొనిరి. నీళ్లు కాగ పెట్టుటకు వారేర్పరచినచో ట్లును పోలీసులు బ్రద్దలు చేసినందున వారు వానిని తిరుగ తెచ్చిపెట్టిరి. శాంతిపైనుటల సముద్రమునుండి తెచ్చు నీళ్లకునుటకు ఒక బావి ప్రవృద్ధిచేసిది. ఇదివరకు మారిగా నీరు పడరాన ఉప్పు చేయబడును.

బొంబాయిలో పోలీసు దుండగములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—నారిమెన్ గారు అరెస్టుచేయబడినందుకు అభినందించుటగాను భూకేశ్వరలో 10:00 మంది ప్రజలు సభచేయుచుండగా పోలీసులు లాటికరలను తీసికొనిపోయి ప్రజలపైబడిరి. చాలమందికి చెబ్బలు తగిలెను. చెబ్బలు తగిలినవారు ఆసుపత్రికి గొంపోబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

బొంబాయిలో సిక్కులందరూ

సత్యాగ్రహములో చేరుదురు

సిక్కుకమిటీవారి తీర్మానము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—బొంబాయిలో ఈ రోజు ఉదయము తయారుచేయబడిన ఉప్పు చూచుటకును నాయకుల సందేశములను విడుటకును హావీర వైకతములలో లక్షలమైగా ప్రజలు చేరిరి. ఒక్కసారి రెండుసార్లు జరిగెను ఒకదానికి అధ్యక్షుడు నారిమెన్ గారు. రెండవదానికి అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కమలాదేవిగారు. సభలో విదేశవస్త్రముల పెద్దగుట్ట దహనము చేయబడెను.

బొంబాయి సిక్కుకమిటీవారు సత్యాగ్రహములో చేరనిశ్చయించిరియు బొంబాయిలో నున్న సిక్కులందరు సత్యాగ్రహములో చేరవచ్చుననియు సత్యాగ్రహమును సర్వరూపేణ సింగుగారు చెప్పిరి.

కార్యదర్శియు ఆదిదాలీగారు సత్యాగ్రహము తయారుచేసిన ఉప్పును చూడెను. సత్యాగ్రహదళము కాక యిద్దరు పౌరులు చేసిన ఉప్పు ఒకప్రేరే చేసిన ఉప్పు ప్రదర్శింపబడెను. ఈ రోజుకూడ 50 శాంతిపైనుటలు పోయి ఉప్పునీరు తెచ్చి కాంగ్రెస్ ఆఫీసులో కాతురు.

మహారాష్ట్రకు ఉద్యోగము

శ్రీ లెలకు అనుగుణము మహారాష్ట్ర యంతరంగకు హెచ్చుగా చేరవలసిన వింతింపు ముందువారు తండోపతండుములుగా చేరుదురుగాకయని సర్దారు సర్దారాసింగ్, నుండర లాల్, కమలాదేవి, అమెలికాబాయి గోకలేగారల సభలో సుద్ధోధించిరి. చాలమంది ప్రజలు వచ్చినను శాంతము నెలకొనియుండెను. బొంబాయిలోని ముఖ్యవర్తకులును జనపనాగ గోతముల వర్తకులును నారిమెన్ గారికి 1000 రూపాయలను యిచ్చిరి.

నారిమెన్ గారి అరెస్టువివరములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—హావీరవద్ద యైన తరువాత నారిమెన్ గారు యింటికి వెళ్లిరి. సభికులు యింట్లకు వెళ్లుచుండగా జమన్ లాల్ గారి అరెస్టుసంగతి ప్రజలకు తెలిసెను. వారందరూ కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకుపోయి మట్టడించిరి. నారిమెన్ గారిని అరెస్టు చేసినసంగతి మహారాజ్ గారు భోజులో చెప్పిరి. తరువాత ఆతడు లామింగ్ టన్ పోలీసుస్టేషనుకు గొంపోబడెను.

లామింగ్ టన్ పోలీసు స్టేషనుకు అసంఖ్యాకములగు ప్రజలు వెళ్లిరి. నారిమెన్ గారిని జూచిగాని తాము యిట్లు వెళ్లమనిరి. కాంగ్రెస్ నాయకులు చెప్పిన తరువాతగాని వారు

కదలిపోలేదు. పోలీసులు సారీమెన్ గారిని లోపలి కొట్టులలో భద్రపరచిరి. ప్రజలందఱును వెళ్ళిపోయిన తరువాత పోలీసులు సారీమెన్ గారిని ఎడ్లపై నెడు పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొని పోయిరి.

(శ్రీ ప్రేమ)

కేల్ గారు శాసనసభసభ్యులము చేయవచ్చును

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:— శాసనసభ్యత్వమును యిదే వల రాజీనామానిచ్చిన తర్వాత కేల్ గారు సభ్యత్వములగు కారణములవలన తా నట్లు చేసిననియు శాసనోల్లంఘనోద్యమము లో తాను చేరవచ్చుననియు చెప్పిరి. శాసనోల్లంఘనములో చేరి నను చేరకపోయినను సిద్ధాంతము తానుపోవని వారు చెప్పిరి. య ధో దితనహకారపాత్రీ వారు శాసనోల్లంఘనము ఆశాశ్రయముని యొప్పునును చెప్పలేదనియు, ఆ పాత్రీలో సభ్యులును, కేసరి పత్రికాకార్యాలయములో పనిచేయువారును యిప్పుడైనవో సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపవచ్చుననియు వారు చెప్పిరి. స్వంత బాధ్యతమీదను ఉత్సాహము నడుపిరిదియు ప్రతివాదము చేయ వచ్చునని వారు చెప్పిరి.

(శ్రీ ప్రేమ)

చెన్నపురి కార్యరేషను

ట్రాముమార్గమును మార్పుటనుగురించి చర్చ మదరాసు, ఏప్రిల్ 9 — చెన్నపురి కార్యరేషను సభవారు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై, సెంట్రలు స్టేషను నుండి హంటురోడ్డును పోవు, ట్రాముబండిమార్గమును మార్పు విషయమై చర్చించిరి. ఎ. రామస్వామి మొదటివారు గారు సభకు హాజరు గావాలక పోవుటచే ది. బి. గో. నారాయణ స్వామిచెట్టిగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

పట్టికయంపలి కార్యక్రమమును ప్రారంభించుటకు పూ ర్వము సభవారు, రా. సా. పి. రంగనాథంబెట్టిగారి ప్రతిపా దనపైన, కొంతకాలము కార్యరేషను సభ్యులగుమన్న 'బెల్లె గాక' గారి మరణమునకు విచారమును దెలుపుచు తీర్మానము గావించిరి.

ట్రాము మార్గమును మార్పు విషయమై పిమ్మట చర్చ జరిగెను. సెంట్రలు స్టేషను నుండి వెల్లింగ్టను బ్రిడ్జివారుగా మాంటురోడ్డు పోవు ట్రామువైపును తొలగించి, ఒక వత్సర మువరకును ట్రామువైపును, చింతాద్రిపేట వంతెనవద్దనుండి, నేపియరుపార్కునుండి మాంటురోడ్డును మార్పువిషయమై చర్చ జరిగెను. ది. ఇ. రైల్వేకంపెనీవారు, పట్టణమున రాక పోకలకు వేర్వేరుగ రెండేజితల పట్టలను వేయుటకు ఏర్పా టుల నొనర్చుకొనుటకుగా నిట్టి మార్పు ఆవసరమయ్యెను.

సభ్యుమార్తిగారు, క్రొత్తమార్గమును నడియొడ్డుగా వేయుటకును, సదరుమార్గము గృహములకు సమీపమునానున్న ప్రదేశములలో, మార్గము ప్రక్కన దడీకట్టించుటకును, రాకపో కలకు రెంటికీనిగాక సదుమార్గ మొక్క రాకపో, పోకపో మాత్రమే యుపయోగింపబడాలెననియు, 1981 మేనెలవరకు మాత్రమే ఈ క్రొత్తమార్గము నుపయోగించుటకు ట్రాంజే కంపెనీనా రంగీకరించునెడల, సభవారి క్రొత్తమార్గము సంగీ కరింపవచ్చునని నుడిచిరి.

కమిషనరు ప్రసంగించుచు, మూడవవరకును క్రొత్తమార్గమున ఒకే వైపు ప్రయాణములు మాత్రమే జరుగవలెనను మర థను ట్రాంజేకంపెనీనా రంగీకరింప జాలరని నుడిచిరి.

చక్కలైచెట్టిగారు సభ్యుమార్తిగారి వరకులలో మూడ డదితప్ప మిగిలిన వరకులపై ననుమతి నొసగవచ్చునని ప్రతి పాదించిరి.

బషీరు అహమ్మదు సభ్యుగారు ప్రతిపాదనను బల పరచిరి.

పిమ్మట చక్కలైచెట్టిగారి సవరణతో సభ్యుమార్తిగారి ప్రతిపాదనను సభవారి రంగీకరించిరి. ఆంధ్రజ్యోతి నాటికి సభ విర మింపబడెను.

తిరువల్లిక్కేణి హిందూస్థ్రీల లక్ష్మీనిలాసనభ

ఈసభయొక్క నిర్వహణాధిపతి వార్షికోర్డను గత 6 వ తేదీ అదివారము సాయంకాలము 4గంటల జరుపబడెను. శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీఅమ్మగారు అధ్యక్షపీఠము నలంకరించిరి. సభా భవనము ప్రేక్షకురాండ్రతో కిక్కిరిసియుండెను. దైవపూర్వ తో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. శ్రీమతి విజయ మల్లెగారు సభయొక్క గతసంవత్సర నివేదికను చదివినపిమ్మట సంగీతము కోలాటము స్వరములు ప్రదర్శింపబడి బహుమతులు పంచివెట్టబడెను. శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీఅమ్మగారు గత 25 సంవత్సరములవలన సభాభివృద్ధియును కడుసంకల్పితో నిర్వహించినందుకు నారి నభినందించుచు కొందరు సభ్యురాండ్రు ఉపన్యాసముల నొసగిరి. ఈ యుత్సవదినమునదే శ్రీమతి లక్ష్మీ అమ్మగారికి వచ్చిపూర్తియగుటవలన ఆమెకు అనేకులు నెండినస్తువులను నాణెములను బహుమాన మొసగిరి. శ్రీమతి లక్ష్మీఅమ్మగారు సభ్యురాం ద్రందరికిని ప్రత్యుత్తరమొసగిన పిమ్మట మంగళవాద్యములతో సభ ముగింపబడెను.

"ఏకచ్ఛ ప్యాల" నాటకము

చెన్నపురి మహారాష్ట్ర సంఘమువారిచే

ప్రదర్శింపబడుట

కీ. శే. రామగణేశ గాడ్కారి గారిచే రచింపబడి, "గంధర్వ" నాటక సమాజమువారిచే ప్రదర్శింపబడు నాటకము లం దర్శింపఁపఱునమై, మహారాష్ట్రదేశమునం దెల్లడల అనల్ప మగు ప్రజామోక్షమును గాంచుకొను "ఏకచ్ఛ ప్యాల" ("ఒక బుడే") యను మహారాష్ట్ర సాంఘిక నాటకమును ఆదివారము సాయంకాలము చెన్నపురి మహారాష్ట్ర సమాజమువారు విజ్ఞాపి యా పురమందిరమున ప్రదర్శించిరి.

ఈ నాటకము చెన్నపురియందు ప్రదర్శింపబడుట కిది యే ప్రథమము. మహారాష్ట్ర భాషయందు సాంఘిక నాటక ములలో నిజమై ఉత్తముగ పరిగణింపబడుచు, ఉత్తములగు బాలగంధర్వానలభిఖానులుచే ప్రదర్శింపబడుటచేత మహారాష్ట్రమునందేగాక తదితర రాష్ట్రములందును ప్రబాదరగు పాత్రమైయున్నది. అట్టి నాటకమును తొలివారి చెన్నపురి మహారాష్ట్ర సంఘమువారు ప్రదర్శించినందులకు వారితోయే అభినందనీయులు. కథాసంధానము ఆధునిక సాంఘిక జీవన ముంలి చెనుగులను, మధ్యపాన మహావోషములను కలిగెడిను వర్ణములను, వరియు పెక్కు సాంఘిక అభివృద్ధి దోషము లను కన్నులకు పొడగట్టునట్లు, పాపాననమృతయనకై నను చిత్తము జల్లుచునున్నట్లుగా, వివిధ భావసంగ్రహములను విరించు చున్నది. ప్రధానకథకంతగాతోడ్పడక, నాటకమును అతిదీర్ఘ ముగా జేయు కొన్ని రంగములను తొలగించినచో నీ నాటక ము ప్రదర్శనార్హమై సభ్యుల చిత్తములకట్టివైచునట్లుట నది యములేదు. ఇందలి నీతిపాఠము ప్రేక్షకుల మనములందు గాఢముగ నాటి తద్రూపా కావ్యప్రయోజనము సిద్ధింపగలదను భావముతో గ్రంథకర్త దీనిని విషాదాంతముగ రచించియుండ వచ్చును. న్యాయవాదియైన, కథానాయకుడగు "సుధాకర"ని భాగ్యమును "సింధు" అను పతివ్రతాశిరోమణి ఇందలి కథా నాయక. శ్రీ. యస్. యస్. పుణతంజేకర్ గారు నాయకా పాత్రను ధరించి, సభ్యుల మెప్పించిరి. రహజీమాకృతి, మృదు మధురగానము, సౌఖ్యవతివంశదను నిష్కలంక స్వభావ ప్రక టనములను కలిగియుండుటచేసి వీరిపాత్ర కేతయు నొప్పియుం దిగవచ్చును. కాని వీరింకను రంగస్థలమునం దిండుక స్వచ్ఛం దముగ ప్రవర్తించుచు, సంగీతముతో ఆంగీకారార్థభివ్యముల నిండుక యభివృద్ధిగావించుకొనెన అదిర కాలముననే నాటక రంగమునందు కీరు ఉచితస్థానము నాక్రమింపగలరని చెప్ప వచ్చును. సామాన్యుల కొకటికొకటియుగా తోవజేయు "బాల గంధర్వ" పాటలను కీరు వీనులకింపనట్లు బాడి సభ్యులను ముల పలుమారుమరగొనిరి. కాని పాటబాడునపు డంతయు తమ దృష్టి పాటపైననే కేంద్రీకరింపజేయుటచేగాబోలు రంగ స్థలమున సమయానుమాలవర్తన మొకింత లోటుపడెను.

సుధాకరని యాప్రమితుడగు, హిత కాంక్షియునగు డాక్టరు రామలాల్ పాత్రను శ్రీ. పి. ఆర్. పద్మనాభరావు వి. పి. వి. యల్. గారు ధరించిరి. వీరు స్వరమ్రావులు. కావ్య మగు కంఠస్వరగలవారు. ప్రస్థుటముగా, శ్రోతపేయముగా పాడగలరు. భావప్రకటన సముచితమై యున్నది.

"సుధాకర" పాత్రధారులగు శ్రీ. జి. యస్. పింగ్లీ గారు నాయకపాత్రధారికంటెను చాల పాటిక నుటయేగాక, అల్పవయసులగు గవ్వట్టిరి. వీరును చక్కగనే పాడగలరుకా ని హావభావ ప్రకటనయందు కథానాయకునియం దంతకంటెను అధికముగా నాశింపవలసియుండెను. యధాశక్తి కీరు తమ పాత్ర పోషణకై పాటుబడిరి. కాని రామలాల్ పాత్రధారులకు వారి సుధాకరపాత్రమును ధరించినచో నింకను సమంజసముగా నుండెడిది.

"తలిరాం" పాత్రధారులగు శ్రీ. హెచ్. యస్. రావు గారు ప్రత్యేకముగా ప్రశంసించదగినవారు. వీరి తాగుబ్రోతు పాత్రను లోటులేకుండగ క్లాఫునీయుముగ పోషించిరి. వీరి నేత్ర సంకలనము, సంభాషణక్రమము, ఆంగీకారభివ్యములు సందర్భ వుద్ధి గలిగియుండి ప్రదర్శనమునకు జీవమును కలిగించెను. తక్కి నపాత్రధారులు యధానిధి తమ తమ పాత్రలపోషించిరి. వర్తమా నసాంఘికజీవనమును వెల్లడించు నిట్టి నాటకములందు నదులు, పర్వతములు, రాచగొలు, మహిష్లు మొదలైన పురాణగాథల కువకరించు అనవకలనుగాక సామాన్యమైన తెరలను, దుస్తుల నుపయోగించిన పెక్కుడు ఆకర్షణీయుముగా నుండగలవు. ప్రథ మమర్యాదయయినను ఈ సభవారి నాటకమనింతటి విజయవం తముగా ప్రదర్శించినందులకు అభినందనలు.

చిత్తూరు జిల్లా కౌంగ్రెసు

ఉప్పనత్యాగ్రహము వాంట్లేదు

6-4-30 తేదీ సాయంకాలం, వాలంటీర్ల సభకు

కొం దిరు వాలంటీర్లు తిరుపతికి వచ్చి యుండి, నేను సకాలమున హాజరులేని కారణముచే వెళ్ళిపోయి నారు. అనివార్యమైన స్వంతకారణముచే, నాపల్లెనుండి రైలు కు సకాలమున చేరనందున, సభకు హాజరుగుటకు నీలు లేకపో యినది. నేను సకాలమున సభకు రావాలక పోయినందు వలన వాలంటీర్లకు కష్టములు కలిగినవిగాన మన్నించవలయునని కోరు చున్నాను.

ఈ జిల్లాలో ప్రస్తుతం, "ఉప్పనత్యాగ్రహమునకు, సంసి ధులై యుండు వాలంటీర్లు, తమపూర్వీకేరు లెండిపేరు వృత్తి, నమస్సు, గ్రామము, పోస్టు విభాసం, పీట్లని కనుపరచుచూ నాకొక ఉత్తరమును వ్రాయుననినదిగా కోరుచున్నాను. మండల నాయకలతోను, రాష్ట్రీయ నాయకులతోను కలసి, మాట్లాడి, ఎట్లు చేయవలయునో ఆవిషయములను వాలంటీర్లకు తెలిపెద ను. వాలంటీర్లు "అహింసావ్రతము" సంపూర్ణ విభాసము గల వారై యుండవలయును. ఈలోపుగ, గ్రామములలో గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములు నెలకొల్పి, సభ్యులచేర్చి, కిడ్లరు విక్ర యించుచుండవలసినిగా ప్రార్థించుచున్నాను. వివరములు పత్రి కలమూలముగా తెలుపబడుచుండును. గవనియతూ రావలసినిగా కోరుచున్నాను. వాలంటీర్లు తమ తమ, విలాసముల తెలుప కోరు చున్నాను. వాలంటీర్లు గ్రామమునకు బస్సుయార్దం సమీప మా, రైలుమార్దం సమీపమా. ఎంతమార్దులలో నివసించుచుంట్లు న్నారో తెలుపవలయును. "చౌడుమట్ట" ఎప్పుడెప్పుడు విశేష ముగా దొరకనో తెలుపగోరుచున్నాను. వాలంటీర్ల సంఘమునకు ధనము ముఖ్యముగా కావలసియుంట్లున్నది. వీరై సంతకరకు చందాలుగాగాని విరాళముగా గాని పంపించవలసినదిగా, మండల ప్రజలను కోరుచున్నాను.

యం. శ్రీనివాసాచార్య,

తిరుపతి, కార్యదర్శి.

చీరాల వాలంటీర్లు

6-4-30 తేదీ, ఉదయము 7 గంటల ప్యాసెం జరులో చీరాలనుండి, పదిమంది, వాలంటీర్లతో, శ్రీకా కుళం పట్టాభిరాములు గుప్తగారు, గుంటూరు బయలుదేరిరి. జయజయధ్యానముతో, మహాల్లాసమున వీరు బండిలో (రైలు లో) ప్రయాణము చేయుచుండ ఆప్పికట్లలో మజిలీగ్రుగు వాలంటీర్లు వచ్చి వీరిలో గలసిరి. శ్రీకర్ణపాలెం కృష్ణరావుగారు వీరితో సరసముగ సంభాషించుచు, గుంటూరువఱకు వెళ్లిరి. కృష్ణరావుగారు, కాంచీయోధులకును, తదితర ప్రజలకును, యుత్సాహకరముగ కొన్ని పద్యములు యాచువున జెప్పిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

మద్రాసు రాష్ట్రీయసహకారమహాసభ, 18 వ సమావేశము

రాబోవు ఈస్టరు పండగదినములలో మైలాపూరు, బ్రాడీసురోడ్డు, పి. ఎస్. హైస్కూలునందు జరుగును. ప్రతి నిధులకు భోజనవసతులు సదరు హైస్కూలునందే యేర్పాటు చేయబడును. రాష్ట్రీయ సహకార యూనియనును అనుబంధింప బడనట్టిసంఘములన్నియును యూ ర్ రుసుము చెల్లించి ఆనుబం ధింపబడవచ్చును.

మద్రాసు నగరములో నొక కో-ఆపరేటివు హోటునే లు సాపైజీ కేర్పాటుచేయు విషయము నాలోచించుటగాను యీరాష్ట్రీయందలి స్ట్రీటు సాపైజీల ప్రతినిధుల సమావేశమును యీనెల 18 వ తేదిన జరుపుటకు ట్రీన్సిక్సు ఆర్మ్యు కో-ఆపరే టివు సాపైజీవారు యేర్పాటు చేయుచున్నారు.

ఒకఉపన్యాసము:— ప్రస్తుతము చెన్నపట్టణము ఇరు రేవుకొ విధిలో జరుగుచుండు రామాయణ కాలక్షేపములో ఒకభాగమును అంగశ్లోక ప్రధానము అనుచరిత్రమును యీ ఏప్రిల్ నెల 10 వ తేదీ గరువారము రాత్రి 8-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ కుంభకోణం మంత్రముగ్రాంతకే కాస్తుర్ల వారివలన ఉపన్వరించబడును. శ్రీ రామభక్తులందఱును విజయముచేసి ఆనం దింపకోరెదము. శ్రీరామవిలాస భక్తజనసభవారు.

ఎంవైరు ఆఫ్ ఇండియా ట్రైఫ్ ఇన్స్పూరెన్సుకంపెనీ, బొంబాయి

వైకంపెనీవారి భవనపు చిత్రములను ఇంతవరకు జరిగిన వ్యవహారపు సంగ్రహ వివరణమును గల గ్రంథమును కృత్య నందుకోరిమి.

నిర్బంధ ప్రయోగము

లవణ సత్యాగ్రహ ఫలితముగ ప్రభుత్వమువారు విధించెడి నిర్బంధముల కొకదారి తెన్ను గను పొందుటలేదు. కొందరకు స్వల్పశిక్షలనువిధించుటయు, మరికొందరకు దారుణశిక్షలను విధించుటయు వింతగ దోషకమానవు. నారిమెనుగారికిని దేశపాండి గారికిని చెరి యొకమానము ఖయిదు విధింపబడగ, జమకాలాల్ బజాజ్ గారికిని మహువాలా గారికిని చెరి రెండు సంవత్సరముల కారాగృహ శిక్షయు, జరిమానాము విధింపబడెను. మహాత్మునికి తోడు నీడ యగు బజాజ్ గారికి రెండుసంవత్సరముల శిక్షను విధించి, ప్రభుత్వమువారు వారి సభికముగ గౌరవింపట సమాజసముగనే యున్నది. రామదాసు గాంధీగారికి, ఆరుమాసముల శిక్ష విధింపబడెను. ఉప్పచట్టముక్రింద ఆరు మాసములు గరిష్ఠశిక్ష యయినను, వీనలుకోడ్డు 117 శెక్కునుక్రింద నేరమును ఫిరికొల్పినవారిపై రెండు సంవత్సరముల శిక్షను విధించుట, ఏటిన్యాయమో తెలియకున్నది. 117 శెక్కునుక్రింద నయినను, వీనలు కోడ్డు ప్రకారము నేరము జరుగవలయును. ఉప్పచట్టము నుల్లంఘించునేరమున కిది వర్తించు నని తోషదు. అయినను, సత్యాగ్రహయోధు లొకరును కోర్టులలో వాదించక, త్యాగపీఠ వహించుటచే, ఈవిషయము చర్చకు రానేరదు. సుప్రసిద్ధన్యాయవాదు లగు నారిమెనుగారు కోర్టులో జూపిన వైఖరి, కడు ప్రశంసాపాత్రము.

నారిమెనుగారు స్టేటుమెంటు నిచ్చుటకుగాని, వాదించుటకుగాని, క్రాసుపరీక్ష జేయుటకుగాని, విచారణయం దేవిధముగనయినను పాల్గొనుటకు గాని నిరాకరించితి. మీవృత్తి యేమని యడుగగ, ఇప్పుడు ఉప్పను తయారుజేయుటయే యని, నారిమెనుగారు చెలిపినసంగతి, వారిధైర్యమును, మనోనిశ్చయమును చాటుచున్నది. జరిమానా నిచ్చెదరాయని యడుగగ, తాము ప్రభుత్వకోశమునకు ధనమొసగమనియు, తమసామగ్రిను సత్యాగ్రహసిధి కొనగెదమనియు, నారిమెనుగారు పలికిరి. మీరు న్యాయవాదులు గారాయని మేజిస్ట్రేట్టుగారడుగగ, తా మచటికి న్యాయవాదిహోదాతో వచ్చియుండలేదని, నారిమెనుగారు స్పష్టపరచిరి. వీరితోపాటు ఆల్బెహదూరుఖానుగారుగూడ విచారణలో పాల్గొనక, శిక్షను వరించిరి. నారిమెనుగారి నిర్బంధము, బొంబాయి ప్రజలలో అమితోత్సాహమును గలిగించియుండుట వింతగాదు. సత్యాగ్రహమున కిది విశేషముగ చేపూతనొసగెను. రామదాసుగాంధీ గారును న్యాయస్థానములో మిగుల ధైర్యమునూపి, తమకు గరిష్ఠశిక్షను విధింపగోరిరి. గుజరాతు విద్యార్థి

వీరములో ఆచార్యులుగ నుండిన కీకాభాయి దేశాయిగారికి, సంవత్సరము మూడుమాసముల శిక్షయు, డాక్టరు మనూభాయిగారికి సంవత్సరపు శిక్షయు విధింపబడెను. 117 శెక్కును కీరిపైగూడ ప్రయోగింపబడెను. చందూలాల్ దేశాయిగారికి రెండు సంవత్సరములును, అమృతలాల్ నేత్ గారికి రెండున్నరసంవత్సరములును కారాగృహ శిక్ష విధింపబడెను. డిల్లీ లో సత్యాగ్రహోద్యమమును నిర్వహించుచున్న మహాత్ముని కుమారు లగు దేవదాసు గాంధీగారి హస్తములనుండియు, ఇతర సత్యాగ్రహవలంబుల హస్తములనుండియు, పోలీసువారు ఉప్పను బలవంతముగ నూడలాగికొనుటచే, వాలంటీరులకు బలమయిన దెబ్బలు తగిలినటుల, వార్తలు చెలుపుచున్నవి.

గాంధీమహాత్ముడు మొదట సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినపుడు, సత్యాగ్రహవలంబులు కారాగృహబాధలనే గాక, దెబ్బలబాధలను గూడ సంతోషముతో భరింపవలయు ననియు, అవసర మగుచో, ప్రాణముల నయినను అర్పించుటకు సిద్ధముగ నుండవలయుననియు, ఎచ్చరించియుండెను. గజరాతులో నేమి, డిల్లీలో నేమి, సత్యాగ్రహవలంబులు ఎట్టిపరిస్థితులలో నయినను సహనమును కోల్పోవక, నిర్బంధములను, శరీరబాధలను సంతోషముతో భరించుచు, ఆత్మశక్తిప్రభావమును గనబఱచుట సమ్మోదానహము. అన్నిప్రాంతములలోను ఈరీతిని అహింసావ్రతదీక్ష నిర్వహింపముగ కొనసాగుచో, స్వరాజ్యసిద్ధిగూర్చి నందియ ముండజాలదు. ప్రధాన నాయకులు నిర్బంధింపబడుచున్నను, తుదకు గాంధీమహాత్ముడు నయితము నిర్బంధింపబడినను, ఈమారు ప్రారంభమయిన సత్యాగ్రహోద్యమము అడుగంటుననిగాని, పూర్ణస్వరాజ్యవాంఛ తీరించునని గాని తలంచుట కేమాత్రము వీలుగనుపించదు. దేశమంతయు స్వాతంత్ర్యస్థితికి చేరితమించుచున్నది. స్వాతంత్ర్యశక్తి తల్పిధివలన గాని, అంతరింపదు. నిర్బంధప్రయోగమువలన, స్వాతంత్ర్య సక్తి మరింతగ పెరుగుట అనుభవైకవేద్యము. పురుషులతోబాటు స్త్రీలు గూడ సత్యాగ్రహోద్యమము నందు పాల్గొన నిశ్చయించుట ఉద్యమప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము. సత్యాగ్రహోద్యమమును స్త్రీలు సమర్థతతో నిర్వహింపగల రనియు శాంతమును వారెక్కుడుగ కాపాడగల రనియు, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు.

అబ్బాసు త్యాజ్జీగారి నిర్బంధమునకు పిమ్మట, సరోజినీదేవిగారిని నాయకత్వము వహింపు మని, మహాత్ముడు కోరుట స్త్రీలసామర్థ్యముపై మహాత్మునకు గల విశ్వాసమునకు ప్రబలనిదర్శనము. హరిదయాలు నాగు బోలు వయోవృద్ధులు వంగదేశమున లవణసత్యాగ్రహము జరుపుటబట్టి, యవకులు వృద్ధులనుభేదములేక ఎల్లరను ఈ యుద్యమమెటుల నూతనోత్సాహ భరితుల గావించుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. జమకాలాల్ బజాజ్ గారు తమస్థానమున స్వామి ఆనందుగారిని నాయకుగ నియమించి చనిరి. స్వామి ఆనందుగారు తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించుచున్నారు. నాయకుల లేమివలన, ప్రస్తుతోద్యమ మూగిపోవజాలదు. నాయకులు జనసామాన్యమునకు మొదట త్రోవ జూపుచో, పిమ్మట వారి యుద్యమమును నడుప

గలరను మహాత్మునివిశ్వాసము సార్థకమగుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున గూడ సత్యాగ్రహము ప్రారంభమయినది. నేడు అన్నిప్రాంతములలోను నది జరుగగలదు. ఆంధ్రదేశము గూడ తీవ్రనిర్బంధప్రయోగముచే గౌరవింపబడవచ్చును. సత్యాగ్రహోద్యమమునందు ఆంధ్రదేశ మితరరాష్ట్రములకు వెనుకంజ వేయ దని చెప్పవచ్చును. బొంబాయిరాష్ట్రమున దప్ప ఇతరరాష్ట్రములలో మహాత్ముని యుద్యమము వ్యాపింపలేదని చెప్పి, ఇండియా మంత్రిగారు సంతృప్తిజెందిన జెందెదరుగాక. కాని నిజ్ఞాతి ఇందుకు విరుద్ధముగ నున్న దని మీరు త్వరలో గ్రహింపగలుగుదురు.

లేబరు ప్రభుత్వమువారికి హిందూదేశప్రశ్న విషయమై రూఢియగు విధాన మేమియు లేనటుల దోచును. ఇండియా మంత్రిగారు రన్నిటికిని నవంబరు ప్రకటనమును పేర్కొనుచుండురు. అంతయు దానిలోనే గలదని చాటుచుండురు. అస్పృశ్యులు జవాబుల నిచ్చుటలో నేమి, ఆకున కందని పోకను పొందని సంగతులను చెప్పటలో నేమి, వెడ్జిప్రడ్డుబెన్ను గారిని మించిన ఇండియా మంత్రి మరియొకరు కనుపింపరు. వీరి యూహల కంటే గనుపించుటలేదు. హిందూదేశము ఇదివరకే ఆచరణయందు లభినివేశస్వాతంత్ర్యము ననుభవించు చున్న దని పార్లమెంటుసభలో చెప్పి, మీరు సభ్యులను ప్రమవెట్టిరి. ఇందు కుదాహరణముగ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యపు టాడంబడిక నుదాహరించిరి. కాని, హిందూదేశమునకు గల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యపు పన, భారతశాసనసభలో నిటీవల చెలిసి వచ్చెను. సంగముల చట్టమును ఆమోదించిన జన్నాగారు గూడ, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటక మనియు, శక్తిహీనులగు భారతీయులు ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సూత్రమునకు లోబడక తప్పదనియు, చాటియుండిరి. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును తొలగించెడి మూల్యాగారి సవరణ సంగీకరింప వీలులేదని, ఆర్థికసభ్యుడు స్పష్టముగ చాటెను. రాజప్రతినిధి గారిదివరకు గావించినప్రసంగములో, సత్యాగ్రహోద్యమమును అక్రమమని నిరసించి యుండెను. దీనినే ఇండియా మంత్రిగారు తరుచుగ పేర్కొనుట చూడ, నిర్బంధప్రయోగమే వీరికిని శరణ్యముగ గన్పట్టును.

బెర్లెడులో నవలంబించిన నిర్బంధవిధానమును వెడ్జిప్రడ్డు బెన్నుగారు వెనుక నిరసించి, స్వాతంత్ర్యప్రదానమే దీనికి ప్రతిక్రియ యని చాటియుండిరి. హిందూదేశమునకు మాత్రము వీరీసూత్రమును వర్తింపజేయకున్నార. నిర్బంధప్రయోగమువలననే స్వరాజ్యవాంఛ తోలగనని మీరు తలచుచో, ఇంత కన్న భ్రమ వేరండదు. స్వాతంత్ర్యవాంఛ పెరుగుట కిది మూలసాధన మగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు కాంగ్రెసుకు పూర్వము, ప్రభుత్వమువారికి సమాధానావకాశ మిచ్చియున్నాడు. సత్యాగ్రహప్రారంభమునకు పూర్వముగూడ వీరిట్టి అవకాశ మిచ్చియుండిరి. కాని, రాజప్రతినిధిగారు దీనిని చేపట్టరయిరి. మహాత్మునిహితవు నిరాకరింపబడెను. అందుచే వేరొకమార్గము లేక ధర్మబద్ధమును, అహింసాధారమును గల యుద్యమమును మహాత్ముడు ప్రారంభింపవలసివచ్చెను. హైందవ సమన్వయ పరిష్కరింపవలె ననిన, ఇండియామంత్రిగారును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును, మహాత్మునితో సమాధానవడ్లు

దప్ప వేరమార్గములేదని, ఎంతవరలో గ్రహించిన నంతవేలు. నిర్బంధప్రయోగముకల్ల ఆమోదము జూపుటవలన, పరిస్థితు లినుమంతయు చక్కబడ గావు. బ్రటిషుపత్రికలు నలుపుచున్న ఆర్భాటము లను నమ్మి మోసపోవుటవలన ప్రయోజనముండదు. ఏదేశమునందును, నిర్బంధప్రయోగము స్వాతంత్ర్యోద్యమముల నంతరింప జేసియుండలేదు. అహింసా బద్ధమగు నుద్యమమును ఈ సాధనచే ననలే అంతరింపజేయ సాధ్యపడదు. నిర్బంధము లధిక ఘృయినకొలదియు, ఆత్మశక్తి విజృంభించుచుండును. ఆత్మశక్తి కేవల శశుబలము సత్రికమింది, విజయము గాంచగలుగును. దీనిప్రభావమును గ్రహింపక, అధికారాలు పొరబడుచున్నారనుటకు సందియము లేదు. ఈసమయమున ఏరోజున ఎవరు నిర్బంధింప బడెదరో, చెప్ప వీలులేకున్నది. ఎవరి కెంత శిక్షింప బడునోగూడ నూహింప సాధ్యపడకున్నది. లా-ఆర్డరు రక్షణ వట్టిప్రహసనముకైంద పరిణమించు చున్నది. తీవ్రనిర్బంధప్రయోగము ప్రజాశక్తిని విజృంభింపజేసి, సత్యాగ్రహోద్యమమును బలపరచి, పూర్ణస్వరాజ్యమును చేరువకు దీసికొనిరాగలదు.

సాంగ్గి సంస్థానము

మహారాష్ట్ర దేశములోని సాంగ్గి సంస్థాన మునందు, సంస్థానాధీశులు ప్రజలహక్కులను కొల దిగ విస్తరింపజేయ నిశ్చయించిరి. ప్రజాశక్తి నిధి నభయొకటి స్థాపించబడునని వీరు ప్రకటించిరి. కాని, యీసభ కేవలము సలహా సంఘముగ మాత్రమే నిలిచియుండును. వీరితీర్మానములు ప్రభుత్వమును బంధింపజాలవు. స్వదేశసంస్థాన ప్రజల లయినను ఇట్టి నిరర్థక సంస్కరణములతో సంతృప్తిజెడబోయి. ఈసంగతిని సంస్థానాధీశుడు గ్రహింపక పోలేడు. కాని తామియదలచిన సంకుచిత సంస్కరణములను వారు సమర్థింప దొడగిరి. బ్రటిషు ఇండియాలో గలుగుచున్న యభివృద్ధినిగాంచి, తాము సంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టకుండ నుండ వీలులేదని, వీరుచాటిరి. కాని, బాధ్యతతోగూడిన ప్రభుత్వము స్వదేశసంస్థానముల కుపకరింపదని, వీరు భావించుచున్నారు. అటు లగుచో పూర్ణ నిరంకుశపరిపాలనమునే కొనసాగించుట మేలగును గాని, నిరర్థకమగు నిట్టిసంస్కరణముల నొనగి ప్రజలను భ్రమపెట్టుట నష్టపాతువగును. ప్రజలు వీనితో తృప్తిజెడక, త్వరలో సంపూర్ణ బాధ్యతను గోరకమానరు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము బ్రటిషు ఇండియాకు మందిదయినను, సంస్థానముల కిది నరిపోవదని, వీరు నమ్ముచున్నారు. కాని హిందూదేశ మంతయు ఒకసమాఖ్యగ నేర్పడినపుడు, బ్రటిషు ఇండియా స్వపరిపాలనము ననుభవించుచో, సంస్థానములలో నిరంకుశపాలనము కొనసాగుట దుర్లభమగును. ఆసంగతిని గ్రహించినచో, సాంగ్గి సంస్థానాధీశులు ప్రజలకు బాధ్యతను ప్రసాదించి యుండెడివారు. కాని, వీరింకను భ్రమకు లోపై ప్రాత సంగతుల నేకరుప్రశ్నెట్టుచున్నారు. బ్రటిషు ఇండియాలో బాధ్యత నొసగుట వలన, పరిపాలనము మిగుల వ్యయపాతు వయ్యెనని సంస్థానాధీశులు పలికిరి. కాని, బ్రటిషు ఇండియాలో నిజమగు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టలేదనియు, దానిని

ప్రవేశపెట్టినచో, పరిపాలనవ్యయ మింత యధిక మయ్యెడిదిగాదనియు, దెలుపనక్కరలేదు. మాంటు ఫర్ట్ సంస్కరణముల ఫలితముబట్టి, సంస్థానప్రజలకు బాధ్యత నొసగుట నష్టపాతువని చాటుటలో, నెట్టి యర్థము గనుపించదు. సంస్థానప్రజల లయినను, కృత్రిమబాధ్యతను గోరజాలరు. పూర్ణబాధ్యతనే గోరుచున్నార. సంస్థానాధీశుడు ఒకగదలచిన నిరర్థకసంస్కరణములచే, ప్రజల కెట్టిసంతృప్తి గలుగక పోగ, వారి యసంతృప్తి పెచ్చుపెరుగుట సహజము.

లేబరుపక్షము : హిందూదేశము

హిందూదేశ సమస్య విషయమున లేబరు ప్రభుత్వ మవలంబించెడి వైఖరిపట్ల లేబరు పక్ష సభ్యులలోనే అసంతృప్తి జనించినటుల తెలియుచున్నది. ఇర్విన్ ప్రభువుగారును, వెడ్జెవుడ్డు బెన్ను గారును హిందూదేశ వ్యవహారములను తిన్నగ నడిపెదరను నమ్మకము తొలగుచున్నది. మహాత్మాని యుద్యమముకల్ల ప్రభుత్వమువారు సరియగు మార్గము దొక్కలేదనియు, దేశభిక్షి రానురాను విషమ మగుచున్నదనియు, లేబరు పక్ష సభ్యులు భావించుచున్నారు. ఢెన్నరు బ్రాక్స్లేగారు పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, మహాత్మాని సత్యాగ్రహోద్యమము కల్ల సానుభూతి జూపెడి ఆంగ్లేయులు గలరని భారతీయులు గ్రహింపవలెననియు, హిందూదేశస్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యమును పూర్ణ స్వరాజ్యపు హక్కును తాము అంగీకరించుచున్నామనియు, లేబరు పక్షము తరపున ముచ్చటించిరి. బ్రాక్స్లేగారి నడుపులు ప్రశంసాపాత్రము లయినను, లేబరుపక్షమువారు తమ సానుభూతిని కార్యరూపమున జూపినగాని ప్రయోజనములేదు. వీరు నిర్బంధవిధానమును ఖండించు తీర్మానించుటయగాక, నిర్బంధములను ప్రభుత్వమువారు విరమించునటుల చేయుట యత్యవసరము. హిందూదేశపు పూర్ణ స్వరాజ్యపు హక్కును గుర్తించి, దాని నాధారముగ చేసికొని సమాధానపడునటుల, వీరు లేబరు ప్రభుత్వమును ప్రోద్బలపరుప వలయును. అంతియగాని, ఊరక కూర్చుని, శుష్కసానుభూతి జూపిన ప్రయోజనముండదు. అమెరికావారయినను తమ సానుభూతిని కార్యరూపము దాల్పజేయవలయునని మహాత్మాడు కోరియుండెను. హిందూదేశ సమస్యను లేబరుప్రభుత్వమువారి సమయమున పరిష్కరింప నొల్లకున్నను, త్వరలో నిందుకు బూన వలసినస్థితి యరుదెంచును. విదేశవప్త్రబహిష్కారముచే కంపితు లయిన, లాంకుమైరుపర్తకులే హిందూదేశసమస్యను వెంటనే పరిష్కరింపవలయునని, తొందరపెట్టుచున్నటుల దెలియుచున్నది. భారతీయులు ఆత్మవిశ్వాసప్రేరేతులై స్వశక్తి నాధారముగ జేసికొని కృషిసలుపుచో, ఇంగ్లండులో నే పక్షమువారును వారలవాంఛాఫలసిద్ధిని నిరోధింప జాలరు. బ్రాక్స్లేగారి నడుపులు లేబరుపక్షమువారి నెంతవరకు ప్రేరేపించునో చూడవలయును.

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయులు : బచ్చికనిర్గమనము

బచ్చిక నిర్గమన మునువేర, దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులు పలువురు హిందూదేశమునకు బంపబడుచుండిరి. హిందూదేశమునందు వారికి జీవనాధారము చూపబడుననియు, వారిస్థితి చక్కబడుననియు

ఆశలు పురికొల్పబడుచుండెను. కాని, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయు లీదేశమునకు వచ్చినపిమ్మట, వారి ఆశలన్నియు విఫలమగుచుండెను. జీవనాధారము లభించక, వీరు అల్లాడుచుండిరి. వీరిలో కొందరు ఇతర దేశములకు జీవనమునకై వెడలవలసినచెప్పును. వీరిని మరల దక్షిణాఫ్రికాకు రానియరు. వీరిస్థితి ఉభయ భ్రష్టమగుచున్నది. ఇండియాప్రభుత్వమువారిప్పటికి, దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయుల కెట్టి సౌకర్యములు గలవో, పని జేయగలవారికి పని గల్పింపబడుచున్నదో లేదో యని విచారించుటకు నిశ్చయించిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులలో పలువురు మద్రాసురాజధానివా రని తెలిసినవిషయము. లేబరుపక్షమున రగు గ్రేగారును, నటేశనుగారును, గలసి యీ రాష్ట్రమునకు సంబంధించినవారిని గూర్చి విచారణ జరుపుటకు నియమింపబడిరి. ఇట్టి విచారణకు ఫలముగ, దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయుల స్థితి ఎంతవరకు చక్కబడునో చూడవలయును.

లాంకుమైరు విలాపము

పండిత మదనమోహన మాళవ్యగారు బయలుదేరిదీసిన విదేశవప్త్రబహిష్కారోద్యమమునకు ఫలముగ, విదేశవప్త్రములను దెప్పించు వర్తకులు కొంతకాలము వానిని దెప్పించకుండుటకు కట్టడి జేసికొనిరి. ఈవార్త లాంకుమైరు వర్తకులలో అలజడి గలిగించి యుండెను. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుద్వారా చేకూరెడి లాభము, బహిష్కారోద్యమమువలన తొలగిపోవునేమోయని వీరు భయపడుచున్నారు. మిల్లులను మూయవలసినచున్నవి, వీరు భావించు చున్నటుల దెలియుచున్నది. మాళవ్యగారు విదేశవప్త్రబహిష్కారోద్యమముకల్ల శ్రద్ధపహించి దానికై యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచో, మహాత్మాని సంకల్పమునకు విశేషముగ తోడ్పడినవా రయ్యెదరు. ఇందువలన ఇంగ్లండు హిందూదేశముతో త్వరలో సమాధానపడవలసిన సమయ మరుదెంచకమానదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్రరత్న భవనము - బెజవాడ

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులకు ఉప్పుచుట్టిని పోషచేసుకొని తమ ఇండ్లలో పెట్టుకొను మని ప్రజలకును, మఖ్యముగా రహితులకును చెప్పుట అత్యవసరము. దీనివలన అత్యధికసంఖ్యాకులు ఉప్పు తయారుచేయుటకు ఎక్కువ వీలుగానుండును. ఇంతేగానుండ వస్త్రములు కరిగినతరువాత ఇది మనకు చాల సహాయకారిగానుండును. బహుశః అప్పుటికి మన సత్యాగ్రహసమరము అనేకరూపములు తాల్పవచ్చును అని భారతకాంగ్రెసు అగ్ర్యకులు ప్రకటించినారు. ఈ ప్రకారము జరుపవలెనని ఆంధ్రులను కోరుచున్నాను.

అ. కాలేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

ఒక కరణం రాజీనామా

మకాం, పలివెల, ఏప్రిల్ 4:—విశాఖపట్టణముజిల్లా విజయనగరం కాపురస్థుడైన చొప్పల్లి నరసింహమూర్తిగారు మార్చి 8 వ తేదీని సీతానగరం హిందూసాహి నేనాదేశములో చేరి ప్రస్తుతము తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో సంచారముచేయుచున్న స్వరాజ్యదళములో నున్నారు. ఈయన 23 ఏండ్లయవకుడు. ఆనకాపల్లి తాలూకా గొటివాడ గ్రామకరణ మైట్లును మార్చి 19 వ తేదీని ఆయనవ్యక్తిగమునకు రాజీనామాను అనకాపల్లి తాలూకా తహశీల్దారుకు పంపించిట్లును తెలిపెడి.

(ఒక విలేఖరి)

“ఉప్పుపన్ను తొలగింపబడవలెను”

శాసనసభ్యులు ఉపన్యసించుట.

సభ అల్లరిలో ముగియుట

శ్రీ జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు సభలో సాష్టాంగపడుట గత శనివారము సాయంత్రము చెన్నపురి సౌందర్యము

శ్రీ జి. హరిసర్వోత్తమరావు మాట్లాడుట కారంభించి నంతనే సభలో అల్లరి ప్రారంభమయెను. అనేకమంది శ్రీ హరి

శ్రీ సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు శ్రీ సల్లానాగారిని సభ్యులగుటకు నుపహించుచు ఈదేశమందలి సేవజనులపై

శ్రీ జి. ఎ. సల్లానాగారు మాట్లాడుచు గాంధీమహాత్ము డారంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమము వన ప్రపంచవృష్టి యం

అల్లరి ప్రారంభమగుట

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు పిదప ఉపన్యసింపుట కుగర్హులైరి. వెంటనే సభలోనుండి కొందరు “శాసన

శ్రీ సర్వోత్తమరావుగారు తాముచుట సభ్యులకు శాసన వభా బహిష్కారమునగుచున్నాయె, తమప్రవర్తనను గూర్చియు

శ్రీ అల్లరి హుమిదుఖాను సామి వెంకటాచలం కెట్టి గార్లు ఉపన్యాసమును మాట్లాడ నివ్వబడినదిగా కోరుచు

శ్రీ హరిసర్వోత్తమ రావుగారు అల్లరిలోనే మాట్లాడుచు తాము జైలున కరిగియుంటిమనియు, జైలునకరుగుటా

“మానాగ్నిజ్యంభా మాకపరములేదు. దయచేసికా ఛ్చుడు” అనియుకరు కేక వైచిరి.

అతిచవక ! మంచుగడ్డ !! అతిచవక !!!

కాకినాడ క్రిస్టల్ అయిస్ వర్క్స్ (Crystal Ice Works) కు

వెంటనే టోకు ధరలకు వ్రాసి తెలిసికొనుడు.

Tel, 'Ice': Coconada.

శ్రీ హరిసర్వోత్తమ రావుగారు:—యీ అరవులవలన నేను భయపడువాడను. ధైర్యమున్నచో నన్ను రాళ్లచేకొ

సాష్టాంగముగ సాగిలుట

అంతట అల్లరి ఆగిపోయెను. వెంటనే శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు వేదికనుండి హఠాత్తుగ దిగివచ్చి సభ్యులమధ్య

శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావుగారు రటుపిమ్మట మాట్లాడుచు గాంధీ మహాత్ముడు భారతీయుల శాంతివిప్లవమునేగాక, హిం

శ్రీ గడ్డెరంగయ్యనాయుడుగారు మాట్లాడుచు ప్రజలభిక్షముగ

శ్రీ సామి వెంకటాచలం కెట్టిగారు పోలీసువారిని వెడటిపోల సివడిని

“శ్రీ సత్యమూర్తిగారిలేఖకు ఆక్షేపణ”

పిదప శ్రీ సత్యమూర్తిగారు సభకు రాజులననియంపిన లేఖను చదువుచు సభ్యులలో నొకరు కోరిరి. లేఖచదువబడు

శ్రీ వెంకటకృష్ణ పిల్లెగారు సభ్యులను సత్యాగ్రహదళ మందుజేరదని వేదిరి.

శ్రీ యస్. యస్. వరదాచారిగారు మాట్లాడుచు స భ్యులొకరించిన యల్లరిని తీవ్రముగనిరసించి, ఇత్యుడిగజుగు

శ్రీ పి. యస్. భావ్యంగారు చెన్నపురి సత్యాగ్ర హోద్యమందు వెనుకంజవేయరాదనియు, ప్రజలెల్ల రీయుద్య

పిదప సభ ముగింపబడెను.

జెడసలెను, ఏప్రిల్ 8:— గెతు నేమేనోలో : న్నొసబ దిన బాంబులు

అని అధికారవర్గము తెలుపుచున్నది.

వరిబిజమునకుమందు
ఆంధ్రప్రదేశ్ అవసరమైనవరిబిజమును యెంతకాలమునుంచి ఉన్నను కుడురును

నెల్లూరు ఉప్పుసత్యాగ్రహము

2 వ దళము సత్యాగ్రహశిబిరము చేరుట. శ్రీమతి పాటూరు బాలనరస్వతమ్మ గారు శాంతిసైన్యములో చేరుట

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసువద్ద, నేడు (6-4-30) ప్రాతఃకాలమున రి గోల్ ల నుండి 2 వ దళము చూచుటకై పురప్రముఖులు

శ్రీ పాటూరు బాలనరస్వతమ్మగారు చేరుట

ఈమె, శ్రీ యంత పాటూరు సుబ్బరామయ్య ది. ఏ., (సింహపురి పత్రికాధిపతి) గారి సతి. ఈ స్త్రీరత్నము, నెల్లూరు జిల్లాయంతటికి ప్రథమ శాంతిసైనికురాలుగా, నేడు (6-4-30) 2 వ దళములో చేరిరి.

శ్రీ యంత ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు, ఉపన్యసింపుచు ఈమెచరిత్రను చెప్పిరి. ఈమెవలెనే ప్రతిస్త్రీ, యీ ఉద్యమములో చేరవలయుననియు, ఈమె చేరుట మన ఉద్యమమునకు మంగళశకరమనియుగూడ చెప్పిరి.

“జయము, జయము భారతమాతా”, “జయము జయము గాంధీమహాత్మా” “జయము జయము మనశాంతిసేనకృ” అని ప్రథమ దళనాయకుడు చెప్పచు, అందరచేత చెప్పించుచు, పురవిధులగుండా, తప్పెల, పోలీసుల మంగళశకరమును ధ్వని మిమ్ము ముట్టి ఊరేగింపు పోవుచుండెను.

6-4-30 కొట్రా. ఆదిశేషయ్య.

అఖిలభారత చరఖాసంఘము ఆంధ్ర శాఖ, మచిలీపట్టణము

ఈ కార్యాలయమునకు టైపురైటింగు, తెలుగుషాద్దోండు తెలిసినవారొకరు, బుక్-కిటింగు తెలిసిన గుహస్తాలు యిద్దరును కావలయును. మొదటివారికి ఆంగ్ల షాద్దోండు గూడ వచ్చిన ఎక్కువ ప్రయోజనకారిగా నుండును. యోగ్యులనుబట్టి తీరములు నిర్ణయించబడును. దరఖాస్తులను ఈనెల 15-వ తేదీ లోపుగా ఈ క్రిందిచిరునామాకు పంపవలెను.

మచిలీపట్టణము } భో. పట్టాభిశీతారామయ్య, 5-4-30 గౌరవ కార్యదర్శి

నోటీసు

నా పెద్దకుమారుడు, బలిశేషలి పూర్ణయ్యశాస్త్రి, (మూడు 14 సం॥ వయస్సు) దుస్సాంగశత్రువులను లోనై లెనయిస్తాను సారము దుష్ప్రవర్తనతో సంపరించుచున్నాడు. అతను చేసిన బుర్రములకుగాని, తదితర చర్యలకుగాని, నామీదగాని, కటుంబాస్త్రమీదగాని యెట్టిజవాబువారి యెంతమాత్రములేదని యిందుమాలముగా తెలియబడ్డమైనది.

బలిశేషలి ఆంజనేయులు

ప|| గోదావరిజిల్లా శాంతిసైన్యము

గొల్లలకోడేరునందు గొప్పస్వాగతము
(స్వకీయ విలేజ్.)

భీమవరం (మకాం) ఏప్రిల్ 5:—గత మార్చి 31 తేదీన ఏలూరునుండి శ్రీయుత దండూ నారాయణరాజుగారి నాయకత్వమున పయనమైన ప్రథమ పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా శాంతి సైన్యదళము నిన్న ఉపయమునకు యండగండినుండి గొల్లలకోడేరునకు చేరిరి. అచ్చట వీరికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగబడెను. యండగండిలో రూ 116 లు బహుమాన మొసంగబడెను. సాయంత్ర మొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీయుత దండూ నారాయణరాజు గారును, ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులు గారును ప్రజలు వేసవేలుగ శాంతిసైన్యమున చేరవలె ననియు, విపులముగ ధనసహాయమును గూడ చేయవలె ననియు సభికులను హెచ్చరించుచు సుపన్యసించిరి. సభలో రూ 21 లు వసూలుకాబడెను. సత్యాగ్రహ సైన్యమునకు బహుమతిగ నొసంగబడిన ఖద్దరు ధోవతులు సభలో వేలమువేయబడి దానినలన రూ 2-8-0 లు లభించెను.

భీమవరమునందు స్వాగతము

గొల్లలకోడేరునుండి శాంతిసైన్యము భీమవరమునకు నిన్నరాత్రి సుమారు ఏడుగంటలకు పయనమైరి. ఇచ్చటకు వచ్చునకి 8 1/2 గంటల దూరము. భీమవరముండి రెండు మూడు వందలమంది ప్రజలు ఒకమైలువరకు ఎదురేగి సేనానాయకునికి పూలండవేసి శాంతిసైనికులకు సుస్వాగత మొసగిరి. శాంతి సైన్యము పురమున ప్రవేశించి గాంధీచౌకున కేగి అచ్చట జాతీయపతాక సైతీ కోవల్లెవారిసత్తమున కేగిరి. ఆ సత్తమునందే భోజననకతు లేర్పాటుచేయబడెను.

నేటి తెల్లవారజామున నాలుగు గంటలకు శాంతి సైనికు లెల్లరును నిదురనుండి మేల్కొంచి భగవత్పూజనమును జరిపిరి. శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిందాచారీగారు భగవద్గీతలోని శ్లోకములు కొన్ని చదివి ఆరమును చెప్పిరి. పిమ్మట సైన్యము నగరసంక్రమము గావించుచు పురవిఘ్నలనందా పోయెను. ఈ పటాలముయొక్క సమాసాధ్యాయపటము గాంధీచౌకునందు తీయబడెను.

ఏలూరునుండి మార్చి 31 తేదీన సాయంత్రము బయలుదేరి సగటున దినమునకు పండుమైళ్ళచొప్పున నడచుచు నిన్నరాత్రికి భీమవరము వైశాంతిసైన్యదళము చేరును.

రెండువందలమంది చేరుట

భీమవరం (మకాం) ఏప్రిల్ 6:—ప||గోదావరిజిల్లా ప్రథమ శాంతిసైన్యపటాలము ఏలూరునుండి బయలుదేరునకి 50 మందిగలరు. నేటి యుదయమువరకును అందు చేరినవారు రెండు వందలమంది గలరు. అందు ఎనుబదిమందిమాత్రము ప్రథమదళమున ప్రచారముచేయుటకు చేర్చుకొనబడిరి. మొట్టమొత్తము ఈ జిల్లాలో నేటి యుదయముననే జాతీయ వార ప్రారంభము గుటచేత మెట్టపాలెం (నరసాపురమునకు చేరువ) నద్ద ఉప్పు పన్నుపై సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు శ్రీయుత దండూ నారాయణరాజు గారు ఏర్పాట్లు పూర్తిచేసిరి. కాని రాష్ట్రీయ సత్యాగ్రహసేనాధిపతియగు దేశభక్త కొండవెంకటప్పయ్యగారి యుద్ధపు సమసరించి సత్యాగ్రహమును ఈ నెల 13 తేదీవరకును నిలుపుచేసిరి. ఈ నెల 10 తేదీవరకును నేటినుండి వివిధ తాలూకాలలో తీవ్రమగు ప్రచారమున సలిపి, ధనము వసూలుచేయుటకును, సైనికులను చేర్చుటకును నారాయణరాజుగారు నిశ్చయించిరి. ఈ యుద్దేళముతో ప్రథమ పటాలమును మాడు భాగములుగ విభజించిరి. మొదటి భాగమున దండూ నారాయణ రాజుగారును రెండవపటాలమును ఆత్మహరి గోవిందాచారి గారును మాడవ భాగమును కొమ్మరెడ్డి సత్య నారాయణ గారును వివిధతాలూకాలలో నడిపించి ప్రభోధము గావించుటకు నేటియుదయమున 6 గంటలకు భీమవరము నుండి పయనమైరి.

మొదటిభాగపు కార్యక్రమము

6 తేదీన పాలకోడేరు, మొగల్లు, ఆరవిల్లి. 7 తేదీన అల్లిలి, కలంగి. 8 తేదీన తణుకు, ఇరగవరం. 9 తేదీన పెనుగొండ, పోమూరు. 10 తేదీన గుమ్మలూరు, మట్లపాలెం.

రెండవభాగపు కార్యక్రమము

6 తేదీన శృంగన్నకుం, లంకలకోడేరు. 7 తేదీన రాసుకుదురు, పాలమూరు. 8 తేదీన పెనుమంట్ల, ఆలమూరు. 9 తేదీన మాదచేరు, కవిటం. 10 తేదీన పాలకోడేరు, చుట్లపాలెం.

3 వ భాగపు కార్యక్రమము

7 తేదీన చెంగులూరు. 7 తేదీన ఏలూరునుండి బయలుదేరి పట్నూరు, కలపర్రు, పునుకొల్లు, వసంతవాడ, పెదపాడు. 8 తేదీన చాటపర్రు, జాలిపూడి, కనివారప్పేట, దుర్గారాల, వినకడియం, పొలమూరు. 9 తేదీన విజయరాయ, నడిరెడ్డి, మరంగూడెం. 10 తేదీన శ్రీరామవరం, కేతంపేట.

వైవిధ్యమగు సంచారముచేసి ఈనెల 10 తేదీ రాత్రికి సత్యాగ్రహరంగ మగు మట్లపాలెమునకు వైమాధుభాగములను చేరును.

వందే మాతరమ్

స్వాగతము

అగ్ర్యక్షమహాశయా, స్వాతంత్ర్యయోధులారా, సుస్వాగతము. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యజయలక్ష్మిని వరించుటకై వెదలుచు మా గ్రామము విచ్చేసిన మీకు మామనఃపూర్వకస్వాగతము, సుస్వాగతము. నేడు మన భారతమాత బానిసత్వమునకు లోనై కుందుచున్నది అట్టితటి “పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాకాయ దుష్కృతాయ, భర్తృసంస్థానారాయ సమ్యవాయుగే యుగే”యను భగవద్గీతా ప్రామాణికశ్లోకమునుబట్టి గాంధీభగవాను లుద్భవించి తల్లిదారిద్ర్యమును బోగొట్టి సీరసంకల్పచిత్తుడై స్వాతంత్ర్య యుద్ధవిజయయాత్రకు మనల నాదేశించుచున్నాడు. అట్టిభగవదాదేశమును శిరసా వహించి వెదలుచున్న స్వాతంత్ర్యయోధులగు మిమ్ములకు కొలదిదినములలో జయలక్ష్మి వరించును గాత!

యోధులారా! జయధంకాను మ్రోగింపుడు. స్వాతంత్ర్య సమరరంగస్థలమునకు దుముకుడు. పిటికిపందలై వెదీరుకుడు. మనపూర్వులగు శ్రీభక్తపతి శివాజీమహారాజు, కృష్ణదేవరాయాదులను స్మరించుచు వారిశంభ నమసరింపుడు. సత్యబద్ధతై శాంతిమతో మహాత్ముని ఆహింసావ్రతమును జడచేయుగా సాగింతురుగాత! భగవదనుగ్రహమువలన మీకెల్లరకు దీర్ఘాయు ధాలోగ్యములు గలిగి, స్వాతంత్ర్యజయలక్ష్మిని వెంటినుకొని వత్తురుగాత! మామనఃపూర్వకపందనములతో స్వాగతవ్రతము నర్పించుచుంటిమి.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాభిలాషులు,
మాచిపూడి, ౪-౪-౧౯౩౧.

వాతావరణస్థితి

1930 నం|| ఏప్రిల్ నెల 9-న తేదీ బుధవారము

కూక్కుట్టలు	మీ 24 Xంటలలో అత్యధిక స్థితి	మీ 24 Xంటలలో అత్యల్ప స్థితి	మీ 24 Xంటలలో వర్షము	జనవరి 1-న తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగా సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	88	78	...	1.8	+ 1.7
విశాఖపట్టణము	88	71	...	0.2	+ 0.1
కాకినాడ	97	79	...	0	- 0.1
మచిలీపట్టణము	92	81	...	0	- 0.1
కర్నూలు	105	79	...	0	- 0.1
జిల్లూరి	101	80	...	0.8	+ 0.2
అనంతపూర్	0.2	+ 0.1
కడప	106	85	...	0	0
నిజాదు	108	80	...	0	0
మద్రాసు	98	80	...	0	- 0.1
కడపూరు	98	81	...	0	0
నల్లూరు	101	77	...	0	- 0.1
నీలమ	97	77	...	0.1	- 0.8
కోయంబట్టూరు	96	74	...	0	- 0.2
తిరుచనాపల్లి	101	75	†	0.3	× 0.2
కాగనట్టణము	80	81	...	0	0
సుధూర	100	78	...	0.5	+ 0.2
పొంబట్	91	82	...	0.5	+ 0.1
పాలంకోట	0.3	0
తిరువేద్రవతి	88	81	...	0.1	- 0.9
కొచ్చికి	68	82	...	1.3	+ 0.3
కాలికట్టు	92	82	...	0.1	- 0.2
సుంకూరు	91	79	...	0	- 0.1
వెంగులూరు	86	78	...	0	- 0.2
మర్కాశ	84	61	...	0.7	+ 0.2
కొడెకశాల్	71	56	0.2	0.7	- 0.5
మాడూర్	75	57	...	3.3	...

సర్కారులు:—మచిలీపట్నం కాకినాడలో పగటి వేడిమి 4, 7 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కును:—పగటివేడిమి 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ కర్నాటకము:—నల్లూరులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
ప్రజాపతి వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అతిమేలైన బ్లూజాగర్ సీమకమలములకు
సుప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1893
వీకంసీ చబిల్ దాన్ అందు సన్న
సీమకమలము నగల వర్తకులు
112, 118 చె నాబాబు రోడ్ మద్రాసు.

ప్రకటన

గుంటూరు గ్రామ కావరస్థును మేకల అప్పయ్యగారి కుమారుడు అంజయ్య ది 19-11-29 మొదలు ది 19-2-30 వరకు కేసరిమల్ రతకచంద్ కొట్టువారివద్ద రూ 20,700-0-0 అప్పుగా పుచ్చుకొని ప్రాంతేనోట్లను వ్రాయించియిచ్చి సదకు దాకీలక్రింద కొన్ని సరుగులను ప్లాడ్డిచేసి సదకు కొట్టువారికి స్వాధీనపరచి యున్నాడు. సదకు బాకీగాను రు. 1750-0-0 లు మాత్రం చెల్లు యిచ్చియున్నాడు. మిగతా తయికం అంతయు ప్లాడ్డితోసహా రావలసియున్నది. అయితే యీ మేకల అంజయ్య యేకారణంచేతనో అయిన కొట్టును మాసివేసి యొక్కడితో వల్లిపోయినట్లుగా తెలియపర్చినది. బాకీక్రింద ప్లాడ్డిచేయబడిన సరుగులకు కాపలా వుంచుటకున్నా కష్టముగా నున్నది. మరిన్ని మాకు పయికమున్ను లిగిసి యిస్తానన్న వాయిదాకూ డ గతించిపోయినది. గనుక సదకు మేకల అంజయ్య యిప్పటి నుంచి 6 ఆరురోజులలోగా మాకు యివ్వవలసిన పయికమును తెచ్చి యివ్వనియెడల ప్లాడ్డిచేయబడిన సరుగులను గుంటూరు గ్రామములో బహిరంగముగా కరపత్రములను పంచెట్టి వేలమువేసి సదకు బహిరంగ వేలములో వచ్చిన పయికమును కాపలాఖర్చులు యితరఖర్చులు పోను మిగతా మొత్తమును మాకు రావలసిన బాకీక్రింద చెల్లువేసుకోవలెను. చెల్లుపోగా మిగిలె పయికమునకు కొద్దలో క్రమమయిన దానావేసి వసూలుచేసుకోవలెను.

ఇట్లు,

31-3-1930 } కేసరిమల్ రతకచంద్ కొట్టువారి
తరపున,
భాగనుడు, జోరాజి.

కోబ్రా చిరకాలము
కాంతితో నుండునట్టి
పాలిష్ నొసగుచున్నది!
కోబ్రా బూట్ పాలిష్ రెండు
పనుల చేయుటకై తయారైనవృ
బడినది. పాదరక్షలకు కాంతిగలిగి
నట్టియు, చిరకాల ముండునట్టి
పాలిష్ నిచ్చును. చర్మమును
మృదువుగా నుంచును. కోబ్రాతో
మెలుగుపెట్టిన పాదరక్షలు చిర
కాలముండును.

COBRA
BOOT POLISHES

మీ వైకమును కూడుచు చేసికొనుడు
నలుపు, ట్రాప్, డార్క్ బూత్
(ప్రెయిస్) వగైరాల రంగులు గలవు.

Agents:

ఏజెంట్లు:—
విల్లూ అందు కో, మద్రాసు.

బెజవాడ

రాజకీయ నేరముల విచారణలో

ముద్దాయిల ధర్మము

ఈ విషయములో అభిలఖిత కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల వద్దనుంచి ఈ దిగువ ప్రకారము వచ్చిన హాజరు నమోదించి నడుమనెనని రాజకీయ నేరముల కింద విచారింపబడెడివారిని తోరడమైనది:-

1. మన మిత్రుడు సత్యాగ్రహ సమరములో నున్నాము. అనేకమంది కాంతి సైనికులు ప్రభుత్వమువారి చెరసాలలలో పెట్టబడుట జరగగలదు. ప్రభుత్వమువారి న్యాయస్థానములలో విచారణ జరుగనపుడు ఏవిధముగా మనవారు ప్రవర్తించవలెనో సరియైన అభిప్రాయములు కలిగియుండుట అత్యవసరము.

2. "కానన్ లింగంపునకై మనవారు పట్టుబడినపుడు తమ పక్షమున వాదన జరపుకొనగూడదు. కోర్టులో జరుగు విచారణలో ముద్దాయిలు ఏవిధముగాను పాల్గొనగూడదు. మీ విచారణతో మా కెట్టి సంబంధములేదు. మీ ఇచ్చిన వచ్చినటుల చేసి కొనవచ్చును" అని కోర్టులో ముద్దాయిలు చెప్పవలెను. తమ కేర్లుగాని చిరునామాలగాని కూడా కోర్టుకు చెప్పకుండుట ఉత్తమము. వీరి కేర్లును చిరునామాలను కనుకొన నలసినవిధి పోలీసువారిమీదనున్నది ఈ విషయములు తెలుసుకొనుటలో పోలీసువారికి మనము మద్దతుచేయనక్కరలేదు. అరెస్టుచేయబడిన కాంతి సైనికులు కోర్టులో బహు గౌరవముగా సంవదించవలెను. వారు కోర్టులో వాగుట బడాయికొట్టుట ప్రశస్తియు లాడుట పనికిరాదు. తమ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుచు కోర్టుకు ఏలాటి సంబంధమునీ చెప్పకుండా నుండవలెను.

3. రాజద్రోహ నేరము కింద మనవారు అరెస్టు అయినపుడు కూడ మనము డిఫెన్సు పెట్టుకొనగూడదు. మన పక్షమున వాదించుకొనగూడదు. ప్రస్తుతము రాజద్రోహమును పురిగొల్పుటే మన మతము. అబద్ధ ప్రసంగములు ఏమైన మనమీద చెప్పబడినవో అవి అబద్ధమని చెప్పవలెను లేదా సరియైన సంగతులు చెప్పవలెను. ఇంతకన్న విచారణలో ఎక్కువ పాల్గొన గూడదు.

4. రాజకీయ కేసుల కింద రాజులుంటి అబద్ధపుకేసులు మనవారిమీద మోపబడినపుడు డిఫెన్సు పెట్టుకొని విచారణలో పూర్తిగా పాల్గొని తాను నిర్దోషిని రుజువుచేసికొనవచ్చును. తరుచుగా మన కాంతి సైనికులమీద దొంగతనము బంది పోటు మొదలైన అబద్ధపు నేరములు దురుద్దేశ్యముతో మోపబడుచుండును; గావున అట్టివానిలో డిఫెన్సు పెట్టుకొనవచ్చును.

8-4-30 అ. కాళేశ్వరరావు, కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

నామాటలు

స్వాగతము! సుస్వాగతము!! ఆంధ్రవీరులకు సుస్వాగతము!!! స్వరాజ్యమును గుఱుకొనజూచు నవకుమారులకు ఎగిరి పడుతూన్న హృదయముతో స్వగతములు. పౌరతంత్ర్యమును పౌరశ్రోల జూచు ఆంధ్రవీరులకు ఉచితపడుతూన్న హృదయముతో స్వగతములు. స్వాతంత్ర్యాభిలాష పెంపొందజూచు ఖాదీధారులకు ఆతేజస్వీయతయముతో స్వగతములు.

విశుద్ధమున్న యితరదేశాలవారి పరిపాలన కుడిగాలిలోని మబ్బుమేడ. స్వాతంత్ర్యాభిలాషగలవారిని అడ్డుపెట్టేదెవరు? పవిత్రహృదయాలకు భయము ఎక్కడ? మన సంతోషప్రవాహానికి యితరులు కలవొగ్గిరాల్సింది. మనపట్టుదలముందు యితరుల వుద్దేశాలు కలహించలేరీరాల్సింది.

అై స్వరాజ్యభమును సాగినిండు అై. త్వరలో మనహృదయములు కలిసి గట్టిపడుగాక! త్వరలో మనకోర్కెలు నెరవేరుగాక! త్వరలో మనయుద్దేశాలు ఫలించుగాక! గాంధీజీ తోడునీడ.

త్రిపురనేని గోపీచంద్, మాచిపూడి, ది 4-4-30.

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుమ, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పుక పనికేయును. అమృతాంజనం డిప్ 7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

హిస్ ఎక్జిలెన్సీ హౌసెస్ నైజాము స్టేట్ రైల్వే నోటిసు

భద్రాచలం ఉత్సవమునకు

బెజవాడ, డోర్నకలు, భద్రాచలం, సెకంద్రాబాదు స్టేషనులకు మధ్య బండ్ల రాకపోకలు

2 జాన్		12 జాన్		4 జాన్	
సెకంద్రాబాదునుండి బయలుదేరుట		రాత్రి 9-40		పగలు 8-35	
కాజీపేటనుండి బయలుదేరుట		ఉదయం 8-0			
డోర్నకల్ చేరుట		రాత్రి 2-20		పగలు 9-42	
				పగలు 2-38	
1 ఆఫ్	8 ఆఫ్	స్పెషల్ టి. 1	స్పెషల్ ఎ. 3	11 ఆఫ్	స్పెషల్ సి. 1
బెజవాడ బయలుదేరుట రాత్రి 12-2		ఉదయం 5-41	ఉదయం 7-0	పగలు 11-35	పగలు 8-50
డోర్నకల్ చేరుట రాత్రి 2-35		పగలు 8-40	పగలు 10-4	పగలు 2-45	సాయంత్రం 6 22
				రాత్రి 10-10	
				(నేరుగా) నేరుగా	
స్పెషల్ ఎ. 1		స్పెషల్ టి. 1		స్పెషల్ ఎ. 5	
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-5		పగలు 10-24	పగలు 8-0	రాత్రి 7-0	రాత్రి 10-45
భద్రాచలంకోడ్లు చేరుట ,, 4-35		పగలు 11-55	సాయంత్రం 4-30	రాత్రి 8-30	,, 12-15
స్పెషల్ ఎ. 2		స్పెషల్ టి. 2	స్పెషల్ ఎ. 4	స్పెషల్ టి. 2	స్పెషల్ ఎ. 6
భద్రాచలంకోడ్లునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 5-35		పగలు 8-0	సాయంత్రం 8-0	రాత్రి 9-40	రాత్రి 12-30
డోర్నకల్ చేరుట ఉదయం 7-15		,, 8-51	రాత్రి 7-40	రాత్రి 11-35	,, 2-11
				(నేరుగా) (నేరుగా)	
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట ఉదయం 8-10		సాయంత్రం 5-10	స్పెషల్ సి. 2	2 జాన్.	
బెజవాడ చేరుట పగలు 11-5		రాత్రి 8-25	రాత్రి 10-45	రాత్రి 2-40	
			రాత్రి 1-50	ఉదయం 5-0	
		8 ఆఫ్	11 ఆఫ్	1 ఆఫ్	
డోర్నకల్ నుండి బయలుదేరుట పగలు 9 గంటలు		సాయంత్రం 6-47 గంటలకు		రాత్రి 2-55	
కాజీపేట చేరుట		రాత్రి 8-42 గంటలకు		ఉదయం 7-45	
సెకంద్రాబాదు చేరుట		పగలు 8-15 గంటలకు			

చీఫ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ మెన్, సూపరిన్ టెన్ డెంటు అఫీసు, సెకంద్రాబాదు. (డక్కా) 1-4-1930.

(By Order) H. E. WILLIAMS, Chief Transportation Supdt.

చీరాల పురపాలక సంఘ కార్యాలయముపై జాతీయపతాక ప్రతిష్ఠాపనము

1920-21 సంవత్సరములలో చీరాల-పేరాల గ్రామములు ప్రదర్శించిన త్యాగము యానాత్మపంచము ఎరిగినదే. చీరాల పురపాలకసంఘము వారు ది 29-3-30 తేదీన జరిగినసమావేశములో తమకార్యాలయముపై జాతీయపతాకము నెలకొల్పుటకు తీర్మానించినవిషయము పాతకలకు నిద్రకే. పురపాలక సంఘసభ్యులలో శ్రీయుతులు చీరాల రంగయ్యపంతులు శ్రీ కాకుళం పట్టాభిరాములు గుప్తగారలు కాంతిసమరమునకు వెళ్లినందులచే వారిర్జనమునకును స్వరాజ్యపతాకమును స్వయముగా పురపాలక భవనముపై ప్రతిష్ఠించుట నని కుతూహలలై యుండుటచే నిన్నటిదినం (ది 4-4-30) సాయంత్రం 4 గంటల లగాయకు పురపాలక సంఘసభ్యులలో కొందరును పురప్రముఖులను పౌరులు సెకంద్రాబాదు చీరాల-పేరాల స్వర్ణ గ్రామములనుండి కాంతిసమరమునకు పోవన్నయోధులు జాతీయపతాకముల ధరించి జాతీయగీతములు పాడుచుండ పట్టాభిరాములు గుప్తగారు మునిసిపల్ కార్యాలయమునంద కట్టుటకు ద్వేషించిన పతాకముతో ముందు నడుచుచుండ, స్వరాజ్య పతాకోత్సవము సంతకాబాదుగా శ్రీమహాత్ములవారి ఆలయమునందలి ప్రారంభమై చీరాల-పేరాల పురంజుల మహాత్మ్యమునుజరిపి మునిసిపల్ కార్యాలయమునందకు వచ్చునప్పటికి జనప్రవాహము మిక్కిలమయ్యెను. ఆమహాప్రజాసమూహము మధ్యనున్న పురపాలకసభ్యులను పట్టాభిరాములు గుప్తగారు జాతీయపతాకావశ్యతనుగరించి విశ్రుముగా ప్రజలను నిర్ణయించి మునిసిపల్ తీర్మానానుసారముగా తాము ఈ పతాకమును ప్రతిష్ఠించుచున్నామనియు తాము లే పే గుంటూరు సత్యాగ్రహ కీర్తిని నిరమునకు పోవుచుంటిమిగాన ఏసందర్భములోను యీ పతాకమును ఏవిధమైన భంగములేకుండా అనవరతము పురపాలక కార్యాలయముపై ఎగురునట్లు శ్రద్ధవహించుటతోటి పురపాలక సభ్యులయొక్కయు పౌరులయొక్కయు ధర్మమని మహా గంభీరముగా నవనమోదించిరి. పిదప చీరాల రంగయ్యపంతులు (మరియొక కవున్నిలరు) న్ను, చీరాల రాఘవయ్యగారు న్ను క్లుప్తముగా ప్రసంగించిన పిదప మునిసిపల్ కార్యాలయముపై జాతీయపతాకారోహణము గావించబడెను. ఆపంట్లనే శ్రీరామమందిరమునంద రాత్రి 7 గంటల లగాయకు 10 గంటల వరకు కారుమూరి శేషవతారం గుప్తగారి అభ్యుత్తరకింద పెద్దసభ జరిగెను. ఆసభలో చీరాల రాఘవయ్య, జూలగంటి వెంకట గుమ్మారావు చీరాలరంగయ్య పట్టాభిరాములుగుప్త కర్లపాలెం

గుమ్మరామయ్యగారు గాంధీజీ మాహాత్మ్యమును ఆయన ప్రారంభించెడి సత్యాగ్రహతత్వమును గురించియు ప్రజలు యీనడుద్యములలో కాంతి సైనికులుగా చేరియు ద్రవ్యముల మునకు వారివారిశక్త్యుత్సాహములకొంది సాయముచేయవలసినదని ప్రబోధించిరి. పట్టాభిరాములు గుప్తగారు ప్రజలను దీనముగను పౌరులనుసంతకముగను కాంతిసమరమున యోధులుగా రావలసినదని కోరుచు మహాగంభీరముగా ఇచ్చిన ఉపన్యాసము సభ్యుల పులకాంకితుల చేయుటయే గాక 1921 సం॥లో దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి సభలవై భవము గన్నట్టెను. పిదప అగ్రతమి అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగింపబడెను. ది 6-5-31 తేదీ ప్యానెంజరులో చీరాల-పేరాల వాస్తవ్యులకు శ్రీయుతులు పట్టాభిరాములు గుప్త 2 నూనె కుబ్బారావు రి అత్తులూరి వెంకయ్య 4 గడ్డంటి నరసయ్య రి అవ్వారు రామలుగార్లున్నా స్వర్ణ వాస్తవ్యులు, లక్ష్మీధికారులు శ్రీయుత బూదరాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారి ద్వితీయపుత్రుడు (వి. ఏ. ఆనర్లు) చదువుమావచ్చిన 6 బూదరాజు లక్ష్మీనారాయణ 7 చీరాల రాఘవయ్య 8 కర్ల పాలెం గుమ్మరామయ్యగారు పలువురు పురప్రముఖులచేతను పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు కాన్ స్టేబుల్స్ లకు పిడ్డొల్పబడి గాంధీమహాత్మ్యకు జై అను బడు జయధ్యావనములతో రై లెక్కి జాతీయపతాకము రైలుగవాక్షములనంద అలంకరింపజేసినపిదప రైలు కదలినది.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, బుదరు శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ విద్యాపరిషత్తుయొక్క కవున్సీబు. సమావేశము 13-4-1930 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4-30 ఘంటలకు కళాశాలభవనముందు జరగును.

విషయములు (1) కోగడ కొన్నిలవారు అంగీకరించిన కమిటీరీపార్టు ప్రకారం విద్యావిధానమును దేర్చుచు విషయమై ఆలోచించుట. ముఖ్యగమనింపు:-కళాశాలలో తయారుచేయబడినవిధానముసమావేశములో వివరించబడును. (2) ప్రస్తుత కార్యదర్శి బ్రష్టిలలో నొకరుగా నుండుటచే వేర్వేరు మనస్సులను ఆచూపదవులకు దేర్చుచుట. (3) బోసరమనితోచే యితరవిషయములు. శ్రీ మానుమంత్ రావు, కార్యదర్శి, పాలకసంఘమునకు, కాన్సిలుకు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(9.4.30)

సీమజ్వలి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు
కాంకంములు:—ముంగిపూర్లు 22 x 22 (బి) రు 7-12-0
సాధారణరకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 x 22

సామాన్యరకము రు 7-6-0 సాధారణరకము రు 6-10-0 "ఇంజను"
22 x 22 (బి) రు 7-5-0 సాధారణరకము రు 6-7-0
రబంబు:—ముంగిపూర్లు 22 x 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యరకము
రు 8-0-0 "సింహము" 22 x 22 (బి) రు 8-2-0

సామాన్యరకము రు 7-8-0 "సింహము, పాము"
22 x 22 (బి) రు 8-1-0 సామాన్యరకము రు 7-1-0

సలములు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 9-14-0
కె. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ "9000" రు. 12-2-0.

9041 (నెట్) రు 10-1-0. 30 (నెట్) రు 8.

సూలు:—40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టులు) బాక్స్ రు 4-14-0
నెంబరు (సీమ 5) చలంబ 6-4-0 ("వినిటిక్స్") రు 5-18-0

నెంబరు (సాగకనల్ల) రు 5-18-0 చలంబ (గుడ్) రు 6-0-0 చలంబ
(గ్రెడ్జింబా) రు 5-18-0 చచ్చుగట్టు (ఎట్ట) రు 7-4-0

టి. కె. ఎఫ్. టి. అనాన్ రు 8-4-0.

60 నెంబరు (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కె. జి. 78 రు 10-0-0. నెంబరు రు

60 సీమ (5 పానులకట్టులు) అడకత్తిరి
టి. (ఎట్ట) "పాట్టెంబరు" మార్కు

టి. రుదుకారము రు 7-14-0 ఎడ్డుగడియారము రు 7-7-0

పాములు రు 7-8-0
సెన్సిటివ్ రు 7-12-0
సిరాబుడి రు 7-10-0

రెల్ల "కొంగారు" రు 9-0-0
ఇండియా ట్రిబునియాలిటీ రెల్ల రు 9-1-0

2/64's Rs. 8-1-0. 2/64's రు. 11-8-0

ఇక్కిరకములు—(డిట్ మేక్) రు 288-0-0
డిట్ (క్రాసాంట్) రు 229-0-0

కాగితము రు 826-0-0
డిట్ రు

సీమంటుపీసా నెల:—

120 గ్రామ్స్ ("చెంబు") రు 11-2-0
నెంబరు "స్టాక్" రు నెంబరు "టవర్" రు 9-8-0

కత్తిరములు యొక్క ధర:—

కావాలె 25-14-0 ఫిబ్రవరి 25-14-0, మార్చి రు 25-12-0

ఏప్రిల్ రు 28-0-0

కరెన్సీ నూనె:—పాములలో రు 98.

అముదము:—(విల్ రెలియం) రు 92.

మదునుచేసినతొలు రతి 1-3 ధరలు

అవుతోలు (6 టు-9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-12-9 టు 0-18-6

" (లేట్) " రు 1-0-6 టు 1-1-0

" (7-9) రెండుసూర్లు రు 0-18-6 టు 0-15-8

" (లేట్) రు 1-0-9 టు 1-1-6

" 6 1/2 టు 8 1/2 రెండుసూర్లు రు 0-18-7 టు 0-15-0

సా 6-30 X1 బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా 9-30 X1

ఏప్రిల్ 5 తేది మొదలు 13-4-30 తేదివరకు

శ్రీరామనవమి మహోత్సవ ప్రత్యేక ప్రదర్శనము

నం పూ ర రా మా య ని ము

(21 భాగములు)

{ రెండవ దఫా 7 భాగములు 8, 9, 10 తేదీలందు } ను ప్రదర్శింపబడును.
{ మూడవ దఫా 7 భాగములు 11, 12, 13 తేదీలందు }

మీకు యందముగు వెండుకలు

కావలయునన్న యీచూర్ణము నుపయోగింపుడు

మీ తలవెండుకలను ప్రతిదినము రైట్స్
కోల్ టార్ షాంపూ చూర్ణముతో రుద్దు
కొనినయెడల, చూచుటకు పరిశుభముగను,
అందముగ నుండి పూర్వపు యందమునకు
మరెంత వన్నె పెట్టగలదు.

WRIGHT'S COAL TAR SHAMPOO POWDER

నం సా ర సా ఖ్య ము ను పాండు గోరు వా రే మి చే య వ రె ను ?

వైల్డాన్ లేవ్యం

8

4 గంటలలో శీర్షమును గట్టిపరచును. సింహమునకు కుల్లమైన బలమొస్తును. రక్తమును శుభ్రపరచును. శ్రీ
పురుషులకు ఉల్లాసమొకటవేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. ముఖబాడ్యములు చేరనియక
అటంకపరచును. మహాశిఖ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్న చిటికె. హిమాలయపర్వతమునములి
కలు, అంబరు, కిలాజిత్తు కస్తూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవిషగంధకాదులు చేరియుండ
లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమే ఆధారము. అదిచేడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. శ్రీపురుషులవాడి, దీనిలోనున్న మహా
ప్రభావమును అదరింతురుగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్ణింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్ణించుట అనవస
రము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు వాపసుచేతుము, 80 దినములకు రు 80 డబ్బా రూ 8 పత్యములేదు 2 డబ్బాలకైన
పోస్తేజి ఉచితము. 1980-న నం ద్రోక్యాలండరు 8 అణాలు.

Dr. A. S MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

ప్రాధనరు కే. ఎన్. సింగు ధాకూరుగారి
ప్రమాదనవత్సర పంచాంగం

తెలుగులో శ్రీ అపూర్ణ జ్యోతిష్యవిద్యాలయ స్థాపకు
లగు ప్రాధనరు సింగుగారు రచించిన శ్రీ ప్రమాదనవత్సరము
సంవత్సరగంటల పంచాంగమును గొంటిమి. ఇది తెలుగులోనిము
దును. మంచి అట్టకూటకలకు. వీరు బెజవాడలో గాంధీనగరు
లో నొక గ్రామి కావాలయమునుగూడ నేర్పరచిరి. ఇందు
సింగుగారి పటముగూడగలదు. శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అపూర్ణాపు
బహద్దరు ఉయ్యాలకు జమిందారుగారు, శ్రీరాజా వేంకట్రా
మయ్య అపూర్ణాపుబహద్దరు మిర్జాపూరు జమిందారుగారును
శ్రీరాజా వాయని వేంకట రంగారావుబహద్దరువారును సింగు
గారికి యోగ్యతాపత్రము లిచ్చిరి. ఇందు 68 సంవత్సరముల
కాలెండరు, జ్యోతిష్య ప్రారంభవిద్య, నూర్యోదయ ప్ర
మయములు, రాహుకాలములు మున్నగునవి గూడ కలవు.
పంచాంగము నవరము, తిథి, తిథికాల గంటల వివ
రము, నక్షత్రము, నక్షత్రకాలగంటలకు వివరము వర్ణనలన్నియు
నెల లేదీ యివి ప్రతిరోజునకు కలవు. ప్రాచారములను యోగ
కరణములను తేదిగంటలలో ప్రత్యేకముగా చూపబడెను.

రావు సాహెబు సి. కొల నరెడ్డిగారు వి. స. గంటూరు
సము జడ్జి కే. కె. స్వామి కృష్ణజిల్లా రిజిస్ట్రారు టి. కే.
శ్రీనివాసఅయ్యరు బెజవాడ మునసిపలుచేరెయ్య అయ్యదేవర
రావు, కృష్ణజిల్లా పోలీసు సూపరిండెంటు, మహమ్మదాలి
కృష్ణజిల్లా జడ్జి కే. పి. లక్ష్మణరావు, రంగారావు జమిం
దారు పి. గోపాలకృష్ణయ్య మున్నగువారు పలువురు గూడ
యోగ్యతాపత్రక యొసంగిరి.

కరాచి, ఏప్రిల్ 5 తేది:—పోలీసుస్టేషను నానక నీపపు
ప్రంభమున కట్టించిన ఒక ప్రకటన ముక్కురు పోలీసువారు
కన్ఫిసిరి. పగారుపీరున్నవది పెట్టినయెడల హత్యలు జరుగునని
'పెర్ భాక' బాకు కోహిస్తాని చేవ్రాలు గలిగి చేవ్రాలో
అపత్ర ముండెను. మేజిస్ట్రేటుగారు గలభా జుగగ కుండుటకై
పీరు విచారణకు జైలు ఆవరణములోనే జరిపెదరు. (అ. ప్రె)

పశుబల లేవ్యము

యేజెల్ల శ్రీరాములుచౌదరిగారు

పాటుపడు పశువులు బలిశీ కండపట్టుటకు ఈదిగిన
బొవధములు వాడప్రార్థితులు. ఈమందు మాగాని ఊడ్చు
లూప్తినతకవాలె పశువునకు విక్రాంతిగానున్న కాలములో వా
డవలెను.

- రత్నా పురిశుల్గము- 1 పీసెడు
మంచినూనె 1 పీసెడు
తాటిబెల్లము 1 పీసెడు
గవ్వసాంబ్రాణి 1 పీసెడు

పైవస్తువులుతెచ్చి మంచినూనెలో గుల్గిపుసాడి కొద్ది
కొద్దిగా కలుపుచుండవలెను. లేనిచో గడ్డకట్టును. అందులో
తాటిబెల్లము పొడిచేసి కలిపి తరువాత సాంబ్రాణి కూడకలిపి
వారముదినము లుంచవలెను. దయచాల సేరుగాని, అడ్డడుగాని
మివపసిండ్లి పైదానిలోకలిపి జతయెడ్డకు 15 దినములు పెట్టిన ఆ
మిశ్రమైన ఆహారములిని చక్కగా బలియును.

629 మద్రాసు యువకసంఘము గాంధీమహాత్ముని

సత్యాగ్రహోద్యమమును నిలుపుచేయుమని కోరట
ఈసంఘమువారు గత శనివారమున సమావేశమయి యా
క్రందితీర్మానమును గావించిరి.

"పరాధినజాతి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు
కడపటిమార్గము ననుష్ఠి కాననోలంపునమే యని యీ సంఘము
వారు అభిప్రాయపడుచున్నను, సక్రమపద్ధతు లన్నియు నికర
పూర్తిగా పరిశీలించలేననియే యీసంఘమువారు దృఢముగా
అభిప్రాయపడుచున్నారు. కాబట్టి, రాండులేబిలు సమా
వేశము జరుగువరకును తమ సత్యాగ్రహోద్యమమును ని
చేయవలసినదిగా గాంధీమహాత్మునకు ఈసంఘమువారు
విన్నవించుచున్నారు."

ఆంధ్ర దేశ సత్యాగ్రహము

బెజవాడ

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 8:-6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాశీశ్వరరావు, పట్టాభి సీతారామయ్య, ముట్టూరి కృష్ణరావు, మానిగొండ సత్యనారాయణగార్లు బందరు వద్ద గ్రామస్తులవెంటరా సమద్రవ్యమందలి విడవలి గ్రామమును చేరిరి. అచట రెండువీసలు ఉప్పును సేకరించి వారు మరలిరి. ఆదివారము సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభ యందు కాశీశ్వరరావు ఆ ఉప్పును చూపుచు, "ఇది స్వరాజ్య మునకై నుండు" అని నుడిచిరి.

బెజవాడ న్యాయవాది సంఘము రాజగోపాలాచారి గారి ఆధ్యక్షతన సమావేశమై మహాత్మా గాంధీ గారి సత్యాగ్రహోద్యమమునకు ధూరి విరాళముల నొసగవలెననియు, కాంగ్రెసునందు సభ్యులు కావలెననియు, తీర్మానించెను.

కార్మికులసమావేశ మొకటి నిన్న జరిగెను. 40 మంది పనివాండ్లు కల్లు సారాయి తాగకుండునటులు ప్రమాణము చేసిరి. రామశేషయ్య, గోవిందరాజులు, కనకయ్య ప్రభృతులు వారు తమప్రమాణమును పాటించుటగాక యని ఉద్ఘోషించిరి.

ఈ దినముసాయంత్రము గాంధీచౌకనందు జరిగిన పౌర సభయందు రు. 250 వసూలుచేయబడెను. ఒక ఉంగరము (సవర నుయ్యెత్తు) 116 రు అమ్ముటగా దానినే కొన్నవాడుకొత్తదిగా నిచ్చుటచే మరల వీలము చేయబడెను. దినదినమును ప్రజలకు వాలంటీర్లు కావలెననియు, చందా లొసగవలెననియు ఖడ్గరు ధరింపవలెననియు సుదోషించుచున్నారు. (ప్రే. ప్రె.)

* * *

జలియవాలా హత్యల స్మరణ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 7:-నిన్నటి దినము (ఆనగా ఏప్రిల్ 6 తేదీ) జలియవాలాబాగునందు హత్యలు జరిగిన దినముకంటే జేసి అందుల జ్ఞాపకార్థము బెజవాడపట్టణమున జాతీయవాసర ప్రారంభోత్సవము జరిగెను. దేవాలయముయందు అభిషేకములు జరిగినవి. ఉదయము సాయంత్రము సత్యాగ్రహాద్యము పట్టణముంతయు జాతీయగీతములను పాడుచు జాతీయపాఠకముల నెగలెచుచు ఉత్సాహంబున జిల్లీ నుండి వచ్చిన హిందూసంఘట్టన కరణాలయ విద్యార్థుల బ్యాండు వాద్యము యీ ఉత్సాహంబునందు పాల్గొనుటచే విధింపి ఎన్నెచోచ్చెను.

సాయంత్రము గాంధీపార్కునందు శ్రీ నారాయణా నంద సరస్వతి స్వాములవారి ఆధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగె ను. మూడువేలకువైగా సభకు విచ్చేసిరి. శ్రీయుతులు కామనాను లక్ష్మయ్య చౌదరి, డాక్టరు ఘంటశాల సీతారామశర్మగారు పండిరి మల్లిఖార్జున పుగారు మం బాలనుబ్రహ్మజ్యోతిప్రగారు జలియవాలాబాగు హత్యలను ఖండించుచు, ప్రభుత్వపరి పాలనా దౌర్జన్యమును వివరించుచు, జాతీయోద్యమము యొక్క పవిత్రతను ప్రశంసించుచు, ఎల్లరు సత్యాగ్రహాద్యముల యందు చేరవలసిన ఆసక్తికరము నిరూపించుచు ఉత్సాహ పూరితములగు నుపన్యాసముల నొసంగిరి. ఉపన్యాసములను విననిమిదల కొంద రుకానుకలను కనుర్పించిరి ప్రప్రథమమున శ్రీయుత పచ్చిన పాపయ్యగారు 25/ఎను చదివించిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు జై అను కేకలతో సభముగి నెను.

ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము

ప్రథమ సత్యాగ్రహ దళము శ్రీయుత కొలగిరి వెంకట కృష్ణారావు బహదరు జమిందారుగారి నాయకత్వముక్రింద బెజ వాడనుండి 9 తేదీ బుధవారము ఉదయం 7 గంటలనుండి బయలుదేరెను. ఈ దళమున 50 మంది కాంతిసైనికులందుక, వీరు కాల్సడకను బందరుద్దమన్న కొనగ్రామమునకు 12 వ తేదీకి చేరగలరు.

రిజర్వ్ పోలీసులు

చిత్తూరు, అనంతపురం, బళ్లారి, కర్నూలు, విశాఖపట్ణము జిల్లాలనుండి నిన్న సేద 200 మంది పోలీసులు, 18 మంది పాడ్ కాన్స్టేబులు, 4 గురు సార్జెంట్లు ఇచ్చటికి వచ్చినారు. వీరింతరికి సబుకలెక్టరు ఆఫీసు అంతయు మిలిటరీక్వాంట్రాగా కన్వించుచున్నది. ఈ పోలీసులలో విశేష సంఖ్య మహమ్మదీయులు గలరట... సేద కాంతిసైనికులు ఉత్సాహంబున సభకు కలెక్టరు ఆఫీసు ముందుండి కూడా వెల్లి నారు.

రోడ్లమీద బీటు కాన్స్టేబులు

రోడ్లమీద బండ్లను సరిగా నడుపుటకై యుండుచున్న బీటు కాన్స్టేబులకు ఆకస్మాత్తుగా తగ్గించి వేసి నాడు.

విశాఖపట్నంనుండి రిజర్వ్ పోలీసు వచ్చినది

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 6:-సేద విశాఖపట్నంనుండి 50 మంది రిజర్వ్ పోలీసులు ఇచ్చటికి వచ్చినారు. సబుకలెక్టరు ఆఫీసు కాంపౌండులో డేరాలు వేయించి అందువారలకు నివాసమేర్పరిచినారు. ఇంకను మామిళా పోలీసుదళముకూడా ఇచ్చటికి రాగలదని వినుచున్నాము గాని దాని నిజమైనమాట యింకను తెలియదు. నిత్యము గాంధీపార్కునందు సభలు జరుగుచున్నవి. ఉత్సాహముగ నున్నది. కాంతిసైన్యమునందు పలువురు చేరుచున్నారు. కావలసిన ద్రవ్యసహాయము లభించుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు

మచిలీపట్నం, ఏప్రిల్ 7:-నిన్నటిదినము సాయంత్రము జాతీయవాదమును జరుపుచు, పట్టణకాంగ్రెసుసంస్థ యాజమాన్యమున తిలకు చౌకునందు పౌరసభ జరిగెను. అయ్యదేవర కాశీశ్వర రావుగారును, మజిలీందలును ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితినిగూర్చి ఉపన్యసించిరి. (ప్రే. ప్రె.)

ఏప్రిల్ 8:-ఇచ్చట ఉప్పుసత్యాగ్రహము 9-వ తేదీ ప్రారంభింపబడును. మండలపర్యటనమునకై బెజలియండిన వాలంటీర్లు దిశానాయకులతోడ తిరిగి బందరు చేరుచున్నారు. (తంలి)

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 7:-గుంటూరుమండలసత్యాగ్రహ మహిళాదళ నాయకులు శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు 10 మంది శ్రీ వాలంటీర్లతో దిగువనవాదించిన ప్రదేశములందు ప్రచారము నిమిత్తమే పర్యటనము సభ్యురారు. 8 వ తేదీ సాయంత్రము తెనాలిచేరి రాత్రి అచటనిలిచి, 9 వ తేదీ ప్రాద్దున అనంతవరం, సాయంత్రము జంపన, అమృతలూరు, 10 వ తేదీ జోబడ, 11 వ తేదీ శంపల్లె తేరేరు, 12 వ తేదీ కొత్తూరు, 13 వ తేదీ వంశనవారిపాలెం, 14, 15 తేదీలు మజిలీనిన్నీక్షత్రియపల్లెలు తిరిగి ప్రచారము గావించురు. అయాస్థలము లందరిమిత్రులు వారిని సన్మానించి సభలజరుప ప్రార్థన.

జి. తున్నయ్యకొత్తగారు (తంలి)

ఏలూరు ఏప్రిల్ 8:-బందా విద్యుత్తు ఏలూరు కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శిగారు ఇట్లు తంలి నిచ్చుచున్నారు: "పచ్చిను గోదావరిమండల కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము ముట్టపాళెయనందు శుక్రవారము 11 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగను. వాలంటీర్లు అందఱును విచ్చేయవలయు నని ప్రార్థించు చున్నాను.

బెజవాడ పురపాలక సంఘాద్యోగులతీర్మానము బెజవాడ ఏప్రిల్ 7 తేదీ పుర పాలక సంఘాద్యోగులు ఆ వ స ర ము గా సమావేశమై, డి. టి విక్రమరావుగారి ఆధిపత్యమున, సత్యాగ్రహోద్యమముపై గౌరవమును సాహధూతినీ తెలుపుచు తీర్మానించిరి. ఎవరిమట్టుకు వారు వాలంటీర్లు చేరవలయుననియు, ఈసంవత్సరము సంఘాద్యోగుల తేజసములతో జొచ్చుకొనినది వాలంటీర్ల నిర్వహింపవలెననియు, వేతనాభివృద్ధి లేనివాడు నాకర్లయన 8 అణాల గుమాస్తా లైనరు 1.8-0 బిల్లుకలెక్టరులైనరు 1 చెల్లింపవలెననియు, అందఱును ఖడ్గదళే ధరింపవలెననియు తీర్మానింపబడెను. (ప్రే. ప్రె.)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 6:-తేదీ ఇచ్చట ప్రజలందు ఉత్సాహము చెలరేగుచున్నది. ప్రతిదినమును వాలంటీర్లు జాతీయగీతములు పాడుచు పురమును చుట్టివచ్చుచున్నారు. పౌరసభలు నిత్యము జరుగుచున్నవి.

ఆసేకులు సత్యాగ్రహమునకై ధూరివిరాళముల నొసగుచున్నారు.

దొరతనమువారును సిద్ధపడుచున్నారు. ఆందోళనము మిలిమిరిన అగదుటకై 200 మంది మామల్లా సిపాయిలను మదరాసునుండి తెప్పించెదరని తెలియుచున్నది. ఈ దినము 50 మంది రిజర్వ్ పోలీసు విశాఖపట్నము నుండి ఇచ్చటికి వచ్చిరి. (ప్రే. ప్రె.)

భీమవరము:-ఏప్రిల్ 7:-తేదీ కాంతిసైన్యమును మూడు దళములుగ విభజించి నారాయణరాజు, గోవిందాచారి, సత్య నారాయణమూర్తిగార్ల నాయకత్వమున ప్రత్యేకముగా తణుకు, నర్సపూరు, ఏలూరులందు ప్రచారము గావించుటకు ప్రయత్నములు సిద్ధములైనవి. వారందఱు 10 వ తేదీ సాయంత్రమునకు ముట్టపాళెం వసిష్ట శ్రీమము చేరుకొనెదరు. ఈ ఆశ్రమము సత్యాగ్రహమునకు ముఖ్యప్రాసముగా నుండును. ఎట్టుట ఉప్పుచట్టమును వీరుఉల్లంఘించునది తీర్మానము కాలేదు. ప్రతి మండల, తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘములన్నియు అచటి ప్రజల సాహాయ్యమున చేయదగినదంతయు చేయవలయును. ప్రతి గ్రామమున తనకు వీల

నంత సత్యాగ్రహ నిధికి సమర్పింపవలయును. విరాళములన్నియు ఆంధ్ర సత్యాగ్రహ కమిటీలందు ప్రయోగింపబడును. పొట్టువ్యా రా పంపువారు పారిచెర్ల ఖబ్బరాజుగారు, ముట్టపాలెం పాల కొట మజరా అని వ్రాయవలెను. నారాయణరావుగారు (తంలి)

కూచిపూడి

వస్తేమాతరమ్

ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ:- సేటియందయము ఘనము 10 గంటలకు దేశనాయకులగు శేరణు రామస్వామి చౌదరిగారు గోవాడ, అమృతలూరు, పెదపూడి గ్రామముల స్వాతంత్ర్య యోధులతో మాగ్రామము విచ్చేసిరి. గ్రామసంఘమువారిచే యోధులకు భోజనసత్కారములు జరుపబడెను. సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీసరస్వతి నిలయావరణలో శ్రీరామస్వామిచౌదరి గారి యధ్యక్షతక్రింద సభజరుపబడెను. కాంతిసమరమునకు జను స్వాతంత్ర్యయోధులకు గ్రామసంఘముతరపున శ్రీయుత నల్లూరి రాజయ్యచౌదరిగారు స్వాగతప్రతిమును సమర్పించిరి. వర్తమానధర్మ సమరమును గఠించి అధ్యక్షులును, రాజ్యోరామయ్య చౌదరిగారును, దేశనాయకులగు కన్నెగంటి నూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరిగారును ఉత్సాహకరముగ నుపన్యసించిరి. ఆంధ్రయున రాజయ్యచౌదరిగారు పీఠగీతమునుపాడి పీఠగంతుచే పీఠల నలంకరించిరి. పభాస్థలము ఉత్సాహయుధులగు నాలుగైదు వందలమంది పాదులచే నలంకరింపబడెను. ఇదివఱకన్న దు యేసభయు నింతయుత్సాహముతో జరిగియుండలేదు. మా గ్రామముకూడ 10 వదిమంది యోధులను ప్రస్తుత ధర్మసమరమునకు పంపగలిగెనందులకు గర్వపడుచున్నాము. ఘనము 5 గంటలకు యోధులకు వీడ్కోలు జరుపబడెను.

స్వాతంత్ర్యభిలాషులు.

చిత్తూరుజిల్లా సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రోత్సాహము

ఇండియాలో బ్రిటిష్ పరిపాలనను యొక్క పద్ధతులు ప్రజాన రాగమునకు వ్యతిరేకముగా యున్నందున ప్రజలలో ప్రభుత్వమునందు అనూయ భావము జనించి కొంతకాలముగా ఆందోళనము జరిగినది. ప్రజానాయకుడగు గాంధీ మహాత్మాగారు పరిపాలనా విధమును మరల్చుటకు వేరు గత్యంతరముగానక సత్యాగ్రహోద్యమమున కుద్యుక్తులయి 12-8-30 వ తేదీనాడు నైన్యముతో యాత్ర వెడలి యుండుట యెల్లరకు విధితమైనది. నాటినుండి వారా ప్రతికలందు అన్ని దేశములలో సత్యాగ్రహోద్యమమునకు అతి చురుకుగా ప్రయత్నము జరుపుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఆంధ్రదేశముందు చిత్తూరు జిల్లా మక్కటి కప్ప మిగత జిల్లాలలో సత్యాగ్రహోద్యమ ప్రచారములను నియంత స్థాపనలను సైనిక శిక్షణంబును పరిపూరిచేసి కానవోల్లంఘనకై మహాత్ముని ఆజ్ఞకై ఎదురుచూచుచున్నట్లు తెలియబడియు ఆంధ్రదేశాంతరమైన చిత్తూరు జిల్లా ప్రజలు లవమాత్రమైనను యా ఉద్యమమందు పాల్గొనకుండుట కడు కోచనియు. పూర్వం రావణ సంహారమునకై శ్రీరాములవారు నేత్రబంధ మొనరించు కాలమున ఉడుతలెన కత్తికొలది తోడ్పడినట్లు రామాయణమునందలి విషయమును జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని మహాత్ముని మహోద్యమమునకు కత్తికొలది ప్రయత్నించి తోడ్పడెదరని విన్నవించుచున్నాను.

రామకృష్ణగ.

కావూరు

ఒక వీరపత్ని భర్తతోబాటు సత్యాగ్రహదళము నందు చేరుట

"కేశినాసహాయాధికామూది సహమేషునతడిత్ ప్రవీయతే ప్రమదాః పతి వర్తమా" (కారిదాను) సేద మాగ్రామచరిత్రములో సుసత్కారములతో వ్రాయదగిన నూతనాధ్యాయము ప్రారంభమైనది. త్యాగమూర్తియు గ్రామనాయకులును సగు శ్రీయుత తుమ్మల బసవయ్య చౌదరిగారు రానున్న ధర్మ సంగ్రామములో ఆత్మార్పణము చేయుటకు 8-వ తేదీ బయలుదేరిరి. వారితో బాటు వీరి సహధర్మచారిణి శ్రీమతి దుర్గాంబగారును సంపూర్ణోత్సాహముతో గాఢముగ దేశభక్తితో సత్యాగ్రహమునకు బయలుదేరెను. ఇట్టి పరివర్తనము భావిభారతమభోదయ ముచకము. ఈయమచరిత్ర మాంధ్రప్రదేశ్ ప్రజామనకు విశేషించి కమ్మనారీమణులకు నాదర్శమనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి యపూర్వముగ దేశభక్తిని, త్యాగమును ప్రకటించి మాయూరికి వన్నె దెచ్చిన శ్రీదుర్గాంబగారికి మే మంతయు కృతజ్ఞులము.

తుమ్మల సీతారామమూర్తిచౌదర్.

విశాఖపట్టణ మండల

సత్యాగ్రహము

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఏప్రిల్ 4:— విశాఖపట్టణ మండలము సత్యాగ్రహము నకు సర్వసిద్ధమైనది. మండల మండలి అన్ని తాలూకాల యొక్క ఘనము 6 వ తేదీన విజయనగరమున కేంద్రీకృతమయ్యెదరు. అటునుండి మొదటి దశమునకు శ్రీ వెన్నేటి విశ్వనాథముగారు నాయకత్వమువహించి ప్రచారము చేయుచు చిత్తూరుపట్టణ తాలూకాలో సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతురు అప్పటి స్థానిక ప్రజలు చాలా ఆసక్తిగా సహాయముచేయుచున్నారు. వారింటిరుల కను భోజనము మొదలగు సౌకర్యములు ప్రజలే యేర్పరచి యున్నారు. తక్కిన దశములు తగు నాయకుల నాయకత్వము క్రింద విజయనగరమునుండి బయలుదేరెదరు. మాడుగులయ్యాని ప్రియమబోధు అధ్యక్షులు శ్రీ భీమిణి నారాయణ శర్మగారు తమ బోధు కార్యాలయముపై బాతీయ స్వాతంత్ర్య పతాకము నెలకొల్పి 6 వ తేదీన తమ దశముతో విజయనగరము బయలుదేరుచున్నారు.

బాతీయవారము

బాతీయ వారము 6 వ తేదీనుండి 18 తేదీవరకు విశాఖపట్టణమున బహిరంగసభలు ఖద్దరు విక్రయము, మొదలగు నిర్మాణ కార్యక్రమము జరిగించుటకు కాంగ్రెసువార్యులు జరిగించిరి.

తెనాలి తాలూకా - పెదపూడి

ఏప్రిల్ 2:— ఉదయం 8 గంటలకు యీ గ్రామ యువజన సంఘమునుండి లోకోత్తమపురపుడు అను మహాత్ము గాంధీగారిచే జరుగనున్న లవణ సత్యాగ్రహమునకు మహాత్ముని ఆజ్ఞానుసారముగా ఖద్దరుపత్ర దీక్షాపరులును భూస్వాములును గొప్ప ధనవంతులును యగు

- శ్రీయుతులు (1) కరణ రామకృష్ణ చౌదరిగారు
(2) బాన్సి చల్లయ్య చౌదరిగారు
(3) కొకర శ్రీ కృష్ణయ్య చౌదరిగారు
(4) దూలిపాక గుర్నాధం గుప్తగారు
(5) కార్తికసంఘమునకు చెందిన మహమ్మదీజ సోదరులును మేకుపాను సాహెబుగారు

వీరలు యావన్ముదియు మహాత్మా గాంధీగారి ఆహ్వానమును వచ్చినదానిగా ఖద్దరుపత్రములనే దీక్షగా ధరించుచు యాచిత్ర గ్రామములో జరుగు పెదపుత్తనమలకు సేవకులుగా చేరి ప్రజాసేవయే ఆదర్శముగా పెట్టుకొని దేశముయొక్క సేవచేయుటకు సంకల్పించుకొని యీ పవిత్రసత్యాగ్రహమునకు వెళ్లుసమయముందు పెద్దలపల్ల ఆశీర్వాదముపొంది బయలుదేరు సమయమునకు తెనాలి తాలూకా ముతానాయకుడుగు శ్రీ యంత రికాల రామస్వామిచౌదరిగారు కొంత కాలానియ్యి ముతో యీ గ్రామమునకు చేసెట్టుగానే గ్రామవాసులు వారిని తగురించి సత్కరించి ప్రవృత్తాలంకృతునిగాచేసి యీ గ్రామ సత్యాగ్రహమునకు ముతానాయకుల చేర్చిరి. తదనంతరం శ్రీ యంత రామస్వామి చౌదరిగారు ప్రస్తుతపరిస్థితులలోంచి గంభీర వాగ్దానములు వినిన తదుపరి యీ గ్రామములో యింకా చేరనున్న వైశ్యమువలమున్న కమ్మసోదరులను రామన్న 11-వ తేదీవియలుచేయుటగానములుచేసిరి. సత్యాగ్రహయోధులగు వీరలకు భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు నిచ్చుగాకయని ప్రార్థనలుజరిగిన ఆనంతరం మహాత్మా గాంధీజీ కై కాంతియధమునకు జై భారతమాతకు జై జయధ్వజులు వెడలుసమయమున పురవాసులు కాంతియోధులయిన పుష్పవర్మ ముఖరీపించిరి. తదుపరి వీరున్న కొందరు గ్రామవాసులనుకలసి భూమిపూడి పెదరావుగారు గ్రామములనుండి కాంతియోధులను చేర్చుకొనుచు సాయంత్రం 6 గంటలకు తెనాలి చేరిరి. వీరలకు శ్రేయంతుడు ఆయురారోగ్యముల నిచ్చుగాకయని యాశ్చర్యని ప్రార్థించుచున్నాడు.

అన్నవరపు సుబ్బారావుగారు.

రాజమార్గము

అరోగ్యమునకు సౌభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజమార్గము

కామశాస్త్రము

ఉచితముగా తపాలాకూలీతో సహాపంపబడును. మిగిలిన మును వ్రాయుడు:—

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామ బహుళము

28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

అంగలూరు-సభ

4-4-80:— నిన్న మధ్యాహ్నము మా అంగలూరు గ్రామమున బాతీయపతాకముక్రింద సభ జరిగెను. సభకు పలువురే తెంచిరి. మహాత్ముని కాంతిసమరమున కెల్లరు సిద్ధముగ నుండవలయునని యువనాథుల మొనగబడెను. అనంతరము సర్వమును త్యజించి కాంతిసమరమున కేసుచున్న ఆరకపూడి నాగభూపాలు ముగారిని ఆరకపూడి పారివాసులుగారిని సభాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ తాతినేని నాగయ్యగారు ప్రవృత్తాలంకృతులుగా జేసి జయమును గాంచి శ్రీధ్రుముగ రావలసినదని యాశీర్వాదించిరి. పిమ్మట వీరపురిని బంపుటకు జయజయధ్వజములతో నాలుగు వందలమంది రోడ్డుపట వెంటవెళ్లిరి. వీరిని నాశీర్వాదించుటకు వచ్చెనా యనునట్లు మ. రా. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు బందరునుండి గుడివాడ కేసుచునట్లు నాగిరి. ఇంతలో బందరుపాపు మోటారువచ్చినది. నాగభూపాలుగారు పారివాసులుగారు మోటారెక్కిపోయిరి. ఇంకగొందఱు త్వరలో వెడలనున్నారు.

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

విరాళము

శ్రీ అంగలూరు పకు చికిత్సాలయమునకు పశువైద్యము వృద్ధి చేయునిమిత్తము రు 100-0-0 లు యిచ్చుటకు పూర్వో 1-8-80 జరిగిన ఏలూరుతాలూకాబోధు మిటింగలో తీర్మానము చేసినందులకు మా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు వారి కర్పించుచున్నారము.

యే|| శ్రీ|| చౌదరి.

శ్రీకస్తూర్ దేవి విద్యాలయము-నెల్లూరు

మావిద్యాలయముపై అభిమానముతో బందరువాస్తవ్యులగు మనపాకం కమలమ్మగారు కట్టుబడుకొ (చేరి) దయతో నొసంగిరి. ఈమధ్య శ్రీయుత కే. ఎ. కేసరిగారి అభిమాన పుత్రుని వివాహము నెల్లూరునందు జరిపినసందర్భమున శ్రీకేసరిగారు విద్యాలయ బాతీకలకు విందుగావించి, విద్యాలయమునకై కట్టుబడుకొ (చేరి) కాలిలో (లోక్-బడునది) పువార పౌదయముతో నొసంగ వాగ్దత్త మొకర్చిరి. వీరికి మాకృతజ్ఞతాపూర్వక నమస్కారము లందజేయుచున్నారము.

పోంకా కనకమ్మ,
కార్యదర్శిని.

ప్రాద్దటూరువార్తలు

మరాటి వ్యాయామముండలి, ప్రాద్దటూరు

ప్రాద్దటూరు, ఏప్రిల్ 6:—ప్రాద్దటూరునందలి మరాటి వ్యాయామముండలివారి కోత్సనము నేటిఉదయము వైభవముతో జరుపబడెను. ఈసంఘసభ్యులు ఖాదీ దుస్తులను ధరించి మహాత్మాగాంధీగారి చిత్రపటమును మేళితాళములతో పురవీధులందు ఊరేగించిరి. వైభవం శ్రీనివాసు ప్రాణ్డి. కే. నాథ్ గారు యీ ఊరేగింపును నిర్వహించుగా కొనసాగించిరి. ఉదయము 8గం|| కన్నకాపరమేశ్వరి హాలునందు శ్రీ పి. యస్. నరసింహ చారి డి. ఏ. గారి అధ్యక్షతన సభ జరిగెను. సభాకార్యక్రమము మహాత్మాగాంధీజీ జయధ్వజములతో ప్రారంభమయెను. ప్రాణ్డి. కే. నాథ్ గారు వాయనందనుని క్షుతించుచు పద్యములను చదివిరి. అధ్యక్షుడు మాట్లాడుచు వై వ్యాయామముండలియొక్క చరిత్ర ప్రభుత్వమునుండి తెలిపి సంఘయొక్క క్రేయోభివృద్ధిని కోరిరి. పిదప వ్యాయామముండలి సభ్యులు వ్యాయామ పద్ధత్యమును గావించిరి.

కృష్ణా కాంక్రిటువర్క్సు, బెజవాడ

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 5:—ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రం కృష్ణా కాంక్రిటువర్క్సుయొక్క ప్రారంభోత్సవము శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిచే జరుపబడినది. ఏతత్సభకు యీవట్టుమునందున్న ఇంజనీయరు ఇతర పెద్దలు కొందరు విచ్చేసిరి. సిమెంటు కాంక్రిటుతో చేయబడుచున్న పూలతోట్లు, నీళ్లతోట్లు, మున్నగు సామగ్రి చక్కగతయారుచేయబడుట చూచి సంతోషించిరి. ఆకంపెనిలో జయ ప్రథముగ పనిసాగుగాకయని శ్రీపంతులువారు ఆశీర్వాదించిరి. శ్రీపంతులుగారి అభిప్రాయము నిటుల వ్రాసిరి:— “శ్రీపరమేశ్వరరావుగ్రామములన శ్రీకృష్ణ కాంక్రిటు కర్మాగారము చిరకాలము వరిలి దేశభుద్ధమునకు వినియోగపడుగాత. నేను నేను వారు చేసినకొన్ని సిమెంటువస్తువులను కొని తిని, అవి చాల చొక్కను గట్టిగాను నుండరముగా నున్నవి. వర్తమాన సిమెంటు యుగమునం దిట్టి పరిశ్రమ లెన్నియైనను దేశభుద్ధయమునకును ధనార్జనమునకును గానిలసియున్నవి. ప్రజలు తిగిన సహాయమును జేసి ప్రాశ్నహించుటగాక!

(స్వకీయవిలేఖరి)

వ్యవసాయము

బెజవాడ

కాంతివైస్య సన్నాహములు

ఆంధ్రకేసరి, దేశోద్ధారకు లుపన్యసించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 5:—నిన్న సాయంత్రం గాంధీ పార్కునందు శ్రీయుత కామనాను లక్ష్మయ్య చౌదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్పసభ జరిగినది. అధ్యక్షు లిటులచెప్పిరి:— ఆర్యావర్తము తొల్లింటి జైన్వ త్యము నందుటకై మహాత్ముల వారి నాయకత్వము క్రింద శ్రీమతుని ప్రయత్న మిప్పుడు చేయుచున్నది. మహాత్ములవారికి మనమెల్లరము తోడ్పడుట మన విధియై యున్నది. ఎల్లండియే ఉప్పుపట్టమును నిర్మూలించుటకై మహాత్ములవారు సంకల్పించి నాడు. 6 వ తేదీన దేశమునం దెల్లయెడలను కాసనోల్లంఘనము చేయవలయునని మహాత్ముని యాజ్ఞ యొసెది. తిరుపత ఆంధ్రకేసరి టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు ఇటుల గంభీరముగ మాట్లాడిరి. మహాత్ముడు ఉప్పుపట్టమును తిరస్కరించునని మీ కందఱును తెలియును. ఆరవతేదీన కాసనోల్లంఘనము చేయును. దేశమంతయు దానికి సిద్ధముగ నుండమని ఆజ్ఞ యిచ్చుచున్నాడు. ఉపన్యాసముల కిదిసమయ మెంతమాత్రముకాదు. ఎందఱా చరణకు సిద్ధముగనున్నారో? ఎందరు స్వచ్ఛంద సేవకులుగ నుండెదరు, మీరి కుభవికమున నిశ్చయించుకొనుడు. ఆరవతేదీ ఉప్పు కూడ పాశ్చాత్యదేశములనుండి దిగుతున్నది? దైవప్రాసాదితమగు మన ఉప్పునకు నుంకమా? మనోవాక్యాయ కర్మలచే శుద్ధత్యముతో ప్రవర్తించి మహాత్ముని అనుచులై కీర్తి సంపాదించుడు. మాలవ్య పండితుడుకూడ కాసనసభను వదిలరా లేదా? రాజకీయ వేత్తలలో దేశారాధకులు తక్కువైనను, దేశసామాన్యమంతయు నియంత్రించున కండ్లయి నిల్చినది. అహింసాధర్మమై యుండుదు. ఇట్టి మహాత్ములతోడ్యమును నునవ చరిత్రయం దింతవఱకు వినియుండలేదు. వీరులై నిల్చి మహాత్ముని సాంబరూప్యతలనే ఉద్యమములో పాల్గొనుడు. ద్రవ్యము సాహాయ్యము చేయు బాధ్యత మీరు నిర్వహింపరా? దేశసేవకులుగ రారా? నాగపుర సత్యాగ్రహ చరిత్రను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుడు. సత్యాగ్రహ సత్వము గవర్న మెంటునకు బాగుగ తెలియును. విద్యార్థులు న్యాయ వాదులుకూడ నీ ఉద్యమముయందు పాల్గొనవలసిన బాధ్యత గలదని గుర్తించుడు. విజయవాటికా పోరులు తమ కేరుప్రతిష్ఠల నిలబెట్టుకొందురు గాక.

పిమ్మట దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిటుల శీత్రోత్సాహముతో సువన్యసించిరి:—

ఇరుదిరెండు దినములనుండి మహాత్ముడు దీక్షాబద్ధుడైనడచుచున్న సంగతి మీకు తెలియును. ఆ మూర్తియం దానా త్మవిశ్వాస మానేతు హిమచలపర్యంతము కుదిరినది. గాంధీయ మహాత్మునకు ధర్మవిజయ మును జేసి దీధించినది. ధర్మనిర్ణయము ఈ శ్వరప్రసాదమగు హక్కు. దాని నేరును అరికట్టబాలకు. శ్రభుత్వ నిరంకుశత్వము దానిని అడ్డంపబాలదు. ఉప్పు ప్రతివారల కక్కరలేదా? కావలసినయెడల మీ కేు నీ యాద్యమమునందు పాల్గొనరా? ఈ మహాత్ముని సమయములో ఆంధ్రులు కీర్తి నార్జించెదరుగాక. అహింసాధర్మమును ప్రతిష్ఠించి సౌభాగ్యము, కాంతి, దేశకళ్యాణమునకు దోడ్పడెదరుగాక.

పిమ్మట శ్రీ. కాశీనాథుని గారిటుల ప్రసంగించిరి. ఈ ఉద్యమమునకు విజయవాటికా పోరులు తండ్రిపతండ్లములుగ వచ్చెదరని నా యాశ కైలినన ప్రజలకు భయముపొయి పవిత్రవంతులగు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమున ఆ సక్తితో నున్నార నుసంగతి ప్రభుత్వము గ్రహించినది.

తూర్పుకృష్ణలో అగ్నిహోత్ర మును జే రగుల్కొనినది. ప్రభుత్వముప్రతిష్టపై పెంకులాడుచున్నది. దేశ మమితోత్సాహముతో నుట్టుతలూగుచున్నది. మన సత్యాగ్రహాచర రక్షణ బాధ్యత మనపై నిల్చినది. ఇది ఆంధ్రరత్న భవమున నుప్రతిష్ఠితమైనది. అంద రభిమానముగ చియొత్త నొసంగెదరుగాక.

సభ దేశభక్తి సంకీర్తనధ్వజముతో ముగిసినది.

మచిలీపట్నం

(స్వకీయవిలేఖరి)

మొగల్ రాజపురం, దొంగనాణెములకేసు

విచారణ

ఏప్రిల్ 2:—ఈరోజు మధ్యాహ్నం ఘనమైన 11 ఘంటలకు మొగల్ రాజపురం దొంగనాణెముల కేసు విచారణ సి. యన్. హబీబ్ అయ్యర్ సెషన్స్ జడ్జిగారి యెదుట విచారించబడెను.

మద్రాసు కేసరి బ్రహ్మయ్యను కోర్టువారియెదుట వున్న కుంపటి ద్రావకములకూడా సమ్మెట్లు, ఆకురాళ్ళున్న గొర్రె పసికరములలో నివి ఏవైనా వున్నవా అని అడుగగా వాటిలో రెండు మూడు ఆకురాళ్ళు సమ్మెట్లు సంచినూత్రము తనదని వప్పుకుని మిగతా పనిముట్లు యీ కేసు బలమునిమిత్తం పోలీసు వుద్యోగిగారు తెచ్చిపెట్టినట్లు చెప్పినాడు. పట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగారు బోధించి నారాయణస్వామి నాయకుగారు దొంగనాణెములు చేయనిమిత్తం యీ మద్రాసు యీ యీ పనిముట్లు తెచ్చి వాటితో దొంగరాపాయిలు చేసినట్లున్న కొన్ని దొంగరాపాయిలున్న కొండీనాణెములున్న కూడా పట్టుకొన్నట్లున్న అందువల్ల యీ మద్రాసులు 282, 285, 243, కేసుల క్రింద సేరకులుగా యెంచవలసి వున్నదని చెప్పినాడు. వుత్తరం సాక్ష్యం తెచ్చుకొనెదనా అని మద్రాసుని అడుగగా వుత్తర సాక్ష్యం లేదని చెప్పినాడు. జారరు కొదా లీ భూమయ్యగారు యీవిధముగా చెప్పిరి. మద్రాసు రూపాయిలు చేసినాడని వమృకము లేదు. పరికరములు వున్నట్లు సాక్ష్యంవల్ల బాగా నిర్ధారణ కా లేదు. రూపాయిలు మద్రాసులు స్వాధీనములో వున్నవని నమ్మును. మద్రాసు తనయింటికి 4 ద్వారములు వున్నట్లు చెప్పినాడు. యెవరోవచ్చి ఆపరికరములు పెట్టినట్లు చెప్పినాడం కరణంగారి సాక్ష్యం యింకొకరి సాక్ష్యం సేను నమ్మును. 2-వ జారరు వెంకట్రామయ్యగారు పరికరములు కొండీనాణెములు వుండుటవల్లను సేరకులని ప్రాసిక్యూటర్ తరపున సాక్షులు చెప్పిన సంగతులవల్లను సేరకులని నమ్ముతావని చెప్పినాడు.

3-వ జారరు సుబ్రహ్మణ్యం కేసు యీ మద్రాసు సేరకుడని నమ్మును. మద్రాసు తన ఇంటికి 4 ద్వారములు వున్నట్లున్న మిగతా వస్తువులు తనయింటిలో పడవేసినట్లు చెప్పినాడు. మాధవరావుగారి సాక్ష్యం కరణంగారి సాక్ష్యం నామనకు అంత రుచించలేదు.

4-వ జారరు నాగరాజు అని నమ్ముకములేదు. మద్రాసు తన యింటికి 4 ద్వారములు వున్నవని చెప్పినాడు. ఎక్కడు యెవరువచ్చి పెట్టినారో తెలియదని చెప్పినాడు. కరణంగారి సాక్ష్యం మాధవరావుగారి సాక్ష్యం నమ్మును.

ప్రశ్న: కరణం.

జవాబు:—అలాటోచిది.

కోర్టువారు మద్రాసుని మీ యింటికి 4 ద్వారములు వున్నవా అని అడుగగా ఆవునని జవాబు యిచ్చినాడు.

వెద్ద కలకటూరు

(చిత్తూరుజిల్లా) కాంగ్రెసుసంఘము

మా గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు 1930 సంవత్సరము నూతన కార్యనిర్వాహకుల యెన్నికలు 2-4-30 తారీఖున నందనవనం వెంకటగోపాలయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

కాంగ్రెసు మెంబర్లు 20 మంది హాజరయినారు.

ఈ క్రింద కనినవారిని ఏకగ్రీవముగా సభ్యులమోదముతో యెన్నుకొనడమయినది.

1. మ. రా. రా. శ్రీ. అ. కేవలమనాయకుగారు అగ్ర్యక్షులుగా నున్న, (2) నందనవనం వెంకటగోపాలు అయ్యగారు కార్యదర్శిగానున్న, (3) రాటకుంట, లక్ష్మయ్యనాయకుగారు సహాయ కార్యదర్శిగానున్న, (4) వుమతా వెంకటేశులునాయకు, కోశాధికారిగానున్న, యెన్నుకొనడమైనది.

2. సభలో గతసంవత్సరం కార్యక్రమములు జమాఖర్చు లెక్కలు హాజరు పరచడమయినది. మొత్తము 12 మహాసభలు జరిగియున్నది. సుమారు 500 రూపాయలు ఖర్చు మా గ్రామములో ఖర్చు అయివున్నది. ఈ సంవత్సరం చుటుకుగా పనులు జరుపుటకు మా ప్రెసిడెంటుగారు యేర్పాటులు చేస్తున్నారు.

3. శ్రీమాత్ కేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు చిత్తూరుజిల్లాలో సత్యాగ్రహచరణం పలువునప్పుడు మా గ్రామమునకు రప్పించి సహనించుటకును, బహిరంగసభలు యేర్పాటు చేయుటకును నిధి వసూలుచేయుటకును సభలో తీర్మానించడమయినది.

4. శ్రీమాత్ చిత్తూరు సి. దొరసామయ్యగారు ఢిల్లీ చట్టసభ ప్రతినిధిత్వమునకు లాహోరుకాంగ్రెసు మహాసభ జిల్లా ప్రకారం మొట్టమొదట రాజీనామా యిచ్చినందుకు వారిని యీసభవారు అభినందించుచు తీర్మానించడమయినది.

5. 8-4-30 తేదిన భజనమందిరమువద్ద మా గ్రామ యువకులు ఆయిన-కదిరి కుప్పానాయకు వగయిరాలు ముగ్గురు విదేశీ బట్టలను దహనంచేసి యిక్కిరియించుటకు సభలో ప్రతిజ్ఞ చేసుకున్నారు. గ్రామజనులు, మహాత్మాజీ సత్యాగ్రహయాత్రను గరించి అతికరుణాపూరితముతో పరీక్షించుతున్నారు.

వే. సుబ్బయ్యనాయకు.

పశ్చిమకృష్ణా సత్యాగ్రహము

మల్లారాశ్రమం ఉప్పలూరి వెంకటకృష్ణయ్యగారు, పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సత్యాగ్రహ సమరమున కను ఖర్చులకు గాను రూ 500 అయిదువందల రూపాయిలు దయతో యిచ్చుట కంగీకరించి అయిదు వాయిదాలమీద యిచ్చునట్లు బరతము దయ చేసినారని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను.

కా. లక్ష్మయ్య చౌదరి,
(అధ్యక్షుడు.)

వెద్దరోగమునకు

మరికొన్ని చికిత్సలు

యేజెళ్ల శ్రీరాములుచౌదరిగారు

ఈవ్యాధి ఎక్కువగా గుడివాడ, బెజవాడ, గన్నవరం, కైకలూరుతాలూకాలో బాగుగా నున్నదని అనేకమంది రైతులు నాకు తెలియజేయుచున్నారు. ఇదివరకే వ్యాధివిషయము అన్నివార్తాపత్రికలలోను తెలిపియుంటిని. నేడే కొన్ని నూతనచికిత్సలు ఈదిగువ వ్రాయుచున్నాను. రైతులు గమనించి తగిన చికిత్సలుచేయ ప్రార్థితులు.

1. మోడుగపువ్వు, ఉప్పు సమానభాగములుగా తెచ్చి పొడిచేసి బియ్యపుకలితో మూడేసి గొట్టుములవంతున అప్పుడప్పుడీసువచ్చును.

2. త్రికటుకములు, పసుపుముద్దకర్పూరము, సారాయి కలిపి త్రాగించవచ్చును.

3. పెరురాకు, నేలవేను, అడ్డపరము, నల్లెరు నేళ్లు, తెల్లవాలు సమానభాగములుగా తెచ్చి కలిపిటితో కలిపి మూడు గొట్టుములు పెట్టుము.

4. చింతపండుపులును లేక నిమ్మకాయలపులును, ఉప్పు, కలిసిరుకలిపి మూడుగొట్టుములు పెట్టుము.

5. పంది పెంటనీటిలో కలిపి అరపాలెడు విరియాలు పొడుముచేసివానిలో కలిపి మూడుగొట్టుములవంతున దినమునకు రెండువారములు త్రాగించవలెను.

6. పందికొక్కు రక్తముకాచి మూడుగొట్టుములు పెట్టిక నెమ్మదించును.

పచ్చి నెలవేమరసము, పులిసేరాకుపసర సమానభాగములు తెచ్చి మూడుగొట్టుములు లోపలికిపోయాము.

8 మువ్వపిండి మూత్రములో అనపిండి కలిపి పెట్టి వచ్చును.

9 గుమ్మడుచెక్క, గారచెక్క, దిరిసెపుత్రేళ్లు మూర్జలచేసి కలిపిటితో కలిపి పెట్టుము.

10. ఎలగుబంటి నెత్తురు పందినెత్తురు సమానభాగములు చేసి త్రాగించుము.

11. వేడుగీరాకు పసరలో మిఠాయిలు పొడి తగినంత కలిపి కలితో త్రాగించవలెను.

12. సంతకూడు ముఖ్యముగా చేయవలెను. పచ్చిగడ్డి, నూకల జావపెట్టవలెను.

ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:

1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునం దిది ముఖ్యముగా కలవు. 840 పేజీలు, కాల్కత్తాలో బెంజన్ నెల్ సన్. 2/

2. చారుచర్య:— అశ్వవిధులను బోధించును. 0-6-0

3. కూటముద్గరము:— త్రిదోష తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0

అర్థవైద్యగ్రంథములు, ముక్త్యాల (కృష్ణ)

ది వీ నెస్ ఎ స్టూ రెన్సు కం పె నీ లి మి టె డ్, ఢిల్లీ.

ఉచిత భీమానందు 30 జూన్ 1929 తో అంత్యముగు 3 మాసముల రిపోర్టు.

1-4-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన సర్టిఫికేట్లు మొత్తం	2894
30-7-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన సర్టిఫికేట్లు మొత్తం	5298
30-9-1929	తేదీవరకు యివ్వబడిన సర్టిఫికేట్లు మొత్తం	7625
	పైన తెలుపబడిన 3 మాసములలో హెచ్చినసభ్యుల సంఖ్య	1604
30-9-1929	తో అంత్యముగు ఆరుమాసముల హెచ్చిన సభ్యుల మొత్తం	8481

అంగీకరించబడిన హక్కుల వివరములు

సం.	పాలసీదారుని పేరు.	అద్రసు.	సర్టిఫికేటు సం.	మరణహక్కులు అంగీకరింపబడిన మాసము.	గతించిన పాలసీదారుడు చెల్లించిన మొత్తం సొమ్ము.	కంపెనీలో చేరిన హక్కు మొ.	గతించిన పాలసీదారు చెల్లించిన మొత్తం ఎన్ని రేట్లు జూచి.
1	మస్తాక్ అహమ్మద్ ఖాన్	కాలనూరు, మోహల్లాషిబాజ్ ఖాన్, రోటక్ జిల్లా.	798	ఏప్రిల్ 1929	5 8 0	1,000	182
2	మినన్, పొల్లాబోతు అచెమ్మ	C/o పల్లిపట్టు పెదనుబ్బరాయుడు, బ్రాహ్మ చౌంట్, గుంటూరు.	1966	ఏప్రిల్ 1929	12 8 0	1,000	80
3	మిస్టర్. బజిరుద్దీన్ మీర్జా	షీర్ జగ్, మెయిసానీ పోస్టు, వేకర్ గంజి జిల్లా.	1805	మే 1929	6 8 0	750	115
4	మిస్టర్. వేదిలిసెట్టి ఆలచయ్య	పాపులబీధి, విశాఖపట్నం.	2184	మే 1929	11 8 0	750	65
5	మినన్. చిన్నం వెంకటసుబ్బయ్య	C/o మిస్టర్. కె.కె. కనకరత్నం, అగ్రహారం, గుంటూరు.	2454	మే 1929	6 8 0	750	115
6	మిస్టరు. పి. ఏ. పన్ వాల్ కర్	చునాభట్టి, కర్ల బొంబాయి.	1067	జూన్ 1929	8 8 0	500	59
7	మిస్టర్. ఆలోమాల్ లీలారామ్	మిశాయి మకాణదారు, పాతమాల్కెట్టు, కరాచి.	2702	జూన్ 1929	8 8 0	500	59
8	మినన్. పురాన్ దేవి	1685, పీవల్ మహదేవ్, ఢిల్లీ.	636	జూన్ 1929	12 8 0	500	40
9	మినన్. కారుకోల అప్పయ్య	కొడికోలపాడు, పెరియపొట్ల, (గంజాముజిల్లా.)	2088	జూన్ 1929	11 8 0	500	48
10	మినన్. అందలూరి వాయమ్మ	C/o చాగంటి రామమూర్తిగారు, గుమాస్తా, సివిల్ సర్జన్ ఆఫీసు, విజయనగరం.	2285	జూన్ 1929	10 8 0	500	48

వీనెస్ ఎ స్టూ రెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ గాను కాపీ బాయి అండ్ కో., మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు.

వృధాన్యార్థభంగము గావించెడి వారలెవ్వరొ ఎరుంగన్ శక్యమే ఏరికిన్?

గాంధీమహాత్ముని వ్యాసము

గాంధీమహాత్ము డీవారము యంగుణిడియా పత్రికలో

నిట్లు వ్రాసిరి:

“అనుదినము వెలువడుచున్న వార్తలనుబట్టి యీ ఉత్పాదక శక్తి పన్ను ఎట్టి కుతంత్రములతో కల్పింపబడియున్నదో మరింత తేటతెల్లముగా విదితమగుచున్నది. ఉత్పాదక శక్తిని పన్ను ప్రజలు ఉపయోగింపకుండగలరు. గవర్నమెంటువారు సర్వజనలాభదాయకముగా అమృతమైన యాభ్యుదయమునకు నాశనము చేయుచున్నారు. ఈ ఉత్పాదక శక్తిని పన్నుచేరించునది పన్ను అసలు సరకు ఖరీదునకు కొన్ని సందర్భములలో 14 రెట్లుకూడ ఉండును. ఈ ప్రకారముగా యీ గవర్నమెంటువారు యీ దేశమువారికి ప్రాణాధారమైన పదార్థమునకు పన్ను విధింపుచున్నారు.

ప్రజలు యీ ఉత్పాదక శక్తిని తయారుచేయువాడని అటంకపరచుచున్నారు. సహజసిద్ధముగా అప్రయత్నముగా సృష్టిలో లభించుచున్న ఉత్పాదక శక్తిని పన్నుచేయుచున్నారు. ఈ విధముగా తమకు లాభము లేకపోయినను యితరులకు అపకారము చేయునట్టి యీ గవర్నమెంటువారిని ఏమని వర్ణించవలయునో నాకు తెలియుటలేదు. వృధాన్యార్థభంగము గావించెడివారలెవ్వరు ఎటుంగన్ శక్యమే ఏరికిన్? వీరిని వర్ణించుటకు ఎంతటి తీవ్ర విశేషణ పదమైనను సరిపోవుటలేదు. ఈరీతిగా బుద్ధి పూర్వకముగా యీ దేశములకు హక్కుగల ప్రద్యమును పదార్థమును ఈ దేశమువారి అనేక ప్రాంతములందు గవర్నమెంటువారు నాశనము చేయుచున్నట్లుగా నా కనేక వార్తలు వచ్చినవి. కొంతకాలము ద్రవీరమందు కొన్ని టన్నుల ఉత్పాదక పోయినను కొన్ని మునుగుల ఉత్పాదకమును నాశనము చేయబడిన-ఇట్టివార్తలే వండినవికూడ వచ్చుచున్నవి. అట్టి ప్రాంతములందు సహజసిద్ధముగా సృష్టిలో లభించుచున్న ఉత్పాదక ఆ ప్రాంతములు తమ స్వంతినియోగార్థము ఎత్తుకొని పోవుటకు వీలులేకుండుటకై స్వాల్ప డిపార్టుమెంటువారు తమ యుద్ధోగ్యులను అచట నియమించి యీ ఉత్పాదక శక్తిని పన్నుచేయుచున్నారు. ఈరీతిగా మనదేశములయొక్క విలువగల్గిన పదార్థమును నాశనముచేయుటకై మనదేశపుభానా సామ్రాజ్యే గవర్నమెంటువారు ఖర్చుచేయుచున్నారు. మనదేశ ప్రజల నోట గడ్డ కొట్టి యీ ఉత్పాదక శక్తిని పన్నుచేయుచున్నారు.

ఇంతటితో కథ ముగియలేదు. నేను ఓల్పాడు తాలూకాకు వచ్చిన తర్వాత నాకొక క్రొత్తసంగతి బోధపడినది. ఈ ప్రాంతములలోని బీదజనులు ఇటు సహజసిద్ధముగా లభించెడి ఉత్పాదక ప్రాంతానికి అమ్ముకొనుటవల్లను లేదా ఉత్పాదకముచేసి అమ్ముకొనుటవల్లను కొంతవనోపాధిని సంపాదించుకొనుచుండెడివారు. తమరాష్ట్రములలో అర్జించెడి సంపాదనకుతోడుగ యీ ఉత్పాదకపాఠము సహాయధూతముగా ఉండెడిది. వీరికి ఉపవృత్తిగానుండిన ఉత్పాదకపాఠము యీ గవర్నమెంటువారివలన పడిపోయినది.

కాబట్టి యీ ఉత్పాదకపాఠము గవర్నమెంటువారి మిలీటరీబలము దేశమునకు నాలుగువిధముల నష్టదాయకమై యున్నది. గ్రామములలోని జనులకు గులభమైన జీవనోపాధి పడగొట్టబడినది. సృష్టిలో సహజసిద్ధముగా లభించెడి పదార్థము దేశీయ అనుభవించుటకు హక్కు స్వాతంత్ర్యములు లేకుండా నాశనమై చేయబడినవి వచ్చెను. ఈరీతిగా పదార్థ నాశనముచేయుటకు గవర్నమెంటువారు ప్రజలసామ్యము అగు ప్రభుత్వ భిక్షానాలోనుండి ధనము చెల్లించుచున్నారు. అన్నిటికన్న నెక్కుడు చేసినది:—

కనివినియెడగని రీతిని మారుపాపాయిల సరకునకు వెయ్యిరూపాయిలు పన్ను విధించి తిండిలేక మాడుచున్న ప్రజలవద్దనుండి ఆపన్ను వసూలుచేయుచున్నారు.

మనకు నేను విదేశవస్త్రదహనమును చేయవలసినదిగా నా దేశములకు కోరినపుడు దేశములో కొంతగడ్డలు పుట్టెను. ఆకలవరము యీ సందర్భములో నాకు స్మరణకు వచ్చుచున్నది.

అట్టి విదేశవస్త్ర దహనమువల్ల ఉత్పత్తియైన వస్తువును వృధాగా నాశనము చేయుటయే యీ కొంతకు వాదించిరి. అట్టి పని అమానుషమని వాదించిరి. విదేశవస్త్రము ప్రజలకు అరిష్టదాయకమని అందరూ అంగీకరించియే యుండెరి. కాని ఉత్పాదక ప్రాణాధారమైన పదార్థము-అట్లయ్యును ద్రోహధూయ్యమైన ఉత్పాదకమును వసూలుచేయుటకై యీ ఉత్పాదక అనుదినము బుద్ధిపూర్వకముగా నాశనము చేయబడుచున్నది.

కొందరు నారీమణులు

అదృష్టవంతులు. సౌందర్యమును రూపించునట్టి క్రమమైనట్టియు, సున్నితమైనట్టియు లక్షణములతోనే పుట్టుచున్నారు; ఏస్త్రీగాని తనచర్మమును గురించి కొంత శ్రద్ధ వహించి, ప్రయాస తీసుకొనిన సౌందర్యముగా నుండగలదు. సౌందర్యముతో జన్మించిన స్త్రీకూడ తన సౌందర్యమును పోషించుక యంచుకొన గోరినచో తనచర్మము విషయమై శ్రద్ధవహించవలెను. చర్మము విషయమై మంచి శ్రద్ధవహించునట్టి స్త్రీ అనాకారముగా నున్నను మిక్కిలి సౌందర్యవంతురాలుగా మారును.

చర్మమును గురించి శ్రద్ధవహించుటకు ఉత్కృష్టమైన పద్ధతి ప్రతిరాత్రియు మంచి గీజ టాయిలెట్ క్రీముతో రుద్దుటయు, ఇదిగాక పగటిపూట మంచి అదృశ్యపువనట్టి క్రీమును వాడుటయు. ఈపనికి శ్రేష్ఠముగా తయారుచేయబడినవి ఏవన:—

పైన్ క్రీమ్

రాత్రిలందు రుద్దుటకు

పైన్ స్క్రమ్

పగటి పూట వాడుటకు

వీటి ఉపయోగము యే స్త్రీకియైనను సౌందర్యమును వృద్ధిచేసి కాపాడును.

పాడి, లేక, జిడ్డుగానున్న శిరోజములను పరిశుభ్రపరచి, వాటికి అందమును కలిగించుటకై రెండురకములుగా తయారుచేయబడిన పైన్ హెంపుగుండను గూడ నుపయోగింపుడు.

పైన్ మిశ్రమములందు యేమాత్రమును జంతువులకొప్పు వేరుటలేదు. తయారుచేయబడునప్పుడును, చేతితో ప్యాకుచేయబడునప్పుడును తాళబడులేదు

THE OATINE Co.—Prinsep St., Calcutta.

ఇంతకాలము యీ ఉత్పాదకము ఎందుకు అమలులో నుండినదనగా ప్రజలు నిర్లప్తముగా నుండుట వల్లనే. ఇక ప్రజలయందు తగినంత నిద్రమేల్కొన్నారు. ఉత్పాదకమునకు మాయమై పోవలసినదే. ప్రజలు తమ శక్తిని ఎంతటివముగా ప్రయోగించెదరో అంత త్వరలో యీ ఉత్పాదకము రద్దుఅగును— మన భాగ్యవశంబున యీ పరిష్కారము మిక చేరువలోనికి వచ్చినది. (మా. క. గా.)

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.
Bangalore.
A First Class Indian Life Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.
SPOKEN WELL
Both by Press and the Public.
Write for Agency terms & other particulars:
V. RANGASAMY Esq.,
B.A.B.L., F.C.I.,
General Secretary, Bangalore.
Messrs. P. K. RAU & Sons.,
Chief Agents, Madras Presidency
24, Veeraswamy Pillai St., Egmore, Madras.

మోతీలాలుగారి దాదృత్వము

గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస
గాంధీమహాత్ముడు యీవారము యంగుణిడియా పత్రికలో యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
ఈనెల 6వ తేదీని అఖిలభారతదేశ సత్యాగ్రహదినమున నెర్రూ కటుంబమువారికి క్రియతమంబై పేరెన్నికగన్న దివ్యసాధనము అనందభవనము అఖిలభారతవారికి దానముచేయబడుచున్నది. మోతీలాలు మెచ్చదగిన దేశసేవకు ముచ్చు చేసెను. ఆయన దేశమున కర్పించిన భూరిదానములలో ఆయన కుపుత్రుడగు జ్యోతిలాలే చాలును. సప్తసంతానములకన్న దీప్యమైన సజీవసంతానమే ఇది. ఇక ఇటుకనున్న పుభవనములను సమర్పింపనేల? కాని, యీదివ్యభవనమును భారతవారికి సమర్పింపలేనని ఆయన తహతహపడుచున్నట్లు ఇటీవల నాకు తెలిసినది. ఆభవనము పౌరాణిక చరిత్రాత్మక పవిత్రవాసలను కల్గి కంచెపైకి భవనమిది. ఈసంగతులన్నియు దేశీయులకు ఎరిగింపబడినవి. నిజముగా మోతీలాలుగారు ఏరీతిగా సంపాదించిరి? వీరిగా చెప్పించియున్నారు. ఆయనయొక్క దేశసేవకును, ఆయనయొక్క దానములకును మనము పాత్రులమగుదుముగా? (మా. క. గాంధీ.)

(శ్రీ గాంధీ మహాత్మనిజాతకము)

గతవ్యాసమున సవరణలు, వివరములు

మార్చి 21 వ తేది ఆంధ్ర పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వ్యాసము విశ్రుల ప్రోత్సహమున తొందరగా వ్రాసి పంపుట చే కొన్ని భాగాలు లోపించియు కొన్ని మార్గభ్రష్టములు గాను నుండెను. వానిని ఈ దిగువరీతిగా సవరణ చేయుచున్నది.

(1) 2 వ పేజీ మూడవ కాలములో "కావుననే పాపార్థము పట్టిన రాజయోగభంగకారకు డళి బుధుని అంతరము పూర్తి యగువఱకు కారాగృహ నివాసమున పడవ వచ్చిన యే విధ ఆర్థములు లేక ముందు వచ్చిన రవి విదళలో" అని యున్నది, యిందు ముందు వచ్చిన కేతు అంతరములో ముందు వచ్చిన రవి విదళలో అని యుండవలెను.

2. "అట్లే ముందు వచ్చెడు జయుడగు కుజుడు అని యున్నది." అట్లే ముందువచ్చిన కుజుడు" అని యుండవలెను.

3. "కాని యీ చంద్రకాలమున ఆర్థగ్రహములలో రెండవ పాపగ్రహ మగు రవియొక్క విదళ కాలమున" అని యున్నది. కాని యీ చంద్రకాలమున అనగా ఏప్రిల్ 5-1980 సంగ్రహ మధ్యాహ్నము 12-55 నిమిషముల లోపున అందు ముఖ్యముగా ఆర్థగ్రహములలో రెండవ పాపగ్రహ మగు రవివిదళకాలము అని యుండవలెను.

4. 8 వ పేజీ మొదటి కాలములో "పాశ్చాత్య సిద్ధాంత ములరీత్యా మార్చి 7 మొదలు ఏప్రిల్ 20 తారీఖుల మధ్య" అని యున్నది. "మార్చి 17 మొదలు ఏప్రిల్ 20 తారీఖుల మధ్య" అని యుండవలెను.

వివరములు

గోచార రీత్యా గురుడు లాభమునకు మెయ్యి 29 తారీఖు 1980 రోజున కొన్ని పంచాంగముల బట్టి వచ్చునట్లు తెలియజేసెను. సామాన్య గోచారరీత్యా లాభమున గురుడు యోగ్యుడగుచున్నది. దుష్టస్థానముల నున్నను మంచి మూర్తి యైన కుభము యిచ్చువని కలదు. కాని పంచాంగకర్తలు గ్రహముల చారములందు వివిధ మతములు అవలంబించు చుండుటచేత చారములందు భేదము లుండుటచేత మూర్తిలక్షణము నూచించుటకు జ్యోతిషులకు కష్టముగ నున్నది. సామాన్య గోచార రీత్యా మంచి స్థానములందు గ్రహము లుండునప్పుడు మూర్తిలక్షణమును చూడ నవసర ముండదు. కాని అనభవముచేత కొన్ని గ్రహములు సామాన్య గోచార రీత్యా మంచిస్థానముల యందున్నను దుష్టస్థలములు యిచ్చుటవలన కొందఱు జ్యోతిషులు జాతకమునందలి మహాదశాంతర్గత లిట్టివి అని చెప్పుట కలదు. ఇది కాస్త్ర సమ్మతమే. కాని అంతర్దశా నాథుడు మంచివాడై సామాన్య గోచారరీత్యా గ్రహములు మంచి స్థానములందున్నను, దుష్టస్థలములు కాన్పించినప్పుడు వానిని మూర్తిలక్షణ మని చెప్పుదురు. ఇది కాస్త్రమునకు విరుద్ధము. సామాన్య గోచార కాస్త్రమునకు తోడు విశేష గోచార కాస్త్రము కలదు. అందు సామాన్య గోచార కాస్త్రమునందు మంచి స్థానములుగా చెప్పబడిన కొన్ని స్థానములు కొన్ని రాగులకు దుష్టస్థానములుగా చెప్పబడినవి. అందుచే సామాన్య గోచారరీత్యా మంచి గ్రహస్థితియున్నను, మహాదశాంతర్దశా నాథులు మంచివారైనను దుష్టస్థలములు నూచనలుగా అనభవమునకు వచ్చుచుండును. (ఇది విశేష గోచార కాస్త్ర మూలము.)

గోచారరీత్యా చెడుగా నున్నప్పుడు జాతకము రీత్యా అంతర్గత మంచిదైనప్పుడు గోచారరీత్యా యిచ్చెడు దుష్టఫలితములు స్వల్పముగ అనభవమునకు వచ్చుచుండును. గోచార రీత్యా మంచిదై జాతకమురీత్యా అంతర్గత చెడ్డదైనప్పుడు కుభము స్వల్పముగ అనభవమునకు వచ్చుచుండును. రెండువిధముల మంచిగా నున్నప్పుడు అత్యంత కుభఫలములే జరుగును.

మహా దశానాథుని బలాబలములను బట్టి మహా దశానాథుని ఫలములే అంతర్గత, విదళానాథులకు పంచవలెను. మహా దశానాథుని ఫలము సంబంధ క్రయమును బట్టి అనగా ఉనికి, చూడబడ, కలిసికొను గ్రహములను బట్టి, ఆ మహా దశానాథునికి ముందు గడచిన మహా దశానాథుని బట్టి యోగ దళ యైన, దశా అంతరమునో, గోచార రీత్యా మంచి గ్రహస్థితి యున్నప్పుడో, కుభ నియోగాంతరము నుండియో యోగము ప్రారంభించి దశాంతరములోపున నియ్యవలసిన యోగము సంతమ అంతర్గత యోగాగ్రహసారముగా ఇచ్చును.

మహా దశానాథునకు చెప్పిన సూక్రములే అంతర్గత నాథునికి కూడ వర్తించును.

పై విధమున శ్రీ మహాత్ముని జాతకమునందు మహా దశాంతర్గత విదళా వగైరా దిశలకు ఫలితములు విచారించబడుచున్నవి.

విశేష గోచార కాస్త్రమునందు సింహరాశివానికి ఏకాదశ గురుడు పాపిగాను దుష్ట ఫలితములు యిచ్చువాడుగాను చెప్పబడి యున్నది. ఇది సామాన్య గోచారకాస్త్రమునకు విరుద్ధము. అయినను సామాన్య కాస్త్రమును విశేష కాస్త్రములో

త్రోసి ఫలితములు చెప్పవలెను. కాబట్టి ఏకాదశగురుడు యోగ ప్రదుడు కాదు. ఏ గ్రహమైనను ముందు రాశిఫలమును రాశి ప్రవేశమునకు కొంత ముందుగానే యిచ్చుట ప్రారంభించును. కాబట్టి గురుడు ఏకాదశ రాశి ఫలము మార్చి మొదటివారము నుండియే ప్రారంభించును. అప్పుడు చంద్రాంతరములోని పాపార్థగ్రహములోని రవి విదళకాలము ప్రారంభమైనది. కాబట్టి అప్పటినుండి మహాత్ముని నిర్బంధము చేయు యత్నములు. ఉద్యమమును నిరోధమును చేయు ప్రయత్నములు. మహాత్ముడు తన వయస్సునకు శ్రమయుగ మార్గమును త్రొక్కుట నూచనకు వచ్చెను. ఆ రవివిదళ అంతము 5 వ ఏప్రిల్ 1980-12-గంటల 55 నిమిషములకు అగను. గురుని ఏకాదశ రాశిఫల ముగ్రహాచ్చరయించును. కావున ఆలోచన మహాత్ముని రాజయోగగౌరవనిర్బంధము జరుగను.

5 వ ఏప్రియల్ 1980 12.55 నిమిషముల నుండి కుజాంతరము ప్రారంభించును. కుజుడు ప్రారంభము కాగానే ఉద్యమముందు నూతనకక మేర్పడును. అనేకలు మహాత్ముని మార్గము అనుసరింతురు.

కుజాంతరమునకు ముందు చంద్ర అంతరభిద్రము ఆర్థగ్రహమునకు లోనగుటచేత గురుని ఏకాదశ దుష్టఫలములు పొచ్చునచుండుటవలన సంబంధక్రయముచేతను, రవి, శని పాపుల మధ్యమర్తయగు కుజుడు 5 వ ఏప్రియల్ నుండియే ప్రారంభమైనను కుజాంతర రా మా విదళకాలమున బుధ నూత్న, కుక్రనూత్న, కుజనూత్నములవలకు నిరోధ నిర్బంధములు జరుగుచుండి పడవ జూన్ 20 తారీఖునుండి కుజాంతర ము వెనుకటి వ్యాసములో చెప్పిన కుభఫలములు బలముగా ఇచ్చును. గురుని ఏకాదశ దుష్టఫలములు బహు స్వల్పముగ నుండి రాజయోగములో గోచరించ దగనివిగా నుండును.

పాశ్చాత్యసిద్ధాంతముల రీత్యా సాయ తులూమాన జాతకునికి ప్రతి సంవత్సరము డిశంబరు 24 మొదలు జనవరి 22 వఱకు మార్చి 17 మొదలు ఏప్రియల్ 20 వఱకు ఆకస్మిక ప్రమాదమునో లేక ఆరోగ్య భంగమునో కారణ మగునని నూచింపబడినది. ఇది సామాన్య వచనము. అంతర్దశా నాథునికి దుష్ట లక్షణములు పట్టిన యీ నూచన బలముగాను అంతర్దశా నాథుడు మంచివాడైన నూచనగాను యీ ఫలితములు అనుభవమునకు వచ్చును. 1928 డిశంబరులో ప్రారంభించిన రామాదశా కేతు అంతరము ఆరోగ్యమునకు ప్రతిహతముగుటచేత సామాన్యముగా నూచింపబడిన ఫలములు బలముగా అనుభవమునకు వచ్చి డిశంబరు 24 జనవరి 22 తారీఖుల మధ్య ప్రబల జాడ్యము అపరేషన్ జరిగినది. ఇప్పుడు సాయనమానముచే ప్రతి సంవత్సరము ప్రతిహతకాలమైన మార్చి 17 మొదలు ఏప్రియల్ 20 తారీఖుల మధ్యకాలమున అమలులోనుండు చంద్ర, కుజ అంతరములు మంచివగుటచేత యీ మధ్యకాలమున వచ్చు ఆకస్మిక ప్రమాదముగాని ఆరోగ్యభంగముకాని నూచనగానే యుండును. అనగా విశేషముగా లెక్కచేయదగినది కాదు. సారాంశము మార్చి 7 వ తారీఖు మొదలు జూన్ 20 తారీఖుల మధ్య ఉద్యమము తీవ్రముగా నుండినను తీవ్ర ప్రతిఘటనలకు నిరోధములకు, కారణమగును. మహాత్ముని నిర్బంధము గాని స్వల్పఆకస్మిక ప్రమాదము లేక ఆరోగ్యభంగము గలిగి పడవ మంచికాలముగాను ఫలితముగాను పరిగణించును.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ట్రేయిల్ గెటింగ్ మెంట్సులో (ఇంగ్లాండులో) షాకార్పొరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది. ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగు పోలీస్ పోలీస్ నిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండ చేయకూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నవి. ధారావైస పద్ధతులై పనిచేయ ఏజెంట్లు కావలెను. ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజెంట్లు, రిజిడెంట్ హౌస్, కేపేరి, మద్రాసు రుక్కంగదాచార్య, బల్లారి. మెసర్స్ బంగేర అండ్ కో, వివెక్ వీధి, మంగళూరు. నుందరరాజన్ అయ్యంగార్, ఏజెంట్లు, తెలుగుజిల్లాలు నెం. 7 గణపతిమొదటివీధి, తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు. ముఖ్యగమనింపు :- శ్రీ యు త. సాందర్బరాజు అయ్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు. వారికి పుత్రము ఈదిగువ నిలసమునకు వ్రాయవలెను. C/ని జిల్లా మునిసిఫ్ కాకాడ.

మదరాసు అందు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో స్థాపించబడినది.)

ఒంటిమిట్టయందు బ్రహ్మాత్మవము శ్రీ కోదండరామస్వామి, 1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 7 వ తేది మొదలు 17 వ తేదివరకు గరుడవాహనము, ఏనుగువాహనము, రథోత్సవము, సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవము, జరుగును.

1980 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 8 వ తేది మొదలు 21 వ తేది వరకు, ఒంటిమిట్టనుండి యీ దిగువ కనిపించిన స్త్రీవసులకు సరసమైన 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్లు సాధారణమైన పాసంజరు బండ్లకు (మెయిలుకుగాని ఎక్స్ ప్రెస్కుగాని లేదు.) ఇవ్వబడును. సదరు టిక్కెట్టును, 1980 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేది రాత్రి 12 గంటలలోగా తిరుగుప్రయాణమునకు ఉపయోగించవచ్చును.

Table with 2 columns: స్త్రీవసుండి (Women's Fare) and 8 వ తరగతి రానుపోను టిక్కెట్టు (8th Class Return Ticket). Rows include మదరాసు (Madras), తిరుత్తనీ (Tiruttani), పాంబడి (Pambadi), నగరి (Nageri), వేపగుంట (Vepguntla), పుత్తూరు (Puttur), కడుగు (Kadugu), పూడి (Pudi), రేణిగుంట (Renigunta), మామండూరు (Mamanduru), కెట్టిగుంట (Kattigunta), కోడూరు (Koduru), అనంతరాజుపేట (Anantharajupeta), యూరంపాడు (Urumapadu), చెడిపల్లి (Chedipalli), రాజంపేట (Rajampet), నందలూరు (Nandaluru), కడప (Kadapa), కృష్ణాపురం (Krishnapuram), గంగయ్యపల్లి (Gangayyapalli), కమలాపురం (Kamalapuram), యెర్రగుడిపాడు (Yerragudipadu), యెర్రగుంట (Yerragunta), కలముల (Kalamula), మద్దూరు (Maddur), మంగలపల్లం (Mangalapalem), కొండాపురం (Kondapuram), కేగడిపల్లి (Kegadipalli), పంగనూరు (Panganuru), తాడిపత్రి (Tadipatri), బొంబూరు (Bomburu), రాయల్ చెరువు (Royal Cheruvu).

పై కనిన చార్జీలో విడుదల అర్హ చార్జీయే రీయండును యాత్రికులపన్ను పూర్తిగా వసూలు చేయబడును.

Advertisement for Baidarun medicine. Text includes: ఒక ఔషధ వినోదము, Baidarun, DYSENTERY SPECIFIC, కలరా నివారిణి, హాజ్యోటిస్ అరికల్తేరియనుండి, రాయారు చేయబడినది, ప్రస్తుతకాలమున దున్ను చాటిలో ఆహానుమైన ఏమధి, కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రత్యేకము మోతాదే గుణియున్న మన్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుభవమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 2-4-0. ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్, హోస్టూరూపు నెం. 504, మద్రాసు, 5, 6.

అంధ్ర సోదరీమణులకు విజ్ఞప్తి

ఉష్ణ సత్వాగ్రహము

(వేదాంతం కమలా దేవిగారు)

భారతమాతృదాస్యనిక్రైక యిదివర కన్నడును ప్రపంచము కనివిని యెరుగని విధమున, సకల జాతులవారును సకలదేశములవారును, సకలవర్ణములవారును విశ్వకలంకముగ మహాత్ముడని పిలుచుచున్న శ్రీ గాంధీ పూర్వపుత్ర స్వరాజ్య ప్రయత్నమున తుదిమెట్టుగా నిర్ణయింపబడిన ఉష్ణ సత్వాగ్రహ సహజసోలంఘనము తి వ తేదీని ప్రారంభించి యున్నాడని సకలజనులును స్త్రీ పురుషులు బాలబాలికలును ఎరిగియున్నాడు. ఇట్టి అపూర్వమైన దౌర్జన్యరహిత కాంతియొద్దమున భారతపుత్రుడేగాక అబలనబడు స్త్రీ జనము సహితము పాల్గొనవచ్చును. శ్రీ గాంధీగారికి తోడ్పడుటకు వారి ధర్మశ్రీ కమలదేవిగారు విఖ్యాత పెటిట్ కన్య, కమలాదేవి చట్టపాఠశాల, సోజీనీడేవి, ఆవంట రుక్మిణమ్మ మొదలగు ప్రముఖులగు సోదరీమణులు కార్యరంగమున దిగిరని మన మెరుగుదుము. ప్రఖ్యాతులగు పెద్దలేకాక సామాన్యులును గృహనిర్వహణమునందు తత్పరులై యున్న వారునుకూడ తమకు తోచినంతిని యథోచితముగనే ఉద్యమమున పాల్గొని, విజయము చేకూర్చునునభార్యగలదని విన్నవించుచున్నాము. సమర్థత ఆశ్రమమునుండి గాంధీగారిసతి స్త్రీ నైసికదళమునకు నాడుకత్తము వహించి సమాద్రతరమునకు సత్కారము మొదలగు నెక్కువను ది. ఆమెతో జేగ్గునున్న స్త్రీల పేరులును తమకొకటై ఆంధ్రదేశమున ఇంచుమించుగ అన్ని జిల్లాలయందును, తెలిసింతవరకు గంజాం, విశాఖపట్టణము, తూర్పుపశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు మండలములయందు వేరువేరు స్థలములయందు సత్కారహోదయములు కాలినడకను బయలుదేరి గ్రామములవెంట ప్రచారము చేయుచు నైస్యమును హెచ్చించుకొనుచు సమాద్రతర ప్రాంతముల కేగుచున్నారై. సముద్రతీరినది తెచ్చి కాచియో, ఎండబెట్టియో ఉష్ణము తయారు చేసి బీదలకు పంచిపెట్టుదురు. ఈపని సాగెనా మన ఉష్ణము మనముచేసికొనినవార మగుదుము. బీదలకు వ్యయములేక ఉష్ణము పందినవారమగుదుము, లేక కాసనోలంఘనము క్రింద ప్రభుత్వమువారు మనల వైదీలచేసిన, దేశస్వాతంత్ర్యము కొలకై యిదీపలపడి జీవితము భగ్యము చేసికొందుము.

ఏకైక ఆరవతేదీని జాతీయ సప్తాహారంధ దినమున పంజాబ్ హత్యల జరిగిన నాటివర్ధంతి దినమున కాంతియు మార్గమున ధర్మబద్ధముగ క్రొత్తవిధానమున పోరాడ వారంభించుట అపూర్వము అర్థవంతము అవకాశపరచియును. మానవకులగు మహిళామణులకు పంజాబులో ప్రభుత్వమువారు 12 యేండ్లక్రిందట గావించిన యవమానమును, దౌర్జన్యము, క్రూరుగుణ కాటకములను మన మెన్నటికిని మరువజాలము. తల్లులకెల్ల తల్లియగు నాభారతమాత కవమానము, జరిగినప్పుడు ప్రతిభారతీయ పనితనము అవమానము అస్వాతంత్ర్యమేగా? ప్రపంచమున

సేమంచి కార్యము జరుగవలసినను పురుషులకు స్త్రీ తోడ్పడవలసియున్నది. ఉత్సాహమును పురికొల్పునది స్త్రీ, పలహారేక అనుమతి నిచ్చునది స్త్రీయగుచున్నది స్త్రీలకును బిడ్డలకు ఇబ్బంది కలుగుననియే పురుషులు ఇండ్లువిడిచి జైలుకు వెళ్లిన వనరమున భయపడుచుందురు. అట్టితరీ మనమే సిద్ధులమైనవో యింక భారతమాత కేమిగోటు?

గుజరాతు రాష్ట్రము తరువాత ఆంధ్రదేశమే ముందు నిలవగలదను త్యాగమూర్తి సాంబూరిగారి వాక్యములు స్త్రీల యెడలను సారకము గావలెను. బాక్లోలో ఎంతమంది స్త్రీలు కష్టముల కొద్దీ పాటుపడి గలిచిరో అందర మెరుగుదుము. ఇప్పుడు గాంధీగారి కాలినడక ప్రయాణములో నూరక ప్రాంతమున నెవరోయొక మాత తననల్లరు పుత్రులను సత్కారమునకు సమర్పించినదని వినినప్పుడు మనకెంత మానందమును గర్వమును గలుగుచున్నవి? రుక్మిణమ్మ, లక్ష్మీబాయిమ్మ, కుచ్చమ్మ మొదలగు వీర నాయకముణులు గల మనము చెడుకాదుదుమా? ఉత్కలమహిళలు 4 గురు తెరచాటా ఘోషావీధి బరంపురమున స్వచ్ఛంద సత్కారము చేయవలెను చేకూర్చుచున్నప్పుడు, వైద్యమృతమును భ్యాతిగన్న ఆంధ్రమణిమణులు చెనుకాదురా? భార్యను, తల్లులును, సోదరీమణులును తమ భర్తల పుత్రుల, సోదరుల ప్రోత్సహించి యింటికొకరు చొప్పుననే సత్కారము సమరములోనికి పంపుటయేకాక తామును జైలునకేగ సిద్ధపడవలసి సేను హెచ్చరించుచున్నాను. ఎంతమంది అట్టింటి కొడంగి నెలలతరబడి తమ పుట్టింటికి వెలియుచుపోవుటలేదు? అప్పుడు వారిభర్తలు బిడ్డలు సంసారములు సేమగుచున్నవి. మన అందరి సంసారములకును నిర్వంధజీవనము దాస్యము వచ్చియున్నపుడు భారతదేశపంథయునొక పెద్ద కారాగృహమై యుండగా, విడిగా మనము స్వాతంత్ర్యము కొలకై ఖైదులో ఏకాన్ని నెలలో వారములో ఉండిన చ్చినసేమితప్పు, ఏమితప్పు? ఇది పిలుచేన పనికాదని నా విశ్వాసము.

ప్రజాహిత కార్యములగు సేవిద్యాదేశయో, హిందీ పాఠశాల నిర్వహణయో, గ్రంథాలయ కార్యము, స్థానిక సంస్థలసభ్యత్వము నడపుచున్న స్త్రీలుకొందరు గలరు. అంతవరకు వారిదేశసేవ ప్రశంసార్హమే యైనను సకలదేశోద్యమమును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమును వచ్చినపుడు వాటినిన్నిటిని వీడి యిదియే ముఖ్యమనియించి నడుపవలసిన యవసరముగలదని నా తలంపు. అనారోగ్యముచేత దురదృష్టవశమున 5 వారములుగ కేయాగృతురాలై యుండినను, సేదాశోగ్యవతివై దేశసేవా భాగ్యమునకు నోచుకొంటినని సంతోషించుచునే నీ వాక్యములను వ్రాసి భారతమాతృదురవసయందు ఆంధ్రసోదరీమణులతోడ్పాటును సహాయమును అభిలషించుచున్నాను శ్రీ గాంధీ యిది తన కడసారి స్వరాజ్య ప్రయత్నమనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య విజయమో, మరణమో కెండు మార్గములనియు ప్రకటించుచున్నాడు. ఇదిగాక మనకు వేరు అవకాశమును అవసరములేదు. పల్నాటి నాయకురాలివంటి వీరపుత్రికలగన్న ఆంధ్ర భూమి భారతమాత ఆవ్యాసము వివక యూరకుండునని తలపను.

జీవకృతి లేనట్టి వెంట్రుకలకు మంచిటానిక్ గా పని చేయును!

ఇండియామాదిరి ఉష్ణప్రదేశము లందు మీ వెంట్రుకలనుగురించి కొంచెము క్రోధపడించ వలెను. వెంట్రుకలు ఆరోగ్యస్థితియందుండుటకు మంచి టానిక్ యొకటి విక్రీయి అవసరము. ఈవెన్స్ లైమ్స్ అందుగ్లి సరికొ యుపయోగించు టారంభింపుడు, ఎండాకాలములో మొదలైనకు చల్ల చనమును గలిగించుటయే కాకుండా తలనొప్పి తదితరమైన నొప్పులు రాకుండ కాపాడును.

నిత్యము ఉదయమున ఈవెన్స్ లైమ్స్ అండ్ గ్లి సరికొ నుపయోగింపుడు. మీ వెంట్రుకలను మెత్తగా, అందముగా నుండునట్లు చేయును. వెంట్రుకలొక క్రొత్త మెరు గిచ్చును.

దగ్గరలోనున్న కెమిస్టువద్ద ఒకసీసాను కొనుడు. నిత్య ముపయోగించుకొనుడు. కొనేటప్పుడు మాత్రం సీసామీద ఎట్టనిసీలు, ఈవెన్స్ అని పేరుండునట్లు గమనింపుడు. పరుకు నాణ్యమైనదనుట కదియే నిదర్శనము.

EVANS' LINES & GLYCERINE

Made in England by EVANS' SONS LESCHER & WEBBLtd., Liverpool and London.

లోకసన్నిధిపొందిన
మదరాసు ముక్కు-పొడి
గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడు కానిది ధర. నెం 1. పీకె 1-4-0-0. నెం 2. 8-4-0. (120 రులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కు-పొడి
చాటలు డబ్బా 1-4 2-4-0 24 రులం టిన్ను 1-4 1-12-0
జైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
విలాసము:—పి. వి. రాజన్ అండ్ కో,
44, గోవిందప్పనాయకన్ పీధి, మదరాసు

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1
'కాంట్రా సెప్టిన్'
ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయం
16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0
ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—
డి. రామచంద్రరావు, 153, బ్రాహ్మేయమదరాసు-సోదరీమణులు
ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్
ఇతర కెమిస్టులు అండ్, డ్రగ్గిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

మా న సోల్గా సి సి మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
కల సులభము! (పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము) గుర మధికము!
కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి నైత్యకాలం క్రమాత్రలు దివ్యామృతము, అక్షరము, అరుచి, ఆవులింకలు, అగ్నిమాంద్యము, అలిదాహము, ఎక్కిర్లు, సర్వాంగముల యందు బలశయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరగ్గు, శ్రద్ధ, ఆత్మలు మొదలగువానియందు గలిగిడి నోప్పులను తోగొట్టి దోహదమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనోప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల కొవడ మగుటచేతను పరమసాంస్కరిక యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరునామా:— (98)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

POLINES GONO-MIXTURE
“పాలిని సెక్స్ గనోమిక్చర్”
గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన కౌశ్రియపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని నమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే ప్రాధిపత్యబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.
1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.
ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.
16 డోసులకు నరిపోపు సీసా 1 కి రు 32
పోస్టేజీ ప్రత్యేకం రు 0-7-0 126-2
ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA

చిన్నపాటి
విద్యార్థి
నామము.

మలయచందనము

రహస్యము
నా నేపథ్యము

గనేరియా (నెగ)కు కుర్రారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేకయోగ్యతాపత్రములు పొందినది, వల దట్టి 2-4-0 దీని కనుపానం దండనలెం జొన్న 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయికి రాజ్యోషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వపార్శ్వనీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

ఏషియనుఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు
రూ. 1000 లకు రూ. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.

వ ర. ములకవివేంకటాచార్యులు.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

బెణుకులు
పోగొట్టి గాయముల
వాపులు, నరముల పోట్లు

Painkiller
TRADE MARK

పెయిన్ కిల్లర్ (పెరీ డేవిస్) వారిచే తయారుగాబడి గృహమున
దుపయోగించుట, ప్రపంచముంతట ఆమృతమగుచున్నది. వాడవలసిన పద్ధతులు
సీసా వెంటనుండును. సులభముగ నుపయోగించవచ్చును. మాదిరిలు చూచి
మోసపోకుడి. (పెరీ డేవిస్) వారిచే తయారుగాబడిన పెయిన్ కిల్లరును
మాత్రమే కొనుడు.

Purshotamdas Hurjee and Son Sole gents
111 Nainapa Naick Street
137-139 Dadyseth agiary Lane, BOMBAY
DAVIS & LAWRENCE Co. Proprietors
NEW YORK & MONTREAL.

స్వాతంత్ర్యయోధుల చిత్రపటములు

(చిత్రకారులు: చావలి నాగేశ్వరరావుగారు)

త్రియత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య, కుభావ్ చంద్ర
బోస్, పట్టాభి శీతారామయ్య మొదలగు సుప్రసిద్ధనాయకుల పటములను గురించి నభినందించియున్నాడు.

మహాత్మా గాంధీ, లోకమాన్య తిలక్, లాలా లజపతిరాయి, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు,
పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, సర్దారు వల్లభాయి, మహర్షి సాంబమూర్తి, పండిత జవహర్ లాల్
నెహ్రూ, కుభావ్ చంద్రబోస్, దేశభక్త వెంకటప్పయ్య మున్నగు 25 గురు స్వాతంత్ర్యయోధులపట
ములు త్రివర్ణములలో బహు రమ్యముగ వివిధస్థైర్యాలలో చిత్రించబడినవి.

ఖరీదు 0-8-0, 0-6-0, 0-2-0 మాత్రమే.

పురమందిరములు, స్థానికసంస్థలు, జాతీయపాఠశాలలు మొదలైనవాటికి అసలు చిత్రములు
(Original Paintings) నరసమైన ధరలకు తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఆంధ్రదేశమునం దన్నిచోట్లను మంచి పలుకుబడి, సమర్థత గల యేజెంట్లు కావలెను.

వర్తకులకును, మొత్తముగాకను వారికిని మంచి కమీషను ఇవ్వబడును.

వివరములకు:—

THE ANDHRA CHITRASALA,
LAKSHMI BHUVAN,

GUZDER PARK, BOMBAY. 2

గట్టి చాయరంగునూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్న
నూతన పలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు
తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు నరసముగాను గట్టి
చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132-2

యల్. కే. మీనాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జపులివ్యాపారం, మహల్షి, మధుర.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!

ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

సతీపతికుతూహల రహస్యములు!

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంక్షభావలో వెలువడియుండ
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతులన్యోన్యప్రేమ
తో వరిలగల విధులు, ప్రేమత్వము, స్త్రీ జాతులు, పురుష
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు. జాతుల పాఠనములు, వాని
యొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహరహస్యములు, వాని లక్ష
ణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము,
గర్భవతుల యారోగ్యావస్థకల, శిశురక్షణ, ఆ క్రొవడంద్రవైర
ములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు సుప్రయములు,
వారికుండవలసిన స్నేహావస్థకల, మున్నగు 280 విషయముల
తోను, సందర్భానుసారముగ గల ఆఫ్టర్, లెక్చర్లు 25
తోను క్షేణ 410 పేజీల వెబడిన. సీమకాలికోతోను చక్కని
లైన్ డిజైన్ విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే
తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు.

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల 4 రు 7 అణాలు
రెండు పుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు
మా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.

19 తాండవరాయ మొదలి విధి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతనాక
వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి యుసగా గులభ
లేరిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగి
నట్లు కాస్త్రీయసూత్రాధనములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములతో
ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కువగాకుండఁ జక్కని
లైండుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు
లకు పి. సి. గాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు శిష్య
కులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 11 వఱకు సంపుటములు
సిద్ధముగా నున్నవి.

51

జనమంచి శేషాద్రికర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,

హైస్కూలు మునిసిపల్, కడప.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు నెగరోగములను నివారించి మూతము
నిడుచునట్లు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యొజ్జును
తోను పిచ్చికారిలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక మరుచును.
సీసా 1-8 రు 8-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసంఖ
కృతములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా మరుచును.
నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పొడలకు తెలము

(3) ఈ తెలము తెల్లపాడలనేగాక యితరవిధములైన
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పూర
మొదలుగాగల అన్నివిధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 క రు 1-0-0.

గుంటూరు జిల్లాకు యేజెంట్లు:—

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు.

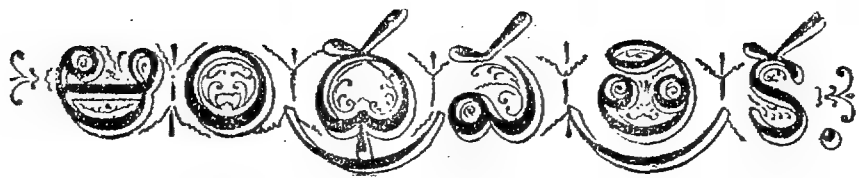
ఏజెంట్లు కావలెను.

131

విజయనగరం

డాక్టర్. జమ్మి వెంకటేశ్వరయ్య

లీవరు అందు స్ప్రింగ్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు
వైద్యులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండురు. ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది అడ్రసునకు వ్రాయవలెను.
నెం. 27, మాధవపెరమాల్ కోయల్ విధి,
మైసూరు మద్రాసు.

అనుబంధము

చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ ఏప్రిలు నెల 9-వ తేది బుధవారము

గాంధీమహాత్ముని ముఖ్యశిష్యులు

(ఃః)

భట్టాజిల్లాలో ఘూర్జరనాయకుల సంగ్రహచరిత్ర

1. శ్రీమోహనలాలు పాండ్యగారు

వయసు 60. బరోడాసంస్థానమున మోడలుఫారము నూ పరింటెండ్మెంట్ గానుండి 1911 లో రాజీనామాచెయ్యెను. కమిషరీలో గొప్పపండితుడు. చాల గ్రంథములను వ్రాసెను. 1918 భట్టాసత్యాగ్రహమున చెరసాలకేగెను. నాగపూరు పతాక సత్యాగ్రహమును ఘూర్జరమునుండి వలంటీరులతో వెళ్లెను. మరల చెరసాలకు పంపబడినాడు.

2. శ్రీదర్బారు గోపాల్ గారు దేశాయిగారు

వయసు 40. పాలుకు 40000 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చెడు బాగీరుదారు. రాజకీయములలో పాల్గొనినందులకు దానిని దొరతనమువారు వశపరుచుకొనిరి. భట్టానుండల కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షుడు. అందరును అమీను సాహెబు అనిపించెదరు. ఇప్పుడు బరోడాసంస్థానమున వాసాలో నివసించుచున్నారు.

3. శ్రీగోకులదాసు, ద్వారకదాసుగారు

వయసు 60 దాటినది. 1921 లో అసహాయోద్యమమున చేరి ఖైదరుపని మానివేసెను. నాగపూరు సత్యాగ్రహమున పాల్గొని 7 నెలలు చెరసాలలోనుండెను. వివాసము నడియ్యాడు. మిక్కిలి అధికముగ పలుకుబడికలదు.

4. శ్రీ రవిశంకరవ్యాసుగారు

ఖగోళశాస్త్రవేత్త. పల్లభాయగారికి కుడిభుజము. వ్యవసాయదారుడు. స్వార్థరహితుడగు దేశసేవకుడు. బాల్గోలీ సత్యాగ్రహమున కారాగృహమునకు వెళ్లెను.

6. పుల్పందు బాబూజీగారు

లోకమాన్యశిష్యుడు. గొప్ప విద్వాంసుడు. పెక్కు-ముహూర్తాగ్రంథములను గుజరాతీలోని కనువిడిచెను. 20 ఏండ్లక్రితము గుజరాతు అను వారపత్రికకు స్వామిగను సంపాదకుడుగాను యుండెను. దొరతనమువారు దానిని నిలిపివేసిరి. ఇప్పుడు భట్టానుండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

6. శ్రీఅబ్బసత్యాగ్రహిగారు

వయసు దాదాపు 80. సత్యాగ్రహుల కందరికిని విశ్రాంతిమహానుభావు. ఇతనికుటుంబమునా రెండరుగు పుత్రులునుగూడ నిపుడు వలంటీరులుగా చేరిరి. గాంధీజీని అరెస్టుచేసినచో నితడే నాయకత్వము వహించును. మొదట బరోడాలో హైకోర్టు జడ్జిగా నుండెను. కాంగ్రెసువా శ్రేష్ఠులచిన జలియన్ వాలాబాగు విచారణసంఘమున సభ్యుడుగా నుండెను.

7. ప్రొఫెసరు లాలూబాయి లక్ష్మీదాసుగారు

ఆనండులో చిరోద్దానివిద్యాసంఘమున కార్యదర్శి. ఆసంఘమువారు 1921 లో ప్రభుత్వసహాయమును బడయాలకు నిశ్చయించుటచే దానిని వదలివేసెను. నాగపూరు సత్యాగ్రహమున చెరసాలకేగెను. ఇప్పుడు బోర్సరులో సత్యాగ్రహనాయకులలో నొకడుగా నున్నాడు.

8. శ్రీరావుజీ భాయిమణీభాయిపటేలుగారు

దక్షిణాఫ్రికాలో జరిగిన సత్యాగ్రహమున మహాత్మునితోగూడ పనిచేసెను. వయసు 45. గాంధీ ముఖ్యశిష్యుడు. బరోడా సంస్థానమునందలి సోత్రాలో నివసించుచున్నాడు.

సూరతుజిల్లాలో జల్పాడు

తాలూకాలో యేర్పాటులు

సూరతు మండలమున మొత్తము 3000 మంది

వలంటీరులను చేర్చుట

జలల్వారు, ఏప్రిల్ 8:—ఇటువైపు వలంటీరులు పుష్ప ను రానులుగా చేర్చుట. కొద్దికొద్దిగా తీసి చేతి రుమాళ్లలో మూటగట్టుకొని పోవుట గ్రామములలో విక్రయించుదురు.

(శ్రీ. పే.)

యావద్భారత స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

అరెస్టులు, శిక్షలు, ఉప్పును ఉప్పువన్న వశపరుచుకొనుట

నారిమను, బజాజు, రామదాసు, దేశపాండి, కీకాభాయి గార్లకు

శిక్ష విధింపబడుట

థిల్లిలో దేవదాసు గాంధీగారు మున్నగువారిని పోలీసువారు కొట్టుట

మహాత్ముడు తనదళమువారిని అన్ని రాష్ట్రములకును పంపనుండుట

మహాత్ముడుగూడ గ్రామములకు వెళ్లనుండుట

మహాత్ముడు భీమరథు

మున్నగు స్థలములకు వెళ్లదలుచుట

9 వ తేదీ ఉదయమున భీమరథుకు వెళ్లెను

జలల్వారు, ఏప్రిల్ 8:—8 వ తేదీ ఉదయమున అటు లో మహాత్ముడు సత్యాగ్రహ మొనరించెను. నామదాసు గాంధీ గారిని యితివలన అరెస్టుచేసిన భీమరథు కృష్ణ 9 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు వెళ్లెను. వెంటనే అచటనున్న వలంటీరుల సభలో సుపన్యసింపి మరల దండివచ్చెను.

10 వ తేదీని మటనాడుకును ఓజరుకును

వెళ్లదలుచుట

10 వ తేదీ ఉదయమున మటనాడుకును ఆనాడు సాయంకాలము ఓజరుకును మహాత్ముడు వెళ్లెను.

ధోలీరాముగూడ వెళ్లదలుచుట

13 వ తేదీకి సిమ్లకు అవసరమైనచో ఆహుదాబాదు జిల్లాలోను ధోలీరాముగూడ మహాత్ముడు వెళ్లెను. అచట కొంత మంది వలంటీరులకు చాల వలగుదు తగిలినదని తెలియుచున్నది. అమృతలాలు సేటుగారినితప్ప తక్కినవారి నందరిని వదలివేయుట

దోలీరాలో అరెస్టుచేయబడినవారిలో అమృతలాలుగారికి ఒక్కరికి మాత్రమే శిక్ష వేసి తక్కినవారి నందరిని వదలివేసిరి.

(అ. పే.)

మహాత్ముడు భీమరథు వెళ్లెట

నేడు 9 వ తేదీ ఉదయమున దండినుండి

భీమరథు వెళ్లెను

సూరతు, ఏప్రిల్ 9:—నేడు మహాత్ముడునే మహాత్ముడు దండిలోనుండి మోటారులో నవసారికి బయలుదేరెను. అటనుండి ట్రెయినులో సూరతుకు వెళ్లవలసి యున్నది గాని దారిలో మోటారుబండి ట్రెయిను రంధ్రము పడటచే మహాత్ముడు ఒకగంట ఆలస్యముగా భీమరథుకు చేరెను. సూరతు మున్నగు వోట్లనుబడి చాలమంది స్త్రీలును పురుషులును భీమరథుకు వచ్చియుండిరి. మహాత్ముడు వచ్చువరకును వలంటీరులు జాతీయగీతములను పాడుచుండిరి.

మహాత్ముని కమాండరు మణీలాలు గాంధీగారును మితు బెనుపెటిలు కన్యగారునుగూడ మహాత్మునితో నవటికివచ్చిరి. అచట బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. స్త్రీలు తాము పోషించేసిన ఉప్పును ధనమును మహాత్ముడు సమర్పించిరి. అటుపిమ్మట మహాత్ముడు నలు ఉప్పుతీసెను. ప్రజలందరు నుగూడ ఉప్పు తీసిరి.

(అ. పే.)

భీమరథులో మహాత్ముని ఉపన్యాసము

“వలంటీరులలో కొందరు అరెస్టుచేయబడినందున గూడ మీరు అధికశాస్త్రానుతో పనిచేయుచుండినందులకు నేను

చాల సంతోషించుచున్నాను. మీలో కొంతమందికి గాయములు తగిలినను లేక మృతిచొందినను గూడ మీరిట్టి ఉత్సాహముతో కలిగియుండవలెను. స్త్రీలు విదేశవస్త్రముల దుకాణములవద్దకు కల్లుసారాయి దుకాణములవద్దకు విక్రయనిరోధమును (హిక్ టింగు) కలంగజేయవలెను. నూలువడుకవలెను.

ఆహారపద్ధతి

13 వ తేదీవరకును వలంటీరులు కేవలము మరమరాలతో తినుచుండవలెను. అటుపిమ్మట అవసరమయినచో మార్పువచ్చును. కాని దీనినే తినుచుండుట మంచిది. ఏలనగా యిప్పుడు ప్రజలు మీకు ఆహారపదార్థముల నిచ్చుచున్నారు. దొరతనమువారు వత్తిడి చేసినచో ప్రజలు భయపడి మీకు ఆహారపదార్థముల నియ్యకున్నచో అప్పుడు మీరేమి చేసెదరు? అని మహాత్ముడు నడిచెను.

డాక్టరు చందూలాలుగారికి శిక్ష

బ్రోచిలో డాక్టరు చందూలాలు దేశాయిగారికి 2 1/2 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష నేనుబడె నన్నవార్త నేడు 9 వ తేదీ ఉదయమున భీమరథులో మహాత్ముడు తెలిసినది.

ఒకకుక్కను తీసికొనివచ్చుట

కొందరు వలంటీరులు నేడు ఒకకుక్కను భీమరథుకుతో నుకొనివచ్చి దానికిగూడ కేవలము మరమరాలనే పెట్టిరి. వలంటీరులు చేసిన పుష్పము ఒకేనడ్డలో మూటకట్టి ఆనడ్డను వాడమెడకుకట్టిరి.

(అ. పే.)

అటులో మహాత్ముడు

సత్యాగ్రహమును నలుపుట

8 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు అటుకు వెళ్లెట

జలల్వారు, ఏప్రిల్ :—గాంధీమహాత్ముడు నేడు ఉదయమున అటుకువచ్చునని తెలియుటచే ఆనాడు ఉదయమున 5 గంటలకే వందలకొలదిగా స్త్రీలును బిడ్డలును గూడ నవటి ఉప్పుకాలువవద్దచేరిరి. సరిగా 5 గంటలగుసరికి వలంటీరు లచటికివచ్చి ఉప్పును సంచలలో నింపిరి. 7 గంటలగుసరికి మహాత్ముడును త్యాగ్రహిగారును సరోజినీదేవిగారును అచటికి వచ్చిరి. వందేమాతరం మున్నగు జనుధ్యములు ప్రబలెను.

పోలీసువారు అదృశ్యులగుట

7 వ తేదీని అచట నెందరో పోలీసువారుండిరి. గాని 8 వ తేదీని ఒక్కరును గూడ కనబడలేదు. అందువలన ప్రజలకు కొంత నిరుత్సాహము కలిగినది. మహాత్ముడు రాగా నేవలంటీరులందరును వరుసగా మార్చుండిరి. ప్రజలుగూడ నటులే మార్చుండిరి. మహాత్ముడు వారిచుద్దనుండి నడచివెళ్లుచు ఒకలపత్తిల గావించెను. అచట వందలకొలది స్త్రీలు ఉప్పును తీయుటకు సిద్ధముగానుండిరి. మహాత్ముడు వారి సమీపమునకు వెళ్లి పుష్ప ఆహార్యమును పరిశ్రావ ముచు గోచరించెను.

శ్రీలక్ష్మి మహాత్ముని సంభాషించుట

“మీరు ఉత్సాహ తీసివో మమ్ములను చెరసాలకు పంపెదరు. చెరసాలకు పోవుటకు మీరు సిద్ధముగా నున్నారా?” అని మహాత్ముడు వారి నడిగెను.

“మేముండరమును సర్వస్వముగా నున్నాము. మీ యాజ్ఞలను తప్పక నెరవేర్చెదము” అని వారు ధైర్యముతో తెలిపిరి.

ఈ రీతిగా కొంతసేపు వారితో సంభాషించుచు మహాత్ముడు వేదాయం దెను గాని పోలీసువారు రానేలేదు. పిమ్మట మహాత్ముడు ఆ సభలో ఉపన్యసిం చె ను.

మహాత్ముడు శ్రీలక్ష్మిని వెళ్లినపుడు వారు అక్షతలను చల్లిరి. అప్పుడవల మొత్తము 8000 మంది యుండిరి. వారిలో శ్రీలక్ష్మి 500 మందికి తక్కువలేకుండ నుండిరి. వారందరను బీదవాళి. “ఈ చిన్నగ్రామములో యిన్ని పందలమంది శ్రీలక్ష్మిలు సమావేశమగుట నాకు నేత్రపర్యముగా నున్నది” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

“గ్రామములయందు యిచటనే యున్నది. ఇదియే సమిష్టికాసనోల్లంఘనము” అని సరోజినీదేవిగారు నుడివెరి.

శ్రీలక్ష్మిలో కొందరు మహాత్ములకు నూలుదండలను ధనమును సమర్పించి మహాత్ములకు సాష్టాంగసమస్కారము గావించిరి. మహాత్ముడు వారి నాశీర్వాదించెను.

పోలీసు గూఢచారులు కొద్దిమంది మామూలుదుస్తులతో నుండిరి గాని పోలీసుకనిష్టేలు లెవ్వరను గూడ నచట కనబడలేదు.

చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండి కొందరు యువకులు ఊకే గింపుతో నచటికి వచ్చిరి.

8 వ తేదీ ఉదయమున దళనాయకుడు ధాకోరుగారి

వర్సాటులు

ఇతడు గుజరాతు విద్యాపీఠమునందు పట్టమును బడసెను. 8 వ తేదీ ఉదయము 5 గంటలకే అతడు విగులును ఊడగానే 150 మంది వలంటీరులు లెక్కనను నైతికపద్ధతిని బారులు చ్చిరి నిలిచిరి.

8 వ తేదీని ననసారనండి ప్రజలు అపరిమితముగా అట్రువవచ్చిరి. అచట బురదనీల చేరువను దానికి రెండుప్రక్కలను 1/2 ఫర్లాంగు పొడుగున 800 గజలకు వెడల్పును గల ప్రదేశమున శ్రీలక్ష్మిలను పురుషులను బిడ్డలను వేలకొలదిగా చేరియుండిరి. అంతట వలంటీరు లచటికివచ్చి బారులుతీరి నిలిచిరి. దళాధిపతి ఉత్తరపు దిక్కుగానే వారందరను ఉప్పును తీసి చేతిరుమాళ్లలో మూటగట్టిరి. వీరిలో హెచ్చుమంది యువకులేగాని పెద్దలుగూడ కొద్దిమంది కలరు. అంతట వారందరను మరల బారులుదీరి మహాత్ముని రాకను ప్రతీక్షించుచు అచట నిలిచి జాతీయగీతములను పాడుచుండిరి. ఈ 150 మందిలోను 94 గురు బాల్గోలీ తాలూకానుండియును తక్కినవారు జలల్పూరు తాలూకానుండియును వచ్చిరి. వారందరను లంగోటిలను మాత్రమే ధరించియుండిరి. వారందరను ఉప్పునూటగట్టుటకు ఖడ్గరు గుడ్డలను చేతులలో పట్టుకొనియుండిరి. పలువురు నాయకులు గూడ నచటికి వచ్చియుండిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

అటలో శ్రీలక్ష్మిలను పురుషులను గూడ చాల ధైర్యముతో సత్యాగ్రహ మొనరించిరి. దేశచరిత్రలో అట్లుగ్రామము చాల ప్రఖ్యాతము కాగలదు. నిన్ననే అటలో ప్రథమసమరము జరిగినది గాని యిది అహింసాత్మక మగు శాంతిసమరము. ప్రజలు చేతులలో పట్టుకొనిన ఉప్పును తీసికొనుటకు పోలీసువారు వచ్చినచో ప్రాణముండగా వదలగూడదు. తనచంక నున్న శిశువు నెనరైన హరింపవచ్చినచో తనమేన ప్రాణము లుండునంత కాలమును కన్నతల్లి యెటుల కాపాడునో మీ రందరను గూడ నటులే మీచేతులలోనున్న ఉప్పును కాపాడవలెను. శ్రీలక్ష్మి నెనరైన స్వశించినచో భారతదేశమునందంతటను గూడ ప్రజాశక్తి ప్రజ్వలితము కాగలదు. భారతీయు లందరను కేవలము నపునకు లైనయెడల తప్ప అంతవరకును ఒక భారతశ్రీకై న అవమానము కలుగుటకు వారు సహింపజాలరు. అట్లు గ్రామమున మనకు కోటలు లేవు. మందుగుండు సామానులు లేవు. మనకుగల సాధనసంపత్తి అంతయును నిరంతర భగవన్నామస్మరణ మొక్కటియే. నిన్నను అటలో ప్రజ లెటుల సమిష్టికాసనోల్లంఘన

నమును జరిపిరో అటులనే ఘూర్జర రాష్ట్రమునందు మాత్రమే గాక భారతదేశమునందంతటను గూడ యెల్ల వారును జరుపవలెను.

నే నిచట నుండక పోయినను గూడ మీరు మీ పనిని జరుపుచునే యుండవలెను. దొరతనము వారు మిమ్ముల నందరిని అరెస్టు చేయజాలరు. నాయకులను అరెస్టు చేసినచో మీ రందరను భయపడి సత్యాగ్రహమును మానివేసెదరని దొరతనము వారు తలచిరి. నాయకుల నందరిని చెరసాలకు పంపిననుగూడ శ్రీలక్ష్మిలను, పురుషులను, బిడ్డలను నిర్భయముగా సత్యాగ్రహమును జరిపి తీరెదరు. అని దొరతనమువారు గ్రహింపగలుగునట్లు మీరు పనిచేయవలెను. మీరు పోగుచేసిన ఉప్పును శుభ్రము చేసి ఉపయోగించుకొనవలెను గాని పారవేయగూడదు. దాని నితరుల కియ్యవలెను. అది చాల విలువగలది. మీరు దొరతనము వారియొద్దనుండి ఉప్పు కొనగూడదు. మీరు తీసిన ఉప్పు పరమ వనిత్రమైన నితేపము గాన ప్రాణములతో మీరు దానిని వదలగూడదు” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

పిమ్మట మహాత్ముడు ఉప్పు కాల్చువకడకు వెళ్లి ఒక దోసెడు ఉప్పుతీసెను. అందరను జనుజయధ్వనులు కావించిరి. పిమ్మట ప్రజ లందరను గూడ ఉప్పు తీసిరి. (ఫీ. ప్రె.)

దండిలో సత్యాగ్రహము

8 వ తేదీ ఉదయమున వలంటీరులు ఉప్పుతీయుట

8 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు దండిలో వలంటీరులు మామూలుప్రకారము ఉప్పుతీసిరి. నూలుదండట, ఉప్పుతీయుట, నీట్లమరిగించి ఉప్పుచేయుట అను నీవను లివుడు ప్రతిదినమున ప్రధానకృత్యములుగా నేర్పడెను.

దండిలో మాత్రము వలంటీరులను పోలీసువారేమియు చేయుటలేదు.

వలంటీరులను యితర రాష్ట్రములకుపంపుట

దండినుండి ఒక వలంటీరును మధ్యరాష్ట్రములోని హింగినిపూట్లకును ఇంకొక వలంటీరును సంయుక్త రాష్ట్రములోని అగ్రాకును సత్యాగ్రహసన్నాహము కొరకు మహాత్ముడు పంపెను.

గ్రామములలో పంచివెట్టుట

ఈ రీతిగా వలంటీరుల తీసిన ఉప్పును గ్రామములలో పంచివెట్టుటకు వలంటీరులు కొన్ని దళములుగా నేర్పడిరి.

దండిలో వలంటీరుల భోజనపద్ధతి

వలంటీరులు శనగలను మామరాలను తినుటవలనను ఏర్పాటువలన వలంటీరులలో కొందరికి అసంతృప్తికలిగినది. “18 వ తేదీవరకును యిటులనే జరుపుచుండుడు. మీ కెవరి కైన అస్వస్థకలిగినచో నా కరిగింపుడు” అని మహాత్ముడు తెలిపెను.

8 వ తేదీని దండిలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించుట

నిన్న 8 వ తేదీ సాయంత్రము దండిలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. మీలో కొందరు యిచటనుండి యితర గ్రామములకుగూడ వెళ్లుచుండవలెను. మరికొందరు యితర రాష్ట్రములకుగూడ వెళ్లవలెను. 18 వ తేదీ వరకును మీరు యిచటనే యుండవలెను. పిమ్మట దేశమునందంతటను సత్యాగ్రహపద్ధతిని బోధించుటకు సత్యాగ్రహమును నడిపించుటకు మీరు పంపబడుదురు.

నేనుగూడ పరిసర గ్రామములకు వెళ్లదలచితిని. కావున యిదియే యిచట నా కడపటి యుపన్యాసముని తలచెదను. త్యాజీగారు కెయిరా మండలమున నాయకత్వము వహించుటకు నడియనాడు వెళ్లెదరు. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు బొంబాయి వెళ్లిరి. జాతీయవారము ముగిసినపిమ్మట యీ యేర్పాటు లన్నియును జరుగగలవు అని మహాత్ముడు నుడివెను. (అ. ప్రె.)

కడప మండల రాజకీయ సమావేశముల

నందర్భమున దేశీయ వస్తుప్రదర్శనము

శ్రీయుత పి. పరశురామరావుగారు ప్రారంభోత్సవము

సలిపెదరు

కడపమండల రాజకీయసమావేశముల అవ్వనసంఘకార్యదర్శియైయులరాయుచు న్నారు. కడపమండల రాజకీయ సమావేశసందర్భమున ఒంటిపట్టుయందు జరుపబడుదేశీయవస్తుప్రదర్శనముయొక్క ప్రారంభోత్సవమును శ్రీయుత పి. పరశురామరావుగారు నెనకొయం, యల్. పి. గానుండినవారు సలిపెదరు. శ్రీయుత పి. యల్. శాస్త్రిగారు (మద్రాసు) జాతీయ పతాకోత్సవమును జరిపెదరు.

శ్రీరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము

7 మంది వలంటీరులకు చెబ్బలుతగులుట

గాంధీమహాత్ముని నాల్గవకుమారుడు దేవదాసు

గాంధీగారు నాయకత్వమువహించుట

శ్రీ, ఏప్రిలు 8:— శ్రీశ్రీ చేరువను సోమపూరులో దేవదాసుగారి నాయకత్వముక్రింద 10 మంది వలంటీరులు 6 వ తేదీనుండియు ఉప్పు తయారుచేయుచుండిరి. 6,7 తేదీలలో ఆ పుష్పను పోలీసువారు వెంటనే తీసుకొనిపోగలిగిరి. నిన్న 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరల పోలీసువారు వచ్చిరి. నిన్న ఉదయమునుండియును వలంటీరులు బట్టలలో ఉప్పును చేర్చుచుండిరి. ఆ పుష్పను యివ్వవలెనని పోలీసువారు కడుగగా వలంటీరులు నిరాకరించిరి. అంతట 12 మంది పోలీసువారు బలవంతమున తీసుకొనబోయిరి. 10 వలంటీరులు ఒకగంటసేపు వారితో చాల పెనసులాడిరి.

“పోలీసువారు వలంటీరులను చాల మోటుతనముగా లాగుట త్రోయుటయును మాత్రమేగాక రొమ్ములమీదను కడుపులమీదను విడికిళ్లతో గూడ గుద్దిరి. 7 మంది వలంటీరులకు చెబ్బలు తగిలెను. వారిలో 4 గురికి బలమైనచెబ్బలు తగిలెను”.

అని దేవదాసుగారు నిన్న తెలిపిరి. వారిని బోంబాయి పరుండలెట్టి డిల్లీనగరమున బీధులవెంట తిప్పి కృష్ణగార్హస్థ్యకు తీసుకొని వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది.

(అ. ప్రె.)

శ్రీ వద్ద పాద్రాలో సత్యాగ్రహము

7 వ తేదీని వలంటీరులను అరెస్టుచేసి

వదలివేయుట

శ్రీ, ఏప్రిలు 8:—మహాత్ముడు యిద్రిసుగారి నాయకత్వముక్రింద కొంతమంది వలంటీరులు శ్రీలీనుండి పాద్రాకు వెళ్లి అచట కుండలలో ఉప్పునీటిని మరించుతుండిరి. పోలీసువారు ఆ కుండలు మున్నగువానిని తీసుకొనబోయిరి. వలంటీరులు వానిని గట్టిగా పట్టుకొనిరి. పోలీసువారు వారి నందరిని అరెస్టుచేసి మరల వదలివేసిరి. అప్పుడు గలబాలో యిద్రిసుగారి చెయి కొలిగినది.

(ఫీ. ప్రె.)

రామదాసు గాంధీగారి కేసు

5 గురికి 6 నెలలు కఠినశిక్షవేయుట

మారతు, ఏప్రిలు 8:—భీమరఘులో ఉప్పును తీసినందులకు రామదాసు గాంధీగారిపైనను మరి నలుగురి పైనను ఉప్పుచట్టము 47 వ సెక్షనుక్రింద తేబడిన కేసువిచారణ 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు చౌరాసీమాన్లుతాదాకు బాలకృష్ణ త్రివేదిగారి కోర్టులో విచారణ చేయబడెను. పీఠలలో డు 117 సెక్షనుక్రింద శిక్షవేయవలెనని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు దివాకొబహదరు తాకోరాంగారు కోరిరిగాని మేజిస్ట్రేటు అందుల కంగీకరింపలేదు. రామదాసుగారికిని తక్కిన నలుగురికినిగూడ 47 వ సెక్షనుక్రిందనే ఒక్కొక్కరికి 6 నెలలు కఠినశిక్షవేసెను. భవనమంతయు ప్రజలతో నిండియుండెను. శ్రీలక్ష్మిగూడ హెచ్చుమందివచ్చిరి. వెలుపల వేలకొలది ప్రజలుండిరి.

(అ. ప్రె. ఫీ. ప్రె.)

దర్బారు గోపాల్దాసుగార్లు మున్నగువారి కేసు

నలుగురికి చెరిరెండేండ్ల కఠినశిక్షయును

200 జూలన్యాయు వేయబడెను

నడియాడు, ఏప్రిలు 7:—7 వ తేదీని నడియాడులో సంపూర్ణముగ వారతలు జరిగినది. 6 వ తేదీ బాదల్పూరులో సత్యాగ్రహమును జరిపినందులకు అచట అరెస్టుచేయబడిన గోపాల్దాసు ద్వారకదాసు తలాటి దర్బారుగోపాల్దాసు దేవాయి రావుదేవాయి మనిభాయి, అంబాలాలు బాబేభాయిగార్లును అటనుండి బోర్డుకు తీసుకొనివెళ్లి అచట విచారణచేసి యీ నలుగురికిని ఒక్కొక్కరికి రెండేండ్లు కఠినశిక్షయును 200 రూపాయలు జూల్కనాయకును వేసిరి. నాయకులు కొంతమగా మందహాస మొనరించుచు తీర్పును వినిరి. (ఫీ. ప్రె.)

తాపీ శంకరమూలీలాలుగార్లు మున్నగువారి కేసు

మహమ్మదాబాదులో 5 గురికి ఒక్కొక్కరికి రెండు నెలలు కఠినశిక్షయును 50 రూపాయలు జాబ్బానాయును వేయబడెను

నడియాదు, ఏప్రిల్ 7:—6 వ తేదీని లానుండ్రాలో అరెస్టు చేయబడిన శ్రీయుతులు తాపీశంకరమూలీలాలు, దకోరి చాలా, రవిశంకరప్రసాదగార్లు మరి ముగ్గురువలంబీరులను అట నుండి మహమ్మదాబాదు తీసుకొనివచ్చిరి. రవిశంకరప్రసాద గారి కేసు వాయిదా వేయబడినది. తక్కిన 5 మందికిని ఒక్కొక్కరికి 5 నెలలు కఠినశిక్షయును 50 రూపాయలు జాబ్బానాయును వేయబడినది. (ఫీ.ప్రె.)

అమృతలాలు సేటుగారి కేసు

రాంపూరులో 2½ వత్సరములు కఠినశిక్షవేయుట

రాంపూరు, ఏప్రిల్ 8:—ఈ కేసు విచారణచేయబడినపుడు చెక్కుచేలమంది కోర్టు సమీక్షమున చేరిరి. అమృతలాలు కోర్టు అధికారమును ధిక్కరించిరి. ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పలేదు. వాదించలేదు. ఆయనకు 2½ వత్సరములు కఠినశిక్ష వేయబడినది. ఆయన ఉల్లాసముగా వినెను. బయటనున్న ప్రజలకు అవార్త తెలియగానే వార్తాధ్యక్షులను గావించిరి. అమృతలాలు గారిని సభ్యులకి చెరసాలకు కొనిపోయిరి. (ఫీ.ప్రె.)

కీకాభాయి మానుభాయిగార్ల కేసు

కీకాభాయిగారికి 15 నెలలును మానుభాయిగారికి 12 నెలలును కఠినశిక్ష వేయుట

జుల్యూరు, ఏప్రిల్ 8:—7 వ తేదీని అటులో అరెస్టు చేయబడిన దళాధిపతి కీకాభాయి దేవాయిగారిపైనను వలంబీరు దాక్తురు మానుభాయి నాయకుగారిపైనను లేబడిన కేసు విచారణ 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము జుల్యూరులో సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ జరిగినది. అచట దేవాయిగారి కోర్టు జరుపబడినది. ఉప్పుచట్టము 47 వి.పీ.నంబోడు 117 సెక్షన్లక్రింద విచారణ చేసిరి. (ఫీ.ప్రె.)

“ఉప్పుచట్టము భగవంతుని చట్టమునకు విరుద్ధము కావున దొరతనమువారి చట్టమును భగవంతుని భగవంతుని చట్టమును నిలబెట్టుటకు సేను పూనుకొంటిని. ఇతరులనుగూడ ప్రాత్యాహవరచితిని. కేవలము హింసావిధానముననే కడు కాంతముగా మేము ఉత్పత్తిసితిమి” అని ప్రాధేనరు కీకాభాయిగారు తెలిపిరి.

కఠినశిక్ష వేయవలెనని ప్రభుత్వ వ్యాయవాది కోరెను. రిక్కి గంటలసేపు విచారణ జరిగినది. కీకాభాయిగారికి 15 నెలలును మానుభాయిగారికి 12 నెలలును కఠినశిక్ష వేయబడినది. (ఫీ.ప్రె.)

డాక్టరు చందులాలు దేవాయిగారి కేసు

నిన్న 8 వ తేదీ బ్రోచిలో విచారణ జరిగినది

బ్రోచి, ఏప్రిల్ 8:—డాక్టరు చందులాలుదేవాయిగారిపైనను మరి 5 గురు వలంబీరులపైనను లేబడిన కేసులో చందులాలుగారికి రెండేండ్లు కఠినశిక్షయును తక్కినవారికి ఒక్కొక్కరికి మూడునెలలు కఠినశిక్షయును 50 రూపాయలు జాబ్బానాయును వేయబడినది. (ఫీ.ప్రె.)

చందులాలు అద్దనలాలు భోగీలాలుగారిపైన కేసు

6 నెలలు కఠినశిక్ష 500 జాబ్బానా చెల్లించనిచో మరి 6 వారములు కఠినశిక్ష

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 9:—బొంబాయిలో 7 వ తేదీని ఘడ్డుకాసు మేజిస్ట్రేటు భోగీలాలుగారికి 7 నెలలు కఠినశిక్షయును 500 జాబ్బానాయు చెల్లించనిచో మరి అహమదులు కఠిన శిక్షయును విధించెను. “ఇది అక్రమము. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నెలపుకోజులలోగూడ విచారణ చేయుచున్నాడుగాన దీనిని నిరసింపవలెను” అని అహమదాబాదు వ్యాయవాదులు విశ్పయించిరి. (ఫీ.ప్రె.)

డాక్టరు హరిప్రసాదుగారిపైన కేసు

ముగ్గురికి శిక్ష విధించుట

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 9:—అహమదాబాదు మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు హరిప్రసాదుగారికి 3 నెలలు కఠినశిక్షయును, మండల యువకసంఘ కార్యదర్శి కోహితు మొహతాగారికిని వలంబీరు దళాధిపతి సారాభాయిగారికిని రెండేసి నెలలు కఠినశిక్షయును 100 రూపాయలు జాబ్బానాయును విధింపబడినది. జాబ్బానా చెల్లించనిచో మరియుక నెలగూడ కఠినశిక్ష ననుభవింపవలెను. వారెవరును వాదించలేదు. వేల కోలది ప్రజలువచ్చిరి. వారు ఉదేకమును కనబరచగా యీ నాయకులు వారిని కాంతింపజేసిరి. ప్రజలు నాయకులను కొనియాడి వారికి పుష్పమాలలను సమర్పించి. (ఫీ.ప్రె.)

మణిలాలు కొధారీగారికి శిక్ష

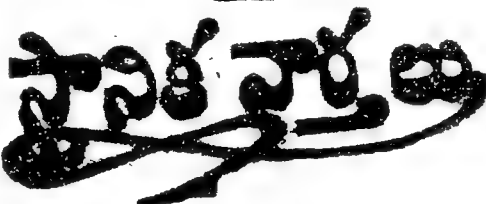
7 నెలలు 6 వారములు కఠినశిక్ష వేయబడుట

అహమదాబాదు, ఏప్రిల్ 9:—మణిలాలు కొధారీగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్షయును 500 జాబ్బానాయును చెల్లించనిచో మరి 6 వారములు కఠినశిక్షయును విధింపబడినది. ఆయన జాబ్బానా చెల్లించలేదు గాన 7 నెలలు 15 రోజులు శిక్ష ననుభవింపవలెను. (ఫీ.ప్రె.)

రవిశంకర వ్యాసు భోటలాలువ్యాసు

ఒక్కొక్కరికి రెండేండ్లు కఠినశిక్ష విధింపబడుట

నడియాదు, ఏప్రిల్ 9:—6 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన రవిశంకర వ్యాసుగారికిని నిన్న అరెస్టుచేయబడిన భోటలాలు వ్యాసుగారికిని రెండేసి నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడినది. పూర్ణచంద్ర బాపూజీగారిని అరెస్టుచేయుట పూర్ణచంద్ర బాపూజీగారిని నిన్న అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ.ప్రె.)

రాకపోకలు:—విశ్వవార దేశోద్ధారక శ్రీయుత కాశీనాథుని నాకేవల రావుపంతులుగారు నిన్న రాత్రి గంటూరుకు శ్రీ టి. ప్రకాశంపంతులుగారు విజయవాడకును వెళ్లిరి. బ్రేగడియర్ గిల్లీస్ గారు నిన్న రాత్రి పెంగ్లూరుకు వెళ్లిరి.

మోటారు బండి ప్రమాదము:—నేటి యుదయమున తేనాంపేట పోలీసు స్టేషను కెరుకుగా నొక లోమ్మి దేండ్ల బాటిక రోడ్డును దాటుచుండగా నొక మోటారుబండిచే ఆకస్మికముగా త్రొక్కిబడి తీవ్రగాయములను పొంది వెంటనే మరణించెను.

మద్రాసు రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘము:—మద్రాసు రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘపు సాధారణసభ రాబోవు 18 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గం. రాయపేటలోని భారత సేవకుల సంఘ భవనమున, యం. యస్. యం. రైల్వే సలహాసంఘ సభ్యు నొకని సెన్నుకొనుటకు జరుగును.

మద్రాసు సంస్కృత పరిషత్:—మద్రాసు సంస్కృతపరిషత్ యజమాన్యమున తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఇందు పల్లివాస్తవ్యులను బ్రహ్మశ్రీ మాండలిక వేంకటేశ్వరకాశ్రి గారు మంత్రములు, తంత్రములు, కాస్త్రములు మొదలగు విషయములనుగూర్చి శత్రు సాయంకాలము 6 గం|| లక్ష్మీవిలాస్, లక్ష్, మైలాపూరునందు ఉపన్యాసము నొసగెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రాధితులు.

మద్రాసు యువజన స్వాతంత్ర్యవత్ సత్యాగ్రహదళము

కాంతినమరస మంత్రవర్గసభ

మద్రాసు ఉత్పాదక సంఘ సత్యాగ్రహ దళముయొక్క ఆవరణ సభ శత్రు ఉదయము 9 గంటలకు నెం 186 దేవరాజ మొదలిపిడియందు జరుగును. ఆంధ్రకేసరి, శ్రీ టి. ప్రకాశం పంతులుగారి నాయకత్వమున సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించు ప్రథమదళమున ఏనాలంటిర్లను పంపవలెనను విషయము యీ సభలో ఆలోచింపబడును. కాలంటిర్లెల్లరు తప్పక విచ్చేయ బ్రాధితులు.

సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు:—సర్ కే. వి. రెడ్డిగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క ఏజెంటు శేఫురాత్రి 8-8. గంటలకు కలకత్తా మెయిలులో దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వెళ్లుటకు గాను బయలుదేరెదరు. వీరు ఒక రోజు రాజమహేంద్రవరమున నుండి, అటూపిమ్మట 17 వ తేదీని సిమ్లాలో జైన్ రాయగారిని సందర్శించి 20 వ తేదీని బొంబాయి చేరెదరు. వీరు 28 వ తేదీని యస్. యస్. కరగోలాయసు స్త్రీమరునందు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పయన మయ్యెదరు.

తేనాంపేటలో హత్యగావించబడిన స్త్రీయొక్క భర్త అరెస్టుచేయబడుట

గత సోమవారమురాత్రి తేనాంపేటలో హత్యగావించబడిన మహమ్మదీయస్త్రీయొక్క భర్తయగు మీరాసాహి అనువానిని (ప్రాకోర్టుబంట్లు) పోలీసువారు అరెస్టుగావించిరి. తన భార్యపై అనుమానముల ఆకడు హత్య గావించినట్లుగా సాక్ష్యము వచ్చియున్నది. ఇంకను విచారణ జరుగుచున్నది.

సత్యాగ్రహ ప్రచార బహిరంగసభ:—మ

ద్రాసు యువజన స్వాతంత్ర్యవత్తుము యజమాన్యమున శేఫు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు కలకత్తావరము ఆంకాళ్ ముక్కో విల్ సమీపమున మహాత్మాగాంధీగారి లహరిసత్యాగ్రహ ఉద్యమమును జలపరచుటకును, నిర్బంధింతులైన నాయకులను అభినందించుటకును, వాలంటీర్లను చేర్చుటకును బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీయుతులు వి. యల్. కాశ్రి, ఏ. సుబ్రహ్మణ్యం (సేలం) పి. ఆర్. అయ్యర్, డా|| పి. యస్. భావ్యం, తిరువేంగడం గార్లు ఉపన్యసింపెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రాధితులు.

అఖిలభారతవర్షియ సనాతనధర్మసభ, బొంబాయి

బొంబాయి నగరమునందు ఏప్రిల్ నెల 18, 19, 20 తేదీలందు అఖిలభారత వర్షియ సనాతనధర్మసభ జరుపబడును. ప్రతినిధిరునును ఒక రూపాయి, వర్ణాశ్రమధర్మములకు లోబడిన వారలందఱు ప్రతినిధులుగా విచ్చేయవచ్చును. వివరములు తెలిసికొన గోరువారును సభకు రాదలచినవారలను, సెక్రటరీ, అఖిలభారతవర్షియసనాతనధర్మసభ, రామనూట్ పి. పి. ట్యాంకడగర్, బొంబాయి నెం 4 అని వ్రాయవలయును.

6-వ తేదీ బహిరంగసభలో వసూళ్లు

మదరాసు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారి యజమాన్యమున హైకోర్టు బీచివద్ద జరిగిన బహిరంగసభలో చందాలు విసూలయినపుడు ఒక బంగారు ఉంగరమును వేలాంలో కొన్నటువంటి. ఎన్. వరదరాజులు రెట్టిగారు బియ్యపువీక్షకులు 4 అన్నాపిళ్ళెపిళ్ళ జార్జిలపును మదరాసు ఇచ్చిన రూ 22/- కృతజ్ఞతతో సందుకొంటిమి.

జం|| వెం|| కిరీటిరావు కార్యదర్శి.

కలకత్తా కార్పొరేషన్ ఆల్టర్ మెంట్ ఎన్నిక

కలకత్తా, ఏప్రిల్ తేది 8:—జె. యమ్. నేకానప్ర, డాక్టరు బి. సి. రాయ, కరత్ చంద్రబోసు (సుబాప్ బోసుగారి సోదరుడు), డా|| బి. సి. ఘోష, యం. పి. దాసును ప్రగాల్లు కలకత్తాకార్పొరేషన్ పెద్దలు (ఆల్టర్ మెంట్) గా ఎన్నుకొనబడిరి. డా|| బి. సి. రాయగారికి ఆదర్శకన్న నెక్కువవోట్లు (56) వచ్చెను. నేన్ గెప్టగారికి 34 వోట్లు 35 మంది సభ్యులకును 30 మంది చోజర్లకి. కె. సి. డి. సలిగారు ప్రశ్నను మహిళాసభ్యురాలును సభకు వచ్చియుండెను. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే నియమితులు 4 గురు ఎన్నుకొనబడిరి. నేకానప్రగారు వీరి ప్రాతినిధ్యమును ఎన్నుకొనబడిరి. 28 వ తేదీ అగ్రహూని (మేయర్) ఎన్నిక జరుగును. (అసోసియేటెడు ప్రెస్సు)

ఆంధ్రరాష్ట్ర బ్రాహ్మణ మహాసభ హంపి

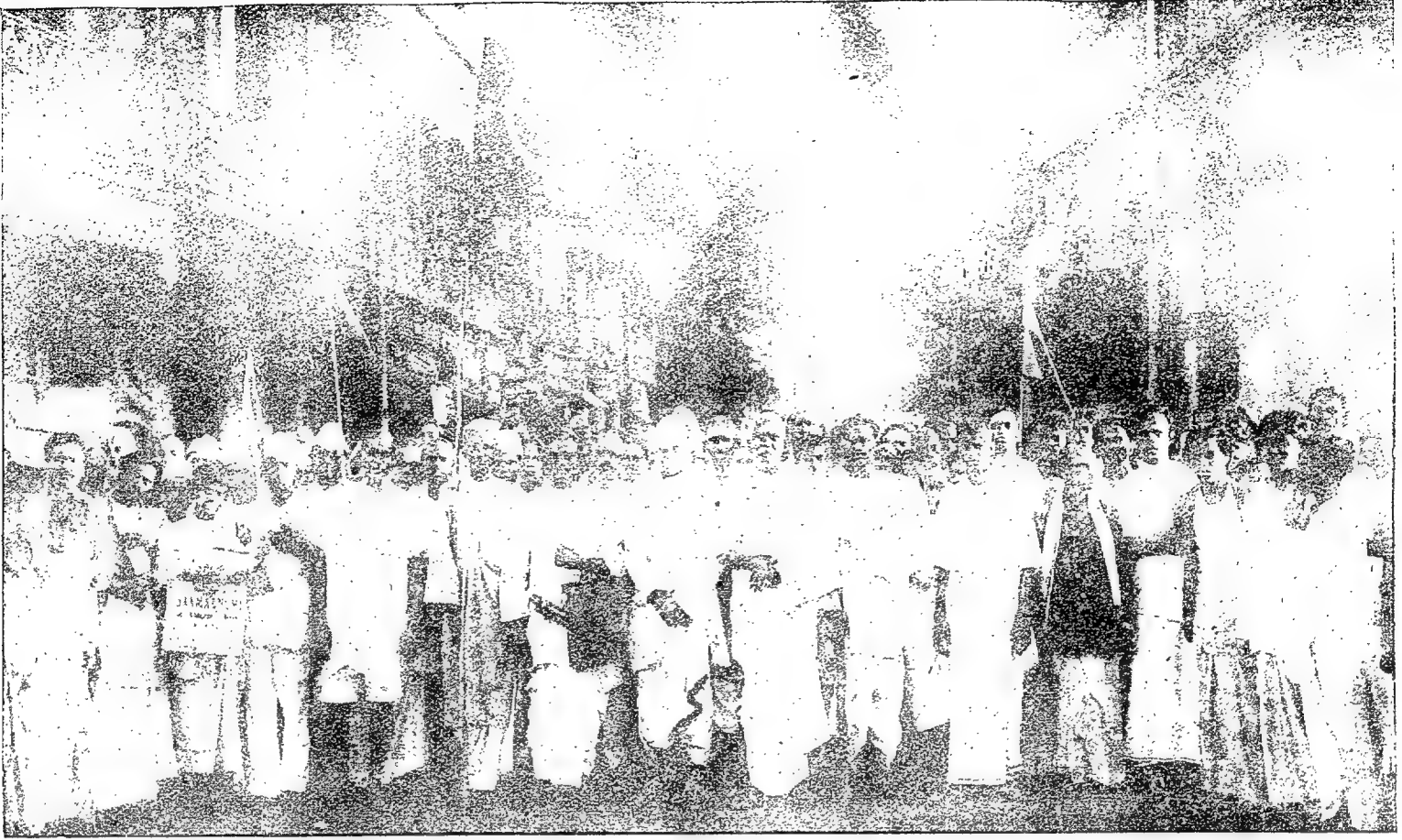
ఏప్రిలులో 12, 13, 14 తేదీలందు జరుగును

బలారిజిల్లా హాసపేట సమీపముననుండు హంపిక్షేత్రమునందు ఈ ఏప్రిలులు 12, 13, 14 తేదీలందు శ్రీ విరూపాక్ష జగద్గురువులవారి యాధిపత్యమునందు జరుగగలదు. త్రినుతములకు చేరిన బ్రాహ్మణులందఱు సభకు విచ్చేయవలయును. ప్రతినిధులుగా వచ్చెడి బ్రాహ్మణులకు సభవారు భోజనసేవలని ఉచితముగా నొసరెదరు.

బయటిబ్బ, ఏప్రిల్ 8:—లాడ్ బర్రెక్ హౌస్ సిరి కొంచెము నిమ్మలించినది. ఒక రక్తనాళము పగులుటచే అస్వాస్థ్యకలిగినది. కాని ఎట్టిభయమును లేదని ముగ్గురు వైద్యులు భావించెను.

ఆంధ్రసభయొక్క మూడవసభావేళము యీ సెలవునకు
వరుసపడును.

మ ద రా సు లో జా తి య వా ర ప్ర బో ధ ము

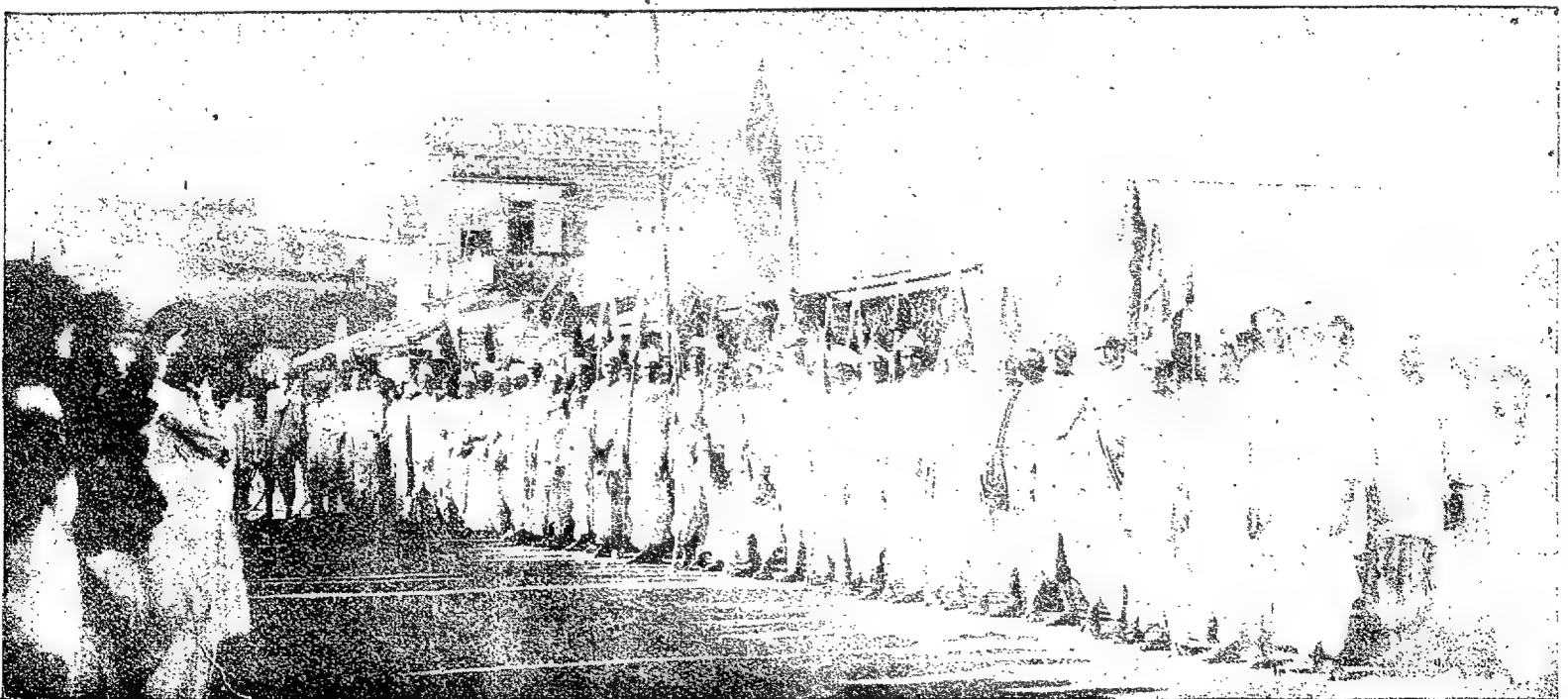

శ్రీయుత దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు సంతలు, గద్దె రంగయ్యనాయుడుగార్ల నాయకత్వమున 6 వ తేదీ ఉదయము తంబుచెట్టిపేడిలో బయలుదేరిన ఊరేగింపు. (ప్ర. ఫో. బీ.)

ఊరేగింపుటత్సవము సాహుకార పేటలో బోవుట-కెనుక చాలదూరమున పోలీసు దళమున్నది.

(ప్ర. ఫో. బీ.)

నెల్లూరు సత్యాగ్రహము:- రుగంటి-వెంకటసుబ్బయ్యగారి నాయకత్వమున పల్లిపాడు ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరిన 30 మంది సత్యాగ్రహులు.

Andhra Patrika, 9-130, p. 5

వివిధరాష్ట్రములందు సత్యాగ్రహము

బొంబాయి రాష్ట్రము

నారిమెన్ సేక్ జన్యువల్ బజార్ గార్ల అరెస్టు

ఉత్సాహాత్మికయ దృశ్యములు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:— ఈరోజు యంత్రము చౌ పతి నైకత్వ ప్రదేశములలో సత్యాగ్రహమును, తదుపరి యువ గ్యాసమును గావించి కే. యస్. నారిమెన్ గారు యిల్లచేరగా నే నీటిపూలీసులు వారిని అరెస్టుచేసిరి. హజీరా లి పాయింటు ఆనుచోట సత్యాగ్రహము గావించినందులకై ఈ అరెస్టు జరిగెను.

లవణశాసన తిరస్కారపద్ధతి

ఉదయము 5-30 నుండి బొంబాయిపొరులు కాంగ్రెస్ ఆఫీసుకు తండ్రిపతండ్లములగా వచ్చిచేరిరి. కాంతిసైనిక బృందమునాడు 5-30 కే అచ్చుల సమావేశమైరి. ఉన్న కాంతి సైనికులలో 10 మందిచట్టు, బాత్ప్రొ, (బక్సెట్లు) పాయిలు, బొగ్గులుబస్తా యిత్యాదిసాధనములంగొని సముద్రతీరమునకు బోయిరి. నారిమెన్ గారు సముద్రతీరమునకు 6 గంటలకు వచ్చి నవ్వును వారినిజూచి ప్రజలు ప్రకటించిరి. మొదటి సత్యాగ్రహదళము సోల్వగా నిలుచుండెను. దానికి నారిమెన్ గారు నాయకుడు, స్త్రీలు కుంకుమును కాంతిసైనికుల నొసటియందుంచిరి. నారిమెన్ గూడ ఈ కుంకుమును ధరించెను. 6-30 కు ధర్మా, పలుహనినాదములు ధూసభాంతరాళములను బ్రద్దు చేసెను. ఆనంతరము నారిమెన్ గారును, వారిసైనికులును సముద్రమునకుబోయి జలమును గొనివచ్చి ఉప్పుచేసిరి. ఈమహాత్మ్యమును బొంబాయి పొరులు 10,000 మామచుండిరి.

బహిరంగ సభ

ఈరోజు సాంకేతికము చౌపతి సికాస్థలమునందు జరిగిన సభలో నెచ్చుట జూచినను ప్రజలే బొంబాయి యంతయు యిచ్చుటనే యున్నదా యనునంతమంది ప్రజలు వచ్చిరి. నారిమెన్ గా రొకచోటను ప్రముఖ చటోపాధ్యాయసతిగారు మరియొక స్థలమునను ఆవ్యక్తత ఎహించిరి. విదేశములనుండి వచ్చు కుక్కలాలను దహించి ఖద్దరు టోపీలను సభలో దానముచేసిరి. సభలో నుపన్యసించుచు తన ఆరెస్టు నిశ్చయమని నారిమెన్ గారు నుడిచిరి. కాని ఈఆరెస్టులపలన నెవ్వరును భయపడరని వారనిరి.

నారిమెన్ గారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:—నారిమెన్ గారి ఆరెస్టుపలన యేర్పడిన సిక్కితులను విచారించుటకు బొంబాయిరాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ యుద్ధాలోచన సభ నేడు జరిగెను. రెండవ సత్యాగ్రహదళము యిదివరకు ప్రకటించినట్లు సత్యాగ్రహము చేయును. ఆరెస్టుయిన తరువాత బొంబాయి పొరులకు సందేశ మొసంగుచు తాను తన వాగ్దానమును చెల్లించినందులకు చాల సంతోషమైనదనియు, 5,000 కాంతి సైనికులను సమర్పించి బొంబాయి కృతకృత్య గావలినదనియు, ఆరెస్టులపలన క్రొత్తము బూసక కేవలము అహింసాదీక్షనే చేపట్టియున్నచో జయిలు కరతలామలక మనియు వారు చెప్పిరి. ఈ పోరాటమును తుట్టుతుదివరకు కొనసాగించి దేశమునకును గాంధీ మహాత్మునికిని ప్రేమాస్పదులు కావలినదని వాదించిరి.

జమ్మన్ లాల్ బజాజిగారును, కాంతి సైనికులును అరెస్టుగుట

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 7:— వీల్ పార్లేయను ప్రదేశమున సత్యాగ్రహ శిబిరమును ప్రవేశించి, బొంబాయి సబ్జుక్ పోలీసు దళమువారు ఉప్పు వండుచున్న కుండలను బొచ్చెలను పగులగొట్టిరి. తదురయన ఉప్పునుగూడ వారు తమతో గొని పోయిరి. సత్యాగ్రహ నాయకులను జమ్మన్ లాల్ బజాజ్ గారిని, కెహర్లాల్ భట్ గారిని పోలీసులు అరెస్టుచేసిరి.

స్వామి ఆనందుగారి నాయకత్వము

సత్యాగ్రహ శిబిరము కాంతియంతమై యెప్పుడున్నది. జమన్ లాల్ బజాజ్ గారి స్థానమును స్వామి ఆనందుగారు నాయకత్వము వహింతురు. పోలీసులు చెడగొట్టిన వానిని కాంతి సైనికులు బాగు చేసికొనుచు న్నారు. కేపు మరల వారు ఉప్పుచేయుటకు ప్రారంభించెదరు.

వంగదేశములో సత్యాగ్రహము

కాంటాయ్, సరోమతా అనుష్ఠలములలో శాసనాతిక్రమణము-విద్యార్థులసానుభూతి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 7:—బాతీయవారమునందలి ఉత్సవములు కలకత్తాలో నిష్పప్రారంభమయ్యెను. కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున ఆనేకస్థలములందు సభలుజరిగెను. దేశబంధుపాక్షంలో బాతీయపతాక ప్రతిష్ఠింపబడెను. వెల్లింగ్ టన్ స్కేపులలో కే. యస్. నేనగుప్రాగా రధ్యక్షతనహించిరి. మహాత్ బటన్ మన్నగు స్థలములందు తయారుచేయబడిన ఉప్పు సభలో నమ్మబడెను. తులము 5-25 రూపాయలవరకు ఖరీదుచేయబడెను.

కాంటాయ్ లో పోలీసువారు ఉప్పును తీసికొనిపోవుట

కాంటాయ్, ఏప్రిల్ 6:— మొదటిజట్టు ఉప్పును తయారుచేయగానే పోలీసు అసిస్టెంటు నూపరింబెండెంటు ఆప్రదేశమునకు బోయి డాక్టరు ఘరేశ్ చంద్ర బెస్త్ గారిచేతు లోనుండి ఉప్పును లాగుకొని వెల్లిపోయెను. ఉదయము 10-10 గంటలకు కాంతిసైనికులు భోజముకై వెడలిపోయి, ఉప్పును వండుచుండినచోట కొద్దిమంది కాంతిసైనికులు మాత్రమే ఉన్నప్పుడు ఆ ఉద్యోగియుడే మరల శిబిరమునకువచ్చి గంగాళమును బోర్లపాసెను. తరువాత ఎక్సెసు నూపరింబెండెంటుగూడ వచ్చి కుండలను చట్టును తగ్గి పగులగొట్టెను. ఇవన గంగాళమును పోలీసులు తీసికొనిపోయిరి.

సరోమాటాలో శాసనాతిక్రమణము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 6:—మహాత్ సత్యుహామ్యుగా ఉప్పును వండుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. మిష్టపూరు జిల్లాలో సరోమాటా అను ప్రదేశములో డాక్టరు ప్రతాపచంద్ర గుహారాయ్ గారి నాయకత్వమున శాసనాతిక్రమణము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

విద్యార్థుల కృతనిశ్చయము

ఈ రోజు కలకత్తా విద్యార్థిసమితి సమావేశమై విద్యార్థులు సత్యాగ్రహములో పాల్గొనవలెననియు, గ్రామములకు బోయి కార్మిక కర్షక మహాశయులను విప్లవభావములను కలిగించవలెననియు, తీర్మానించెను. ఈ తీర్మానానుసారముగా మొదటి విద్యార్థి కాంతిసైనిక దళము, (25 మంది కాంతిసైనికులు) ఈ నెల 10 తారీఖున సోదేపూరుకు బయలుదేరును.

బెంగాలులో ఉప్పు సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 8:—మహాసాక్షానందు రెండు ఆరెస్టులు తప్ప మిగతవట్ట సత్యాగ్రహములో దొరతనమువారు జోక్యము కలిగించుకొన లేదు. 24 పరగణాల మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువుప్రకారము, మహాసాక్షానందు లక్ష్మీకాంత ప్రహళిక గారు (జమిందారులు)ను, మఱియొక వాలంటీరు ఆరెస్టు చేయబడిరి. నీల, శ్యామగంగ మొదలగుచోట్ల సత్యాగ్రహాల కడ్డము కలగలేదు. కొంటాయ్ లో సత్యాగ్రహాలు ఉప్పుచేసిన కుండలు పోలీసువారు బ్రద్దులు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కర్ణాటకము

కాంతిసైనికులు చేసిన ఉప్పు అమ్మబడినది

ధార్వాడ్, ఏప్రిల్ 7:—ధార్వాడ్ లో బాతీయవారము అత్యుత్సాహకరముగా ప్రారంభమయ్యెను. ఉదయమంతయు కాంతిసైనికులు పట్టణమునందు తిరిగి డబ్బువసూలు చేసిరి. సాయంత్రము జరిగిన సభలో డాక్టరు హర్షికర్ కార్ నెకర్ గారలు ఉపన్యసించిరి. ఇద్దరు స్త్రీలు 60 రూపాయలు విలువగల తమసొమ్ములను దానము చేసిరి. హుబ్లీలో సైనికశిబిరములు స్థాపింపబడినవి.

బెల్గాం

బెల్గాం లో గంగాధరరావు దేశపాండేగారి యధ్యక్షత ను జరిగిన మహాసభలో సత్యాగ్రహములు చేసిన ఉప్పు అమ్మబడెను. ఈ ఉప్పు పొట్లములకై ప్రజలు పొట్టాడుకొనిరి. కాని నుండి 5 రూపాయలవరకు ఖరీదు భేదించెను. బెల్గాం లో గుప్ర సిద్ధ న్యాయవాదిమగు నారాయణరావు బోషీగారొక పొట్లముకొని మరల దానిని వేలమువేయగా 80 రూపాయలు వచ్చెను. శాసనోల్లంఘనమునందు ప్రవేశించెదమని పలువురు తమ రక్తపే నిచ్చిరి.

ఢిల్లీ

రాండుటేబిల్ సమావేశము సాధకము మాలినది

మదనమోహనుడు దొంగ ఉప్పు కొనుట

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6:—క్షీప్రు గార్డెన్సులో జరిగిన మహాసభలో పండిత మదనమోహనుడు ప్రధానోపన్యాసకుడుగా నుండెను. మహాత్ముడును, యితరులును రాండుటేబిల్ సమావేశము సభిమానించినందువలన ఆసభ ప్రయోజనము మాలినదని మాలవ్యాగారు ఘంటాపథముగా నుడిచిరి. విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమును కొనసాగించ వల సినదనియు, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత యవసరమనియు పండితుడు దుద్బోధించెను. సభ ముగిసినతరువాత 20 కాంతిసైనికులుగల ఒకజట్టు సభవారిచే నాతీర్వించి పంపబడెను. మహాత్ముని సందేశమును గ్రామ గ్రామములలోను వ్యాపింపజేసి ఈ జట్టు ఉప్పుచేయుటకు పాద్ర చేరెదరు. సభలో గాంధీమహాత్ముడు కాంతిసైనికులచే తయారుచేయబడిన ఉప్పునుకొనెను. అంతకుపూర్వము 10 మంది కాంతిసైనికులు సలీఫూరు వెల్లి అచ్చులు ఉప్పుచేసిరి. కొంత ఉప్పును ఢిల్లీకి అమ్మకమునకు తెచ్చిరి. కొంత పోలీసువారిచే లాగుకొనిపోబడెను.

బీహారు

రాజేంద్రగారి యుద్బోధన

పాట్నా, ఏప్రిల్ 5:—బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు యాక్రింది ప్రకటనమును గావించుచున్నారు:—

తయారయిన జిల్లాలన్నియు ఉప్పు చట్టుములను తిరస్కరింప వచ్చునని మహాత్ముడు ఆజ్ఞ యిచ్చెను. కాని ఈ రాష్ట్రములో కొన్ని మరతులు అంగీకరింపబడు వరకు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింప రాదని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘము వారు తెలుచుచున్నారు. జిల్లాలో 500 కాంతి సైనికులైనను చేరవలెను. సత్యాగ్రహము జరుగు చోట ఆధము 200 లైనను ఉండవలెను. ఈ కాంతి సైనికులకు తర్ఫీతు నిచ్చుటకు డబ్బు దొరకవలెను. నన్ను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘము వారు ప్రథమ నేతకునిగా నియోగించిరి. ఈ మరతులు చాల గులభమైనవి. కష్టము లేమియు లేవు. కొన్ని జిల్లాలకు నెల వొసంగబడినది. మనోవాక్యానుయాయందు ఆహింస యత్యవసరము. దీని నందఱును గ్రహించెదరు గాక.

సరస్ జిల్లా

సరగ జిల్లాలో మాడు స్థలములందు ఉప్పు తయారు చేయువకును. చాంపరాన్ జిల్లాలో సత్యాగ్రహము జోగపట్టి రాజాలో ప్రారంభింపబడును. మొదటి కాంతిసైనిక దళమును బీకెన్ బీహారీ వర్మగారు నడిపెదరు.

పంజాబు

లాహోరులో సత్యాగ్రహముహాసభ

జవహర్లాల్ గారి యుద్బోధన

నేడు లాహోరులో సత్యాగ్రహముహాసభ జరిగెను పండిత జవహర్లాల్ గారుగూడ సభకు ఆహ్వానింపబడిరి. సభలో పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెస్ సంఘమువారికష్టములు కొన్ని తొలగెను. సిక్కులకు పవిత్రముగరంగును బాతీయపతాకములో నిమిచ్చినగాని తాము సత్యాగ్రహములో పాల్గొనమని సిక్కులు చెప్పిరి. ఈవిషయమై యజ్ఞదీప్తసమయమున తగాదాచెట్టుట, పాడిగాదనియు, తరువాత అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘము వారు ఈవిషయమై విచారించుననియు, జవహర్లాల్ గారు చెప్పిరి. కాని సిక్కు లొప్పుకొనరైరి. వారిరంగు యిమిడ్చెదమని వాగ్దానముగొనిన తరువాత వారుత్సాహపూర్వకముగా కాంగ్రెస్ లో చేరుట కంగీకరించిరి.

జవహర్లాల్ గారి యుద్బోధన

కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షునకు రాజోచితమున సన్మానము గుజర్నల్ వాలా ప్రజలచే నొసంగబడెను. పురవిధులలో వారత్యంతవైభవముతో నూరేగింపబడిరి. సత్యాగ్రహసభలో నుపన్యసించుచు పండితు డిల్లుచెప్పెను:—ఏప్రిల్ 6 తారీఖు భారతదేశము నకు చాల పవిత్రమైనది నము. 11 సంవత్సరముల క్రింద రౌలట్ ఆక్టుకు అసమ్మతి జూపుచు మహాత్ముడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెను. ఇప్పుడు మరల కాంతిసమరము ప్రారంభమైనది. ఇతర రాష్ట్రములు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి పనిచేయుచుండ యిచ్చుట సభలు మాత్రమే జరుగుచుండుట శోచనీయము. ఈ సభలను మాని త్వరలో సత్యాగ్రహమును మీరు ప్రారంభింతురని నేను కోరెదను. విదేశీయ పరిపాలనను మనకక్కరలేదని ప్రతిపదలోను గంభీరముగా పలుకుటకు సమయ ముసన్నమై

నది. ఈమూల మహాత్ముడు "యశోహస్తుత్యోవా" యను స్థిర సంకల్పముతో నున్నాడు. అపజయము కలిగియున్న ప్రాంతాల్ని గ్రహించేదని వారు ప్రతిజ్ఞ బ్రహ్మచారి కావున పంజాబు రాష్ట్రవాసులు యేపక్షమున నుండునది నిర్ణయించుకొనవలెను. ఈ సంధిగ్రహమును దేశస్వాతంత్ర్య పోరాటమునందు చేరని వారు దేశద్రోహులని నిస్సందేహముగా చెప్పదగును. పురమందిరముపై జాతీయతాకమును ప్రేరేపించుట సత్యాగ్రహము చేసెదమని కొందరనుచున్నారు. సత్యాగ్రహములో చేరదలచినవారు ఊరకుండిన ఉత్తమును, గాంధీమహాత్మునికి వారు అటంకమును కలుగజేయకుండవలెను. న్యాయవాదులు, విద్యార్థులు తమ పనులనుమాని సత్యాగ్రహములో చేరవలెను".

ఉపన్యాసాంతరము పండితుడు అలహాబాదుకు పయనమై పోయిరి.

మధ్యరాష్ట్రములు: జబల్పూరు

అటవీ శాఖ శాసనము ఉల్లంఘించుట

జబల్పూరు, ఏప్రిల్ 7:—సత్యాగ్రహాల యూరేగింపు నిన్న ఉదయమే జరిగియుండవలసింది. కాని జరుగలేదు. సాయంకాలము జరిగినది. సత్యాగ్రహాలందరూ సేట్ గోపాల దాసుగారి నాయకత్వమున బయలుదేరిరి. నగరమునకు 15 మైళ్ల దూరములోనున్న రాణీ దుర్గావతి సమాధివద్దకు సత్యాగ్రహాలు ప్రయాణమైరి. ద్వారక ప్రసాదు మిశ్ర గారు కూడ నాయకత్వము వహించిరి. 70 మంది వాలంటీరులు బయలుదేరిరి. బ్యాండు మేళములతో బయలుదేరిరి మధ్యరాష్ట్ర లో వాలంటీరులకు ప్రహరములు సమర్పింపబడెను. ఫలాహారములూ సంగబడెను. ఊరేగింపు యావత్తును లై సెన్సు లేకుండా బయలుదేరినదనియు వాలంటీరులందరూ ప్రకాంతముగా దౌర్జన్యరహితముగా నుండవలెననియు, సేట్ గోవిందదాసు గారు వాలంటీరులను హెచ్చరించుచు గవర్నమెంటు పటాలములందెడి కాంటోనుమెంటు ప్రవేశింపగానే యుపన్యాస మొనంగిరి.

సాయంకాలము 6 గంటలకు సెంథేరాయను గ్రామము నకు వాలంటీరులు చేరిరి. అచటి గ్రామముల సన్మానముల స్వీకరించి ద్వారక ప్రసాద్ మిశ్రగారు ఉపన్యసించిరి. అటవీ పరిపాలనా శాఖవారినిబంధనల ముల్లంఘింపవలెనని చెప్పిరి తమవెంట ఇంకను నడచుచున్నట్లుకు వెనుకాడుచున్న వాలంటీరులు తిరిగి జబల్పూరు వెళ్లవచ్చునని చెప్పిరి. కాని వాలంటీరులెవరూ వెనుకకు మరలి పోయిరను అని చెప్పిరి.

తిరిగి సేటి ఉదయము యూరేగింపు ఆరంభమయ్యెను. ఉదయం 10½ గంటలకు రాణీదుర్గావతి సమాధికి వాలంటీరులు చేరిరి. ఇచట వాలంటీరులందరూ శపథములనుచేసి ప్రమాణములను గైకొనుదురు. రాణీదుర్గావతి దేవిపేర తమ సర్వస్వమును దేశమున కర్పించెదమని ప్రమాణములుచేసిన పిమ్మట జబల్పూరు తిరిగి వెళ్లెదరు.

జబల్పూరు వాలంటీరుల యాత్ర

జబల్పూరు వాలంటీరులు బయలుదేరుటకు ముందు గుజరాతీ పుణ్యాంగనయొక్క తె దళమునకు కుంకమ తిలకములనుంచెను. దారిపొడుగునను వేలకువేలు జనులు మేడమీదను మిడల మీదను ఎక్కికూచిరి. వారిమీద పన్నీరు జల్లబడెను. పువ్వులు జల్లబడెను. డబ్బులువెదజల్లబడెను. మర్చితుమున్నగు పానీయము లొసగబడెను.

వీరు గవర్నమెంటు పటాలములందెడి లెక్కరుగుండా వెళ్లుచుండగా పోలీసుల నేకులు సాధారణదుస్తులధరించి వినోదముగా చూచుచుండిరి. ఇద్దరు ముగ్గురు పోలీసులై సిక్కుల ఎక్కి వాలంటీరుల గుంపుగుండావెళ్లిరి. ఆరాత్రిక గవర్నమెంట్ తీరమునకు వాలంటీరులు చేరి అచట విడిసిరి.

నాగపూరు

నాగపూరు, ఏప్రిల్ 7:—జతీయన్యాయాభాగ్ సంస్థ రగదినము ఆరేవోలో జయప్రదముగా జరుపబడెనని వార్తలు తెలియుచున్నది. విదేశీవస్త్ర దహనము జరిగెను. ఖద్దరు పీఠులలో విక్రయింపబడెను. బహిరంగసభ జరిగెను. సత్యాగ్రహసమరసన్నాహ సభాధ్యక్షులగు బాబా సాహెబుగారు యీ బహిరంగసభలో అధ్యక్షుతి వహించిరి. వాలంటీరులు చేర్చుకొనబడుచున్నారు. 500 మంది వాలంటీరులు ఇంతవరకు చేరిరి.

సంయుక్తపరగణాలు

లక్నోలో వారమురోజులలో ఉప్పు చట్టము

ధిక్కరింపబడుచు

లక్నో, ఏప్రిల్ 7:—లక్నోలో జాతీయవారము నందలి ప్రథమ దినమహాత్మ్యము జరుపబడెను. జాతీయతాక ప్రతిష్ఠ జరిగెను. ఇంటింటికీ తిరిగి చందాలు వసూలుచేయబడెను. వాలంటీరులు చేర్చబడిరి. మధ్యాహ్నము స్త్రీల సభ జరిగెను. సాయంకాలము బహిరంగసభలు సభ జరిగెను.

ఈ నగరములో ఏర్పడిన సత్యాగ్రహ కమిటీవారు రాత్రి ప్రాద్దుభోయిన పిమ్మట కాం గ్రెసు కార్యాలయములో సమావేశమైరి. ఇక వారమురోజులలో లక్నో సత్యాగ్రహ కమిటీవారు లవణశాసనధిక్కారము చేయుటకు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు.

రాయబారిల్ల సత్యాగ్రహకమిటీవారు శాసనోల్లంఘనము నివట రేపు ఆరంభించెదరు.

పండిత మోతీలాలుగారి యుద్బోధము

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 7: శాసనోల్లంఘనము నిమిత్తమై సత్యాగ్రహవాలంటీరులు అలహాబాదులో పెద్ద యూరేగింపుగా బయలుదేరిరి. మోతీలాలు సైహూగారి భార్యయును మోతీలాలుగారి కొమార్తెయును ఊరేగింపులో నుండిరి.

సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగెను. పండిత మోతీలాలు సైహూగారు ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెప్పిరి.

ఈసత్యాగ్రహోద్యమ మారంభమైన నాటినుండియు మనకందరకు విడితమైన సంగతి యొకటి కలదు. ఇక యుపన్యాసములు కట్టిపెట్టవలయును. చేతులతోను కాళ్లతోను చేయదగినపని చేయవలసియున్నది. కాళ్లతో నడువవలెను. చేతులతో పనిచేయవలెను.

నా దేహమిప్పుడు దుర్బలమై అనారోగ్యదశలో నుండి యెడల యీక్షణముందు నేను మహాత్ముని వెంట నుండవలసివచ్చెను కాని, కాలావసరము వచ్చినపుడు నేను వెనుకబడుటకు వీలులేదు. ఎవరి భుజములమీదనైనను ఎక్కి నేనుకూడ సత్యాగ్రహరంగమునకు పోవలసియే యున్నాను.

తమిళనాడు

వేదారణ్యములో 12 తేదీని శాసన

ధిక్కారము జరుగుచు

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 7:—బొంబాయిలో నివాసముగానున్న దాక్షిణాత్యులు కొందరు వేదారణ్యములో ప్రారంభింపబడు సత్యాగ్రహమునందు ప్రవేశించుటకు వచ్చుచున్నారు. 40 మంది బొంబాయినుండి వచ్చుచున్నారు. ఒకటి కొండు రోజులలో వారిలో 5 గురు మద్రాసు వచ్చెదరు. వీరు తిరుచనాపల్లి వెళ్లి అచటనుండి బయలుదేరికే మొట్టమొదటి జట్టునందు 12తేదీని బయలుదేరెదరు.

తిరువళ్ళిక్కేటి కాంగ్రెసు కమిటీవారే చేర్చబడిన 6 గురు వాలంటీరుల యీ మొదటిజట్టులో బయలుదేరెదరు. స్వాతంత్ర్య యువజనసమితివారే చేర్చుకొనిన 60 వాలంటీరులు తాముకూడ వచ్చుచున్నామని సి. రాజగోపాలాచారి గారికి తెలియజేసిరి. రాజగోపాలాచారిగారి ఉత్తరవులకు ఎదురుచూచుచున్నారు.

ఉత్తరరాష్ట్రము

సత్యాగ్రహవాలంటీరులు చేరుచున్నారు

నిరంజన పట్నాయకుగారు బరంపురమునుండి ఏప్రిల్ 7 తేదీని ఇట్లు తిరిగివచ్చిరి:—

శ్రీమతి సరళా దేవి గారు నిరంజన పట్నాయకుగారు గరబంధ, గురండి, పర్ణామిడి, ప్రాంతములందు గతకుక్రవారము ప్రచారముచేసిరి. ప్రతివాటను పౌరసభలు జరిగెను. 28 గురు వాలంటీరులుచేరిరి. ఇందులో 5 గురు వాలంటీరులు ఇంటర్మీడియటు తరగతి విద్యార్థులు. మిగిలినవారిలో చాలమంది కాంగ్రెసు ప్రచారకర్తే. ఉత్తరరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఇంతవరకును 122 మంది వాలంటీరులను చేర్చిరి. వీరిలో ఇద్దరు స్త్రీలుగలరు. రమణ్ కొండ నివాసురాలగు సాదామి జేమ గారు ను గోబరానివాసురాలగు కుంనలతదేవిగారును కలరు. ఉద్యోగముండిరమను చేరుచు సత్యాగ్రహోద్యమేర్పాటు చేయబడెను. ఇది బరంపురములో ఏర్పాటు చేయబడినది. కాంగ్రెసు కార్యాలయముకూడ యీ మందిరములోనే ఉండును.

శ్రీమతి సరళాదేవిగారు గంజాముజిల్లాలోనే ఉండి యీ ఉద్యోగముండిరమందు స్త్రీవాలంటీరుల శిక్షణార్థ మొకశాఖ నేర్పరచును.

మద్రాసు యువజనసమితివారు

గాంధీమహాత్ముని మందలించుట.

మద్రాసు యువజన సమితివారు గతకనివారము సభచేసిరి. వి. టి. ఆర్యగారు అధ్యక్షుతి వహించిరి. ఈ క్రిందిరీతిగా తీర్మానముచేసిరి.

మనదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటకై రాండు ఫేబిలు సభాసకాళ మొత్తవరకు ప్రయోజనకారి కాగలదో పరీక్షింపక పూర్వమే యీశాసనోల్లంఘన మనలంబించుట సమంజసముగా లేదుగనుక రాండు ఫేబిలుసభ జరుగువరకు యీ ఉద్యమము ఆపివేయవలయునని యువజన సమితివారు మహాత్ముని కోరుచున్నారు.

మద్రాసు నగరము

మద్రాసు నగరములో టంగుటూరి ప్రకాశంగారును మరికొందరును కలిసి సత్యాగ్రహ మారంభించుటకు యత్నించుచున్నారు. ఇతర వివరములు నేటిసాయంకాలము తిరువళ్ళిక్కేటి బీబిసభలో తెలియజేయబడును. తండ్రియార్చేటలో గల ఉప్పు కొనాయీలను భద్రపరచుటకై పోలీసు ఏర్పాటు జరుగుచున్నవి. ఆల్బార్నీ ఉద్యోగులమాత్రమే గాక పోలీసు దళములకూడ పహారాయించుచున్నవి.

దేశపాండ్యగారికి నెలరోజులు శిక్ష

బెల్గాం, ఏప్రిల్ 8:—గంగాధరరావు దేశపాండ్యగారు ఉప్పుశాసనమును ధిక్కరించినందుకు రూ50 జరిమానా లేక నెలరోజులు సింపిలుఖైదు విధించబడెను. నారాయణజోషి, జీవనాపు యాల్లిదచేటిగార్లకుచే రూ25 లేక రెండువారములు సింపిలుఖైదు విధించిరి. ఉదమునందు పూర్తిగ హత్రాలు జరుగును. వేనకు వేలు జనము కోర్టువద్ద హాజరయిరి. (ఫ్రీ ప్రె)

నారిమనుగారికి నెలశిక్ష

కొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:—కె. ఎఫ్. నారిమనుగారికి ఆరు నెలల అభిమానుగార్లకు (నెనెడెస్సి మేట్రే)టుగారు నెలరోజులు విడిఖైదుశిక్ష విధించిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

మెచువాబజారు బాంబుకేసు

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 5 తేదీ:—మెచువా బజారు బాంబుకేసు విచారణకై నియమింపబడిన ప్రత్యేకపు కోర్టువారిలో సాంకిగారికి బదులుగా, యమ్. హెచ్. ఇ. లెటబ్రిడ్జిగారిని కమిషనర్ గా నియమించిరి. రాయ నలినకాంత బాసు బహదూరుగారు, విశ్రామమునండిన హైకోర్టు న్యాయాధిపతి విచారణాధ్యక్షులుగా ప్రవర్తించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

తెల్లిగ్రాపు డిపార్టుమెంటువారి పనిబుత్తిడి

దండిలో జరుగుచున్న సత్యాగ్రహమును గూర్చియును మహాత్ముని చర్యలను ఉపన్యాసములను గూర్చియు దేశమంతట ప్రకటించుటకై సమీపములోనున్న తెల్లిగ్రాపు కార్యాలయములో విధి విరామములేకుండా వార్తాపత్రికల ప్రతినిధుల తంతివార్తలు అందివ్వబడుచున్నది. పని హెచ్చుగా నుండటకల్ల ఆద్రహము ఆను నొక పెనులు ద్యూట్ తెల్లిగ్రాపు నియమింపబడెను. ఈయనకు సహాయార్థమై బొంబాయినుండి యింకొక యుద్బోధినిచ్చును. నిన్నటివరకు యీ ఆఫీసువారు 16 వేల మాటలను తంతివార్తలద్వారా ఇతర గ్రామాదులకు పంపిరి. యువరాజుగారు యీదేశమునకు వచ్చి నప్పుడుగాని కాంగ్రెసుసభలు జరిగినప్పుడుగాని యీదేశములో ఏ తెల్లిగ్రాపు ఆఫీసునందును ఇంత పనియొత్తిడి కలుగుటలేదు. పెక్కుమాటలు గల తంతివార్తలు పంపదలంచినయెడల వార్తలు తీగెమీద కొట్టుటకు ఆలస్యముననని యెంచి వార్తలలో గల మాటల సంఖ్యకూడ తగ్గింపబడుచున్నది.

అమెరికావారి ఆమోదము

(రూటరు వార్తలు)

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 7:—గాంధీ మహాత్ముడు అమెరికనుల సహాయార్థమై యొక విజ్ఞాపన చేయుచున్నట్లుగా ఇచటి భారతీయప్రతికా సంపాదకులు న్యూయార్కునగరపత్రికలలో సదరు విజ్ఞాపనమును ప్రచురించిరి. ఆ విజ్ఞాపనలో గాంధీగారిట్లు వ్రాసినట్లుగా నున్నది. అమెరికాదేశములో నాకు ఆభిమానులగు స్నేహితు లనేకులుగలరు. వారందరూ తమ అభిమానమును నోటిమాటలతో వెల్లడించినచాలము. అమెరికా ప్రజల యామోదాభిమానము కొంత కార్యరూపము సిరరూపము దాల్పవలసియున్నది.

గాంధీమహాత్ముడు తయారుచేసిన ఉప్పు,

2 తులములు రు 525 లకు కొనబడెను

గాంధీమహాత్ముడు సమృద్ధునిగ్గును మరగకాచి తయారుచేసిన 2 తులముల ఉప్పును అహమ్మదాబాదు మిల్లయజమానియగు రంభోదులాలా కోధనుగారు రు 525 లకు కొనిరని జబల్పూరులో వార్త తెలిసినది.

శ్రీశారదానికేతనము-గుంటూరు

శ్రీ శారదా నికేతనములో వార్షికపరీక్షలు ఏప్రిల్ 4 వ తేదీనో ముగిసి 5 వ తేదీనుండి ఎండాకాలపు సెలవులు ప్రారంభమయినవి. పాఠశాల తిరిగి జూను 15 వ తేదీన ప్రారంభమగును. క్రొత్త చేరదలచిన బాలికల దరఖాస్తులు మేసెల 30 వ తేదీలో నికేతన కార్యదర్శులకు చేరవలయును.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ,

కార్యదర్శి

హైకోర్టు బిడియందు 6-వ తేదీన నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బ్రహ్మాండమగునభి

(ప్ర. ఫో. బి.)

గంజాంలో సత్యాగ్రహం

రెండు జట్లు బయలుదేరుట

బరంపురం, ఏప్రిల్ 5:—ఈనెల 3వ తేదీన గంజాం జిల్లా ఆంగ్ల కాలనీసు కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము నందు 18వ తేదీన సత్యాగ్రహము యిజిల్లాలో బయలుదేరవలసినగాన జిల్లాకమిషనరుగారి క్రియత వున్నవ రామలింగం గారు ఉండవలసినగాన తీర్మానింపబడెను. ఈజిల్లాలో సత్యాగ్రహము రెండు జట్లుగా బయలుదేరును. ఒకటి బరంపురంనుండి క్రియత ఉన్నవ రామలింగంగారి క్రిందను రెండవది శ్రీకాకళంనుండి క్రియత న్యాయతి నారాయణ మూర్తిగారి క్రిందను బయలుదేరును. బరంపురంనుండి పోవు నాగేశ్వరరావు, ఇచ్చావరం, జూడుపూడి, కలిటి, మాళిక్యపురం, సోంపేట, చాచివా- మాళిపురం, పకాపా, వెంకటాపురం, నందిగూడు, గ్రామములతో అచ్చబచ్చట మీటింకులు చేయుచు 19వ తేదీకి పెక్కలి జేరును. శ్రీకాకళంనుండి బయలుదేరిన జట్టు ఆరవనల్లి, త్రిమూర్తి, సింగపూరు, గార, కలింగ పట్నము, పెద్దవలస నరసన్నపేట, తిలార, మాచ్చింపురం ఎలమంచిలి, ప్రియ, లక్కంపాడి, కోటబొమ్మలి గ్రామముల తాకి 19 తేదీకి పెక్కలి జేరును. ఈరెండుజట్లు కలిసి 20 తేదీకి నాపడాజేరును. నాపడాలో సత్యాగ్రహం 20 వ తేదీన క్రియత ఉన్నవ రామలింగం గారి నాయకత్వముక్రింద ప్రారంభమగును. ఈలోపుగా, యీ గ్రామములలో క్రియతలు పుల్లెల క్యానునుందరరావు, ఎస్. ఎస్. సోమయాజులుగార్లు ప్రచారం చేయుచున్నారు.

బరంపురం

బరంపురం, ఏప్రిల్ 5:—గంజాం మద్యపాన నిషేధ సంఘమువారు శ్రీ కాకళంలోని కల్లుకొట్టు మాయవలసిన నని ఒక తీర్మానం చేసికొని జిల్లా కలెక్టరుగారికి వ్రాయగా ఆట్లు చేయుటకు వీలుకాదని వారు జవాబిచ్చిరి.

ఉపనయనం

కల్వార, సింగపూరు చిన జమిందారుగారికి నిన్న ఉపనయన మయినది. ఈయూరిలోని పెద్దలు చాలామంది ఆ సమయమున విచ్చేసిరి.

ఒక సవరణ

8 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని “బరంపురం, మునిసి పల్ బడ్జెటు మీటింగు” అను పేడింగుక్రింద క్రియత ఇమ్మిడి టెట్టి రామమూర్తిగారు తీర్మానమును “నెదిరించి అని ప్రకటింపబడెను. ఆయన ఆమెడించి అని ప్రకటింపవలసి యున్నది.”

(స్వకీయవిలేఖరి)

జాతీయపతాకస్థాపనము

గుంటూరు, ఏప్రిల్ 7:—చీరాల పురపాలకసంఘము ప్రస్తుత స్వరాజ్య సమరమునందు వెలుకాడలేదు. 9-8-30 తేదీన జరిగినసభలో పురపాలక కార్యాలయముపై జాతీయపతాకము ఆధిష్టించజేయవలయు నను తీర్మానము గావించబడెను. దానిని పురస్కరించుకొని 5-4-30 తేదీ సాయంత్రము 4-30 గంటలకు శ్రీరామలక్ష్మమ్మ మన్నన స్థానిక కాలనీసునాయకులు జాతీయపతాకము హస్తముల దాల్చి పట్టణప్రధానవీధులలో నూరేగురు గాంధీచౌకునుండి పురపాలక కార్యాలయము నకు చేరిరి. రాజకీయరంగమున నొకప్పుడు ఆంధ్రావనియందే గాక అఖిలభారత రాజ్యాంగరంగమున కంతకు పేరుతెచ్చిన చీరాల, పేరాల పోరుల యుత్సాహము కన్నులార చూడవలసినదేగాని, వర్ణించుటకు వీలులేదు. జేలకొలిపి జనులు నగరసంకీర్తనమునందు బాల్సాని పురపాలకకార్యాలయ ప్రాంగణమున నిలువబడ శ్రీరాములు గుప్తగారు భారతస్వాతంత్ర్యవిప్లవము జాతీయపతాక సెనురవేసి సుస్థాపితమొనర్చిరి. తదుపరి పతాక యొక్క ప్రాశస్త్యమునుగూర్చియు, పతాకయందు వ్రాయబడిన రాటమయొక్క మాహాత్మ్యమునుగూర్చియు, దివ్యమును నుపన్యాసము తియ్యబడెను. తదుపరి శ్రీమత్ గారు ఆస్వాతంత్ర్య పతాక సంగ్రహమునకై ప్రజలు తమ ప్రాణములనర్పించుటకై సన్నద్ధులైయుండవలెనుగాని యెగురవేయబడిన పతాక క్రిందికి లాగునట్లు ఎప్పుడును చేయుటకు వీలులేకుండజేయవలయునని చెప్పిరి.

తదుపరి గొప్పబహిరంగసభ ఆంధ్రరత్న గ్రంథాలయము వద్ద శ్రీ కారుమారు కేసావతారముగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరుపబడెను. ప్రజలు జరుగనున్న భారతస్వాతంత్ర్య సమరమున పాల్గొనవలయు నని ఉద్బోధనలు గావించబడెను.

చీరాలనుండి 5 గురు వాలంటీరులును, స్వర్ణలో ముగ్గురును గుంటూరులో నున్న సత్యాగ్రహశిబిరమునకు చేరిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నరసాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘపు 29 వ వార్షికోత్సవము ది 12-4-1930 (ఆదివారము) సం॥ తేదీన మహారాజ శ్రీ చెన్నాప్రగడ భానుమూర్తిగారి యాధిపత్యమున, టైలకో న్నత పాకాలా భవనమున జరుగెను. ఆనాడు సభలో గతది సెంటరులో జరిగిన ఆంధ్ర శ్రీ బహుమతి పరీక్షయందు కృతార్థులైన యభ్యర్థినులకు బహుమతులు పంచిపెట్టబడును.

1. అ. బిందుమాధవరావు, కార్యదర్శి.

“స్వర్న” సత్యాగ్రహదళము

శ్రీ బూదరాజు లక్ష్మీన్నారాయణగారి నాయకత్వమున బయలుదేరుట

గుంటూరుజిల్లా స్వర్న గ్రామమునుండి మొన్నటిదినము విడుగురు సత్యాగ్రహులతో నొక దళము బయలుదేరి గుంటూరు వెడలిరి. చెన్నిపట్టణము పచ్చయప్ప కళాశాలయందు బి. ఏ. ఆనర్స్ చదువుచుండిన శ్రీ బూదరాజు లక్ష్మీన్నారాయణగారి యువకుడును వారి సోదరులు నరసింహరావు ఆసువారును కర్లపాలెం సుబ్బరామయ్య మరీ యిద్దరు సత్యాగ్రహముందు పాల్గొనుటకై లక్ష్మీన్నారాయణగారి నాయకత్వమున బయలుదేరి వెళ్లిరి. లక్ష్మీన్నారాయణగారు వారి సోదరులును గుంటూరు జిల్లాయందు గొప్ప భూస్వాములును ప్రజాహిత వారులు నైన శ్రీ బూదరాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారి కుమారులు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సత్యాగ్రహదళ ప్రచార కార్యక్రమము.

1 మొదటిదళము, (శ్రీ దండు నారాయణరాజుగారు)				
భీమవరంనుంచి పాలకోడేన	4 మైళ్లు	}	6 తేదీ	
మోగల్లునుంచి ఆరవల్లి	5,,		}	7వ తేదీ
ఆరవల్లినుంచి అత్తిలి	5,,			8ఉదయం
అత్తిలినుంచి కేలంగి	8,,	}	7వ తేదీ	
కేలంగినుంచి తణుకు	4,,		8ఉదయం	
తణుకునుంచి ఇరగవరం	5,,	}	8 రాత్రి	
ఇరగవరంనుంచి పెనుగొండ	4,,		9 ఉదయం	
పెనుగొండనుంచి పోడూరు	5,,	}	9 రాత్రి	
పోడూరునుంచి గుమ్మలూరు	3,,		10ఉదయం	
గుమ్మలూరునుంచి మట్లపాలెం	5,,	}	10రాత్రి	
రెండవదళము(శ్రీ ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు)				
భీమవరంనుంచి శృంగవృక్షం	5,,	}	6 వ తేదీ	
శృంగవృక్షంనుంచి లంకలకోడేన	5,,		}	7 వ తేదీ
లంకలకోడేననుంచి రాయవరం	8,,			8 వ తేదీ
రాయవరంనుంచి పాలమూరు	5,,	}	7 వ తేదీ	
పాలమూరునుంచి పెనుమంట్ల	4,,		8 వ తేదీ	
పెనుమంట్లనుంచి ఆలమూరు	4,,	}	9 వ తేదీ	
ఆలమూరునుంచి మారుతేరు	3,,		10తేదిరాత్రి	
మారుతేరునుంచి కవిటం	4,,	}	9 వ తేదీ	
కవిటంనుంచి పాలకొల్లు	4,,		10తేదిరాత్రి	
పాలకొల్లునుంచి మట్లపాలెం	6,,	}	10తేదిరాత్రి	
5-4-30 } భీమవరం	(సం) దండు నారాయణరాజు, పి. గో. జి. పి. దళసర్వాధికారి.			

ఆంధ్రరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహము

దేశభక్తుని తంతివార్తను నిరాకరించుట

ఆంధ్రరాష్ట్రమున 9 వ తేదీని సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును

మదరాసు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

శ్రీయుతులు దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశంగార్ల ప్రకటన

త్యక్తలోనే చెన్నపురిలో ఉప్పుసత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడును. వలంటీరులుగా చేరజోరువారు స్వరాజ్య పత్రికా కార్యాలయమున (40, బ్రాడ్వే, మదరాసు) పేర్లను నమోదు చేయించుకొనవలెను. మొదటి దశములోని వలంటీరుల పేరులను సత్యాగ్రహసభమున తేదీయును 11-వ తేదీ శుక్రవారములోగా ప్రకటింపబడును అని వీరు నిన్న 8-వ తేదీని ప్రకటించిరి.

70 మంది వలంటీరులు చేరుట

యువజన స్వతంత్రమువాడు 70 మంది వలంటీరులకు చేర్చిరి. చెన్నపురిలో సత్యాగ్రహము జరుపబడునయెడల వీరు తిరుచునాపల్లి వెళ్లదలచిరి. 8-వ తేదీ సాయంకాలమున ప్రకాశంగారు వీరితో మాటలాడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

గుంటూరు సత్యాగ్రహశిబిరము

గుంటూరుజిల్లా యుద్ధాలోచనసంఘ ప్రచురణకాఫీకారి జి. వి. పున్నయ్యకాశ్రిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— గుంటూరు టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసువారు తంతివార్తలను నిలుపుకేయుటనుగూర్చి దేశభక్త వెంకటపాత్యంతులుగారు, ఆంధ్రరాష్ట్రానియంత యాదిగునవీరి దెలిపెను. ఆంధ్రదేశమున కాపనోల్లంఘనము ప్రారంభించెడి తేదీ మార్చుటనుగూర్చి పత్రికలకు నాయకులను పంపిన తంతివార్తలను గుంటూరు టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసువారు పుచ్చుకొని ఎనిమిదిగంటలందుకొని తరువాత తిరుగగొట్టిరి. దీనిబట్టి ప్రభుత్వమువారి యుద్ధమును ఎన్ని విధములైన అన్యాయముగనైన అణచివేయుటకు నిశ్చయించి రని తెలియగలదు. కాని యిట్టిచర్యలన ఉద్దయము పొచ్చు నేగాని తగ్గదని వారెందుగను. మనవిట్టి చర్యలన్నిటికి నిద్రపడియే యుండవలెను. స్వరాజ్యమే సర్వోగమివారికి.

గుంటూరుజిల్లా యుద్ధాలోచన సంఘసభ ఎన్. వి.ఎస్. నరసింహారావుగారి యింటివద్ద 7 వ తేదీ రాత్రి జరిగెను. ముందువారమున పనిగూర్చి ఆలోచించుకొనిరి. వివిధకాఫీలకు ప్రత్యేకోద్యోగులు నియమింపబడిరి. జంచ శివయ్య చౌదరిగారు యుద్ధాలోచన సంఘసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చినందున ఎన్. రామ స్వామి చౌదరిగారు వారిస్థానము కొనబడిరి. గొల్లపూడి శివారామకాశ్రిగారు గూడ ఒకసభ్యుడుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

గుంటూరుజిల్లా సత్యాగ్రహదళనాయకునిగ జి. జి. సి. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు ఎన్నుకొనబడిరి. జి. వి. పున్నయ్యకాశ్రిగారు ప్రచురణకాఫీకారిగ నియమింపబడిరి. బ్రహ్మాండం నరసింహంగారు విచారణోద్యోగిగ నియమింపబడిరి.

ఉప్పుటూరు వెంకట పున్నయ్యగారు గుంటూరు వర్తకుల సత్యాగ్రహ నిధికి రూ 500 ఒసంగిరి.

అర్జునైక్యమువకసంఘమువారు సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకు గుంటూరు నరసింహంగారి నాయకత్వమున ఒకదశమేర్పాటుకేసిరి. ఎ. కామేశ్వర రావుగారు వాలంటీరులకు ఉదయం సాయంకాలము శిక్షణ యొసంగుచున్నారు.

తూర్తిక దేవయ్యకాశ్రిగారిం గుంటూరు వర్తకశ్రేణులు. వాలంటీరుల భోజనఖర్చులకై రూ 116 ఒసంగిరి. మరి కొందరు విద్యుత్ వర్తకులు నెయ్యివర్తకులు భూరి విరాళములా సంగిరి.

బి. లక్ష్మీనారాయణ గాతినీ దేశభక్తుడు తన కార్యదర్శిగ నియమించుకొనిరి. లక్ష్మీనారాయణగారు బి. ఎ. ఆనంద్చదువును మానవేసి సత్యాగ్రహోద్యమమున చేరిరి.

బెజవాడ దళము బయలుదేరుట

బెజవాడ, ఏప్రిల్ 9:—శాంతిపూర్వకముగా సాగిరేయించున్న పరిశీలనవారిలాగారి చిత్తరవులతోనుగూడిన స్వరాజ్యసభ ఉరేగింపు అరమైలుపొడవున నిన్న పురవిభులందు వెడలెను. (త్రోవలో అనేకచోట్ల ప్రజలు కొబ్బరికాయలు కొట్టి హర్షలాసంగిరి. సాయంకాలము గాంధీ గార్లలో హనుమంత రావుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభకు అనేకవేలమంది జనము వచ్చిరి. మరనాడు సత్యాగ్రహము తేయవెడలుచున్న

దశనాయకులకు గంపలగూడెంరాజాగారును కాశ్యోరరావు రామకేవల్య నారాయణానందస్వామిగార్లు ప్రజలను హెచ్చరించుచు ఆఖరుమాటలను మనసు కరగునట్లుగ జెప్పిరి. తాము బోయిన పిమ్మట ప్రజలత్యంత అధికసంఖ్యగావచ్చి స్వరాజ్యము బడయువరకు యీ ఉద్యమమును కొనసాగింపవలెనని కోరిరి. చాలమంది సభకువచ్చి వలంటీరులుగ చేరిరి. వారిలో 60 ఏండ్లపై ధులుగూడ గలరు.

ప్రథమదళమువారు 50 మంది నేడునడుము పరిగ 5 గంటలకు గంపల గూడెంకు మార రాజాగారి నాయకత్వమున జాతీయగీతముల పాడుచు బయలుదేరిరి. శ్రీ దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు శ్రీ రాజావారికి పూలమాల వేసి ఆశీర్వాదించిరి. డా॥ జి. ఎస్. శర్మగారు రాజావారికి కుంకుమతిలకమిడి హారతి యొసంగిరి. నాగేశ్వరరావుగారు రాజాగారి విజయము గోరుచు, విజయము శక్తి సంపాదించిన విజయవాడయందు, కుమార రాజాగారు గూడ స్వరాజ్య విజయమును బడయవలెననిరి. రక్తపాతములను యుద్ధముల మూలమున పూర్వము సామ్రాజ్యములు జయించెడివారు కాని గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమంతట కాంతి బోధించి, దౌర్జన్యరాహిత్యముతోనుగూడిన త్యాగమునల విజయము పొందెడి మార్గమును చూపిరి. కుమారరాజాగారు మహాత్ముని సూచన ననుసరించి స్వరాజ్య పతాకము నిలిపిడి బాహ్యతను వహించియున్నారు. వారికి పరమేశ్వరుడు విజయ మొసంగుగాక యని నాగేశ్వరరావుగారు చెలిపిరి. ప్రాచీన భారత విజ్ఞానము నాగరికత యొక్కను సశింపలేదనియు, యీ ఉద్యమము విజయ మొందక తప్పదనియు మహాత్ముడు రూపొందించుచున్నాడని శ్రీ ప్రకాశంగారులుగారు చెలిపిరి ఈ ఉద్యమము ఉప్పుసత్యాగ్రహముతో నిలిచిపోవదు. స్వరాజ్యము వచ్చువరకు యేదోదిగమున కొనసాగుచుండు ననిరి.

ఇదివరకు భారతదేశము యితరదేశముల స్వాతంత్ర్యము నణచుటకు ప్లాండక్కునకు పంపబడెను. కాని ఇప్పుడీ గాంధీజీ నేనలు ప్రపంచమంతటను కాంతిస్థాపించుటకు బయలుదేరుచున్నవని కాశ్యోరరావుగారు చెలిపిరి. డా॥ శర్మగారు రెండవదశముతో వెడలెదనని జెప్పిరి.

పీఠక దళమంతయు ఇద్దరిద్దరు చొ॥ నిలిచి నడచిపోయెను. గంపలగూడెం రాజాగారును, నూకాల వీరరాఘవయ్యగారును ముందునిలిచిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యాలయమువద్ద అధ్యక్షులకు కాకుమాను లక్ష్మయ్యగారు స్వామిజిగారికి సాష్టాంగంండ మాచరించి, వాలంటీరులందరిని కాగలించుకొనిరి. డిల్లీ హిందూ సంఘటన బ్యాండు మోగుచుండెను. ఈ దళము మొగల్రాజ పురంమీదుగ బోయి పడమటలంకలో నిలిచెను.

వదుగురు బందరుపోవుట

స్వామి నారాయణానంద్, కె. నాగభూషణం, బి. యజ్ఞ నారాయణశర్మ, బి. వెంకటరావు, వేట బాపయ్యగార్లు బందరు సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనబోయిరి.

ప్రకాశంగారులు, నాగేశ్వరరావు, కాశ్యోరరావుగార్లు గుంటూరునకు బోయిరి. అటనుండి రేపు మచిలీపట్నం బోయెదరు.

సత్యాగ్రహదళము బోవుచుండగ ఎన్నేని లక్ష్మీనారాయణగారింటివద్ద స్త్రీలు పూజ జల్లిరి, వందలకొలది జనము వారివెంట బోయిరి.

(స్వీయవిలేఖరి)

నెల్లూరులో నూరుమంది

నెల్లూరు 9:—ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము 8-వ తేదీ రాత్రి మైపాడునకు బయలుదేరెను. నూరుమంది వాలంటీరులు చేరిరి. రిజిస్ట్రేషన్లోను సర్కిలు ఇన పైకేర్తరు మైపాడులో మ కాంచేసియున్నారు. బాలసరస్వతమ్మగారు ఓరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మగారు (వెంకటమ్మబుయ్యగారి భార్య) స్త్రీ వాలంటీరులను చేర్చుచున్నారు. సత్యాగ్రహనాయకుడగు వెంకట సుబ్బయ్యగారు విరూరు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం మున్నగు గ్రామములు జూచి చాల సభలలో నుపన్యసించిరి. చాలమంది ఉద్యమమున చేరుచున్నారు. ఉమ్మడి ప్రాగనుచున్నది. తూర్పువీరమున తుమ్మలవెంట కృష్ణపట్నముల మధ్య సత్యాగ్రహ మొనర్ప నిశ్చయించిరి. పకిళ్ళు నెలవందా తిమ్మలకు నిశ్చయించిరి. వాలంటీరుల భోజనమునకై విద్యుత్తు వసూలు చేయబడుచున్నది.

నెలకు నూరు చందా

బెజవాడ గోపాల రెడ్డిగారును కే బాలపట్టాభిరారురెడ్డిగారును నెలకు నూరురూపాయల చందా యివ్వ నిశ్చయించిరి. (స్వీయవిలేఖరి)

మదరాసులో సత్యాగ్రహము

13వ తేదీ ప్రారంభమగును

ప్రకాశం, నాగేశ్వరరావుగార్లు ప్రకటన బెజవాడ, ఏప్రిల్ 9:—శ్రీ టి. ప్రకాశం పంతులుగారు, దేశోద్ధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మదరాసు ప్రజలకు యిట్లు చెబువ గోరుచున్నారు:—

మదరాసులో ప్రథమ సత్యాగ్రహదళము, ఉప్పు సన్ననిరోధమునకై 13 వ తేదీన స్వరాజ్య కార్యాలయమునుండి బయలుదేరును. వివరములు మున్ముందు ప్రకటింపబడును. (అ. ప్రె.)

విశాఖపట్నం జిల్లా

ప్రథమదళము మాడుగులలో బయలుదేరుట

విశాఖపట్నం, ఏప్రిల్ 9:—మాడుగులయందు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీన జాతీయవార కార్యక్రమము అత్యంత ఉత్సాహముగ ప్రారంభమయ్యెను. మత్స్యదేశ కేంద్రస్థానముగు యీ పురము యూనియను బోర్డు అధ్యక్షులగు యజ్ఞ నారాయణ శర్మగారు యూనియను బోర్డు ఆఫీసునై జాతీయ పతాకమును సాపించిరి. భూపతిదేవశర్మగారు వాలంటీరులుగ చేరమని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. విదేశీవస్తువుల దహనము జరిగెను. పదిమంది సత్యాగ్రహులు బల్లము పడిచేవుగారి నాయకత్వమున పదిమంది సత్యాగ్రహులు సత్యాగ్రహ ప్రస్థానము ప్రారంభించిరి. శర్మగారి ఆశీర్వాదమునకు తండ్రివెంట పోయెదని యెంతో యెద్దెను అతని వెనక నుంచుట చాల కష్టమయ్యెను.

వాలంటీరు దళము సాయంకాలము 9 గంటలకు నోడవరం వచ్చిరి. అనేకవేలమంది వారిని సాగనంపిరి. చోడవరంలో సభకేసి ధనము వసూలుచేసి ఉదయం విశాఖపట్నం వచ్చి పుర విధులలో ఊరేగిరి. ఖడ్గరు భండారమునవద్ద వారికి పూలమాల వేయబడెను. రామచంద్ర కాశ్రిగారు, సత్యాగ్రహ సంఘనాయకులు వారిని సన్మానించిరి. దళము విజయనగరం బోవును. తాలూకా యంతటను ఉత్సాహము ప్రబలియున్నది. (స్వ. వి.)

తూ॥ గోదావరి స్వరాజ్యసేన

త్రోవలో రూ 3400, 60 మంది వాలంటీరులు చేరుట

(స్వీయవిలేఖరి)

కాకినాడ ఏప్రిల్ 9:—తూర్పు గోదావరి స్వరాజ్యసేన డా॥ సుబ్రహ్మణ్యం గారి నాయకత్వమున జయప్రదముగ నిన్న రాత్రికి అమలాపురం చేరుకొనెను. త్రోవలో అన్ని గ్రామములందు అద్భుతముగ సన్మానము జరిగెను. గ్రామములలో డా॥ సుబ్రహ్మణ్యంగారు కళా వెంకట్రావుగార్లు ఉపన్యసించి ప్రజలను హెచ్చరించిరి. నిన్న రాత్రి అమలాపురంలో సాంబమూర్తిగారి అధ్యక్షతన పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. కాకినాడ సత్యాగ్రహమునందు చేరుమనిగోరుచు వెంకట్రావుగారు దశస్థునించిరి. గుజరాతు పరిస్థితులనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. మజిలీలు కొఠారియన్న గునాయకుల ఆరెఘునుగూర్చి తెలిపిరి.

త్రోవలో యిప్పటికి రూ 3400 లు వసూలయ్యెను. రాత్రి అమరాపురములమధ్య 60 మంది వాలంటీరులు క్రొత్తగ చేరిరి. వేముచింతలపూడియందే 14 గురు చేరిరి. 4 వ తేదీన చిక్కిని వెంకట రత్నంగారు మారిన నరసన్నగార, మద్దిపాటి వెంకటరామన్నగార్లు సాంబమూర్తినిధికి రూ 250 చెక్కుయిచ్చిరి. వారు స్వరాజ్యసేనను నాగులంకవద్దకలిసి రాజోలువరకు వెంటపడిరి. పెడపూడియందు పోలీసువారు భయపెట్టుచున్నను ప్రతియింటి వారును గొప్పగ సన్మానించిరి. వెన్నచింతలపూడి క్రియలు గోపాస్త్రిల స్థానమునందు, హారతులు, చందాలు విశేషంగ చేరినవి. గోపాస్త్రిలుగూడ గోపా విడిచి పాటలుపాడి జాతీయధ్వజమునకు నమస్కరించిరి.

సాంబమూర్తి గారు స్వరాజ్యసేనను వన్నెచింతలయందు నిన్న మధ్యాహ్నము కలిసిరి. నేడు సాయంకాలం అందరును కాకినాడ చేరెదరు.

కాకినాడ సత్యాగ్రహము

నిన్న మరల పి సత్యనారాయణగారు 15 గురు వాలంటీరులతో ఉప్పునీరు బయట పాలుములోనికి బోవునట్లు చేరుటకు కార్యత్రవి శాసనోల్లంఘనము గావించిరి. (తంతి)

ధవళేశ్వరము

మాపురవాసులు బహుసంఖ్యకులు గాంధీమహాత్ములవనసత్యాగ్రహసిద్ధికై శివాలయములో ఏప్రిల్ 6 తేదీ యందు గం6-30 నిమిషములకు ప్రార్థనలు చేసిరి.

బొ॥ వెం॥ శర్మ

తెనాలి తాలూకా స్వాతంత్ర్య

యోధులు వెడలుట

అమృతలూరు ఫిర్యాదులందలతో తాను హామీ

ఏప్రిల్ 8:- నిన్న ఉదయం 6 గంటలకు గోవాడ గ్రామమునుండి 7 స్వాతంత్ర్యయోధులు బయల్పడి అమృతలూరు విచ్చేసిరి. అమృతలూరు పెక్కురు గౌరవపూర్వకముగా వారి నెదుర్కొనిరి. అమృతలూరు గ్రామవాసులను 10 యోధులను గోవాడవారిని అమృతలూరు పోరులు పూలూలు కంఠముల నలంకరింపజేసి కర్పూరహారము లొసంగి, ఫలములకుండును నలంకరింపజేసి ఆశీర్వాదపూర్వకముగా పంపించిరి. తదుపరి యోధులకును గ్రామవాసులకును అల్ప హాళి లొసంగిన పిదప జాతీయపతాకం తెగురుమండ దేవేయ గీతగానము నల్పము అత్యుత్సాహముతో పురప్రముఖులు పెక్కురు వెంటరా ఊరేగింపు బయల్పడెను. వీరులకు జయము నభిషేచించుచు పెక్కురు స్త్రీపురుషులు హారతులను ఫలములను పువ్వుహారములను నొసంగి సత్కరించిరి. లాజులను వారిపై వెదజల్లిరి. పురవాసుల పక్షమున యోధులకు సన్మానపత్రము సమర్పించిరి. ఉదయం 7½ గంటలకు ఊరేగింపు సమాప్తివందగా యోధులు పెదపూడికి బయలుదేరిరి. పురజనులు పెక్కురు వారితో మనముకూడ కాంతిసమరమున వెంటనే పాల్గొనజాలక పోరిమేయని చింతాకాంతులైరి. వీరులను వీడజాలక పెదపూడివరకును వారి సాగనంపి తుదకు మనముకూడ వారిని ఆనతి కాలముననే యనుకరించెద మనుభావమును వెల్లడించుచు స్వగ్రామమేగిరి. అమృతలూరున ఇదివఱకు సంకేతములు చేసి ప్రస్తుతం రాజాలకపోయిన 10 గురు లేక ఇంక పెక్కురు కొద్దికాలములో కాంతిసైన్యమున చేరనున్నారు.

పెద పూడి

అమృతలూరు నుండి యోధులు వచ్చినవెంటనే మేళ తాళములతో గ్రామవాసు లెదుర్కొని సత్కరించిరి. స్త్రీలు పెక్కురు జయించిరిండి నాయనలారా యని కన్నులవెంట నీరు గ్రమ్మగా లాజులను వారిపై వెదజల్లిరి. పెక్కురులముల ఫలములు కర్పూరహారములను నొసంగిరి. శ్రీకరణ రామస్వామిచౌదరి గారు ప్రస్తుత కర్తవ్యమునుగూర్చి సుబోధకముగా మనసులు కరుగునట్లుల వీరరసముత్పన్న మగునట్లుల మువ్వక పించిరి. ఇంక కొందఱు పెదపూడి యోధులకూడ గాంధీర్ష్యముగా మువ్వకపించిరి. అచ్చట 6 రు యోధులను కలుపుకొని ఆ గ్రామమువీడి యోధులు మాచిపూడికి పయనమైరి.

మాచిపూడి

స్వాతంత్ర్యయోధులు ఉదయం 9 గంటలకు మాచిపూడి చేరిరి. అచ్చట పురవాసు లత్యుత్సాహముతో సత్కరించిరి. సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీరామస్వామి చౌదరిగారి యధ్యక్షతన సన్మానసభ యొకటి జరుపబడి సన్మానపత్రము సమర్పింపబడెను. యోధులకు వీరగంధము మేనుల పూసి వీరగీతము గానము నల్ప వీరావేశమున కల్పించిరి. ఆసభలో రామస్వామి చౌదరిగారును శ్రీకృష్ణగంటి మార్కటారాయణ మూర్తి చౌదరి గారును ఇతరులను ప్రస్తుతకర్తవ్యమును గురించి యుపన్యసించిరి. ఆ గ్రామమున యువకుల త్యుత్సాహముతో నున్నారు. ప్రస్తుతం 10 మంది యోధు లటనుండి బయల్పడెరి.

పెదరావూరు

మాచిపూడినుండి సాయంత్రం 6 గంటలకు కాంతిసైన్యము పెదరావూరు చేరెను. అంతకుపూర్వము కొల్లూరు, అనంతవరం, జంపని కాంతిసైన్యములచే యుండిరి. ఫలముల నొసంగి పురవాసులు సత్కరించిరి. శ్రీమార్కటారాయణ మూర్తిచౌదరిగారి యధ్యక్షతన సభ జరుపబడెను. ఆ గ్రామము ఒక్క-కాంతిసైనికుని ప్రస్తుత మొసంగగలెను. వేడుక లేవులో ఇంక కొందఱు యోధుల గ్రామమునుండి బయల్పడెదలవన్నారు.

తెనాలి

రాత్రి 7 గంటలకు స్వాతంత్ర్య యోధులందఱును తెనాలి చేరిరి. యోధులకు చినరావూరు దగ్గరనే తెనాలిపురము లులు ఎదుర్కొని సత్కరించిరి. అంతులేని సన్మానములు జరుపబడెను. ఈదినడునకంతయు శ్రీకరణ రామస్వామిచౌదరి గారు వాయుకర్తవ్యము నిర్వహించి నడుపుచుండిరి. రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీవంధూరి శేషచార్యులుగారి యధ్యక్షతన యోధులకు సన్మానపత్రము సమర్పింపబడెను. శ్రీకృష్ణపూడి సీతారామ స్త్రీగారును, త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారును ఇంక పెక్కురు నాయకులును ఉపన్యసించిరి.

(స్వకీయచిత్రం)

ఉప్పు సత్యాగ్రహము

మచిలపట్నము, ఏప్రిల్ 8:- శత్రు పాశుంధ్రము 50-8 లులకు నిషేధమైనట్టియు, లై సెన్సు లేజట్టియు దేవేయ ఉప్పు నరు తిలకచావులో డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు తొమ్మిదివందల ముంజీరతో బహిరంగమున విక్రయించె

(ప్రత్యేకచిత్రం)

విదేశ వస్తు బహిష్కరణము

పండిత మోళావ్యాసారి ప్రయత్నములు సఫలమగుట

ధిల్లీ వర్తకులు విదేశ వస్తు వ్యాపారము మానుకొనెదరు

బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ వారి బ్రిటిషు సరకుల బహిష్కార తీర్మానమును ఆమోదింపద రను సూచనలు

ధిల్లీ, ఏప్రిల్ 8:- ధిల్లీ యందు బట్టలవర్తకులతో పండిత మోళావ్యాసారి ఎన్నియోపర్యాయములు సంప్రదించి వారు విదేశ వస్తువులను బహిష్కరింపవలయునని వారిని ప్రోత్సహించిరి. పండిత మోళావ్యాసారి కోరిక ననుసరించి మూడు నెలలవరకు విదేశ వస్తువులను తెప్పించకుండుటకు ధిల్లీ వర్తకులు అంగీకరించినట్లు యాధికారి తెలియుచున్నది.

బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:- బ్రిటిషు సరకుల బహిష్కరణము బొంబాయిలో బాగుగ ప్రబలుచున్నదని ఒక ఆంగ్లేయ పత్రిక అంగీకరించుచున్నది. బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ యందలి గుజరాతు కచ్చివర్తకులు పలువురు బ్రిటిషు సరకులను సంపూర్ణముగ బహిష్కరింప తీర్మానించుకొనియున్నారు. బ్రిటిషు సరకులను పూర్తిగ బహిష్కరించవలయునను తీర్మానము బొంబాయి ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ యందు పాదించి పీరు నోటిను ఇచ్చియున్నారు. ఈ తీర్మానముపై చర్చ జరుగుటకు శనివారము ప్లాకు ఎక్స్‌పోజేషన్ సమావేశము జరుగును. కచ్చి గుజరాత్ వర్తకుల సంఖ్య అధికముగ నుండుటచే, ఈ బహిష్కరణతీర్మానము ఆనాడు ఆమోదించబడునని తలపడుచును. ఈ ప్రచారము కొనసాగించుటకు ఒక నిధినికూడ వీరు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

(ప్రీ ప్రెస్)

ఈ రోజు నూరుమందికి పైగా సత్యాగ్రహములో చేరుట

వర్తకుల దృఢసంకల్పము

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 9:- విల్లిపాట్టి సత్యాగ్రహము ఈరోజున మామూలు మాదిరిగానే సత్యాగ్రహముచేసిరి. ఆసల సత్యాగ్రహదళము కాక 10 దళములు ఒక్కొక్కదళములో 10 గురు కాంతిసైనికులు పరిసర ప్రదేశములనుండి భూమిమీద పేరుకొనిన ఉప్పును పోగుచేసి తెచ్చుటకు వెళ్లిరి. 11 వ దళము మహాలక్ష్మీనగర్ సమీపమున బోయి అచ్చట యేర్పడి యున్న ఉప్పును పోగుచేసిరి.

రత్నగిరిలో ఉప్పు అమృతము

రత్నగిరి, ఏప్రిల్ 9:- సత్యాగ్రహకమిటీ వారిసైనికులు ఉప్పు పాట్లములు విరివిగా అమ్మిరి. పాట్లమునకు 1 అణా నుండి 1 రూపాయవరకు అమ్మబడెను. చాల మంది కొనిరి.

బొంబాయి యుద్ధాలోచనసంఘతీర్మానము

బొంబాయి కాంగ్రెస్ యుద్ధాలోచన సంఘమువారు నిన్న రాత్రి ప్రాద్దుపోయిన తరువాత సమావేశమై ఉప్పు చట్టమునకు కాసనోల్లంఘనము చేయుటకు 100 మందిని పంప నిశ్చయించిరి. ఈ సంకల్పము ననుసరించి 10 మంది కాంతి సైనికులు గల 10 దళములు బోయి సత్యాగ్రహము చేసినవి. పోలీసులు యెచ్చటను కనపడలేదు. సత్యాగ్రహము సమద్రములో నుండి చెంబులలో నీళ్లు తెచ్చి పిథులలో మూసెరి.

ఉద్యమమునకు వర్తకులసానుభూతి

బొంబాయిలో మహాసభ

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 8:- బొంబాయి జలియన్ ఎక్స్‌పోజేషన్లో వర్తకులసమావేశము జరిగెను. ప్రసంగ పటిష్ఠ భామణులు పెక్కురు సభ కరుణించిరి. ప్రస్తుతసమయమున మహాత్ముని యుద్ధయమునకు వర్తకులు పూర్తిగా సామోదము జూపి దానియందు పాల్గొనుటయొక్కటే కర్తవ్యమని రామ కృష్ణదల్మియాగారు చెప్పిరి. బ్రిటా గాకముడగు రామేశ్వరదాసు బ్రిటా గారుకూడ సభలోనుండికి. చాలమంది ఉపన్యసించిరి. వర్తకులందఱు మహాత్ముని కేకగ్రీవముగా సాయము చేయువనికోజు వచ్చినదని ఉపర్యాపకులు చెప్పిరి.

స్వరాజ్యమునాని వర్తకులు పంపములగుటకు వీలు లేదు గనుక ఉద్యమములో వర్తకులు పాల్గొనవలెనని మదక్ లాల్ బాల్ గారు చెప్పిరి. నేట్ జమన్ లాల్ బజాజ్ గారిని అరెస్టుచేసి ప్రభుత్వమువారు వర్తకులను సవాలు చేసిరి. ఆసవాలు సంగీకరించి గౌరవము గల పోతులకలి నిడుచుకొనవలసినదని వారు పథికుల నుద్ఘోషించిరి.

విదేశ వస్తు దహనము

సభాసంతకము విదేశ వస్తువులను పాకవేయవలసినదని కోరగా పలువురు ముఖ్యులును దుస్తులను తగులబెట్టుటకు పాకవేసిరి. సత్యాగ్రహములో చేరిన మని 10 మందికి పైగా పేర్లొచ్చిరి. జమన్ లాల్ బజాజ్, నారిమెన్ గారల అరెస్టునకు సభ వారు వారికి అభినందనముల చెప్పిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

మీరటుకుట కేసు

మీరటు, ఏప్రిల్ 8:- ఈదినము మీరటుకేసు విచారణలో మిత్తరుగారు (ప్రభుత్వమువారి వకలు) పోలీసు ఆఫీసరు సి. డి. రాయగారిని పరీక్షించిరి. ముద్దాయిల వకలు సింహాగారు 'అసెంబ్లీ లేఖను, ఇతర జాబులను ఛాయాచిత్రములను చేర్చుటనుగూర్చి తమ ఆక్షేపణలను తెలిపిరి. వానికి మిత్తరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవెనుక కొద్దివారు ఉత్తరువులను నిలిపియుంచిరి.

కికోరీలాల్ ఘోషగారు (ముద్దాయి), దేశబంధు పార్కునం దుపన్యసించుచు, చదువుకొన్నవారు కార్యకులతో చేయగలిగినవేగాని స్వరాజ్యము రాదని నుడివినట్లు సాక్షి పలికెను.

సాక్ష్యము యుగయుగమునకే, కొద్ది లేచెను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

1930 ఏప్రిల్, లాపరీక్షలు

పరీక్షా భవన ప్రవేశపత్రముల విషయమై ప్రకటన

లాకారేజి అభ్యర్థులు, తమ పరీక్షా భవన ప్రవేశ పత్రములను (హాలు టికెట్లును) తమ కాలేజి ప్రిన్సిపాలువద్ద నుండి పుచ్చుకొనవలెను. మద్రాసునందు లా పరీక్షలకు గూర్చిన నగరేతర కళాశాల అభ్యర్థులను ప్రైవేటు అభ్యర్థులను, తమ తమ హాలు టికెట్లు 5 రోజులకు ముందుగా యా క్రింది నెంబర్ల నూపరింపెంజెంటుల నుండి గైకొనవలెను. తిరుచేండ్రపురము నెంబరునందు పరీక్షకు మార్చెను. అభ్యర్థులు తమ హాలు టికెట్లు 5 రోజులకు ముందుగా తిరుచేండ్రపురము ఆర్ట్స్ కాలేజి వీజ్ నూపరింపెంజెంటు వద్ద పుచ్చుకొనవలెను.

పచ్చయ్యప్ప కళాశాల బి. యల్. పరీక్షా

అభ్యర్థులు, పరీక్షాస్థలము

పురకాకం ఇ. యల్. యం. ప్రాచిన్ హైస్కూలు నందు మద్రాసు లాకారేజికి చేరి నలువంటియు ఏ. ఆత్మరమునుండి ఆర్. ఆత్మరమువరకు గల అక్షరములు తమనామములకు ప్రారంభ అక్షరములుగా నుండునట్లువంటి యఫ్. యల్. అభ్యర్థులు వైపాకాలయందు పరీక్షకు కూర్చొనవలెను. లాకారేజికి సంబంధించిన తదిమ యఫ్. యల్. అభ్యర్థు లెల్లరును ప్రైవేటు అభ్యర్థులను మద్రాసు క్రైస్తవకళాశాల యందు పరీక్షకు కూర్చొనవలెను.

విలియం మార్క్సిను, రిజిస్ట్రార్.

నాకాదళ సభ

చుగ్గి, ఏప్రిల్ 7:- బైరెండుగారు, శత్రు మరలలండను చేరవచ్చును. అంగ్ల ప్రాంచి ప్రభుత్వములకు నాకాదళమును గూర్చిన ఒడంబడిక నూత్రములను ముఖ్యమంత్రి టార్లెయోగారి తో సంప్రదించి వారు వచ్చెదరు. ఈలోపుగా షేడ్ నాల్లు గారు గ్రాండిగారిని మాచి మట్లాడిరి. వైస్రెజ్ గారిని కూడ కలిసికొనిరి. ఇంగ్లండు, ఆమెరికా, జపాను నాకాపండితులు ఈమాడు ప్రభుత్వములకు ఒడంబడికను గూర్చిన జపాను నియమములను పరీక్షించు చున్నారు.

బ్రిటిష్ విదేశ వ్యవహారములమంత్రి హౌండర్స్ గారు నాకాదళసభను గూర్చిన ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చుచు కామన్సుసభ యందు ఇంకను కొంచెము ఓపికపట్టి యుండుమని చెప్పెను. ఈవిషయ మతి సునీతము. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవలసినదంతయు చెప్పియే యున్నారు. వారు ఇతర దౌమినియను, హిందూదేశ ప్రతినిధులతో కలిసిమెలి యున్నారనియు చెప్పెను.

నానాబాలిపతి కనెనెంటు 16 వ నూత్రమునకు సంబంధించి పరస్పరము ఒడంబడిక నేర్పరా కుదుర్చుకొను నెడల ఆట్టి ఒడంబడికను నిశ్చయించుటకు పూర్వము నానాబాలి సమితి మండల పెట్టెబడునాయని ఒకసభ్యుడు ప్రశ్నింపగా హౌండర్స్ గారు పూర్వము గావించిన ఒడంబడికలకు విరుద్ధముగా నెట్టిఒడంబడికను ఒప్పుకొనరు.

(బ్రిటిష్ ఆఫీసర్ కైరీ లెస్)

విదేశవాసులు

గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహద్యమము

ఆంగ్లప్రతికల విమర్శనము

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—ఆంగ్ల ప్రతికలందు కార్మిక ప్రతికలకు ఇతర ప్రతికలను గాంధీగారి యుద్ధమును గూర్చిన విమర్శలందు భేదము విస్తృతముగా కనిపించుచున్నది. టోరంటో కను ఇండియా దొరతనమునా రింకను తమకే కీని వ్యక్తపరచవలెనని కోరుచున్నది. కాని ఇంతవరకు కాననోల్లంఘనము హిందూదేశమున వృద్ధిపడలేదని కచ్చితపుచ్చియుంటున్నది ఇర్విన్ ప్రభువును తీవ్రముగా విమర్శింపజాలయున్నది.

అబ్జర్వర్ ప్రతికా విలేఖరి

లండన్, కాననోల్లంఘనము తనంతట అంతవిషయము కాక పోయినను కానన తిరస్కారాభిప్రాయములు ప్రబలుటచే ప్రభుత్వము నకు కష్టము తప్పదనియును గాంధీగారి కోరుకారాగారవాసమును ప్రభుత్వమువారు చాలాదినములు ఆపియుంచలేదనియు వ్రాయుచున్నాడు. ఆప్రతిక సంపాదకుడును, విలేఖరి భయమునే పాల్గొనుచు ప్రభుత్వమువారి ఓపిక సత్యహితగా తలంపబడుననియు అట్లుని ఇప్పటికే బొంబాయి వర్తకల బహిష్కార తీర్మానములు, ఆనెట్టివర్తకల వ్యక్తము నేయుచున్నవనియు వ్రాయుచున్నాడు.

టైమ్స్ ప్రతికా విలేఖరి మొత్తముమీద నిజమునే నూచించుచు, హిందూదేశపరిస్థితు లంత తేలికగాను బునుపుచు రాదనియు, కాననోల్లంఘన మిప్పటికే దేశమంతయు నల్లుకొనుచున్నదనియు, గాంధీగారు తాను కోరినట్లు దేశమునందు సంచలనము కలుగునట్లే సత్యాగ్రహము చేసినాడనియు తెలుపుచున్నాడు.

“నూర్సింగ్ పోస్టు” ప్రతిక సంపాదకీయముగా, హిందూదేశమునందు కానన తిరస్కారము నరికట్టవలెననియు, కాంతి ప్రతికల్లాలముగా నుంటున్న, ఇప్పుడు సత్యహిత కార్యమున, సత్యవ్యక్త కరుణయు నగునని వ్రాయుచున్నది.

“ఫ్రీ ప్రెస్” ప్రతిక వైదాని ననుసరించుచు, భారతీయుల ఆరెట్టులు ఇర్విన్ ప్రభువుగారిపై పూర్వచరిత్రవలన పాతములు వ్యర్థము కాలేదని తెలుపునని చెప్పుచున్నది.

వీటికి కేవలము భిన్నముగా, (“డైలీ హెరాల్డు”) (కార్మికప్రతిక) ప్రభుత్వనిర్బంధము నాశించువారు బాధ్యత తెలియక కాశీనుచున్నారనియు, బెత్తు ఇర్విన్లు ఇప్పటికే అనుచున్న సానుభూతిని విడదాడకూడదనియు వ్రాయుచున్నది. మరియు “బాధ్యతాయుక్తు లెవ్వరును హిందూదేశ మిప్పుడు పూర్వస్వాతంత్ర్యమునకు సిద్ధముగా నున్న దని నమ్మజాలరు. కాని విషయమునెట్టిగన వారు కొన్ని సత్యములలో హిందూదేశము అధినివేత్రపత్రిని పొందగల్గునట్లు చేయవలయునని సాధారణముగా అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున మన ప్రతివ్యక్తమును విశ్వాసమునే పాటించి, ఓపికను, సానుభూతిని చూపవలెను” అని వ్రాయుచున్నది.

లాంకమైరు మిల్లుల కష్టములు

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వస్త్రములపై సుంకముల చట్టములన లాంకమైరునకు తగినంత లాభము చేకూరజాలదని పలువురు ఇచ్చు తలచుచున్నారు. అనెట్టియుందు ఈచట్టమునకు కలిగిన ప్రతికూల ప్రాబల్యము మాంచెప్పరు గాదనియే, ప్రతిక ప్రకటించిన ఎన్నోకానబడిన వారి వోట్ల మూచినననేర్పడినది. భారతీయ వర్తకసంఘములు ఆరిక స్వాతంత్ర్య సూత్రవిధ్యాతత్వమును నోక్కి చెప్పుచున్నవి. ఇది యిట్లుండ బ్రిటిషు వస్తువులను బహిష్కరింప వలెనను ఆందోళన హిందూదేశమునందు తీవ్రమగుచుండుట, ఆంగ్ల వర్తకులందేగాక, ఆంగ్ల రాజకీయ కేంద్రులందు సంచలనము కలుగజేసినది.

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఏప్రిల్, పుణ్యప్రతి, బౌద్ధ పరిశ్రమల దుస్థితిని నేటిప్రతికలు తెలుపుచున్నవి. పుణ్యపరిశ్రమ అత్యధిక వస్తువుల తప్పదని తోచుచున్నది. కార్మిక సంస్థలను, మిల్లుల సాంకేతికాంక్షలను ఒడంబడికకుదు రలేదు. బొంబాయి తాను వర్తకల బహిష్కార తీర్మానము లాంకమయిరు నుగించినది. కాని ఇంకను వారి యాక పూర్తిగ భంగము గాకుండ కృషి నులుచున్నారు.

[రూటరు స్పెషలు]

నాకానిర్ణయసభ

పార్లమెంటునందు చర్చ

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—లాకరులమ్మమ్మగారు ఈదినము సాయంత్రము కామన్సుభలో, తీరుకవనాంటు 16 వ మాత్రమునకు క్రొత్త ఆర్థము నిచ్చి యీ ప్రభుత్వము వారు వేటొక ప్రభుత్వముతో ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనబోవుచున్నారను విషయముపై అడ్డంకమెంటు తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ముఖ్యమంత్రి మెన్రోవారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తీర్మాన ముపపాదించినవారు కోరునది, ఇప్పుడు జరుగుచున్న సంభాషణలలో కలెనాంటు 16 మాత్రమునకు క్రొత్త ఆర్థము నిర్ణయించులోపల ఆ విషయము పార్లమెంటు మండలపెట్టబడునట్లు తాను వాదనామియ్యవలయునని. అట్టివాదనాను తానేకాదు ఏ మంత్రియు నియ్యజాలడు. లాకరుల ఒడంబడిక యందు జర్మనీకిచ్చిన వాదనాములు వేటువిషయము. అది ఇతర ప్రభుత్వములన్నియు కలసిచేసినది. ఈ పరిస్థితులలో తాను దేశముయొక్క పార్లమెంటుయొక్క అభిప్రాయములను గ్రహించియు సమాలోచనల సాగింతుననియు గత మూడుమాసముల నుండి తన యావచ్చుకీని విషయమున వినియోగించుచుంటి ననియు చెప్పెను. ఇతర పక్ష నాయకులు తన్ను కలుసుకొనునెడల సందర్భము లన్నియు వారికి తెలిపెదననిరి.

టోరంటోతరపున సర్ స్వామయ్యోహనుగారు బాల్టిక్ గారికివిషయము నివేదించెదమనిరి. లాయర్ జార్జిగారు విదేశ వ్యవహారములను పార్టీ సమస్యలకేయుట భావ్యముకాదు గన మేన్రోవారు ప్రత్యుత్తరము తామంగీరింతుననిరి.

లాకర్ తామమ్మమ్మగారు తమతీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

(అ. పి.)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 8:—నాకా నిర్ణయమునుగూర్చి మేన్రో వారు గారు ప్రెంచిమంత్రి ట్రైండుగారితో రెండుగంటలు సంప్రదించిరి. ట్రైండుగారు తాను పార్లమెంటునందు ఇతడు మంత్రి లతో మాట్లాడువిషయములను తెలిపిరి. మేన్రోవారు లండన్ సంభాషణల నివేదించిరి. రేపుకూడ వీరికి చర్చసాగును.

నాకాదళ సభవారి ఉపసంఘము, ఆలెగొండరుగారి అధ్యక్షతవ్రేకింద సమావేశమై జలాంతర్గాములవిషయమై చర్చజరిగెను. యూనిట్ నైజా జలాంతర్గాములగుగూర్చి ఒక ఒడంబడిక కు ది రె ను . ముఖ్యముగా జలాంతర్ గాములతోటి యుద్ధముల ఘోరమును తగ్గించు విషయమై ప్రసంగములు కొంత ఫలవంతము లాయెను. జలాంతర్గాములు యుద్ధ నౌకలంగూర్చి ప్రవర్తించునట్లే వర్తక నౌకలంగూర్చి ప్రవర్తించుట, సాధారణముగా వర్తక నౌకలను నీటిమీద ఓడలను, జలాంతర్గాములుగాని, ప్రయాణమునకు పనికిరాకుండ భయంసము చేయుటకు పూర్వము లోనిజనులను సామగ్రిని భద్రపఱచుట, విధిగా పాటించవలెనని అన్ని ప్రభుత్వములను ఒడంబడునట్లు తీర్మానింపబడినది.

మాడు ప్రభుత్వముల ఒడంబడికనుగూర్చి నాకాకామ్రు నేత్రుల సంగతి సందర్భములను పరిశీలించుచున్నారు. చాలా విషయములందు తృప్తికరముగానే ఏకీభావము కుడినది. ఒక్క-విషయమే మిగిలియున్నట్లు తెలియుచున్నది.

(అహ్మద్ లెడ్ వెను.)

గాంధీగారి సత్యాగ్రహము

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—ఇండియామంత్రిగారు కామన్సుభలో ప్రశ్నింప జవాబిచ్చుచు ఇట్లుచెప్పిరి. “గాంధీగారి ఉద్యమము బొంబాయి రాజధానిలో కొంత సంచలనము కావించినది. వారు నడకబట్టిన తాలూకాలలో కొద్దిమంది గ్రామా ద్యోగులుమాత్రమే రాజీనామాలు నిచ్చిరి. అవి తాత్కాలికమే కావచ్చును. ఇతరవోట్ల నెట్టి ఉత్సాహమును కన్నట్లును. ఉప్పుచట్టము నల్లంఘించు గాంధీగారి ఉద్యమము ఇప్పుడే ప్రారంభమగుటచే, దానిఫలితముల నిర్వచించుట కింకను తడవు పట్టును.

సత్యాగ్రహానిరోధమై దొరతనమువారు ప్రయత్నము లేమైనను చేయుచుండీరాయని యడుగగా బెత్తుగారు ప్రభుత్వమువారి చర్యక్రమము వైస్రాయిగారు జనవరి 25 తేదీని చేసిన ఉపన్యాసమును రూపింపబడినదనియు, దానినే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించుటయి నుసరింతు రనియు బదులుచెప్పిరి.

(బ్రిటిష్ అఫియర్ వైర్ లెస్)

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—కాయిడక్ నుండి జర్మనీకి తపాలును కొనిపోవుచున్న విమానము ఆపాయము సంభవించి లిమిపు ఫ్లింసొద్ద భిన్నీభూతమాయెను. నడపువాడును యంత్రపు వనినాడును మరణించిరి. ఈదినము వైమానిక మంత్రివర్గమునకు చెందిన ఉద్యోగి అచటికి వెళ్లివచ్చెను. ఈవిషయమున కారణ వివరము తెలియలేదు.

(బ్రిటిష్ అఫియర్ వైర్ లెస్)

భారతీయులకు సంపూర్ణస్వరాజ్యమునకు హక్కుకలదు

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—ఫెన్సర్ బ్రాక్స్ గారు మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్యమమునుగూర్చి వైస్ విలేఖరితో యిట్లు నడిపిరి. “మహాత్మాగాంధీగారు ధైర్యముతో ప్రారంభించిన ఆ హింసాయుత కాననోల్లంఘనోద్యమమును సానుభూతితో పరిశీలించి ఆర్థము చేసికొనువారు ఆంగ్లేయులు కొందరుకలరని భారతీయుల తిరుగుదురుగాక. మేము పూర్వమును ఇప్పుడును భారతీయసమస్యను సంపూర్ణముగా పరిష్కరించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము. ఆయినను ఎట్టి అనుమానములేకుండ భారతీయులకు స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమునకు సంపూర్ణ స్వరాజ్యమునకైనను హక్కుగలదని అంగీకరించుచున్నాము.”

(బీము నర్సిసు)

ఈజిప్టువారి రాయబారము

రుగ్బీ, ఏప్రిల్ 7:—హానపాపా నాయకత్వమున విచ్చేసిన ఈజిప్టు రాయబారవర్గము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపు ప్రతినిధులతో నేడు మరల సంప్రదించెను. ఈ సంభాషణలు రేపు కూడ జరుగును. హెండర్స్ గారు కామన్సుభలో ఈవిషయమై ప్రశ్ని వచ్చినపుడు ఎప్పుడు తాము పరిశీలనకు పరిష్కరించి ప్రకటింపగలుగుదుమో చెప్పజాలమనిరి. ఇప్పటికి చర్చ బాగానే సాగినది.

(బ్రిటిష్ స్పెషల్ వైర్ లెస్)

కార్మికమువారు హిందూదేశమునందు ప్రభుత్వపద్ధతి నామోదించుకుండుట

లండన్, ఏప్రిల్ 7:—కార్మికపక్ష సభ్యులలో అనేకులకు హిందూదేశమునందు కార్మికప్రభుత్వమునా రవలించుచున్న పద్ధతి నామోదించుట లేదని చెప్పవచ్చును. ఇంతవరకును బెత్తుగారికిని ఇర్విన్ ప్రభువుగారికి హిందూదేశపు సమస్యను పూర్తిగ వదిలియుండిరి. ఇప్పుడు, రెండుప్రభుత్వములను గాంధీగారి ఉద్యమముయొక్క సత్యస్వరూపమును గ్రహింపలేక పోయినను నమ్మకము ప్రబలుచున్నది.

(బీము నర్సిసు)

టోరంటో, ఏప్రిల్ 8:—డచ్ ఆమెరికన్ కోటికేరరుడు వాల్లియర్ బ్లాగ్ గారిచ్చటికి వచ్చిచేరి.

నైమకరిపోర్టు వెనుకబడుచుండుట

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—ఈజిప్టుతోటి నైమక నివేదిక బయటికిరాదు. జాన్ వరకును ఆలస్యముగా వచ్చును. తొందరలోనే రెండుచేబిలు సమావేశమును సమకూర్చవలెనని ప్రయత్ని పడుచుండినవారు ఇప్పుడు మహాత్మాగాంధీగారి యుద్ధము ముజూచి ఆమాట నంతగా తలపెట్టుడలేదు. ఆందోళనప్రేమియు గాంధీగారివైచున్నది. సత్యాగ్రహోద్యమము నిష్ఫలముగా నంతరించునని ఆకేపెట్టుకొని యుండువారు ఇంగ్లీషువారిలో అనేకులకలరు. ప్రతివాడును “నిదానించినమందును” అనిమాత్రమే పలుకుచున్నారు.

హిందూదేశపు జైల్లనుగూర్చి లండన్లో చర్చ

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—ఈజిప్టు ఇండియా సంఘమువారి యాజమాన్యమున హిందూదేశపు జైల్ల విధానమునుగూర్చి చర్చ జరిగెను. ఇప్పుడు ముఖ్యముగా సత్యాగ్రహాద్యతో ననేకులు జైల్లకువెళ్లుచుండుటవలనను, ఈ మధ్యనే ఇండియా దొరతనము వారు క్రొత్త ఉత్తరువులను ప్రకటించియుండుటవలనను ఈ విషయమున కొంత ఆసక్తి వ్యక్తమయ్యెను.

బెంగాలునందు జైల్ల ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలుగానుండి విశ్రాంతిపొందినవక్రల్లు చోమిల్ గారు చర్యకుప్రారంభించిరి. విడిఖైదును వీరు తీవ్రముగాఖండించుచు ఆరునెలలో, సంవత్సరమో ఒకమనిషిని సోమరితనమునందుట అవినీతిదాయక మగునని.

కారాగారవాసులను విభజించుట అనేకమైన చిక్కుల కాస్తవదుగునని నడిపిరి.

సర్ లూయిడెక్ గారు చర్చలోపాల్గొని, ప్రభుత్వనిరోధుల నేరములు, సామాన్యపు నేరములకన్న చెడవనియు, ఎక్కువ కష్టనష్టముల గావించుననియు, చెప్పిరి. దండినక బంధిత ప్రదేశముగాజేసి,తయారగుచుండు ఉప్పును ప్రభుత్వమువారు పయ్యోగించుకొనుచు, ఉద్యమము అపహాస్యమునకుదిగి అంతరించునట్లుచేయుట వీరిచిత్తము మెచ్చును.

ఈ చర్యయందు రాజకీయ నేరములకు నిర్బంధితులైన వారి స్థితినిగూర్చి ఏమాత్రము సానుభూతియు, విషయగ్రహణమును కానుపించవు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా మహాసభ

భీమవరమునందు సమావేశమగుట

ప్రజల అధికారము

(స్వీయవిశేషం)

భీమవరం (చుక్కా), ఏప్రిల్ 6:—పశ్చిమగోదావరి జిల్లా రాజకీయ మహాసభ నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు శ్రీ యంత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద ప్రత్యేకముగ నిర్వహించబడి బహుసంవత్సరముగ నలంకరింప బడిన యొక్క విశాలమగు పందిరిలో సమావేశమయ్యెను. అచ్చట వున్న పెద్దయంత్రములతో శిఖింపబడిన వాల్ పోస్టర్లు గాన నయ్యెను. వానిపై 'స్వరాజ్యము మాజన్మహమ్మ', 'సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశపరమావధి', 'యశోవా', 'మృత్యురాయ', 'భారతీయులారా, లేండులేండు, మేల్కొలుచుడు', అను మున్నగు వాక్యములు లిఖింపబడెను. జిల్లానుండి ఏడుతాలూ కాలప్రజలును ప్రతినిధులుగ వచ్చిరి. సభలో మొత్తము వాలుగువేలకు పైగా ప్రజలును పురుషులుగ గలరు.

సభాప్రారంభము

మహాసభ సరిగారి 8 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. పల్లె గోదావరిజిల్లా సత్యాగ్రహ ప్రభుత్వపటాలమునందు గల నైపుల లెల్లరును జాతీయగీతములతో సభను ప్రారంభించిరి. వారు పాడినగీతములు సభికులలో నభిమానమును గలిగించి వారిని తీవ్రయులుగ జేసెనటలుకు నందియుచు లేదు. ఆగీతములలో 'నంద్యరా మన కొద్దురా పరపాలనందికొద్దురా, హద్దులేని పన్నుల దద్ది పీల్చుచుండరా' యనుపాటలు పాడినపుడు పోలీసుపార్టు 'హెండు రిపోర్టు ధృవమా మైమరచిపట్టు దోచెను. సభలో ప్రారంభమునండి తుదివరకును ఒకరిగ బడిన గంభీరపవ్యాసములు సభికులలో నవహితముగ ఉత్సాహమును, దేశభక్తియును కార్యదీక్షయును పురికొల్పె నటలు నిస్సంశయము.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

పైసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని లగు శ్రీయంత సాగి వెంకట సరసింపరాజుగారు తమస్వాగత్యోపన్యాసము నీక్రిందివిధముగ నొసరిరి: మహాజనులారా! నేడు మన విక్కడ భారతవర్షము యొక్క ఇతిహాసములో అపూర్వమైన, మహత్తరమైన శుభముచూర్చుచున్న సమావేశమగుచున్నాము. నేడు త్రింకేలోటి భారతీయుల భావిభాగ్యమును నిర్ణయించు మహాప్రస్థానము ప్రారంభమై, సరిగా రేపు ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని లోకోత్తర పురుషుడని విఖ్యాతిగాంచిన గాంధీమహాత్ముడు భారతవర్షము యొక్కయు, మనవలెనే పశుబలప్రాబల్యమున ఇడుములు పడుచున్న అశేషమానవలోకముయొక్కయు విమోచనము నిమిత్తమై మహాసత్యాగ్రహసంగ్రామము ప్రారంభింపబడుచున్నది. దేశదేశములును, దేశములు ఈ శుభముచూర్చుచున్న అత్రయతో నిరీక్షించుచున్నార. భారతవర్షమునకు ఇది నిశ్చయముగా అగ్నిపరీక్ష, అంత్యపరీక్ష. భారతవర్షము పోగామిగిలిన తన విజ్ఞానమును, ధనదానములను మాత్రమే గాక తుదకు తన ప్రాణమును కూడ నిలపుకొనుటో మా నుటో నేడు నిశ్చయము కావలసియున్నది. ఈసమయమున అధికప్రసంగములకు అవకాశములేదు. విశేషాలొనగనకు సానములేదు. నేడు నవలను పాలించు ప్రభుత్వముయొక్క నిరంకుశత్వమును గూర్చి కాని, మనలను నిరాయుధులను నిర్విరుద్ధులను జేసిన దుర్మయమును గూర్చి కాని, మనదేశమువృత్తులను నశింపజేసిన మనధనద్రవ్యములను కొల్లకొట్టకొని పోవు దుర్వాస్థిపారమును గురించికాని, పరమపూజ్యులగు మనదేశీయ నాయకులను బంధించివేయు ముమ్మరత్వమును గురించి కాని రోషావేశములతో చర్చించుట కిది వేళ కాదు. భారతవర్షమునందలి శ్రీలేమి, పురుషు లేమి, బాలు లేమి, స్త్రీలేమి, యెల్లరును నేటి మననీచినికి పరపాలనమే ప్రధానకారణ మని గుర్తించియున్నారు. పరపాలనము ఎంత దుర్మపాలనమైనను ఏజాతీయ సహింపజాలనప్పుడు సర్వవిధముల "నైతానప్రభుత్వ" మని మేటిబిరుదును గాంచిన ఈ ప్రభుత్వమును ఆరణ్యజాతియును భారతజాతి ఇంకొక్క గడియ సానను సహించి యారకుండజాలరు. అందుచే మన కిష్టము మేల్కొనక రక్షణమునుచున్నది. యశోవా మృత్యురాయని మహాత్ముని అభ్యర్థమున ప్రారంభమైన ఈయజ్ఞమున మన బంధరమును నడచుములు కట్టుకొని మన ధనప్రాణములను సుస్తమున ఆర్పించి ధన్యులమగుటమే మనవిధి. జయపయములతో నానకు ప్రమేయములేదు. అవి భగవదీసిములు. కాని 'సత్య' మేమ జయలే, ధర్మ ఏమ జయలే, అనెడు వేదవాక్యములను మనము విశ్వసించితిమేని మనకు సంశయమునక, సమయమునకు, ఎంతమాత్రమును పనిలేదు.

అనంతమును భారతవర్షమునందలి వివిధరాష్ట్రములను ఈ లభింపకొనియుజ్జమునకై ఎట్లు ఆయత్ర మగుచున్నదియు ప్రతికలహారా ఒడలు పులకరించునట్లు వినుచున్నాము. భారతదేశము కూడ దేశభక్త వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి

నాయకత్వమున నడుచుకట్టుకొని తన అర సానమునకు దూకుచున్నది. ఇట్టితరుణమున మన పశ్చిమ గోదావరి మండలము కూడ యథాశక్తిని ఆత్మార్పణము కావించుటకు ముందడుగు వేయుట శుభమాచకము. మనజిల్లాయంతయు మహాత్ముని ఆత్మభక్తి ప్రభావమున అపూర్వసంగ్రామాత్మసాముక ఓలూడుచున్నది. ఈసమయమున పొంగివచ్చుచున్న ఈమహాత్మసా తరంగమును నట్టిమట్ట ఆవేశరూపమున జారిపోనీక, సక్రమమున సుశీతముగ మార్గముల నడిపించి దేశవిముక్తిని సాధించు నట్లు చూచుట మన అందరయొక్క విధానమున అయియున్నది. పశ్చిమగోదావరిమండలము త్యాగమున సుశీతమునగు శ్రీయంత దండు వారాయణరాజుగారిని సర్దుగు బడయ గల్గియుండుట ఎంతయు మహాభాగ్యము. ఈయత్రమ వీరని నాయకత్వమున మన మండలము అవసరమగు త్యాగముగావించి జయమును యశస్సును పొందునట్లు పరమేశ్వరు డహగ్రహించు నుగాక! ఈసభకు మనభాగ్యవశమున, త్యాగరాధకుడైన అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగా లభించుటయు మనభాగ్యమే. వీరి అధ్యక్షతన, మనసభ జయప్రదముగ కొనసాగునని విశ్వసించుచు వారి నీసభకు అధ్యక్షత వహింపు డని కోరుచున్నాను.

"యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః
యత్ర పాశో ధనుర్ధరః
తత్ర శ్రీ ర్విజయో ధూతిః
ధ్రువానీతి మతి ర్మమ."

ఈ సభకు మనభాగ్యవశమున, త్యాగరాధకుడైన అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగా లభించుటయు మనభాగ్యమే. వీరి అధ్యక్షతక్రింద, మనసభ జయప్రదముగ కొనసాగునని విశ్వసించుచు వారి నీసభకు అధ్యక్షత వహించమని కోరుచున్నాను. శ్రీయంత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించవలెనను ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యుపపాదనమున శ్రీయంత దండు వారాయణరాజుగారు బలవరచిరి. మిమ్ముల కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించి ఈ క్రిందివిధమున నుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నేడు భారతదేశ చారిత్రమున మహానుదినము. భారతీయుల భావిభాగ్యాభాగ్యములు నేడే నిశ్చయింపబడును. మహాత్ముడు నేడు దండిచేరును. రేపు భారతదేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధి కై ఉప్పుపన్నుపై సత్యాగ్రహ మహాసమరమును ప్రారంభించును. సత్యాగ్రహోద్యమము దేశమందంతటను దావానలము వలె ఆతేమి హిమాచలపర్వతమును ఆరి శీఘ్రముగ వ్యాపించుచున్నది. జలసింధును చేరుచుచున్నది. కాంతిపైనులు వేన వేలుగ చేరుచున్నార. ఈ సమరమే నాజీవితమున భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధి కడపటిదని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పియుండెను. ఈ కాంతిసమరమునకు సర్వవిధముల క్షింపవలెన లేక తోడ్పడి భారతదేశమును తనగవ్యవస్థానమునకు చేరునట్లు చేయుటయే భారతీయుల ముఖ్యధర్మము. ఈ సంగ్రామము నందు జాతిమతభేదములు లేక భారతీయు లెల్లరును అనగా హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, జైనులు, క్రైస్తవులు అందరును పాల్గొనవలెను. శ్రీలు, పురుషులు, వృద్ధులు, యువకులు అందరును కాంతిపై న్యమన చేరి సత్యాగ్రహము నవలంబించుటకు సంసిద్ధత చూపవలెను. ఈ తరుణము మించిన నిట్టి దింకొకసారి మనకు లభింపదు. మహాత్మునివంటి మహా నాయకుడును మనకు లభించుట దుర్లభమగును. మహాత్ముని వలెనే ప్రతిభారతీయుడును గూడ యిదియే నాజన్మమునందు భారతదేశ దాస్యవిముక్తికై కడపటి సంగ్రామముని పట్టుటల వహించి కార్యదీక్షాదక్షులై ఎన్నియిక్కట్లు వచ్చినను చిలింపక, దౌర్జన్యమున కిసుమంతయు తాపియక, కాంతిసమరరంగమున దైర్జన్యముతో మహావీరులవలె నవతరించినచో భారతదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అస్తికాలముననే పొందగల దని చెప్పట కిందుకంతయైనను సందేహింపవలసిన యవసరము కాన్పింపదు.

భారతదేశ దుస్థితి

గత 150 ఏండ్లనుండియు బ్రిటిషువారు భారతదేశమును పరిపాలించుచు భారతీయులను విద్యావిహీనులుగ చేసిరి. భారతదేశపు ధనధాన్యములు విదేశీయుల పాలనయందెను. కోట్ల కొలది దేశీయులు కట్టుటకు వస్త్రములు లేక, తిండికు ఆహారములేక మలమల వాడుచున్నారు. ఆయుధకాసనము భారతీయులను నిరాయుధులుగను, నిర్విరుద్ధులుగను చేసివైచెను. 'వెస్' చట్టములన వాక్సాస్వతంత్ర్యము, రచనాస్వాతంత్ర్యము ఆరికట్టబడెను. స్వదేశమునకువచ్చుటకు సకలత్యాగానికి పాస్సనుప్రార్థ నిరాకరింపబడెను. విదేశములకేగిన భారతీయులు కూలీలుగను, స్వదేశమునందుగల భారతీయులు బానిసలుగను పరిగణింపబడుచున్నారు. భారతదేశ మెంతకాలమువరకు పరపరిపాలనమున నుండునో అంతవరకును భారతీయులకు ఆత్మగౌరవముదక్కదు. భారతదేశోన్నత్యమును, భారతజాతి యాత్మగౌరవమును నిలబెట్టుగోరు భారతదేశభక్తు డెవ్వడైనను విదేశప్రభుత్వమునకు ఏ విధముననైనను తోడ్పడజాలడు. అట్లెవరైన తోడ్పడినచో వారు దేశద్రోహులుగనే పరిగణింపబడెదరు.

మహాత్ముని రాయభారము
కాంతిపదమలవలన, సమరసముగ భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరించుటకు మహాత్ముడు క్షింపవలె లేక ప్రయత్నించెను. 1929 సంవత్సరం డిసెంబరు 31 తేదీలోగా బ్రిటిషువారు ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యమునైన నొసంగినచో అంగీకరించెదనని మహాత్ముడు చెప్పియున్నాడు. కానీ మనపాలకు లట్లుగావించుటలేదు. ఇట్టి ప్రభుత్వముతో సంశయింపులనలన లాభము లేదనియు, ఇట్టి ప్రభుత్వ సామ్రాజ్యమున చేరియుండుట గూడ ఆత్మగౌరవమునకు భంగ మేయనియు లాహోరుకాంగ్రెసునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రకటనమును మహాత్ముడు గావించచేసెను. తర్వాత భారతీయులకు సత్యాగ్రహము తప్ప నింకొకమార్గము లేదని గ్రహించి యీ యుద్యమమును ప్రారంభించెను. గతనెల 12 తేదీని సబర్బరీ ఆశ్రమమునుండి 78 కాంతిపైనులుతో దండి యను గ్రామమున ఉప్పుపై సత్యాగ్రహము నారంభించుటకు పయనమయ్యెను. రేపు శుభముచూర్చు ప్రారంభము. మహాత్ముడు రేపే దండిలో విఘ్నేశ్వరపూజచేయును. పిదప నీకాస నోల్లంఘనమును దేశమెల్ల ను ప్రారంభించును.

లేబరు ప్రభుత్వమునకు

వెనుకగోయి ముందునూయి

బ్రిటిషుదేశమున ప్రస్తుతము కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వాధికారమును గలిగియున్నారు. కార్మికపక్షమువారు భారతదేశము యెడల సానుభూతి గలవారని మన దేశీయులలో కొందరికి మూఢనమ్మకముగలదు. కాని వారిసానుభూతిపట్ల వాక్యము లండేగాని క్రియారూపమున గన్పించుటలేదు. ఇప్పుడు కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వమును నిర్వహించుచున్నవారికి తగిన సంఖ్యాబలము పార్లమెంటునందులేదు. భారతదేశ సమస్యను భారతీయులకు సంభృష్టికరముగ పరిష్కరించుటకు కార్మికప్రభుత్వమువారు బూసకొనినచో కన్నరెట్టిపులు, లిబరల్సుకలసి యాప్రభుత్వము నొడించెదరనుటసత్యము. ఆ కారణమున కార్మికప్రభుత్వము భారతదేశ సమస్యయెడల ధయిర్యముతో ప్రవర్తించుటలేదు. అటులనిజాతీయోద్యమము నరికట్టుటకు తీవ్రమగు నిర్బంధసాధనమును భారతదేశ ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించులెననికూడ కార్మిక ప్రభుత్వము అనుజ్ఞ నొసగజాలకున్నది. వారికి ముందునకువచ్చిన నూయి వెనుకకు బోయిన గోయియు గోచరమగుచున్నది. వారి దుస్థితికై మనమువగనబనిలేదు. కాని వారు భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొసకజాలరనుటమాత్రము సత్యము. అట్లు వారొక నెడరని విశ్వసించుటకూడ మిక్కిలి యబిశేకము.

భారతీయుల ప్రథమకర్తవ్యము

ప్రస్తుతము మహాత్మునినే నాయకత్వమున పారంభమైన స్వాతంత్ర్యసమరమున భారతీయులెల్లరును పైనులుగ చేరి, తగిన ధనమునొసంగి దీనివిజయమునకు సర్వశక్తులను ధార పోయటయే భారతీయుల ప్రథమకర్తవ్యమని వారు గ్రహించవలెను. అట్లు గ్రహించి వారు ఎంత అధికముగ మహాత్ముని సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడెదరో అంత శీఘ్రముగ భారతమాత విదేశీయ పరిపాలనాశృంఖలములనుండి విముక్తయై స్వాతంత్ర్యకళతో విరాజిల్లగలదు అని ముగించిరి. హర్షధ్వనులు మిన్నంటెను.

తీర్మానము

అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసమును ముగించిన పిమ్మట శ్రీయంత ఆత్మహరి గోవిందాచారిగారు యీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి.

లాహోరు కాంగ్రెసు మహాజనసభచే ఆమోదింపబడిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము నీసభవారు హృదయపూర్వకముగ నామోదించుచున్నారు.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి మహాత్ముగాంధీ గారిచే నడిపింపబడుచున్న శాసనోల్లంఘన కార్యక్రమమునకు డెల్లరు పాల్గొనుటయే మనప్రధానకర్తవ్యమని తీర్మానించుచు, ఆకార్యక్రమవిజయమునకై పశ్చిమగోదావరిజిల్లాప్రజలు సర్వవిధముల తోడ్పడవలసినదిగా యీసభవారు జిల్లాప్రజలను హెచ్చించుచున్నారు.

మద్రాసుమహారాష్ట్ర సంఘసభ్యులకు విందు

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘసభ్యులు గత ఆదివారము ఏకచ్ ప్యాలా అనునాటకమును జయప్రదముగా ప్రదర్శించి నందులకు వారిని అభినందించుటకుగాను మహారాష్ట్రసంఘ ఉపాధ్యక్షులగు డా|| యం. దేవాజీరావుగారు నిన్నరాత్రి సభ్యులకు విందుసంగరి. శ్రీయంతులు. యం. కే. దండేకరు చిటలే, ఇ. వినాయకరావు, ఏ. ఆర్. పద్మనాభరావు పంటంకరు, సోహనీ గార్లును ఇతర గహారాష్ట్ర ప్రముఖులును ముగారు 150 మంది విందుకు విచ్చేసిరి. విందుకు పూర్వము సభ్యులందరు కొంతసేపు యిష్టాగోష్ఠి సలిసిరి. అటుపిదప సభ్యులందరు విందారంగించిరి. విందు ముగిసినపిదప సభ్యులందరు గంధ తాంబూలుములు పుచ్చుకొని కొంతసేపు మరల ఇష్టాగోష్ఠి సలిసిరి. సంఘసభ్యులందరు యథేచ్ఛగా ఈలాగున యిష్టాగోష్ఠి సలిపి ఎల్లరును కలిసి సంతుష్టిగా విందారంగించు అవకాశమును కలుగ జేసినందులకు డా|| యం. దేవాజీరావుగారు అభినందించుటలు.